
Dokument nr. 15:4

(2009–2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 496 – 660

18. januar – 11. februar 2010

Dokument nr. 15:4

(2009–2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 496 – 660

18. januar – 11. februar 2010

Innhold

Spørsmål	Side
496. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. behandlingstiden i rettsapparatet, besvart av justisministeren	13
497. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. tillitsfulle dyr på norske pelsfarmer, besvart av landbruks- og matministeren	14
498. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. utbyggingen av rv 2 mellom Kongsvinger og Slobrua, besvart av samferdselsministeren	15
499. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. tilskuddskriteriene for Husbanken, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
500. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. striden om transaksjonene mellom Aker Solutions AS og selskaper i Aker ASA-konsernet, besvart av nærings- og handelsministeren	17
501. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. jakt på ulvestammen i grensetraktene i Østfold, besvart av miljø- og utviklingsministeren .	17
502. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. styrke forbrukervernet ved kjøp av bolig, besvart av justisministeren	18
503. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. Lier ventemottak, besvart av justisministeren	19
504. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. bemanning av Sunnmøre politidistrikt, besvart av justisministeren	19
505. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. brannvesenets røykdykkerbiler, besvart av finansministeren	21
506. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. forurensingsloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	21
507. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. Norsk Tipping AS, besvart av kulturministeren	22
508. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. FeFo, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	23
509. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. engangsavgift for miljøbiler, besvart av finansministeren	24
510. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. lading av batterier på ubåter, besvart av forsvarsministeren	25
511. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. godkjenning og registrering av biler, besvart av samferdselsministeren	26
512. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. dommeres bruk av hijab i domstolen, besvart av justisministeren	27
513. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. preimplantasjonsdiagnostikk, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
514. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. videre tilbud i utdanning av pianostemmere, besvart av kunnskapsministeren	28

515. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. hvor mye penger pr. fylke som samlet sett følger veioverføringen, besvart av samferdselsministeren	29
516. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. festivalutvalgets bevilgninger, besvart av kulturministeren	31
517. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. praksisbrev som alternativ til fagbrev, besvart av kunnskapsministeren	32
518. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. den nye meldepliktordningen hos Nav, besvart av arbeidsministeren	32
519. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kildeeskatt for norske pensjonister i utlandet, besvart av finansministeren	33
520. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. TimeExpressen i Indre Østfold, besvart av samferdselsministeren ...	34
521. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. Østfoldbanens østre og vestre linje, besvart av samferdselsministeren	35
522. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. hund i forvaring, besvart av justisministeren	36
523. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. funksjonshemmede som søker økonomisk støtte til arbeids- og utdanningsreiser, besvart av arbeidsministeren	37
524. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. service i kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren	38
525. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. barn dømt i Saudi Arabia, besvart av utenriksministeren	38
526. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. forfølgelse av Bahai og andre religiøse minoriteter i Iran, besvart av utenriksministeren .	39
527. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. petroleumsinvesteringene og for investeringer i kraftforsyningen, besvart av finansministeren	40
528. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. fjernvarmeanlegg, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	40
529. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. utviklingen av geotermisk energi, besvart av olje- og energiministeren	41
530. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. nytt fengsel på Haugalandet, besvart av justisministeren	42
531. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. ladepunkter for elbil fra Transnova i kommunene, besvart av samferdselsministeren	43
532. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. leteområder i modne områder, besvart av olje- og energiministeren	46
533. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. tog fra Kongsvinger til Eidsvoll som ble stående fast i Romeriksporten i over to timer, besvart av samferdselsministeren	47
534. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -rensing på Kårstø, besvart av olje- og energiministeren	48
535. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fremtidig norsk gassalg til EU, besvart av olje- og energiministeren	49
536. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sikkerhetskrav til elektriske biler, besvart av samferdselsministeren	49
537. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. adopsjon av barn som i spesielle omstendigheter ved katastrofer står uten slektninger og omsorgspersoner, besvart av utenriksministeren	50

	Side
538. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. politiattest for barnehageansatte, besvart av kunnskapsministeren	51
539. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. forsøk med gratisferjer, besvart av kommunal- og regionalministeren	52
540. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. prosjektene Ringveg Vest og Bybane, besvart av samferdselsministeren	52
541. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. det finansielle bidraget til den afghanske hæren og politiet, besvart av utenriksministeren	53
542. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. det finansielle bidraget til den afghanske hæren og politiet, besvart av utenriksministeren	54
543. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Glomfjord, besvart av samferdselsministeren	55
544. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. vandelen til arbeidssøkende utenlandske statsborgere, besvart av justisministeren	55
545. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. marginovervåkingsrapport fra meierisektoren, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	56
546. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. åpningsprosess rundt Jan Mayen, besvart av olje- og energiministeren	58
547. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. bruk og besittelse av kontanter i fengsler, besvart av justisministeren	59
548. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. NO _x -fondet, besvart av finansministeren	60
549. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. behandling og forsikring for pasienter med alvorlig nakkeskade, besvart av helse- og omsorgsministeren	60
550. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. psykisk syke pasienter som blir avvist av psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
551. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. håndteringen av mobbesak, besvart av kunnskapsministeren	63
552. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. IA-forpliktelser for arbeidstakere, arbeidsgivere og leger, besvart av arbeidsministeren	64
553. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. utslippsreduksjoner fra nye personbiler, besvart av finansministeren	65
554. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. påkjørsel av rein og elg på Nordlandsbanen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	66
555. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. brudd på reglene om offentlige anskaffelser, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	66
556. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. lotterivirksomheten til menighetsrådene, besvart av kulturministeren	67
557. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. utstyrssituasjonen i videregående opplæring, besvart av kunnskapsministeren	68
558. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Nasjonal digital læringsarena (NDLA), besvart av kunnskapsministeren	69
559. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. ledsagerbevis, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	70

	Side
560. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. ledsagerbevis, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	70
561. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. fengselsplasser, besvart av justisministeren	71
562. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. dobbeltsporet Oslo-Ski, besvart av samferdselsministeren	72
563. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Regjeringens feilslåtte landbrukspolitikk, besvart av landbruks- og matministeren	73
564. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. nedgang for eksport fra Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	74
565. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. antall som får avslag på sin søknad om opphold, besvart av justisministeren	74
566. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. avtale mellom Norge og NATO, to hovedkvarter, besvart av forsvarsministeren	76
567. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. erstatning for tap av svensk rein på norsk jord, besvart av miljø- og utviklingsministeren	76
568. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. Vekst Melhus AS, besvart av arbeidsministeren	77
569. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. pendlere på Flytoget, besvart av samferdselsministeren	78
570. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Domstoladministrasjonens forslag til budsjett, besvart av justisministeren	79
571. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. utleie av egen bolig, besvart av finansministeren	79
572. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. ordningen med refusjon for utgifter til pasientreiser, besvart av helse- og omsorgsministeren	80
573. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. planene for et barnehus i Ålesund, besvart av justisministeren	81
574. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. antall ansatte i NBIM (Norges Bank Investment Management), besvart av finansministeren	83
575. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. statsstøtte til et arrangement av Foreningen for Bibel og Bekjennelse (FBB), besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	84
576. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. avgiftsøkning for veteranfly, besvart av samferdselsministeren	84
577. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Jernbaneverkets uhellsrapporter, besvart av samferdselsministeren	85
578. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. energimerkeordningen, besvart av olje- og energiministeren	87
579. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. forsyningssikkerheten ved vindkraft, besvart av olje- og energiministeren	87
580. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. behandlingen av Taiwans representasjons - og regjeringskontor (Taipei Representative Office) i Norge, besvart av utenriksministeren	88
581. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. bompengavgift i Oslo/Akershus, besvart av samferdselsministeren	88

	Side
582. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser, besvart av helse- og omsorgsministeren	89
583. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn til stillingene som minoritetsrådgivere, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	90
584. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. rv 22 - kø- og trengselsproblemer på strekningen Fetsund - østsiden av Glomma, besvart av samferdselsministeren	91
585. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. endring av vedtaket om trasévalget for E16 på strekningen E16 Bjørum-Skaret, besvart av samferdselsministeren	91
586. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos, vedr. autorisasjoner og lisenser fra helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsministeren .	92
587. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. Kongsgård rideskole på Bygdøy, besvart av kulturministeren	93
588. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. førerkort for snøscooter, besvart av samferdselsministeren	93
589. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. HV 18s innsatsstyrke Delfin, besvart av forsvarsministeren	94
590. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. Valnesfjord Helseportssenter (VHSS) - få syke og uføre tilbake til arbeidslivet, besvart av arbeidsministeren	95
591. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. påkjørsel av rein, besvart av samferdselsministeren	96
592. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. innbrakte hunder og deres rase, besvart av justisministeren	97
593. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen, vedr. tilbud til rusavhengige og psykisk syke, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
594. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. barnevernsbarn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	99
595. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. den 3350 meter lange strekningen uten midtdeler på E18 øst for Grimstad, besvart av samferdselsministeren	100
596. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. fastrentelån, besvart av finansministeren	101
597. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevis, vedr. de nye fylkesveiene, besvart av samferdselsministeren	102
598. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevis, vedr. honnørrabatt hos NSB, besvart av samferdselsministeren	103
599. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. Norske statsbaners rabattordninger, besvart av samferdselsministeren	104
600. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. det norske Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	105
601. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. det totale sivile bidraget til Afghanistan, besvart av utenriksministeren	105
602. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. NATO og Norge, besvart av forsvarsministeren	107
603. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. veiutbyggingen i Nedre Glomma-regionen, besvart av samferdselsministeren	107

	Side
604. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. deponering av organisk nedbrytbart avfall i Norge, besvart av miljø- og utviklingsministeren	108
605. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. elgpåkjørsler, besvart av samferdselsministeren	109
606. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. sikker strømframføring, besvart av justisministeren	110
607. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. FN som kanal for hjelp, besvart av utenriksministeren	112
608. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. reinkjøtt, besvart av landbruks- og matministeren	113
609. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tilbud til voldsofre, besvart av justisministeren	114
610. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. bedre tilbud til kroniske smertepasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	114
611. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. båtruter på Sognefjorden, besvart av samferdselsministeren	116
612. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. gi utenlandske kriminelle strafferabatt i Norge, besvart av justisministeren	117
613. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. en nøytral internasjonal barnefordelingsdomstol, besvart av justisministeren ...	118
614. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. nasjonal vindkraftplan, besvart av olje- og energiministeren	119
615. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. saken om Nikkino AS og fjellboringsriggen, besvart av samferdselsministeren	120
616. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. bevilgningene fordelt mellom helseforetakene i Helse Midt, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
617. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. videre drift av sykehjemsavdelingen ved Sjømannshjemmet i Stavern, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
618. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. stivbent regelverk i landbruket, besvart av miljø- og utviklingsministeren	123
619. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. avtaler om soning i hjemlandet for kriminelle utlendinger, besvart av justisministeren ...	123
620. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. innføringen av kildeskatten, besvart av finansministeren	124
621. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. "Marokkosaken,", besvart av forsvarsministeren	125
622. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. bassengdriften ved Kristiansund sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
623. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. antall ansatte i NBIM, besvart av finansministeren	127
624. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. sammenhengen mellom fravær og frafall, besvart av kunnskapsministeren	129
625. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. spesialforetninger for tobakk, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
626. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. Chagas disease, besvart av helse- og omsorgsministeren	131
627. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. IA-forpliktelser, besvart av arbeidsministeren	131

	Side
628. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. erfaring fra kapitalforvaltning hos medlemmene i Norges Banks Hovedstyre, besvart av finansministeren	133
629. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Statens pensjonsfond utland, besvart av finansministeren	136
630. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. tilgang på data i Ang, Goetzmann og Schaefer sitt arbeide for Finansdepartementet, besvart av finansministeren	137
631. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Norges Banks mål om å skape en årlig meravkastning i den aktive forvaltningen på 0,25 prosentpoeng, besvart av finansministeren	138
632. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. støtte opp om et nytt Hitra-opprør, besvart av landbruks- og matministeren	139
633. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. avanserte grønne næringsprosjekter som går på tvers av sektorer, besvart av olje- og energiministeren	139
634. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. riksdekkende tv-sendte eliteseriekamper i fotball, besvart av kulturministeren	140
635. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. styrke kompetansen om hatkriminalitet i politidistriktene, besvart av justisministeren	140
636. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. skifteattest, besvart av kulturministeren	142
637. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Norwegian Drilling Academy AS, besvart av finansministeren	143
638. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. tegnspråktolker, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	145
639. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. regjeringens ekspertutvalg i IA-prosessen, besvart av arbeidsministeren	146
640. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. evaluering av Norges forskningsråd, Siva og Innovasjon Norge, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	147
641. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. gruvedrift på Søve i Telemark, besvart av nærings- og handelsministeren	147
642. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. Volda Sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	148
643. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. utfordringer knyttet til kriminalomsorgen, besvart av justisministeren	149
644. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. videre drift på N.K.S. Kløverhagen i Ringebu, besvart av helse- og omsorgsministeren	150
645. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. tilgjengelighet til helsetjenester uavhengig av bostedsadresse, besvart av helse- og omsorgsministeren	151
646. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. kompensasjon for ekstraundervisning og nødvendig spesialundervisning til asylsøkerbarn, besvart av kunnskapsministeren	152
647. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. tillit til at matvarer fra husdyr ikke inneholder helseskadelige medisinrester, smittestoffer eller resistente bakterier, besvart av landbruks- og matministeren	153
648. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. selskapstyveri, besvart av nærings- og handelsministeren	154

	Side
649. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. "skeptikere" i klimadebatten, besvart av miljø- og utviklingsministeren	155
650. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. en hund av lovlig rase, besvart av justisministeren	156
651. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. staten inn som reguleringsmyndighet i trasevalg på Europaveinettet, besvart av samferdselsministeren	156
652. Fra stortingsrepresentant Tor Sigbjørn Utsogn, vedr. innføring av energimerkeordningen, besvart av olje- og energiministeren	157
653. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. energinøytrale bygg, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	157
654. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. de regionale rovviltnebdene, besvart av miljø- og utviklingsministeren	158
655. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. samhandlingsreformen, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
656. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. totalforbud knyttet til bruk av alkohol for personer som deltar på behandlingsreiser til utlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
657. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. omsorgslønn, besvart av helse- og omsorgsministeren	160
658. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. respekten for den eiendomsretten, besvart av samferdselsministeren	161
659. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Feiringklinikken, besvart av helse- og omsorgsministeren	162
660. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. prosjektet Stålbass, besvart av forsvarsministeren	164

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte skriftlige spørsmål (496 – 660) for sesjonen 2009-2010:**

Partibetegnelser:

A Det norske Arbeiderparti

FrP Fremskrittspartiet

H Høyre

KrF Kristelig Folkeparti

SP Senterpartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	565
Anundsen, Anders (FrP)	617
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	512, 522, 569, 570, 592, 609, 650
Aspaker, Elisabeth (H)	557, 558
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	641
Bredvold, Per Roar (FrP)	618
Dahl, André Oktay (H)	544, 561, 581, 648
Dåvøy, Laila (KrF)	513, 549, 550, 622, 626, 642
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	510, 600, 602, 636, 660
Eriksson, Robert (FrP)	568
Flåtten, Svein (H)	500, 527, 545, 555, 596, 647
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	508, 588, 589, 645
Giltun, Vigdis (FrP)	518
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	511, 595
Graham, Sylvi (H)	559, 560
Grande, Trine Skei (V)	506, 514, 537, 538, 583, 638
Grimstad, Oskar Jarle (FrP)	531, 532, 546, 653, 654
Gundersen, Gunnar (H)	498, 571, 572, 620
Gustavsen, Laila (A)	529, 605
Halleraker, Øyvind (H)	615, 658
Hanekamhaug, Mette (FrP)	643
Hansen, Svein Roald (A)	603
Hareide, Knut Arild (KrF)	523
Haugli, Håkon (A)	502, 528, 635
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	507
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	520, 553, 604
Hoksrud, Bård (FrP)	509, 536, 576, 577, 582
Horne, Solveig (FrP)	594
Høglund, Morten (FrP)	525, 526
Høie, Bent (H)	625
Høybråten, Dagfinn (KrF)	566
Håbrekke, Øyvind (KrF)	613
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	552, 627, 639
Jensen, Frank Bakke (H)	593
Johansen, Irene (A)	521
Kambe, Arve (H)	516, 637

Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	586
Klinge, Jenny (Sp)	610
Knudsen, Ulf Erik (FrP)	503
Korsberg, Øyvind (FrP)	634
Kristiansen, Ivar (H)	543, 621
Lien, Tord (FrP)	517, 551, 624, 640, 646
Lødemel, Bjørn (H)	611
Michaelsen, Åse (FrP)	612, 619, 651
Myhre, Peter N. (FrP)	607
Nesvik, Harald T. (FrP)	564
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	504, 548, 573, 616
Olsen, Per Arne (FrP)	655, 656
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	657
Rytman, Jørund (FrP)	580, 628, 629, 630, 631
Sandberg, Per (FrP)	547
Schou, Ingjerd (H)	501, 562, 599
Sjøli, Sonja Irene (H)	659
Skumsvoll, Henning (FrP)	606
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	534, 535, 578, 579, 614, 633, 649
Sortevik, Arne (FrP)	515, 539, 540, 597, 598
Svendsen, Kenneth (FrP)	590, 591
Syversen, Hans Olav (KrF)	533, 554
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	541, 542, 601
Tenden, Borghild (V)	584, 585
Thommessen, Olemic (H)	644
Thomsen, Ib (FrP)	587
Thorsen, Bente (FrP)	496, 530
Trældal, Torgeir (FrP)	497, 505, 563, 567, 608, 632
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	519, 574, 623
Utsogn, Tor Sigbjørn (FrP)	652
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	556
Åmland, Torkil (FrP)	499, 524, 575

Dokument nr. 15:4

(2009-2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 496

Innlevert 18. januar 2010 av stortingsrepresentant **Bente Thorsen**

Besvart 25. januar 2010 av justisminister **Knut Storberget**

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil justisministeren sette inn for at behandlingstiden i rettsapparatet heller reduseres enn økes?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til intervju i Stavanger Aftenblad den 18.02.10 der sorenskriveren i Jæren tingrett påpeker at saker kan hope seg opp for behandling i tingretten. Regjeringen har bevilget mer penger til politiet noe som forhåpentligvis vil medføre at flere saker oppklares. Samtidig gir ikke bevilgningene til domstolene noen reel vekst. I mange tilfeller vil hurtig behandling i rettsapparatet ha preventiv virkning for førstegangskriminelle.

Denne effekten vil bli svekket dersom restansene igjen begynner å øke etter den flotte dugnadsinnsatsen domstolene har gjennomført.

Svar:

Først vil jeg si at norske domstoler gjør et meget godt arbeid, og saksbehandlingstiden er blant de laveste i Europa. Saksavviklingsstatistikk fra domstolene for første halvår 2009 underbygger dette.

For de aller fleste sakstyper viste halvårstallene en fortsatt positiv utvikling. Høsten 2009 har en imidlertid sett økt sakstilfang i en del domstoler. Denne utviklingen gjør seg særlig gjeldende i de største domstolene og vil kunne gi seg utslag i økt saksbehandlingstid. Justisdepartementet følger denne utviklingen nøye og er i dialog med Domstoladministrasjonen om situasjonen.

Det er Domstoladministrasjonen som har det administrative ansvaret for domstolene. Domstoladministrasjonen er organisert som et uavhengig organ. Det fremgår av Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) Om lov om endringer i domstolloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) at det er naturlig at Domstoladministrasjonen, i den grad ikke noe annet fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling, foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene, for eksempel mellom ulike innsatsfaktorer som bemanning, kompetanseutvikling, IT-utvikling m.m. Det kan i denne forbindelse nevnes at Domstoladministrasjonen innenfor vedtatt budsjett i 2010 har omprioritert midler fra bemanning til økt satsing på IKT, kompetanse og utbedring av domstolenes lokaler, noe Domstoladministrasjonen har full anledning til å gjøre som følge av sin uavhengige stilling.

Når det gjelder domstolenes budsjett, utgjør driftsbevilgningen for de alminnelige domstolene i 2010 om lag 1,52 milliarder kroner, en økning på om lag 77 millioner kroner i forhold til saldert budsjett 2009. Flere har pekt på at regjeringens styrking av politiet med 1,3 milliarder kroner vil gi økt saksmengde. Jeg er enig i at dette kan føre til flere straffesaker for domstolene, men deler av midlene skal brukes til kriminalitetsforebyggende tiltak, noe som vil redusere domstolenes sakstilfang på sikt. I tillegg satser regjeringen på økt bruk av konfliktråd og mekling, som er alternativer til domstolsbehandling. Budsjettrammene for domstolene må selvsagt tilpasses sakstilfanget over tid, men bemanningen i domstolene kan ikke tilpasses toppene i antall innkomne

saker, siden dommere som tilsettes ikke kan avsettes når sakstilfanget avtar igjen. Vi må derfor følge utviklingen i saksstatistikken nøye og søke å finne årsaker til endringene som skjer. Det bemerkes for ordens skyld at økningen i sakstilfanget, både i straffesaker og i sivile saker, særlig har kommet etter at rammene i budsjettforslaget for 2010 ble fastlagt.

Jeg møter for øvrig jevnlig styret for Domstoladministrasjonen for å drøfte utfordringene i domstolene. Det har også vært arrangert et seminar med de sentrale aktørene på domstolsfeltet for å drøfte utfordringene domstolene står overfor i de neste årene. Etter mitt syn har vi vist evne til å tilpasse politikken til realitetene i domstolene, og det vil vi fortsette med.

SPØRSMÅL NR. 497

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 22. januar 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på mitt spørsmål nr 15/244 om hvordan ministeren vil nå målet om tillitsfulle dyr på norske pelsfarmer. Jeg tillater meg å be om en utdypning av svaret.

Vurderer ministeren det som en tilstrekkelig og faglig riktig kontroll at Mattilsynet intervjuer bonden og observerer noen av dyrene for urolighet, og vurderer ministeren det som en akseptabel avlsstrategi at pelsdyroppdretten velger bort dyr med såkalt "uønsket adferd" slik som stereotypier eller annen urolig adferd?»

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av resultater fra tilsyn med pelsdyr, vurderer Mattilsynet at utviklingen de siste årene har vært positiv. Særlig mink er blitt vesentlig mer tillitsfull og mindre fryktsom, mens også rev sees en utvikling i riktig retning på dette området. Dette tyder på at næringens tiltak, herunder bruk av ulike tester for utvalg av avlsdyr, ser ut til å ha ønsket effekt. Der er likevel ett stykke igjen før man kan konkludere med at Stortingsmeldingen målsetning er fullstendig oppnådd, særlig når det gjelder rev.

Mattilsynet gjennomførte i mars- april 2009, en tilsynskampanje i 74 % av norsk pelsdyrhold. Flere av tilsynspunktene under kampanjen hadde fokus på dyrenes atferd, herunder bruk av tester for å velge ut avlsdyr og metoder for tilvenning av valper til mennesker. Totalt ble det påpekt mangler mhp. avl for tillitsfulle dyr i 16 % av farmene.

Med en faktisk kontroll av dyrene tillitsfullhet var ikke inkludert i tilsynskampanjen. det samme gjelder øvrig tilsynsbesøk av Mattilsynet på pelsfarmer. Tilsynspunkt 13 besto kun i at det ble utført et kort intervju med bonden, og at inspektøren observerte om noen av dyrene virket urolige. Fokuset på

urolighet er uheldig, siden passive og apatiske pelsdyr kan være en vel så viktig indikasjon på dårlig velferd. Pelsdyr har ulike mestringsmetoder under stress, og ikke alle reagerer med å være urolig hvis de er redde. Mattilsynet observasjonsmetode fører altså trolig til misvisende konklusjoner, mattilsynets mål med intervjuet var bare å sjekke hvorvidt bonden utførte de standardiserte adferdtestene, og oppfordre til bruk av disse. Med andre ord godtar Mattilsynet disse testene, selv om de har store feilkilder og ikke er effektive seleksjonsmetoder. Tilsynsmetoden for punkt 13 fanger altså kun opp deler av problemet, kanskje toppen av isfjellet.

Pelsdyrslaget handlingsplan og metoder for utvalg av tillitsfulle dyr, baserer seg i stor grad på bonden skal velge bort dyr med såkalt "uønsket adferd", slik som stereotypier eller annen urolig adferd. Dette bygger på foreldet kunnskap. Fra før å ha blitt ansett som et velferdsproblem i seg selv, fremhever nå forskere at denne typen unormal adferd kan være en viktig indikator for utilstrekkelig forhold på gården. Hvis evnen til å utføre for eksempel stereotypier avles bort, fjernes altså kun et symptom på velferdsproblem og ikke selve velferdsproblemet. Dessuten ansees dyr som utfører stereotypier for trolig å ha større evne til å takle utilstrekkelig miljø, og dermed være blant de bedre tilpassede individene i besetningen. En annen form for "uønsket adferd" er jo de dyra som ikke reagerer slik bonden forventer på de standardiserte adferdtestene. Dette problemet ble tatt opp i spørsmålet til statsråden 25.11.09, men ikke besvart. I verste fall har de siste årene avlsarbeid og offentlig tilsyn bare etablert en tradisjon for avl mot mer passive og mindre robuste dyr, og den offentliggjorte statistikken fra tilsynsrundene har bidratt til et misvisende inntrykk av at pelsdyrnæringa har avlsarbeid under kontroll.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til Mattilsynets nasjonale tilsynsprosjekt ”velferd for pelsdyr”, som i 2009 hadde som formål å undersøke om pelsdyr fikk stell og ble oppstallet i tråd med forskrift om hold av pelsdyr og forskrift om velferd for produksjonsdyr. Fokus på dyreeiers bruk av standardiserte tester for utvelgelse av dyr som ikke egner seg for videre avlsarbeid, var ett av totalt 17 tilsynspunkter som ble tatt med i denne kampanjen.

Mattilsynets tilsyn med pelsdyrnæringen for øvrig, baserer seg på risikovurderinger. I ordinært tilsyn vil Mattilsynet blant annet ut fra tidligere erfaringer i den aktuelle pelsdyrfarmen, gjøre en vurdering av hvilke forhold det skal settes mest fokus på. Dette vil variere ut fra lokalkunnskap om de ulike pelsdyrgårdene. Mattilsynets inspektører har både teoretisk og praktisk kompetanse på å vurdere pelsdyrhold, herunder dyrenes atferd. Under tilsynskampanjen ble alle dyr i pelsdyrgårdene vurdert.

Mattilsynets tilsynsfrekvens (antall pelsdyrfarmer som er inspisert) i 2007 og 2008 var henholdsvis 15 og 41 %. Under tilsynskampanjen, som ble gjennomført i mars og april 2009 ble 73 % av farmene inspisert. De resterende farmene er blitt inspisert i ettertid. I forhold til tilsyn med hold av andre dyrearter er dette en høy tilsynsfrekvens.

Ansvar for avlsarbeidet ligger på næringen, dvs. Norges Pelsdyrslag, på samme vis som for eksempel GENO har ansvar for avlsarbeid på storfe, og Norsvin har ansvaret når det gjelder svin.

I tillegg til selvstendige vurderinger av dyrenes atferd og utviklingen over tid generelt i næringen, forholder Mattilsynet seg til næringens dokumentasjon for avlsarbeid og avlsfremgang. Mattilsynets inspeksjoner er ikke å betrakte som vitenskapelige undersøkelser, men kontroll av hvor vidt gjeldende regelverk hos den enkelte dyreeier overholdes. Dette inkluderer kontroll av dyreholders metoder for å oppnå tillitsfulle dyr. I dette arbeidet må Mattilsynet forholde seg til næringens metoder og utvalgsriterier. Ansvar for eventuell evaluering av metoder vil ligge hos næringen.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) har i sin rapport fra 2008 om risikovurdering av fare for lidelse hos dyr holdt som pelsdyr, som ble utarbeidet på oppdrag fra Mattilsynet, også vurdert disse atferdstestene. Mattilsynet bruker VKM sine rapporter som forvaltningsstøtte. Ut ifra det Mattilsynet har kjennskap til er både pinnetesten som brukes på mink og godbittesten på rev, tester som dyreeierne på en praktisk måte kan utføre på egne dyr. Ifølge beskrivelser av testene vil også passive dyr bli inkludert.

Mattilsynets erfaringer med utviklingen i pelsdyrnæringen tyder på at de metoder og tiltak som benyttes i dag har ønsket effekt, selv om det fortsatt er arbeid for pelsdyrnæringen å gjøre før man eventuelt kan konkludere med at Stortingsmeldingens mål er oppnådd.

SPØRSMÅL NR. 498

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Det er skapt klare forventninger om at utbyggingen av rv 2 mellom Kongsvinger og Slobrua skal i gang i løpet av 2010.

Kan statsråden bekrefte at de nødvendige beslutninger nå vil bli tatt slik at utbyggingen kommer i gang og vil det samtidig bli satt økt fokus på gjenstående strekning mellom Nybakk og Slobrua slik at en kunne få en kontinuerlig utbygging av hele strekningen Nybakk til Slobrua?»

BEGRUNNELSE:

Riksveg 2 mellom Nybakk og Kongsvinger er en av de helt sentrale kommunikasjonsårene i landet.

Kapasiteten på vegen er sprengt og utbyggingen er kommet på etterskudd. Da vegen ble utbygget fram til Nybakk, snakket man den gang om kontinuerlig utbygging av vegen. Nå har det stått stille i mange år. En utvikling av Sør-Hedmark og mulighetene som ligger i sterkere bånd til Sverige, forutsetter en bedre veg.

Trafikkøkningen til Sverige er stor. Riksveg 2 er en av hovedforbindelsene mot Stockholm og det ligger store muligheter i å utvikle aksene mot Stockholm.

Ulykkene er i tillegg mange langs rv 2 og det haster med en tidsmessig veg.

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er det lagt til grunn at utbyggingen av rv 2 på strekningen Kongsvinger – Slomarka skal starte i første fireårsperiode og ferdigstilles i siste seksårsperiode. Som omtalt i Prop. 1 S (2009-2010), foreligger det godkjent reguleringsplan for prosjektet. Arbeidet med ekstern kvalitets- sikring (KS2) er nå startet opp, og det foreligger lokalpolitisk tilslutning til et bompengepopplegg som kan gjøre det mulig å starte byggingen i løpet av 2010. Jeg tar derfor sikte på å legge fram en proposisjon om saken så raskt som mulig etter at den eksterne kvalitetssikringen er sluttført.

Med anleggsstart på strekningen Kongsvinger – Slomarka i løpet av 2010, regner Statens vegvesen med at prosjektet kan åpnes for trafikk i 2014. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) legger regjeringen opp

til en investeringsstrategi med økt vekt på å sikre mer sammenhengende utbygging av lengre strekninger. I den forbindelse er det blant annet vurdert som aktuelt å prioritere utbygging av rv 2 på den gjenstående strekningen Slomarka – Nybakk i perioden 2014-2019.

Statens vegvesen opplyser at det foreligger godkjent kommunedelplan for strekningen Slomarka – Nybakk, men at arbeidet med reguleringsplan gjenstår. I tillegg kreves det lokalpolitisk tilslutning til et opplegg for videre bompengefinansiering av utbyggingen. De endelige prioriteringene etter 2013 vil skje gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023. Jeg kan imidlertid forsikre om at jeg vil arbeide for kontinuitet i den videre utbyggingen av rv 2 mellom Kongsvinger og Nybakk, forutsatt at nødvendige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 499

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Torkil Åmland

Besvart 27. januar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil statsråden se nærmere på muligheten for å tilrettelegge tilskuddskriteriene for Husbanken slik at samarbeid mellom kommunen og lokalt næringsliv, om tilrettelagte boliger, lettere kan realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Ulstein kommune har over lengre tid hatt et utmerket samarbeid med privat næringsliv for å utvikle kommunens tilbud til innbyggerne. Ordføreren gir uttrykk for at uten dette tette samarbeidet mellom kommunen og privat næringsliv ville ikke veksten og utviklingen de har hatt de siste årene vært mulig.

Ulstein kommune ønsker nå å bruke det tette samarbeidet i et nytt botilbudsprosjekt, men møter utfordringer knyttet til finansieringstilskudd fra Husbanken.

Ulstein er en liten kommune med vel 7000 innbyggere. For å kunne bygge fremtidsrettede tilbud til befolkningen har Ulstein planlagt å bygge boliger tilrettelagt for eldre, innbyggere med redusert funksjonsevne, rusproblemer eller andre grupper som har behov for kommunal bolighjelp.

Boligene er tenkt bygget i sentrum, tett knyttet til andre fasiliteter og tilbud. Boligene skal utformes på

en måte som gjør ombygginger, knyttet til endrede behov mulig på kort tid.

I en liten kommune som Ulstein er evne til rask omstilling viktig for kontinuerlig å ivareta innbyggernes behov. Prosjektet vil inneholde et antall enheter som vil sikre innbyggerne et kommunalt botilbud i et langsiktig perspektiv.

Husbanken kan i dag ikke bidra med tilskudd til dette så lenge kommunen ønsker å utvikle prosjektet sammen med privat utbygger.

Kommunens ledelse sier selv at dersom dette prosjektet ikke kan realiseres i samarbeid med privat utbygger, slik de ønsker, vil prosjektet trolig skrinlegges.

Ordføreren opplyser at hele kommunestyret står bak det skisserte prosjektet.

Svar:

Regjeringen ønsker å bidra til en utbygging av fellesskapsomsorgen, der det offentlige tilbudet og de frivillige og ideelle kreftene sammen bidrar til en god omsorgstjeneste uavhengig av sosial tilhørighet og økonomisk evne. Vi ønsker ikke å privatisere eller kommersialisere grunnleggende velferdstjenester. Dette ligger også til grunn for innretningen av inves-

teringstilskuddet til sykehjem og omsorgsboliger. Det er kommunen som skal søke Husbanken om tilskudd, men tilskuddene skal også kunne viderefremmes til humanitære organisasjoner og andre som tilbyr egne boligløsninger med omsorgstjenester på non-profitbasis.

Investeringsstilskuddet forvaltes av Husbanken. I Husbankens retningslinjer vedrørende videretilde-

ling sies det at tilskuddet bare kan gis til kommuner. Kommunen kan videretildele tilskuddet til frivillige organisasjoner og andre som tilbyr boligløsninger med omsorgstjenester på non-profit basis, samt at bygningsmasse og tjenester kan sees atskilt og anskaffes separat.

Etter min vurdering gir dette handlingsrom for å finne gode løsninger lokalt.

SPØRSMÅL NR. 500

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 26. januar 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«I en pressemelding fra NHD 11.05.09 vises til at striden om transaksjonene mellom Aker Solutions A/S og selskaper i Aker ASA konsernet hadde avdekket et behov og gjensidig ønske om en gjennomgang av aksjonæravtalen.

Hva er grunnen til at en slik gjennomgang ennå ikke er foretatt og når kan en revidert avtale mellom partene forventes klar?»

Svar:

Avtalen er inngått og følger vedlagt.

Jeg vil orientere Stortinget ytterligere ved egnet anledning.

3 vedlegg til svar:

Vedlegg 1:

- Tilleggsavtalen (<http://www.regjeringen.no/upload/NHD/Vedlegg/Aksjonæravtalen%20-%20klar%20til%20signering.pdf>)

Vedlegg 2:

- Styreinstruks (<http://www.regjeringen.no/upload/NHD/Vedlegg/Vedlegg%20A%20-%20styreinstruks%20-%20%20endelig.pdf>)

Vedlegg 3:

- Vedtektsendring (<http://www.regjeringen.no/upload/NHD/Vedlegg/Vedlegg%20A%20-%20styreinstruks%20-%20%20endelig.pdf>)

SPØRSMÅL NR. 501

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 25. januar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil miljøvernministeren sørge for at ulvestammen i grensetraktene i Østfold kan reduseres ved tillatelse til jakt, og vil statsråden sørge for at dette skjer raskt, samt allerede nå gir tillatelse til jakt på ett visst antall dyr?»

BEGRUNNELSE:

Som mangeårig medlem av viltneimnda i Spydeberg og med tilgang til rapporter etter jakten 2009 er

det tydelig at hjorteviltet i grensekommunene Rømskog, Marker, Aremark og Halden nesten er fraværende. Dette er særlig tydelig på østsiden av Glomma. Rovdyr forsyner seg av fatet. I de siste dager er det på ny fremkommet at det er ulvefamilier i grensetraktene som ikke telles med i de 3 ynglende ulvefamilierne slik rovdyrforliket legger opp til. I tillegg kommer det påstander om at dette lenge har vært kjent og at tall på antall ulver i traktene forsøkes holdes skjult. Et stort antall ulv forringer så vel friluftsliv

som næringsgrunnlag. Regjeringen har varslet at den i 2010 vil ha en gjennomgang av bestandsmålene.

Svar:

Bestandsmålet for ulv ble gjennom rovviltforliket i Stortinget våren 2004 fastsatt til 3 årlige helnorske ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Østfold fylke inngår i sin helhet i dette forvaltningsområdet. I perioden fra rovviltforliket ble inngått og frem til i dag har vi så langt ikke lyktes å nå bestandsmålet, og jeg anser det ikke som aktuelt å åpne for lisensfelling av ulv innenfor forvaltningsområdet før bestandsmålet er nådd. Utenfor forvaltningsområdet er det imidlertid åpnet for lisensfelling ved flere anledninger, og senest i desember 2009 ble to ulver skutt på lisensfelling i Hedmark.

Av Soria Moria II fremgår det at Regjeringen vil foreta en ny vurdering av bestandsmålet for ulv, og at vi i den forbindelse også vil ta opp fordelingen av grenseulv med svenske myndigheter. For meg er det viktig at et nytt bestandsmål ikke svekker bestandssituasjonen for ulv, og jeg er opptatt av at Norge skal

ta ansvar for å ivareta deler av den felles skandinaviske ulvestammen. Stortinget vil bli invitert til et nytt forlik om bestandsmålet for ulv innen utgangen av 2010.

Så langt i 2009 er det dokumentert en familiegruppe av ulv med tilknytning til Østfold, nærmere bestemt i det norsksvenske Dals Ed-Halden reviret. Jeg presiserer imidlertid at dette er en foreløpig oversikt. Jeg er kjent med at det er gjort sporinger i Østfold som kan innebære at ny ulv har etablert seg i området, eventuelt at familiegruppen i Dals Ed-Halden har utvidet sitt leveområde. Registreringsarbeid pågår for fullt for å få klarhet i dette.

Elg og annet vilt er naturlige byttedyr for ulv, og det forhold at mengden vilt av en jaktbar art varierer er en del av naturens dynamikk. Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. I utgangspunktet er det innenfor denne rammen vi i jaktsammenheng kan høste av naturens overskudd.

SPØRSMÅL NR. 502

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Håkon Haugli

Besvart 25. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mange boligkjøpere opplever at de blir sittende med ansvaret for eksisterende mangler og skader ved kjøp av bolig, uten mulighet for erstatning fra tidligere eier, eiendomsmegler eller forsikringsselskap.

Vil statsråden ta initiativ til å styrke forbruker-nernt ved kjøp av bolig, for eksempel ved å foreslå endringer i avhendingsloven?»

BEGRUNNELSE:

For de aller fleste er kjøp av bolig blant livets største investeringer. Lov om avhending av fast eiendom (avhendingsloven) regulerer rettigheter og plikter ved kjøp og salg av fast eiendom. Loven er ment å gi god rettsikkerhet for partene i eiendomshandel.

Etter lovens § 3-1 første ledd har boligen en mangel om den ikke er i samsvar med de kravene som følger av kjøpekontrakten. Nesten alle brukte boliger selges imidlertid i dag ”som den er”. Dette innebærer at kjøper overtar risikoen for eventuelle feil og mangler.

I praksis oppstår det ofte uenighet mellom kjøper og selger med hensyn om feil og svakheter ved den solgte boligen er å anse som en mangel i lovens forstand eller om skadene må ses i sammenheng med gradvis slitasje, slik at vedlikeholds-/oppgraderingsbehovet er forventbart og dermed ikke kan kreves erstattet.

Ofte bistås selger av profesjonell eiendomsmegler og takstmann, og ved vist om feil og mangler får boligkjøperen ofte et forsikringsselskap som motpart.

Mange boligkjøpere opplever at de selv blir sittende med bevisbyrden og i realiteten står uten mulighet for å søke erstatning fra selger for mangler ved boligen.

Svar:

Jeg viser til at det såkalte Takstlovutvalget har utredet og lagt frem forslag til et regelverk som skal sikre at det ved markedsføring og salg av boliger i forbrukerforhold som omfattes av avhendingslova, fore-

ligger informasjon om relevante forhold ved boligen, jf. NOU 2009: 6 Tilstandsrapport ved salg av bolig. Det fremgikk av utvalgets mandat at regelverket skal ha en

”...overordnet målsetting om å gjøre det tryggere å kjøpe og selge bolig, samt å begrense forbrukernes

risiko og antallet tvister i forbindelse med bolighandel”.

Forslagene i utredningen har en side til sentrale regler i avhendingslova. Utredningen har vært på høring, og jeg vil på vanlig måte i lys av høringen vurdere forslagene.

SPØRSMÅL NR. 503

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 28. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Viser til svaret på spørsmål 429 "Hjem i verdighet" hvor statsråden vurderer å innføre en slik ordning i det ordinære opplegget i ventemottak.

Hvilke kostnadsrammer og budsjett er knyttet til kvalifiseringsprosjektet ved Lier ventemottak?»

Svar:

I svaret på spørsmål 429 redegjorde jeg for hovedtrekkene i prosjektet "Hjem i verdighet". Det ble satt i gang som et seks måneders prosjekt i mars 2009 og finansiert av et tilskudd fra Utlendingsdirektoratet (UDI) på kr 800 000 over daværende kapittel 690 (nåværende 490), post 72 Retur og tilbakevending for flyktninger. Senere har UDI gitt ytterligere et til-

sagn om tilskudd på kr 800 000. Det samlede beløpet på kr 1 600 000 var forutsatt å dekke utgiftene til prosjektet i 12 måneder, men vil ut fra det jeg kjenner til kunne gi grunnlag for drift noe lenger enn dette.

Basert på erfaringer med prosjektet så langt, tar jeg sikte på å utvide ordningen til også å omfatte beboere i ventemottak som samarbeider med politiet om ledsaget retur.

Jeg legger da til grunn at prosjektet ved Lier ventemottak ved full drift vil ha en årlig økonomisk ramme på inntil kr. 1 600 000. Jeg tar også sikte på å utvide prosjektet til å omfatte Fagerli ventemottak, og i så fall øke rammen med ytterligere kr 1 600 000, til totalt inntil kr 3 200 000 i 2010.

SPØRSMÅL NR. 504

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 28. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til at Sunnmøre Politidistrikt snarest blir i stand til å bemanne de til en hver tid vakante stillingene i etaten, slik at flere patruljerende politi kan benyttes i Ålesunds gater og dermed bidra til å forebygge mot flere voldtekter?»

BEGRUNNELSE:

I dagens Sunnmørspost tirsdag 19. januar kan vi igjen lese om brutalt overfall og voldtekt av en kvin-

ne i Ålesund sentrum - voldtekt nr 5 fra mai 2009, uten at politiet har spor å forholde seg til. Fire av overgrepene har skjedd i nærmeste nabolaget til Tinghuset og politistasjonen. Dette skremmer nå befolkningen og spesielt kvinner som ikke tør å bevege seg ute på kveldstid uten følge. Slik vil vi ikke ha det lenger! Det er ingen hemmelighet at Sunnmøre politidistrikt sliter med lav bemanning grunnet flere vakante stillinger, på det jevne mellom 5-7. Dette skyldes dårligere rammevilkår enn landet forøvrig, ifølge

tall fra Politidirektoratet, og slett ikke mangel på søkere til stillingene. Jeg viser i den sammenheng til tidligere spørsmål fra undertegnede; dokument 15:1449 (2008-2009) samt spørsmål nr 487 24.01.2008. Situasjonen slik den er i dag er uholdbar og kan ikke aksepteres. Jeg ber derfor statsråden bidra til at Sunnmøre politidistrikt settes i stand til å ansette politi i de til en hver tid vakante stillingene, slik at vi kan få flere politifolk ut i gatene og dermed bidra til at Ålesund sentrum og resten av politidistriktet blir et tryggere sted å ferdes.

Svar:

Justisdepartementet arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår som setter etaten i stand til å ivareta sine oppgaver på en god måte. Bevilgningene til politi- og påtalemyndighet er økt med 2,3 milliarder kr i perioden 2005-2009. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 1,1 milliarder kroner. I 2010 økes budsjettet med hele 1,3 milliarder kroner, til tidenes største politibudsjett. Når kompensasjon for lønns- og prisstigning er trukket fra er budsjettet styrket med ca. 1,2 milliarder kroner.

Bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, først og fremst fordi det er utdant for få politifolk. Derfor har regjeringen økt opptaket ved Politihøgskolen til 552 elever i 2009 og til 720 elever i 2010. Til sammenligning kan nevnes at det i perioden 2006 – 2009 er tatt opp 648 flere politistudentene enn i perioden 2002 – 2005. I tillegg kommer som nevnt det rekordhøye opptaket i 2010. Dette gjør vi for å følge opp behovene som ble avdekket i Politidirektoratets bemanningsrapport ”Politiet mot 2020” fra 2008.

Videre ble det i forbindelse med tiltakspakken i januar i fjor opprettet 460 nye sivile årsverk til politi- og lensmannsetaten. I praksis betyr dette at om lag 280 polititjenestemenn frigjøres til operativt arbeid. Sunnmøre fikk 6 av disse sivile årsverkene, som videreføres i 2010.

Som en del av den nye særavtalen om arbeidstidsbestemmelser i politiet, som trådte i kraft 1. oktober 2009, er det gjort avtale om å øke arbeidstiden for mange politiansatte med en time. Dette representerer ytterligere en ressursøkning på anslagsvis 230 årsverk. For Sunnmøre politidistrikt utgjør dette omkring 4 årsverk. Til sammen gir dette et betydelig løft for politiet. Vi vil følge opp denne investeringen i politikraft slik at den omsettes i bedre forebygging, økt oppklaring og et mer synlig og tilgjengelig politi.

For Sunnmøre politidistrikt, som representanten spør om, er budsjettet økt med 9 190 208 kroner fra 2008 til 2009. Dette er en økning på 7,2 %. Budsjettet for 2010 er foreløpig ikke fordelt til politidistriktene.

Politibudsjettet fordeles etter en ressursfordelingsmodell som benytter en rekke kriterier for å få en mest mulig riktig fordeling mellom politidistriktene. Ressursfordelingsmodellen justeres og oppdateres jevnlig. Når politidistriktet får sin årlige rammetildeling, er det distriktets ledelse som har ansvaret for at ressursene fordeles slik at innbyggerne får en best mulig polititjeneste. Jeg har tillit til at politimesteren foretar de nødvendige prioriteringer for å sikre hele politidistriktet en god polititjeneste.

Politidirektoratet opplyser at politidistriktets utgangspunkt er at samtlige årsverk skal være besatt av kvalifiserte tjenestemenn og – kvinner, og distriktet holder i svært liten grad årsverk ubesatt utover ”normal” vakansetid knyttet til rekrutteringsprosesser. Per dags dato har distriktet mellom 5 og 7 årsverk der en slik rekrutteringsprosess er i gang. Det er ingen vakanser ved Ålesund politistasjon. Det vises for øvrig til Politidirektoratets rapport ”Politiet mot 2020” hvor politi- og lensmannsetatens ressurs- og kompetansebehov er nærmere beskrevet.

Politimesteren opplyser at det er satt inn ekstra ressurser i Ålesund for å forebygge vold og voldtekter, og at politiet har økt sin tilstedeværelse på utsatte steder. Det er etablert dialog mellom politiet og kommune for å vurdere hvilke tiltak de kan gjennomføre i felleskap.

SPØRSMÅL NR. 505**Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trædal****Besvart 29. januar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I spørretimen 04.11.09 spurte undertegnede ministeren om han ville forandre reglementet om Brannvesenets røykdykkerbiler. Ministeren svarte at han ville se om det ville være mulig å inkludere røykdykkerbiler i den ovennevnte forskriften for brannvesenets spesialkjøretøy.

Har ministeren fått endret forskriften, hvis ikke, når kan den endres?»

Svar:

Det har i arbeidet med oppfølgingen av denne saken vist seg at spørsmålet fra representanten Trædal

ikke gjelder engangsavgiften, men derimot gjelder retten til kompensasjon for merverdiavgift på utrykningskjøretøy til brannvesenet. Som jeg viste til i mitt svar 4. november 2009, har det ikke blitt gjort noen endringer i reglene om engangsavgift som berører disse kjøretøyene. Det er derfor heller ikke nå grunnlag for å gjøre endringer i engangsavgiftsforskriften. Jeg vil imidlertid følge opp saken i forhold til merverdiavgiftskompensasjonsordningen for kommunesektoren, og herunder ta de registreringsmessige spørsmålene opp med samferdselsmyndighetene. I lys av dette vil det bli vurdert behov for eventuelle regelendringer.

SPØRSMÅL NR. 506**Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 26. januar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av dagens forvaltningspraksis for å se på om intensjonene bak forurensingsloven følges godt nok opp?»

BEGRUNNELSE:

Forurensingsloven har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall.

Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornøyelse.

I følge Bergens Tidende 17.01 har SFT sagt ja i de 344 siste søknadene om utslipp. Det pekes fra ulike holdt på at loven ville fungert etter intensjonene dersom man gjennomførte en strammere forvaltningspraksis. Norge har betydelige utfordringer knyttet til å nå de målene som er satt for miljøpolitikken, som for eksempel forurensninger i fjorder og vassdrag. SFT har flere omstridte saker til behandling, blant annet en søknad om å dumpe store mengder gruveavfall og kjemikalier i Førdefjorden.

Svar:

Norsk industri er underlagt strenge miljøkrav. Stadig strengere krav etter forurensningsloven til industri og andre forurensende virksomheter har de siste tretti årene ført til at forurensende utslipp til luft og vann er betydelig redusert.

Forurensningsloven sier at all forurensning er forbudt med mindre man har fått tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Videre fastslår loven at når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og hvilke vilkår som skal stilles, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Loven pålegger altså myndighetene å vurdere miljøhensyn opp mot andre, samfunnsmessige hensyn, som verdiskaping og arbeidsplasser. Denne avveiningen løses ofte ved at man stiller strenge og tydelige vilkår i utslippstillatelsen som ivaretar de forurensningsmessige hensynene på en tilfredsstillende måte. Forurensningsmyndighetene vil alltid sørge for at kravene i utslippstillatelsen ivaretar hensynet til miljø og helse. Ofte får bedriften tillatelse til å slippe ut mindre enn de søker om, i tillegg til at den pålegges ytterligere tiltak for å

hindre og motvirke forurensning. Andre ganger gir forurensningsmyndigheten avslag på deler av de utslippene det søkes om tillatelse til, mens de andre delene av søknaden innvilges på nærmere, strenge vilkår. Kravene som stilles i dagens utlippstillatelser, er basert på det som defineres som beste tilgjengelige teknologi for den enkelte bransje.

På bakgrunn av dette mener jeg at dagens praksis er i tråd med forurensningsloven og dens intensjoner. Jeg vil imidlertid sørge for at norske forurensningsmyndigheter fortsetter med å stille strenge miljøkrav etter forurensningsloven. For øvrig er det sjelden at forurensningsmyndighetene mottar søknader om etablering av nye virksomheter. Statistikken viser at de tillatelser som er gitt de senere år, i hovedsak gjelder endringer i eksisterende bedrifters utlippstillatelser, blant annet ved at det foretas innstramninger i gamle tillatelser.

Jeg er også opptatt av at tilsynsarbeidet prioriteres. Fylkesmennene og Klima- og forurensningsdirektoratet fører et risikobasert tilsyn med norske industrivirksomheter for å sikre at utlippstillatelsene etterleveres. I statsbudsjettet for 2010 styrker Regjeringen fylkesmennenes tilsynsarbeid.

Jeg nevner avslutningsvis at Miljøverndepartementet i fjor høst vedtok en forskriftsregulering av seks industribransjer. Endringen innebærer blant annet at det stilles miljøkrav til en rekke nye virksomheter. I tillegg fører endringen til mindre administrativt arbeid med utlippstillatelser, fordi det nå er gitt generelle krav i forskrift. Dette frigjør ressurser hos forurensningsmyndighetene som kan brukes til å føre enda mer tilsyn med at bedriftene overholder utlippskravene.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 28. januar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Når vil statsråden sørge for at grasrotandelen blir en ordning hvor grasrotmidler tildeles de aktører som midlene i utgangspunktet var tiltenkt og ikke gir rom for at eksempelvis vennegrupper og fotballsympatisører gis mulighet til å hente store midler til sine aktiviteter, og hvordan vil statsråden kategorisere frivillighetsregisteret for å kunne demme opp for uberettigede uttak av grasrotmidler fra Norsk Tipping AS?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med grasrotmidler er en ordning hvor midler fra Norsk Tipping AS' virksomhet tildeles de lag og organisasjoner som gis rett til å være en del av grasrotandelsordningen gjennom gitte kriterier. Vi har nå flere eksempler på at nyopprettede lag inngår i ordningen til tross for at disse åpenbart ikke var tenkt i innlemmes i en slik ordning. Midlene blir brukt til ren forlystelse så som fotballturer for supportere og ikke til å drive aktivitet i et lag eller en organisasjon. Frivillighetsregisteret ble for ett år siden åpnet for registrering for de som ønsket å inngå som en del av grasrotordningen. Allerede ved første utbetaling så vi at det var enkelte som åpenbart misbrakte

ordningen. Ved senere tildelinger skjer det samme og det er åpenbare svakheter ved frivillighetsregisteret som bidrar til at det ikke fungerer tilfredsstillende i forhold til å demme opp for at useriøse aktører utnytter ordningen og for tildelt midler på bekostning av alle de gode og viktige frivillige lag og organisasjoner som sårt trenger midler.

Svar:

Media har i løpet av 2009 avdekket noen tilfeller av foreninger som har mottatt grasrotandel der f.eks. spilleren selv har opprettet foreningen hun velger å spille til inntekt for eller som har et innhold som er i gråsonen for hva vi tradisjonelt har betraktet som frivillighet. Jeg deler stortingsrepresentantens bekymring for at slike historier skal svekke tilliten til ordningen.

Norsk Tipping vil innføre øvre grenser for spilleinnsats på alt registrert spill på henholdsvis 40 000 kr dagen, 100 000 kr i uka, 300 000 kr i måneden og 1 mill. kroner i året. De nye grensene vil tre i kraft i løpet av mai/juni 2010. Dette tiltaket vil være et sentralt virkemiddel for å redusere muligheten for storspillere som søker å kanalisere midler tilbake til egen virksomhet. Innføring av en øvre grense på spilleinnsats

på maks 1 million kroner per år vil bety maksimalt 50 000 kr i grasrotmidler per spiller per år.

I tillegg til dette har departementet i brev 14.mai 2009 presisert overfor Frivillighetsregisteret hva som skal forstås med begrepet ”virksomhet på lokalt nivå” i grasrotforskriften, noe som har ført til en opprydding ift. hvilke foreninger som kan stå som mottakere av grasrotandel. Frivillighetsregisteret fjernet i overkant av 90 foreninger fra grasrotandelen etter dette, herunder s.k. supporterforeninger.

Jeg vurderer andre tiltak for å begrense misbrukspotensialet ved grasrotandelsordningen. Jeg vil likevel understreke at ordningen så langt i klare hovedtrekk har vist seg å være en suksess for frivilligheten og at den har sikret større oppslutning rundt Norsk Tippings tilbud – noe som også kommer idrett, kultur og frivillige organisasjoner til gode.

SPØRSMÅL NR. 508

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 29. januar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«FeFo er forvaltningsorganet til allmennheten i Finnmark og forvalter 96 % av fylkets arealer. På FeFos eiendom har NVE identifisert ca 70 % av Norges utbyggbare vindressurser på land. FeFo har dannet og er medeier i et nytt selskap med formål om å utbygge vindkraft. Selskapet skal gis enerett til å inngå avtaler med FeFo. FeFo er både eier og forvalter av et selskap som gis enerett til all vindkraft i fremtiden.

Mener statsråden at dette bryter med EØS avtalens etableringsregler og konkurranselovgivning?»

BEGRUNNELSE:

Avtalen om enerett på utbygging av vindkraft hvor FeFo forvalter ca. 70 % av landets interesser på området oppfattes av mange som sterkt konkurransevidende og når det gjelder forholdet til EØS-avtalens regler er det Nærings- og handelsdepartementet som er nærmest til å vurdere dette. Så langt kan jeg ikke se at NHD har vurdert denne konkrete saken.

En slik analyse av hva som er relevante geografiske og produktmessige markeder blir derfor sentralt innenfor rammen av EØS-konkurranseloven etter EØS-avtalen artikkel 53 og 54. (som tilsvarer konkurranseloven §§ 10 og 11.)

Departementet er klageinstans for tilsynets vedtak om inngrep mot foretakssammenslutninger. Departementet er også klageinstans for tilsynets vedtak om pålegg om opphør av adferd i strid med konkurranseloven § 10 og 11 og EØS-avtalen artikkel 53 og 54, såfremt tilsynet ikke har fattet vedtak om ileggelse av overtredelses gebyr for forholdet.

Svar:

Jeg vil først vise til at spørsmålet tilsvarer spørsmål nr. 972 til skriftlig besvarelse våren 2009, også fra representanten Jan-Henrik Fredriksen. Jeg viser til svaret fra daværende fornyings- og administrasjonsminister for så vidt gjelder de prinsipielle sider ved saken. Mitt svar nå vil nødvendigvis langt på vei være det samme som ble gitt våren 2009.

Som nevnt i Fornyings- og administrasjonsdepartementets brev av 17.4.2009, er Finnmarkseiendommen er selvstendig rettssubjekt, etablert ved egen lov med særskilt formål. Dette gjør den til en unik konstruksjon, og Finnmarkseiendommens rettslige status må vurderes konkret i forhold til ulike relevante lovverk.

En foreløpig vurdering tilsier at Finnmarkseiendommen i slike saker som referert i spørsmålet, er å anse som foretak i konkurranselovens forstand. Finnmarkseiendommen er i så tilfelle underlagt konkurranselovens og EØS-avtalens kontroll med foretakssammenslutninger og forbudene mot hhv. konkurransebegrensende samarbeid og misbruk av dominerende stilling.

Hvorvidt etableringen av det nye foretaket og tildeling av eksklusive rettigheter omfattes av noen av disse bestemmelsene, vil avhenge av en konkret analyse av økonomiske og rettslige forhold. En analyse av hva som er det eller de relevante geografiske og produktmessige markeder, er sentralt i denne sammenhengen. Jeg vil understreke at det er Konkurransetilsynet som fatter vedtak i første instans i saker etter konkurranseloven og, innenfor rammen av EØS-konkurranseloven, etter EØS-avtalen artikkel 53 og

54 (som tilsvarende konkurranseloven §§ 10 og 11). Konkurransetilsynet kan ikke instrueres om avgjørelser i enkeltsaker.

Departementet er klageinstans for tilsynets vedtak om inngrep mot foretakssammenslutninger. Departementet er også klageinstans for tilsynets vedtak om pålegg om opphør av adferd i strid med konkurranseloven § 10 og 11 og EØS-avtalen artikkel 53 og 54, såfremt tilsynet ikke har fattet vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr for forholdet. Jeg kan derfor ikke gi noen vurdering av de nærmere avgrensninger det vil være aktuelt å foreta om det skulle oppstå en konkret sak i forbindelse med det nye foretaket.

Når det gjelder forholdet til EØS-avtalens regler om etableringsrett, er det Nærings- og handelsdepartementet (NHD) som er nærmest til å vurdere dette. NHD har opplyst at EØS-avtalens etableringsregler generelt ikke er til hinder for å gi et selskap enerett til å etablere seg i et marked, dersom dette er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, og eneretten er proporsjonal, det vil si egnet og nødvendig for å fremme dette hensynet. Det er et hvert forvaltnings-

organs plikt å holde seg innenfor rammene av EØS-avtalen. Nærings- og handelsdepartementet er imidlertid ikke rette vedkommende til å avgjøre spørsmål om dette i en konkret sak. Saken kan bringes inn for en norsk domstol eller for EFTAs overvåkningsorgan.

Saken kan også reise spørsmål i forhold til regelverket for offentlige anskaffelser, dersom Finnmarkseiendommen må anses å være en oppdragsgiver i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Det forutsettes at Finnmarkseiendommen foretar de vurderinger som er nødvendige for å avklare eventuelle spørsmål knyttet til dette regelverket.

Siden sist representanten Jan-Henrik Fredriksen reiste spørsmål i saken, har Konkurransetilsynet bedt eierne i dette selskapet om en redegjørelse for å avklare om opprettelsen av Finnmark Kraft AS er meldepliktig etter reglene om kontroll med foretakssammenslutninger etter konkurranseloven. Meldeplikten håndteres av Konkurransetilsynet på selvstendig grunnlag, og det er derfor ikke noen foranledning for departementet til å gå nærmere inn i saken.

SPØRSMÅL NR. 509

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 29. januar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«En plug-in hybrid er en bil med både elmotor og forbrenningsmotor, og som i motsetning til dagens hybridbiler kan lades i stikkontakten. Slike biler kommer snart på markedet, og i USA finnes det allerede en rekke selskaper som modifiserer eksisterende hybridbiler slik at de kan lades fra stikkontakt.

Hvilke planer har Regjeringen bestående av Ap, SV og Sp når det gjelder engangsavgift for slike miljøbiler?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet hadde i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 et budsjettspørsmål om eventuell engangsavgift på "plug-in"-hybrider. Bakgrunnen for spm. 280 fra Finanskomiteen/Fremskrittspartiets fraksjon av 15. okt 2009, var at slike hybridbiler kan tenkes å kun måtte bruke forbrenningsmotoren på bilturer over 50 km, og det vil være urimelig å bakgrunn av data fra en forbrenningsmotor som i en bysituasjon sjelden vil være i bruk. Finansdepartemen-

tet hevdet i sitt svar at det neppe ville komme plug-in hybrider til Norge i 2010, og at det dessuten var sannsynlig at fremtidig hybridbiler vil bruke elektromotoren og forbrenningsmotoren samtidig uavhengig av kjørelengde. Siden vi skrev budsjettspørsmålet har Toyota kommet et skritt nærmere å lansere en plug-in hybrid, og selskapet leaser nå ut 600 plug-in hybrider til spesielt utvalgte firmaer. Denne Prius-modellen kjører 20 km på kun elektrisitet før det er nødvendig å starte forbrenningsmotoren, og maksimalhastigheten med kun el-motorer er 100 km/t. Siden det allerede finnes mange hybridbiler i USA som har blitt konvertert til plug-in hybrider, er det dessuten meget aktuelt å få vite hvordan regjeringen bestående av Ap, SV og Sp ønsker å skattelegge slike miljøbiler ved eventuell import.

Svar:

Engangsavgiften for biler beregnes som hovedregel på bakgrunn av kjøretøyets vekt, effekt og utslipp av CO₂. Satsstrukturen i engangsavgiften gjør tunge

biler med stor motor og høyt CO₂-utslipp betydelig dyrere enn mindre biler med lavere effekt og lavere utslipp. Hensikten er dels fordelingspolitisk, men har også et klart miljøaspekt.

Avgiftsendringene som Regjeringen har gjennomført etter 2006 gir sterke incentiver til å velge biler med lavere CO₂-utslipp. Endringene har allerede bidratt til vesentlige reduksjoner i utslippene fra nybilparken. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler er redusert fra 177 g/km i 2006 til 151 g/km i 2009. Regjeringen har en målsetning om at gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nybilparken skal ned til 120 g/km i 2012. På denne bakgrunn ble fradraget i CO₂-komponenten for kjøretøy med CO₂-utslipp under 120 g/km økt med 100 kroner reelt i forbindelse med budsjettet for 2010, samtidig som de øvrige satsene i CO₂-komponenten ble økt. Dette medfører en betydelig avgiftslempling for bilene med de laveste utslippene. Endringene vil gi incentiv til kjøp av biler med lavere utslipp i alle segmenter.

Motorvogner som utelukkende benytter elektrisitet til framdrift (elbiler) er i dag fritatt for engangsavgift. Det er også gitt særlige lettelser for hybridbiler (biler som benytter både elektromotor og forbren-

ningsmotor) ved at vekten av elektromotoren og batteriene ikke inngår i beregningen av vekt-komponenten (sjablongmessig fradrag på 10 pst. av bilens egenvekt), og ved at effekten fra elektromotoren trekkes ut ved beregningen av effekt-komponenten. Dette gjelder også plug-in hybridbiler.

Engangsavgiften beregnes på bakgrunn av de kjøretøytekniske data slik disse framkommer av typegodkjenningen. Dette gjelder også kjøretøyets utslipp av CO₂ – som er målt etter en nærmere definert testsyklus som er ment å avspeile utslippet ved ordinær kjøring. Jeg kjenner ikke CO₂-utslippene til de bilene stortingsrepresentanten Hoksrud referer til, men dersom utslippene er lavere enn fra ordinære hybridbiler, vil de med endringene i årets budsjett komme godt ut avgiftsmessig. Dersom bilene det refereres til har vekt og effekt som tilsvarer dagens hybridbiler, kan de i dag oppnå laveste engangsavgiftssats, på i underkant av 3 500 kroner, hvis CO₂-utslippet kommer ned i 30-40 g/km.

For øvrig vil jeg igjen vise til Regjeringens mål om at gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nybilparken skal ned til 120 g/km i 2012.

SPØRSMÅL NR. 510

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 2. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Lofotposten og Harstad Tidende har tatt opp forholdene rundt lading av batterier på våre ubåter etter at basen Olavsværn er besluttet nedlagt. Alternativet nå er å sende ubåtene til Bergen for å få ladet dem opp, noe som svekker forsvarsevnen vår og er en dårlig økonomisk løsning.

Mitt spørsmål blir derfor om statsråden vil gjøre noe f. eks. å opprettholde Olavsværn frem til man eventuelt har mulighet til å gjøre det i Ramsund, noe som igjen vil gi en bedre totalløsning?»

Svar:

Som angitt i mitt svar på spørsmål nr. 472 fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen av 22. januar 2010, vil nødvendig støtte til Sjøforsvarets operative enheter på oppdrag i Nord-Norge ivaretas hovedsa-

kelig fra Ramsund orlogsstasjon, supplert av mobil logistikk og sivile havner/verft.

Det behov for lading av undervannsbåtenes batterier som kan oppstå mens de opererer i Nord-Norge, vil bli ivaretatt ved etablering av en kapasitet for lading i Ramsund. Forsvaret opplyser at de er i dialog med Forsvarsbygg for å få på plass en slik kapasitet. Eventuelt behov for ladekapasitet inntil den permanente løsningen er etablert kan ivaretas av en mobil løsning, som kan benyttes i Ramsund.

Forsvaret opplyser at de operative forutsetningene for understøttelse av undervannsbåter når de opererer i Nord-Norge, ikke er endret i forhold til tidligere vurderinger. Det er ifølge Forsvaret ikke et operativt behov for en midlertidig ladekapasitet ved Olavsværn.

SPØRSMÅL NR. 511**Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 27. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Streng norsk praksis og regelverk knyttet til godkjenning og registrering av biler skaper problemer for mange bilentusiaster i Norge. Andre land har langt mer fleksible regelverk.

Vil statsråden være villig til å se nærmere på regelverket for hjemmelagde og ombygde biler, slik at norske bilentusiaster ikke diskrimineres i forhold til entusiaster i andre europeiske land?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått mange tilbakemeldinger fra bilentusiaster på at det er svært vanskelig å få godkjent og registrert kjøretøy i Norge i forhold til sammenlignbare land. Regelverket bør praktiseres på en slik måte at sikkerheten ivaretas, samtidig med at det skal være mulig å ha bilrelaterte hobbyer som bygging og ombygging av biler.

Storbritannia har spesielle regler for biler som det produseres under 100 av i året, og dette er en forutsetning for det store antallet bakgårdsprodusenter av skreddersydde biler som bygges på bestilling. I Sverige finnes det en egen ordning der hjemmebygde biler og sterkt ombygde biler kan godkjennes som henholdsvis "ombyggt fordon" og "amatørbyggt fordon". Slike regler gjør det mulig, ikke bare for folk å ha bilrelaterte hobbyer, men det gjør det også mulig for bilentusiaster å opprette nye bilmerker, og derved bidra til utviklingen av næringslivet.

I en konkret sak jeg nettopp har fått kjennskap til, har en privatperson satt i gang en totalombygging av en Jeep 86-modell i 2007, inklusive ny motor, hevefjærer, større hjul og nye utvekslinger.

Vedkommende kontaktet Biltilsynet i 2007, før det omfattende arbeidet på bilen startet, og fikk beskjed om at en slik ombygging ville være i tråd med regelverket.

Vedkommende har imidlertid nå, når bilen er ferdig ombygget, fått avslag på godkjenning knyttet til hevesettet og antall fjærblader bak, og dette begrunnes med innskjerping av kjøretøyforskrift og praksis etter 2007. Saken er en av flere som viser manglende fleksibilitet i regelverket og hos Biltilsynet. Folk må kunne forholde seg til de svar de får når de henvender seg til Biltilsynet. Når det så i ettertid kommer inn et nytt regelvert, er det under all kritikk at det har tilbakevirkende kraft.

Svar:

Regelverket for godkjenning av biler følger av vegtrafikkloven og forskrifter gitt i medhold av denne, i hovedsak forskrift 4. oktober 1994 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften). Regelverket er utviklet over lang tid for å ivareta samfunnets krav til sikkerhet, miljø og framkommelighet. I dag foregår størstedelen av regelutviklingen i internasjonale fora som EØS-samarbeidet og i regi av FN.

Kjøretøyforskriften åpner for godkjenning av seriebygde kjøretøy (typegodkjenning), men også for godkjenning av kjøretøy som bare produseres enkeltvis. Det har imidlertid ikke vært tradisjon i Norge for å ha forskjellig regelverk for kjøretøy som enkeltgodkjennes avhengig av om fabrikanten er profesjonell eller amatør.

Jeg vil i denne sammenheng vise til at godkjenning og registrering av et kjøretøy har konsekvenser langt ut over det som gjelder for den enkelte bilentusiast som ønsker godkjenningen. Statens vegvesens oppgave som godkjenningsmyndighet er å vurdere kjøretøyet, ikke bare fra eier/førers ståsted, men også se på sikkerheten for passasjerer og andre trafikanter i hele kjøretøyets levetid. Forskjeller i regelverket og praksis ville i realiteten bety forskjeller i sikkerhets- og miljøstandard. Hensynet til bilentusiasten må derfor langt på veg stå tilbake for hensynet til medtrafikantene i den utstrekning oppfyllelse av de ordinære kravene som blir stilt til kjøretøyet ikke kan dokumenteres.

I tillegg får biler stadig strengere sikkerhets- og miljøkrav gjennom internasjonalt regelverk og har mye innebygd elektronikk. Dette innebærer at ombygginger kan få konsekvenser på mange områder. De tekniske kravene og kjøretøyets utforming gjør at det ikke lenger er mulig for godkjenningsmyndigheten å kontrollere bygging/ endringer utelukkende ved visuell sjekk av kjøretøyet eller prøvekjøring. Kravene til god og uavhengig dokumentasjon av endringer på kjøretøy er derfor mer nødvendig enn før.

De harmoniserte europeiske krav er hovedsakelig knyttet til nye serieproduserte kjøretøy som kan typegodkjennes. Ombygging av kjøretøy styres av nasjonalt regelverk i de respektive land. Ved vurdering av hva som er mulig ved ombygging av kjøretøy vil alltid hensynet til trafiksikkerheten veie tungt. Statens vegvesen har siden 2005 hatt et internt rådgivingsforum; Spesialistgruppe For Ombygde, Oppbygde og Reparerte kjøretøy (SFOOR), som bistår trafikksta-

sjonene og skal være med å sikre lik behandling av spesielle og ombygde kjøretøy.

Videre er det løpende dialog mellom Statens vegvesen og interesseorganisasjoner for bil- og motorsykkelenusiaster, hvor blant annet spørsmål knyttet ombygging og oppbygging har vært et tema. For motorsykler ble det i 2007 gjort endringer i forskriften, som forenkler rutineene knyttet til ombygging.

Statens vegvesen skal arbeide for et sikkert, miljøriktig og effektivt transportsystem. En utredning og

innføring av en egen ordning for amatørbygde kjøretøy vil gå på bekostning av andre oppgaver som ligger til Vegdirektoratet. Med tanke på at en egen ordning for godkjenning av amatørbygde biler vil rette seg mot et svært begrenset antall brukere, vil jeg per i dag ikke prioritere en nærmere utredning av dette, som vil kunne gå på bekostning av mer presserende trafiksikkerhets- og miljørelaterte oppgaver som det jobbes med på kjøretøyområdet.

SPØRSMÅL NR. 512

Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 26. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Domstolsadministrasjonen har foreslått at det ikke skal være anledning for dommere å bruke hijab i domstolen. Dette er begrunnet i at domstolene skal anses som et uavhengig og nøytralt organ. Visepolitimesteren i Oslo mener i et oppslag i Dagbladet den 19. januar at hijabforbud vil være et yrkesforbud for en stor befolkningsgruppe.

Støtter statsråden Domstolsadministrasjonens syn i denne saken eller vil han åpne for bruk av hijab hos dommere?»

Svar:

Domstoladministrasjonen har på eget initiativ sendt på høring et forslag om at fagdommere og protokollførere m.fl. ikke skal kunne bruke religiøse og politiske symboler under rettsmøter. Forslaget gjelder ikke meddommere og aktører som ikke er ansatt i domstolen. Det er riktig at forslaget vil kunne få konsekvenser for blant annet muligheten til å bære hijab under rettsmøter.

Domstoladministrasjonens kompetanse til å gi regler om dette følger av domstolloven § 142, som gir

Domstoladministrasjonen myndighet til å gi nærmere regler om «bruk av kapper og annet antrekk» under rettsmøter for bl.a. dommere og rettens personale for øvrig.

Domstolene er uavhengige, og Domstoladministrasjonen er et uavhengig organ som ledes av et eget styre. Domstoladministrasjonen kan ikke instrueres av Justisdepartementet. Denne ansvarsfordelingen er fastsatt av Stortinget i domstolloven.

Retningslinjer for Domstoladministrasjonens virksomhet gis normalt av Stortinget gjennom behandling av budsjettproposisjoner. I tillegg kan Kongen i statsråd treffe vedtak om virksomheten, forutsatt at Domstoladministrasjonen på forhånd gis anledning til å uttale seg før vedtaket treffes. Det framgår av lovforarbeidene at denne bestemmelsen må ses som en sikkerhetsventil som brukes kun i unntakstilfeller.

Domstoladministrasjonen skal nå i gang med å gjennomgå høringsuttalelsene for å vurdere hva de skal gjøre videre med forslaget. Av respekt for domstolenes særstilling vil jeg avvende resultatet av denne prosessen i Domstoladministrasjonen.

SPØRSMÅL NR. 513**Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 28. januar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Ifølge Vårt Land 12.01.10 har et par som ikke vet om de har alvorlig arvelig sykdom fått sjekket arvestoffet til et embryo. Dette på bakgrunn av vedtak fattet i PGD-nemnda. Bioteknologiloven sier at en eller begge i et par som skal få tilbud om preimplantasjonsdiagnostikk, det vil si sykdomstesting av et embryo og innsettelse av de uten påvist alvorlig arvelig sykdom, må være bærere av alvorlig arvelig sykdom.

Vil statsråden sikre at lovforståelsen på dette punktet blir klargjort og kommunisert til PGD-nemnda?»

Svar:

Som representanten viser til, har det nylig vært et tema i media hvorvidt preimplantasjonsdiagnostikk (PGD) kan tilbys ved bevisst ukjent bærerstatus for alvorlig, arvelig sykdom (det vil si tilfeller hvor man kan, men av ulike grunner ikke ønsker, å kartlegge bærerstatus for slik sykdom). Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt et brev fra Bioteknologinemnda som med utgangspunkt i nevnte vedtak har bedt om departementets fortolkning av dette spørsmålet.

PGD-nemnda er en uavhengig nemnd, og departementet kan ikke overprøve nemndas vedtak. Departementet vil besvare Bioteknologinemndas henvendelse med en generell fortolkningsuttalelse, uavhengig av den konkrete saken fra PGD-nemnda. Det er imidlertid naturlig av departementets fortolkningsuttalelse sendes i kopi til PGD-nemnda.

Som representanten viser til, følger det av bioteknologiloven at PGD bare kan tilbys par der en eller begge er bærere av alvorlig monogen eller kromosomal arvelig sykdom. Jeg mener det følger av lovens ordlyd og forarbeider, at det er et vilkår for PGD etter gjeldende rett at det er påvist at en eller begge parter er bærere av en alvorlig, arvelig sykdom.

Både Bioteknologinemnda og PGD-nemnda redegjør imidlertid for en rekke hensyn som oppstår i denne type saker. Det pekes for eksempel på retten til ikke å vite for den som har en sannsynlighet for å være bærer av alvorlig, arvelig sykdom. Jeg viser i denne forbindelse til det igangsatte arbeidet med evaluering av bioteknologiloven. Det vil være naturlig at disse spørsmålene eventuelt vurderes i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 514**Innlevert 19. januar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 27. januar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vil statsråden igangsette for å sikre et videre tilbud i utdanning av pianostemmere i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 18. januar d.å. fremgår det at Kunnskapsdepartementet 17. desember 2009 fattet et budsjetteknisk vedtak om ikke lenger å støtte det eneste tilbudet i landet i pianostemming og pianoteknikk ved Rud videregående skole. Denne linjen blir dermed nedlagt til sommeren. Ifølge artikkelen vil

det etter dette kun være en blindeskole i Finland som utdanner pianostemmere i Norden.

Videre fremgår det at det "er budsjettensyn som veier tyngst" for departementet, og ut fra det statssekretær Lisbeth Rugtvedt er sitert på i forbindelse med nevnte artikkel er det høyst uklart hva departementet vil foreta seg for å sikre at man fortsatt kan utdanne pianostemmere og -teknikere i Norge.

Svar:

Rud videregående skole søkte i vår om status som landslinje for utdanningsprogram Vg2 og Vg3 pianostemming og pianoteknikk.

Pianostemming og pianoteknikk ved Rud videregående skole har i dag status som et landsdekkende tilbud. Landsdekkende tilbud finansieres av fylkeskommunene, søkere fra hele landet stilles likt ved inntak, og fylkeskommunene gjør opp seg i mellom ved utveksling av elever. Det betyr at dersom Rud videregående skole mottar elever fra andre fylker til utdanningsprogram i pianostemming og pianoteknikk, så blir Akershus fylkeskommune kompensert økonomisk av de fylkeskommunene elevene kommer fra.

Også for landslinjer stiller søkere fra hele landet likt ved inntak. Forskjellen fra et landsdekkende tilbud er at i stedet for fylkesvise oppgjør så utbetales det et statlig tilskudd til landslinjene (kapittel 225 post 60 - Tilskudd til landslinjer). Tilskuddsordningen er budsjettstyrt. Det betyr at for å finansiere nye landslinjeplasser så må det vedtas en økning i bevilgningene til tilskuddsordningen, med mindre nye plasser skal gå på bekostning av de landslinjene som allerede eksisterer.

Det medfører altså ikke riktighet når Aftenposten 18. januar skriver at Kunnskapsdepartementet ”17.

desember fattet et budsjetteknisk vedtak om ikke lenger å støtte” tilbudet i pianostemming og pianoteknikk. Tilbudet har frem til nå vært et landsdekkende tilbud, og tilbudet har altså ikke hatt status som landslinje med statstilskudd. Tilskuddet til landslinjer er for 2010 videreført på samme nivå som i 2009. I svaret på søknaden fra Rud videregående skole ble søknaden avslått med den begrunnelse at det ikke er funnet rom innenfor Kunnskapsdepartementet budsjett for 2010 til å opprette et landslinjetilbud i pianostemming og pianoteknikk. Det er med andre ord ikke vedtatt noen form for endringer fra statens side når det gjelder finansieringen av tilbudet ved Rud videregående skole.

Når det gjelder videre oppfølging av saken, har Kunnskapsdepartementet tatt initiativ til et møte med Akershus fylkeskommune, NHO Håndverk og Norges Pianostemmer og Teknikerforening. Formålet med møtet vil være å bidra til at relevante parter kommer sammen for å drøfte alternative løsninger for utdanning av pianostemmere og pianoteknikere.

SPØRSMÅL NR. 515

Innlevert 20. januar 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Gjennom forvaltningsreformen flyttes statlige midler til vedlikehold av øvrige riksveier til landets fylker når disse veiene fra 1.1.2010 ble fylkesveier. Sammen med overføringen fulgte en 1 mrd. til ekstra vedlikehold av disse veiene.

Kan jeg be statsråden legge frem en oversikt som viser hvor mye penger pr. fylke som samlet sett følger veioverføringen, og hvor mye av dette samlede beløpet som gjennom fylkenes budsjetter for 2010 faktisk brukes til vedlikehold av tidligere øvrige riksveier?»

Svar:

Bevilgningen til de nye samferdselsoppgavene som følge av forvaltningsreformen ble i budsjettet for 2010 fordelt med i underkant 6,7 mrd. kr over kap. 572 post 60, inklusiv styrkingen av fylkeskommunenes frie inntekter på 1 mrd. kr. Av disse midlene ble det beregnet vel 2,5 mrd. kr til drift og vedlikehold. Fordelingen fremgår i Beregnings- teknisk dokumen-

tasjon (Grønt hefte) til Prop. 1 S (2009-2010) for Kommunal- og regionaldepartementet, men er gjengitt i tabell 1 under.

I regjeringens økonomiske opplegg i forbindelse med forvaltningsreformen er de 1 000 mill. kr som rammetilskuddet er styrket med utover rammeoverføringen fra Bevilgningen til de nye samferdselsoppgavene som følge av forvaltningsreformen ble i budsjettet for 2010 fordelt med i underkant 6,7 mrd. kr over kap. 572 post 60, inklusiv styrkingen av fylkeskommunenes frie inntekter på 1 mrd. kr. Av disse midlene ble det beregnet vel 2,5 mrd. kr til drift og vedlikehold. Fordelingen fremgår i Beregnings- teknisk dokumentasjon (Grønt hefte) til Prop. 1 S (2009-2010) for Kommunal- og regionaldepartementet, men er gjengitt i tabell 1 under.

I regjeringens økonomiske opplegg i forbindelse med forvaltningsreformen er de 1 000 mill. kr som rammetilskuddet er styrket med utover rammeoverføringen fra Samferdselsdepartementets budsjett fordelt som investeringsmidler etter kriterier beskrevet i Grønt hefte. Fylkeskommunene står imidlertid fritt til

å disponere midlene ut fra egne behov.

I følge tall Samferdselsdepartementet har mottatt fra Vegdirektoratet ble det i 2009 budsjettet med 1,9 mrd. kr til drift og vedlikehold av fylkesvegnettet. Summen inkluderer ikke Oslo kommune. Statens vegvesen innehar ikke informasjon om budsjett-tall fra 2009 eller 2010 for Oslo kommune ettersom Oslo kommune etter vegloven ikke er omfattet av den felles vegadministrasjonen på regionalt nivå.

Tabell 1 – Forvaltningsreformen - fylkesfordeling av midler til drift og vedlikehold

Fylke	Forvaltningsreformen - fylkesfordeling av midler til drift og vedlikehold – Prop. 1 S (2009-2010) (1000 2010-kr)
01 Østfold	116 789
02 Akershus	162 967
03 Oslo	35 592
04 Hedmark	128 091
05 Oppland	111 138
06 Buskerud	111 138
07 Vestfold	106 428
08 Telemark	110 196
09 Aust-Agder	69 696
10 Vest-Agder	96 068
11 Rogaland	122 440
12 Hordaland	252 442
14 Sogn og Fjordane	135 625
15 Møre og Romsdal	205 350
16 Sør-Trøndelag	145 072
17 Nord-Trøndelag	141 305
18 Nordland	216 652
19 Troms	166 735
20 Finnmark	108 312
Hele landet	2 542 036

I fylkeskommunenes budsjett for 2010 er det ikke mulig å skille mellom nytt fylkes- vegnett (tidligere øvrige riksveger) og gammelt fylkesvegnett. I fylkeskommunenes budsjetter for 2010 er det til sammen satt av 4,6 mrd. kr til drift og vedlikehold, jf. tabell 2 under.

Det må imidlertid tas et forbehold om usikkerhet knyttet til hvordan merverdiavgiften er håndtert i tallene.

Tabell 2 – Fylkeskommunenes budsjett 2010 - bevilgninger til drift og vedlikehold av fylkesvegnettet

Fylke	Fylkeskommunale midler til drift og vedlikehold budsjett 2010 – mill. 2010 kr
01 Østfold	188
02 Akershus	333
04 Hedmark	236
05 Oppland	257
06 Buskerud	252
07 Vestfold	214
08 Telemark	166
09 Aust-Agder	125
10 Vest-Agder	192
11 Rogaland	232
12 Hordaland	386
14 Sogn og Fjordane	284
15 Møre og Romsdal	393
16 Sør-Trøndelag	273
17 Nord-Trøndelag	249
18 Nordland	390
19 Troms	305
20 Finnmark	164
Sum	4 639

SPØRSMÅL NR. 516**Innlevert 20. januar 2010 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 28. januar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Kulturministeren har fått brev fra Haugesund kommune, Rogaland fylkeskommune og styret i Sildajazzen som reaksjon på festivalutvalgets bevilgninger de siste årene og med ønske om endring i forbindelse med sammensetningen av et nytt utvalg.

Kan kulturministeren oppgi kriteriene for støtte fra festivalutvalget, og ser statsråden muligheten for at utvalget har brutt kriteriene ved åpenbart å forskjellsbehandle likeverdige arrangører av jazzfestivaler i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I en årrekke har Sildajazz mottatt støtte fra Norske kulturråd – de 2 siste årene inklusive 2010 med beskjedne 200.000,- pr. år. Andre større jazzfestivaler mottar hvert år betydelige større ytelser (i snitt en million). Festivalledelsen tok saken opp i møte med kulturrådets direktør for noen år siden. Der møtte Sildajazz forståelse for skjevfordelingen, men direktøren kan selvfølgelig ikke blande seg inn i festivalutvalgets disposisjoner. De påfølgende år forble bevilningstakten den samme hva Sildajazzen angår.

Nok en gang ser vi at avstanden opp til de øvrige jazzfestivalene er formidabel. Gode år med oppbygging av fond, har gjort det mulig å utvikle en jazzfestival på et meget høyt musikalsk nivå. Nå har man lagt bak seg flere år med store underskudd og med bakgrunn i kulturrådets siste bevilgning, vurderer styret å bygge ned Sildajazz i 2010. Dette betyr redusert antall konserter, betydelig færre oppdrag til norske musikere, ingen bestillingsverk eller bestillingskonserter.

Etter mange år med en bevisst satsing på å bygge opp jazz - og musikkinteressen hos et stort publikum på vestlandet, står man nå i fare for å måtte gå tilbake til der det hele begynte.

Svar:

Tilskuddsordningen for musikkfestivaler har som formål å bidra til å opprettholde og videreutvikle festivaler på et høyt kunstnerisk og profesjonelt nivå. Ved Stortingets bevilgningsvedtak vedrørende kap. 323 Musikkformål post 55 Norsk kulturråd ble det avsatt 29,5 millioner kroner for 2009 og 30,5 millioner kroner for 2010 til ordningen. For 2010 kom det inn 172 søknader hvorav 103 fikk innvilget tilskudd. Av disse fikk 66 festivaler kr. 200 000 eller mindre. Av totalt 17 jazzfestivaler fikk 7 innvilget kr. 200 000 eller mindre.

Regelverket som styrer denne tilskuddsordningen er forskrift 29. januar 1999 nr. 187 om tilskudd fra Norsk kulturfond og retningslinjer som er å finne på Kulturrådets veiledningsside på Internett. Forskriften inneholder i all hovedsak saksbehandlingsregler, mens retningslinjene inneholder kriterier for tildelingen.

I retningslinjene heter det:

”Ordnningen gir tilskudd til musikkfestivaler som arrangeres årlig eller annethvert år med minst to dagers varighet, og som mottar offentlige tilskudd fra egen region. I fordelingen av midler prioriterer Kulturrådet festivaler som har offentlige konserter som sitt primære virkeområde, og som har et styre som er ansvarlig for drift og en organisasjon som sikrer kontinuitet.

Festivalene vurderes ut fra de kvaliteter den enkelte festival kan vise frem. En rekke faktorer og kriterier har samlet sett ligget til grunn for tildelingen:

- festivalenes egenart som arena for et konsertprogram med en kunstnerisk profil
- formidlingsevne og publikumsoppslutning
- vilje til kunstnerisk nytenkning og til å gi de respektive sjangeruttrykkene utviklingsmuligheter
- festivalene som tradisjonsbærere
- festivalorganisasjonens soliditet, effektivitet, stabilitet og profesjonalitet
- festivalens betydning/forankring i egen region og geografiske beliggenhet
- tilskudd til festivalen fra fylke og kommune
- festivalens mulighet for egentinntjening.”

Jeg vil oppfordre Sildajazz til å ta kontakt med Kulturrådet for nærmere informasjon om retningslinjene og fordelingen av festivalmidlene.

Festivalutvalget innstiller overfor Kulturrådet som fatter vedtak om tildeling. Vedtakene, herunder tilskuddenes størrelse, er basert på et kunstnerisk skjønn. Dette skjønn utøver rådet uavhengig av og på ”armlengdes avstand” fra politiske myndigheter, noe som understrekes av forskrift 20. november 1987 nr. 924 som bestemmer at det ikke er adgang til å klage til departementet over Kulturrådets faglige kunstneriske skjønn. ”Armlengdes avstand” – prinsippet er et av de grunnleggende prinsippene for tilskuddsforvaltningen i kunstsektoren.

Hvis man mener det er begått feil ved tildelingen, kan man klage hvis feilen refererer til saksbehandlingen eller rettsanvendelsen. I så fall må man følge reglene for klage i forvaltningsloven.

SPØRSMÅL NR. 517**Innlevert 20. januar 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 29. januar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Fra og med høsten 2008 har det vært anledning for alle fylker å etablere ordning med praksisbrev som alternativ til fagbrev gjennom tradisjonell yrkesfaglig utdanning og fagbrev. Imidlertid er det uklart hvorvidt ordningen skal kunne gjøres søkbar for alle elever eller om den bare skal være tilgjengelig for de som av fylkeskommunene blir vurdert å være kandidater.

Hvilken praksis mener statsråden det er og bør være hjemmel for?»

Svar:

Forsøk med praksisbrev ble satt i gang som en oppfølging av Soria Moria-erklæringen og St.meld. nr. 16 (2006–2007) i samarbeid med partene i arbeidslivet. Praksisbrevet innebærer at eleven etter to år kan oppnå en godkjent kompetanse som også kan brukes som grunnlag for videre opplæring til fagbrev. Forsøket startet i 2007 og omfattet da tre fylkeskommuner og tre lærefag. I 2008 ble alle fylkeskommunene invitert til å bli med på ordningen og det er utarbeidet forsøkslæreplaner for 16 forskjellige lærefag.

Forsøk med praksisbrev praktiseres i dag som en

del av lærekandidatordningen. Praksisbrevmetoden innebærer at opplæringen foregår i lærebedrift allerede det første opplæringsåret. For mange ungdommer som mangler motivasjon for videre skolegang, vil muligheten til å gjennomføre et kortere løp med avsluttet kompetanse bidra til at de ikke avbryter opplæringen tidlig i løpet. Helt sentralt er det likevel at opplæringen gir mulighet til å ta fullt fagbrev uten forsinkelser. Rapportering fra fylkeskommunene som deltar i forsøket viser at de fleste kandidatene fortsetter til fullt fagbrev. Det bekrefter at det er behov for et mer praksisorientert alternativ i videregående opplæring.

I St.meld. nr. 44 (2008-2009) står det at departementet vil etablere praksisveien som et ordinært, men ikke søkbart, løp mot full fagutdanning. Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å følge den videre implementeringen av praksisbrevet og inkludere erfaringer fra forsøket i vurderingen av hvordan ordningen skal reguleres. På bakgrunn av evaluering av utprøvingen og direktoratets arbeid vil jeg ta endelig stilling til den videre utviklingen av praksisbrevet og til hvordan denne ordningen skal praktiseres fremover.

SPØRSMÅL NR. 518**Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 27. januar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Den nye meldepliktordningen som trer i kraft 1. mars har skapt stor motstand og usikkerhet. Ordningen kan være spesielt vanskelig for dem med psykiske eller rusrelaterte lidelser som ikke husker å levere inn meldinger i tide. Dette vil føre til manglende utbetalinger, og konflikter vil oppstå mellom bruker og NAV. En del av sykdomsbilde for disse gruppene er nettopp at de ikke klarer å holde orden på avtaler og eget liv.

Vil statsråden sørge for at unntaksordningen blir gjeldene for denne gruppen?»

BEGRUNNELSE:

Det uttrykkes stor motstand både fra brukere og pårørende mot den nye meldepliktordningen. Fremdeles er det stor uklarhet i forhold til hvordan unntaksordningen når det gjelder meldeplikten skal praktiseres, og det er slik jeg ser det en fare for at det kan bli ulik praksis ovenfor enkeltbrukere og fra sted til sted. Ulik praksis og uklare regler er konfliktskapende i seg selv. Det samme er det når brukere ved å ha forsømt seg ikke får utbetalt penger til livsopphold. Fortvilelse over egen livssituasjon blir forsterket, og det vil oppstå mange unødige konflikter mellom brukere og NAV-ansatte. Det er viktig at arbeidet med

å avklare arbeidsmulighetene til hver enkelt og iverksetting av passende tiltak blir hovedoppgavene til de som jobber med dette, og at tiden som brukes på klager og konflikter reduseres til et minimum både av hensyn til brukerne, men også av hensyn til de NAV-ansattes arbeidssituasjon.

Svar:

Avklaring av mulighetene den enkelte har på arbeidsmarkedet og nødvendig bistand og oppfølging for å komme i arbeid, er en helt sentral oppgave for medarbeiderne på NAV-kontoret. Arbeidsevnevurderingene og det nye regelverket om arbeidsavklaringspenger vil være nyttige virkemidler for å oppnå dette.

Alle mottakere av folketrygdtylser har plikt til å melde fra om forhold som kan være avgjørende for om vedkommende har rett til ytelsen, eller for ytelsens størrelse. Ved å systematisere rutinene for innhenting av opplysningene sikres det at Arbeids- og velferdsetaten får de opplysningene som er nødvendige for å kunne beregne riktig ytelse før utbetaling skjer. Meldekortene bidrar til dette og sikrer dessuten jevnlig kontakt mellom mottakerne og Arbeids- og velferdsetaten i faser hvor det ikke er naturlig med

tettere oppfølging. At mottakerne bidrar gjennom å sende inn meldekort, reduserer også risikoen for feilutbetalinger. Det er klart i brukernes interesse. Da ordningen med meldekort ble innført for mottakere av attføringspenger, bidro det til en betydelig effektivisering.

Mottakere av arbeidsavklaringspenger kan fritas fra å sende meldekort hvis det vil være unødig tyn- gende for mottakeren å overholde meldeplikten. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at de bl.a. vil gi fritak til mottakere som har problemer med å fylle ut og/eller levere meldekort. Jeg mener at det ville være lite hensiktsmessig å gi generelle unntak fra meldeplikten basert på personkjennetegn eller diagnose. Personer med psykiske eller rusrelaterte lidelser er ikke ensartede grupper. Fritak må gjøres etter en konkret vurdering av det enkelte tilfellet.

Arbeids- og velferdsetaten skal vurdere om det skal gis fritak fra meldeplikten, selv om mottakeren ikke har bedt om det. Fritak kan innvilges i ettertid. Brukeren kan dessuten klage på at de ikke har fått innvilget fritak. Jeg mener derfor at vi har lagt til rette for at mottakere med psykiske og rusrelaterte lidelser som har behov for fritak, skal få det.

SPØRSMÅL NR. 519

Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 29. januar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Innføring av kildeskatt for norske pensjonister i utlandet har skapt mye frustrasjon og fortvilelse blant nordmenn i utlandet. I forkant av innføringen av kildeskatten på 15 % ga Nav-Utland forsikringer om at avgiften til folketrygden som en konsekvens ville bli redusert. Dette har ikke skjedd, og pensjonister bosatt i for eksempel Thailand betaler i dag fremdeles hele 9,1 % i trygdeavgift (ingen reduksjon), i tillegg til 15 % kildeskatt.

Er det korrekt at disse pensjonistene skal betale hele 24,1 % i skatt/trygdeavgift?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har mottatt svært mange henvendelser fra norske pensjonister i utlandet som i sin fortvilelse ser at deres allerede beskjedne levestandard må snevres inn ytterligere. Det er liten tvil om at

informasjon om innføringen av kildeskatt på pensjoner har vært svært mangelfull, og at heller ikke offentlige instanser har fullt ut orientert om kildeskattens konsekvenser.

Svar:

Innføringen av kildeskatt på pensjoner kan føre til redusert trygdeavgift på to måter.

Den ene måten trygdeavgiften kan reduseres eller falle bort på, gjelder minstepensjonister med liten formue og andre pensjonister som faller inn under skattebegrensningsregelen. Pensjonister som er bosatt i en annen EØS-stat, og som etter innføringen av kildeskatt på pensjoner blir underlagt beskatning til Norge av hele eller tilnærmet hele sin inntekt, har rett til å bli beskattet etter de alminnelige skattereglene. Blant disse reglene er skattebegrensningsregelen. Den gjør at minstepensjonister med liten formue ver-

ken betaler inntektsskatt eller trygdeavgift til Norge. Til nå har minstepensjonister som er skattemessig emigrert og bosatt innen EØS i stor grad betalt trygdeavgift.

Den andre måten trygdeavgiften kan reduseres på, er den som berøres i spørsmålet, og gjelder frivillig trygdete. Denne reduksjonen kommer av at det gjelder ulike avgiftssatser for den som skatter til Norge, og den som ikke gjør det. Avgiftssatsen er 9,1 pst. for den som ikke skatter til Norge, mens den er 5,3 pst. for den som skatter til Norge. Frivillige medlemmer i folketrygden som begynner å betale kildeskatt på pensjonen, får dermed lavere trygdeavgift enn før. Summen av kildeskatt og trygdeavgift skal derfor ikke være 24,1 pst. i disse tilfellene, men 20,3 pst.

Innkrevning av trygdeavgift for frivillig trygdete hører inn under NAV og må følge de reglene som gjelder for denne innkrevningen. Dette ble omtalt slik i avsnitt 10.6 i Odelstingsproposisjon nr. 20 (2008-2009), der kildeskatten på pensjoner ble foreslått:

"Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Skattedirektoratet tek i høringsuttalene sine opp høvet til å samordne innkrevjing av trygdeavgift og innkrevjing av kjeldeskatt på pensjonar mv. For den som er busett i Noreg, blir skatt og trygdeavgift innkravde under eitt, og det er berre når skattytaren dokumenterer at han ikkje er medlem i folketrygda at trygdeavgift ikkje blir pålagd. For dei som er busett i utlandet, er det ikkje like nærliggjande å leggje til grunn at den som er skattepliktig, også er medlem i folketrygda og skal betale trygdeavgift. Departementet legg derfor til grunn at ein bør vinne noko røynsle med kjeldeskatten på pensjonar mv. før ein eventuelt samordnar innkrevjinga av kjeldeskatt på pensjonar mv. med innkrevjinga av trygdeavgift frå busette i utlandet."

NAV har ved brev til de frivillig trygdete informert om avgiftreduksjonen på denne måten:

"Skatteetaten har bestemt at det fra 01.01.2010 skal innføres en kildeskatt på 15 % på pensjoner for pensjonister som er bosatt i utlandet og som ikke lenger er skattepliktige til Norge.

Du er etter søknad frivillig medlem i folketrygden under bosetting utenfor Norge, og du betaler pr. i dag en avgift på 9,1 % av dine brutto pensjoner.

På bakgrunn av innføring av kildeskatt på pensjoner, vil avgiftssatsen på 9,1 % bli redusert til 5,3 %. Denne reduksjonen vil gjøres gjeldende fra og med 01.01.2010.

Reduksjon i avgiftssatsen forutsetter at du betaler kildeskatt til Norge.

Er det slik at du på grunn av skatteavtale mellom Norge og landet du bor i likevel ikke skal betale kildeskatt til Norge, vil avgiften for medlemskapet fortsatt være på 9,1 %.

På grunn av omlegging av rutiner i forbindelse med reduksjon av avgiften til 5,3 % kan det dessverre ta litt tid før du vil se at trekket blir endret. NAV Internasjonalt vil imidlertid så fort det er praktisk gjennomførbart redusere ditt avgiftstrekk til 5,3 %. Dersom dette ikke skulle gå i orden i løpet av de første månedene av 2010, gjør vi oppmerksom på at den totale avgiften for hele 2010 vil være på 5,3 %. Er det blitt trukket for mye i 2010, vil dette bli justert i forbindelse med endelig årsavregning for 2010."

Det gjengitte skulle vise at det ikke er grunn til å tvile på at summen av kildeskatt og trygdeavgift for frivillig trygdete blir 20,3 pst. Det gjengitte skulle også vise hvordan NAV har informert om avgiftreduksjonen. Det framgår at avgiftsreduksjonen ikke nødvendigvis kan gjennomføres i form av lavere trekk umiddelbart ved innføringen av kildeskatt på pensjoner, men at justering i alle fall vil skje ved endelig årsavregning for 2010.

SPØRSMÅL NR. 520

Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 2. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Samferdselsministeren har uttalt at situasjonen for togpendlerne rundt Oslo fram til 2012 vil oppleve å få et dårligere togtilbud før det vil bedre seg. Til tross for dette har NSB sagt opp avtalen med Time-Expressen i Indre Østfold. En avtale som gjorde at togpendlerne med månedskort hos NSB inntil 01.01.2010 også kunne bruke månedskortet hos TimeExpressen.

Hva vil statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Med bakgrunn i statsrådets uttalelse og Regjeringens ønske om økt bruk av kollektivreiser opplever pendlerne at dagens situasjon er vanskelig og uforutsigbar. Begrunnelsen for at NSB avsluttet avtalen med TimeExpressen i Indre Østfold var at avtalen ikke lønte seg for NSB. Dette oppleves som merkelig siden NSB eier TimeExpressen. På en måte er denne beslutningen symptomatisk for situasjonen i NSB. I en situasjon der en skulle tro at det var i NSB sin in-

teresse å gjøre alt som sto i deres makt for å gi de reisende et bedre tilbud, klarer dessverre ikke NSB en gang å samarbeide med seg selv.

Svar:

Siden representanten Hjemdal i sitt spørsmål viser til uttalelser jeg har kommet med i forbindelse med de siste ukers problemer innenfor jernbanen, vil jeg innledningsvis få presisere enkelte forhold.

Regjeringen har økt bevilgningene til jernbaneformål betydelig de siste årene, og Nasjonal transportplan 2010-2019 legger opp til en videre opptrapping i tiårsperioden. Et viktig grep er det såkalte Oslo-prosjektet, en fornyelse og oppgradering av strekningen Lysaker-Etterstad, inkludert Oslo S og Oslo-tunnelen, og innerstrekningene mellom Asker, Ski og Lillestrøm. Dette er tiltak som er prioritert i første del av planperioden og som gradvis vil bidra til en forbedring av infrastruktur, slik at denne vil kunne håndtere den betydelige trafikkmengden i dette området på en langt bedre måte enn hva standarden på

dagens infrastruktur tillater. Infrastrukturen er imidlertid sårbar, og jeg kan i tiden fremover ikke garantere at det ikke vil forekomme enkelthendelser eller perioder hvor svikt i infrastrukturen vil kunne føre til betydelige forsinkelser og innstillinger. Det er også slik at de omfattende arbeidene som er nødvendige å gjennomføre, i seg selv vil kunne medføre svekket driftsstabilitet. Vi ser derfor at den årsakskoden knyttet til forsinkelsestimer som øker mest, er i forbindelse med arbeid på linjen. Det er i den forbindelse både jeg og jernbanedirektøren har uttalt at det i perioder kan bli verre før det blir bedre. Det er imidlertid å forvente at de forbedringer som gradvis vil komme som følge av det økte vedlikeholds- og fornyelsesarbeidet, i stadig større grad vil overstige de ulemper som følger med disse arbeidene.

Når det gjelder billettsamarbeidet mellom NSB Persontog og Nettbuss på strekningen Mysen-Oslo, kan jeg opplyse om at Samferdselsdepartementet er i dialog med NSB, men saken er ikke endelig avklart.

SPØRSMÅL NR. 521

Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Irene Johansen

Besvart 2. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren sette inn av tiltak på Østfoldbanens østre og vestre linje for å avhjelpe forsinkelser og innstillinger også her på en av Østlandets mest trafikkerte jernbanestrekninger, og vil ministeren som ett av tiltakene vurdere å pålegge NSB å fortsette muligheten til å kjøpe ett og samme månedskort for buss og tog på østre linje slik det var før?»

BEGRUNNELSE:

Det har siste år vært uttallige forsinkelser og innstillinger på tog i østlandsområdet. Frustrerte togpendlere begynner å miste tålmodigheten og finne seg alternative transportmidler til tog, som privatbil og buss. I en slik situasjon er det viktig å sette i verk tiltak for å beholde togkundene. Samferdselsministeren bekjentgjorde i går at flytog og fjerntog nå skal stoppe på alle stasjoner og ta med passasjerer. Flytoget går imidlertid ikke på Østfoldbanen mellom Oslo og Halden, eller Oslo og Askim. Østfoldbanen er en av Østlandets mest trafikkerte strekninger med stor

grad av pendling. Hver dag er togene forsinket fra tidels store forsinkelser til 5 - 10 min. Dette er svært frustrerende for passasjerer som skal rekke jobb, skole og møter. Det er bra at pendlere på flytogstrekningene nå har fått alternative tilbud. Men dette hjelper altså ikke på Østfoldbanens passasjerer. For å beholde pendlere også her, må det iverksettes tiltak i tillegg til det som allerede gjøres ift. økt innsats på drift og vedlikehold.

Svar:

Jeg er den første til å beklage alle problemene som har oppstått for togpassasjerene som følge av alle forsinkelser og innstillinger i togtrafikken. Dette gjelder også overfor togtrafikanter på de to linjene på Østfoldbanen.

Jeg vet at Jernbaneverket og NSB sammen arbeider intensivt for å begrense antall feil og omfanget av de avvikssituasjoner som oppstår. De har satt inn alle tilgjengelige ressurser for å sikre best mulig pålitelighet i togtrafikken. Som nevnt i begrunnelsen til spørsmålet, har det etter initiativ fra meg blitt forma-

lisert en avtale mellom NSB og Flytoget som i avvikssituasjoner tillater at passasjerer som reiser med NSB sine tog, får adgang til å bruke Flytoget der det stopper og Flytoget fortsatt går. Dette hjelper selvsagt ikke togreisende på de to linjene på Østfoldbanen. NSB selv skal i slike avvikssituasjoner være mest mulig fleksibel med å åpne for at lokaltogpassasjerer får adgang til å benytte intercitytogene der disse stopper. Dette gjelder også for Østfoldbanen. Fra 1. februar har NSB også innført en refusjonsordning for togpassasjerene ved forsinkelser. Det viktigste tiltaket i slike avvikssituasjoner er likevel å kunne erstatte sterkt forsinkede eller innstilte tog med annen alternativ transport. NSB har foretatt en betydelig økning av bussberedskapen, spesielt i rushtrafikken. Denne beredskap er strategisk plassert på de største stasjonene i Østlandsområdet for å gjøre situasjonen noe lettere for togreisende som blir utsatt for togproblemer.

Et viktig tiltak på noe lengre sikt vil være å få gjennomført det såkalte Oslo-prosjektet som innebærer en total fornyelse av alle innerstrekningene mot Oslo S, hvor også opprusting av dagens dobbeltspor mellom Oslo-Ski inngår. Arbeidet med Oslo-prosjektet pågår for fullt og i 2010 er det bevilget 470 mill. kr til videreføring av arbeidene. Byggingen av et nytt dobbeltspor mellom Oslo-Ski vil selvsagt gi en enda bedre løsning da dette vil øke sporkapasiteten og gi mye større fleksibilitet når det oppstår avvikssituasjoner. Dette er et meget stort jernbaneprojekt som nå er under planlegging. Det vil ta ytterligere noen år før dette er på plass.

Når det gjelder spørsmålet om en ordning med muligheter for at månedskortbrukere på Østfoldbanen, østre linje får anledning til å bruke samme månedskort både på toget og ekspressbussen fra Mysen, kan jeg opplyse om Samferdselsdepartementet er i dialog med NSB, men saken er ikke endelig avklart.

SPØRSMÅL NR. 522

Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 28. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål nr. 432. En hundeeier har blitt påført over 100 000 kr i kennelutgifter fordi politiet har tatt hunden i forvaring, og uten at politiet kan dokumentere at hunden er av ulovlig rase. Politiet har heller ikke gjort noe for å dokumentere sitt vedtak etter at det ble fattet.

Mener statsråden det er rimelig at enkeltpersoner skal bli påført så store kostnader på grunn av et tilfeldig enkeltvedtak, og hvilken kompetanse har en vanlig politibetjent til å vurdere om en hund er av ulovlig rase eller ikke?»

BEGRUNNELSE:

Hundeier ble stoppet på gaten i Oslo i august 2009 og ble fratatt 2 hunder fordi politibetjentene mente hundene så ut som om de kunne være av ulovlig rase. Hundene ble deretter satt i kennel til en kostnad av 750 kr pr. døgn. Hundeier har siden ikke fått lov til å besøke hundene. Selv i dag den 21. januar 2010 har saken ikke blitt løst og eier blir påført betydelige summer i kennelkostnader uten at politiet dokumenterer at de har hatt rett i sine påstander. Dette fører til rettsløse tilstander for vanlige folk som har en

begrenset økonomi. Hundeier har til og med tilbudt seg å ta med hundene til Sverige hvor det ikke er lignende forbud. Dette ble først lovt, men så senere avslått. Hundeier har nå emigrert til Sverige og har fått avslag på å kunne ta med sine hunder til sitt nye hjemland. Løpende kommer politiet med trusler om at dersom kennelkostnadene ikke blir betalt så vil hundene bli avlivet. Dette fører til at hundeeier kommer i en slags utpressingssituasjon og føler at man ikke har noe valg, samt at tilliten til rettsstaten er borte.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr er rettet mot en konkret sak. Staten ved Justis- og politidepartementet er nylig blitt stevnet inn for Oslo tingrett i nettopp denne saken. På denne bakgrunn ber jeg om forståelse for at jeg ikke ønsker å kommentere et saksforhold som verserer ved domstolene.

Jeg vil imidlertid vise til mitt forrige svar til stortingsrepresentant Asmyhr av 14. januar d.å. hvor jeg understreker at det er hundeeieren som har bevisbyrden for å dokumentere hundens rase, jf. hundeforskriften § 2.

SPØRSMÅL NR. 523**Innlevert 21. januar 2010 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 2. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Funksjonshemmede som søker økonomisk støtte til arbeids- og utdanningsreiser får nå beskjed fra NAV om at midlene for 2010 allerede er brukt opp.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at ordningen kommer brukerne til gode også i 2010?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med støtte til arbeids- og studiereiser for funksjonshemmede er et viktig tiltak for å sikre funksjonshemmede muligheten til et aktivt yrkesliv. Det kommer nå meldinger om at ingen nye søkere kan motta støtte fra denne ordningen da det ikke lenger finnes midler tilgjengelig. Til tross for at søkerne fyller de meget strenge kriteriene, kan NAV ikke innvilge støtte. Flere som nylig har fått jobb, må nå takke nei til jobben og flere står i fare for å måtte slutte i den jobben de allerede. Det er svært kritikkverdig at staten ikke er i stand til å utbetale den forventede støtten. For funksjonshemmede som er motivert til å jobbe, oppleves statens manglende evne til å stille opp med disse tross alt beskjedne midlene som en stor belastning. Det er viktig at statsråden nå sørger for at midler kommer på plass, slik at ordningen kan fungere etter hensikten.

Svar:

Med utgangspunkt i en rekke føringer som ble lagt i St.prp. nr. 84 (2000-2001), ble forsøk med arbeids- og utdanningsreiser (AU-reiser) for personer med nedsatt funksjonsevne startet opp i august 2001 som et landsomfattende rammestyrte forsøksprosjekt mellom daværende Sosial- og helsedepartementet og Samferdselsdepartementet. Forsøket baserte seg på utprøving av to modeller. I om lag halvparten av fylkene ble forsøket knyttet opp mot trygdeetaten. I de øvrige fylkene, med unntak av Oslo og Trondheim, ble forsøket lagt til den fylkeskommunale transport-

tjenesten for personer med nedsatt funksjonsevne (TT- ordningen). Fra og med budsjettåret 2008 ble ordningen i sin helhet lagt til Arbeids- og velferdsetaten (kap. 605, post 01).

Formålet med forsøket var å utprøve ordninger for å gi personer med funksjonsnedsettelser, som ikke kan benytte seg av offentlige kommunikasjonsmidler og som ikke inngår i gruppene som i dag får løst sitt transportbehov med offentlig støtte, en mulighet til å komme seg i arbeid.

Gruppen som får offentlig støtte til transportløsninger, herunder til og fra arbeid utgjøres av 2 700 personer som får stønad til trygdebil og vel 47 000 personer som får grunnstønad til transportformål.

Etter oppstarten av forsøket lå antall brukere i ordningen lenge i underkant av 250 brukere. På slutten av 2008 begynte antallet deltakere å stige og hadde ved årsskiftet 2009/2010 steget til 400. I løpet av 2009 oppsto et merbehov til ordningen pga. økt tilstrømming, noe som førte til at det ikke var midler til å innvilge alle nye søknader, samt midler til å dekke noen av de allerede innvilgede søknadene. For å løse den bevilgningsmessige siden, bevilget Stortinget i forbindelse med behandlingen av omgrupperingsproposisjonen høsten 2009, 7 mill. kroner ekstra til denne ordningen. I statsbudsjettet for 2010 er det vedtatt avsatt totalt 18,6 mill. kr. til ordningen.

Jeg ser behovet for å avklare forsøksordningens status og innretning, og vil be Arbeids- og velferdsdirektoratet foreta en bred gjennomgang av ordningen. En slik gjennomgang reflekterer også behovet for å se ordningen med arbeids- og utdanningsreiser i sammenheng med de øvrige virkemidlene for å styrke tilknytningen til arbeid og utdanning for personer med nedsatt funksjonsevne, herunder andre transportordninger som stilles til rådighet. Jeg mener det nå er viktig å avvete den forestående gjennomgangen. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget på egnet måte om saken i løpet av 2010.

SPØRSMÅL NR. 524**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Torkil Åmland****Besvart 28. januar 2010 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er statsråden kjent med forholdene og kan si seg fornøyd med den service kommunene yter, eller vil statsråden sette i verk tiltak for å bedre den?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 21. januar kommer det frem at det er store forskjeller på service mellom kommunene og flere mangler. Artikkelen viser til en serviceundersøkelse utført av Forbrukerrådet.

Det trekkes blant annet frem et eksempel der det kommer frem at bare én av tre kommuner svarer på henvendelser de får. Videre sies det at det begås flere lovbrudd og at det er tildels betydelige forskjeller på prising av kommunale tjenester som byggesaksgebyrer og vann- og kloakkavgifter.

150 kommuner har vært med i Forbrukerrådets undersøkelse.

Svar:

Forbrukerrådet har gjennomført en stor og grundig undersøkelse om blant annet servicen i norske kommuner.

Kommunene skal svare på henvendelser de får fra publikum. Kommunene skal følge de bestemmelsene som er i forvaltningsloven. Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal kommunene snarest mulig gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes.

Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig.

Ved fastsettelsen av kommunale gebyrer er det administrasjonssjefen som skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Dersom kommunestyret er i ferd med å fatte vedtak som innebærer brudd med gjeldende regelverk, så skal administrasjonssjefen gjøre kommunestyret oppmerksom på dette. Kommuneloven åpner for at tre eller flere kommunestyremedlemmer kan klage inn en avgjørelse for fylkesmannen. Fylkesmannen kan på eget tiltak ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll. Fylkesmannen kan oppheve avgjørelsen dersom den er ulovlig.

Det er prisforskjeller på gebyrer for eksempel innenfor tekniske tjenester og det har sammenheng med at kommunene har ulike kostnader og at noen kommuner ikke tar fullt betalt for tjenestene. For en rekke tjenester har ikke kommunene anledning til å ta inn mer i inntekter enn det kommunene har i kostnader. Kommunene har ikke anledning til å ta gebyr for klagebehandling i byggesaker. De kommunene som praktiserer dette i dag, må avvikle denne praksisen umiddelbart. Jeg vil sørge for at kommunene blir gjort oppmerksomme på dette.

Jeg mener at regelverket vi har i dag i stor grad er tilstrekkelig og ser ikke grunn for å foreslå store endringer i det. Undersøkelsen fra Forbrukerrådet og den store innbyggerundersøkelsen som Regjeringen la fram 14. januar, gir kommunene anledning til å ta tak i de forbedringsområdene som kommer fram i disse undersøkelsene.

SPØRSMÅL NR. 525**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 29. januar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«En 13 år gammel jente er i byen Jubail i Saudi Arabia dømt til 90 piskeslag foran sine medelever i tillegg til 2 måneders fengsel for å ha brakt med seg en mobiltelefon til skolen.

Hva har utenriksministeren gjort for å ta opp saken med saudiarabiske myndigheter?»

Svar:

Norge tar sterk avstand fra avstraffelsesmetoder som pisking.

I samtaler med saudiske myndigheter har Norge gitt klart uttrykk for norsk syn i menneskerettighets spørsmål. Vi tar opp bruken av dødsstraff og avstraffelsesmetoder som er inhumane. Saudi-Arabia er

godt kjent med norske holdninger i disse spørsmålene.

Når det gjelder denne konkrete saken, skal jenta som ble idømt piskeslag i følge korrigerte rapporter i saudiske media og undersøkelser blant menneskerettighetsorganisasjoner i Saudi-Arabia, ikke være 13 – men rundt 20 år. De forhold hun er dømt for er også av en annen karakter enn det som er kommet fram i media.

Men bruken av pisking er like inhumant uansett alder, sammenheng og hendelsesforløp.

Dessverre er bruken av pisking så utbredt i Saudi-Arabia at Norge og likesinnede land ikke kan ta opp hver enkeltsak, men må protestere på generelt grunnlag. Samtidig illustrerer denne saken at det er viktig at Norge fortsetter å fokusere på menneskerettighetenes kår i Saudi-Arabia og benytter enhver anledning til å ta opp slike rettighetsbrudd i bilaterale samtaler og i multilaterale fora. Dette vil Norge fortsette å gjøre.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 29. januar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Syv ledere av det iranske Bahai-samfunnet står for retten i Iran tiltalt for spionasje for Israel og for å spre propaganda mot det islamske regimet, til tross for at anklagene anses å være grunnløse i følge internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp forfølgelse av Bahai og andre religiøse minoriteter i Iran med iranske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

De syv lederne, fem menn og to kvinner, har sittet i varetekt i Evin fengselet i Teheran siden arrestasjonene i henholdsvis mars og mai 2008 til tross for at myndighetene ikke har kunne legge frem noen bevis mot dem. De har blitt nektet juridisk bistand, og deres advokat Shirin Ebadi har blitt nektet tilgang til saksdokumenter og blitt trakassert og truet for å ta opp saken. Den grunnløse rettsaken føyer seg inn i rekken av hva flere internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner beskriver som en opptrapping av forfølgelsen av religiøse minoriteter i landet og stadig forverring av menneskerettigheter og religionsfrihet under det sittende regimet.

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Iran er alarmende (se bl.a. mitt svar på et spørsmål om dette i muntlig spørretime 6. januar i år og svar på skriftlige spørsmål om Iran det siste året), og jeg deler din bekymring over situasjonen for Baha'i samfunnet i landet. Rettssaken mot de syv Baha'i lederne som startet 12. januar i år, etter en rekke utsettelse, er urovekkende.

Norske myndigheter har gjentatte ganger tatt opp Baha'ienes sak med iranske myndigheter. Senest 19. januar i år tok Norge opp Baha'ienes situasjon og Irans forpliktelse til å respektere religions- og trosfrihet.

Norge sluttet seg også til EUs erklæring av 12. januar i år hvor vi protesterer på behandlingen av Baha'iene i Iran, fordømmer forfølgelse av religiøse minoriteter og sterkt anmoder om en fri og rettferdig rettergang for de syv tiltalte Baha'i lederne.

Regjeringen vil fortsette å følge nøye med på hvordan situasjonen for Baha'iene utvikler seg i Iran. Vi har et godt samarbeid med Baha'i samfunnet i Norge og samarbeider som nevnt nært med EU og andre land i vår tilnærming til den alvorlige menneskerettighetssituasjonen i Iran.

SPØRSMÅL NR. 527**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 5. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I en konjunkturrapport for 2010 kommer Norsk industri med alvorlig kritikk av anslagene for petroleumsinvesteringene og for investeringer i kraftforsyningen. Det hevdes at anslagene er feil, medfører feil politikk og at SSB og Norges Bank omgående må gå nærmere inn i realitetene i anslagene.

Hvilket initiativ vil næringsministeren ta for å gjenopprette tilliten fra sentrale deler av norsk næringsliv, når det gjelder å kunne stole på det tallmessige beslutningsunderlaget for den politikk som føres?»

Svar:

Både Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finansdepartementet utarbeider anslag for framtidig økonomisk utvikling. Statistisk sentralbyrås anslag oppdateres fire ganger i året og publiseres neste gang 18. februar. Norges Banks anslag oppdateres tre ganger i året og publiseres neste gang 24. mars.

Finansdepartementet utarbeider anslag for den økonomiske utviklingen i nasjonalbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett, herunder anslag for petroleumsinvesteringene og investeringer innen kraftforsyning. Usikkerheten knyttet til anslag for den økono-

miske utviklingen er erfaringsmessig stor. Det er flere grunner til det. Statistikk og annen informasjon om den økonomiske situasjonen blir først tilgjengelig med et tidsetterslep. Når prognosene utarbeides, er informasjonen om den aktuelle økonomiske situasjonen dermed ufullstendig. Økonomiens virkemåte er heller ikke kjent med full sikkerhet, samtidig som den kan endres over tid, og etter at prognosen er utformet kan det inntreffe hendelser som var vanskelige å forutse på prognosetidspunktet. Den nylige finanskrisen er et eksempel på dette.

Utviklingen i bruttoinvesteringer i næringslivet varierer vanligvis mye over konjunktursyklusen, og variasjonene er spesielt store for investeringene i petroleumsvirksomheten. For 20-årsperioden 1989-2008 sett under ett økte investeringene i petroleumsvirksomheten med 4½ pst. i gjennomsnitt per år. De årlige vekstratene varierte fra en nedgang på nærmere 23 pst. (i 2000) til en oppgang på om lag 31 pst. (i 1991). Til sammenlikning var den gjennomsnittlige veksten i aktiviteten i fastlandsøkonomien knapt 3 pst., med en variasjon på mellom -1½ pst. (i 1989) og +5½ pst. (i 2007). Usikkerheten knyttet til de makroøkonomiske framskrivingene er nærmere omtalt i nasjonalbudsjettdokumentene.

SPØRSMÅL NR. 528**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 4. februar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Staten eier mange bygg i Oslo som ikke er tilknyttet kommunens fjernvarmeanlegg.

Hvordan kan statsråden bidra til at staten tar i bruk miljøvennlig vannbåren varme der det er mulig?»

BEGRUNNELSE:

Fjernvarmevirksomheten i Oslo er et viktig bidrag til å redusere luftforurensning og klimagassutslipp. Årlig representerer fjernvarmevirksomheten en reduksjon i oljeforbruket i byen på 50 millioner li-

ter. I tillegg reduseres f.eks. NO_x-utslippene med en mengde tilsvarende utslipp fra 60 000 biler. I tillegg til reduserte utslipp til luft, reduserer fjernvarme behovet for lagring og transport av fyringsolje.

Oslo kommune har to kommunale fjernvarmeanlegg som leverer miljøvennlig energi som i hovedsak er basert på avfallsforbrenning. Kommunen har kartlagt oppvarmingen i alle kommunale bygg, avdekket hvor det finnes oljekjeler som kan saneres og jobber nå aktivt med å erstatte disse med fjernvarme. Målet er at alle kommunale nybygg og bygg som totalrehabiliteres over 250 m² skal ha vannbåren varme.

Staten eier mange bygg i Oslo. Energiforbruket i fire av kommunens sykehusbygg representerer alene mer enn 65 000 000 kWh. Staten bør følge kommunens eksempel og sørge for at statlige byggherrer tar i bruk fjernvarme ved nybygging og rehabilitering.

Svar:

Staten har i mange år stilt krav om at statens bygninger skal oppføres med radiatorsystemer og vannbåren varme, jf. kongelig resolusjon av 14.09.98 'Krav om energifleksible varmesystemer i statlige bygg, samt i private bygg som oppføres for utleie til staten'. Svært mange statlige bygg er derfor tilrettelagt for tilkobling til fjernvarmeanlegg gjennom radiatorsystemer.

For å kunne koble seg til fjernvarmeanlegg er man i tillegg avhengig av at det aktuelle bygget ligger plassert i rimelig nærhet til fjernvarmeanlegg. Det er det ikke alle bygninger som gjør.

Jeg kan ikke uttale meg på vegne av alle statens eiendomsforvaltere, men Statsbygg, som sorterer under mitt ansvarsområde, har som utgangspunkt at alle bygninger skal kobles til fjernvarme så fort dette er praktisk mulig, forutsatt at energiprisen er konkur-

ransedyktig. Statsbygg har derfor mange eiendommer som er koblet til fjernvarmenettet i Oslo. Slik fjernvarmenettet er utbygget i dag, opplyser Statsbygg at det kun er ytterligere to eiendommer som kan kobles til uten store problemer. Den ene er den gamle kunsthøgskolen i Oslo sentrum. Her er tilkobling på trappene. Den andre eiendommen gjelder Bredtvet kompetansesenter. Da Statsbygg for noen år tilbake forespurte om tilkobling på vegne av bruker, var ikke tilbudet konkurransedyktig. Dette vil imidlertid bli undersøkt på nytt.

For landet som helhet er nå om lag én million kvadratmeter bygningsmasse under Statsbyggs forvaltning koblet til fjernvarmeanlegg. Dette utgjør 40 pst. av den eiendomsmasse Statsbygg forvalter. Tatt i betraktning at Statsbygg forvalter eiendom en rekke steder i landet der det per i dag ikke finnes fjernvarmeanlegg, så anses dette som en høy andel koblet til fjernvarme.

Jeg er for øvrig også kjent med at Universitetet i Oslo, som forvalter sin egen bygningsmasse, i stor grad er koblet til fjernvarmeanlegget i hovedstaden. Det gjelder både sentrumsbygningene og hele campusområdet på Blindern.

SPØRSMÅL NR. 529

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 4. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre om at utviklingen av geotermisk energi er innenfor Regjeringens satsing på fornybar energi blant annet gjennom strategien Energi-21?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Wikipedia er 99 % av jorden varmere enn 1000°C. Denne varmen representerer et stort potensiale for å produsere ren, stabil og CO₂ fri energi. Mange steder gjøres også dette fordi det er kort veg ned. Island er et slikt eksempel der vannet bokstavelig talt koker i jordoverflaten.

I Norge, samt i mange andre land må man ned til 4-5000 meters dyp for å hente ut varmen. Dette gjør det teknologisk krevende og kommersielt vanskelig å benytte denne energien. Teknologien er derfor ikke utviklet enda.

Norge har verdensledende kompetanse på brønnboringsteknologi. Dette gjør at vi kan ha et fortrinn. Hvis teknologimiljøene lykkes, kan dette bli en ny industri for Norge.

Strategien Energi-21 skal henge sammen med den norske energipolitikken og bygge opp under de hovedmål myndighetene har satt for satsingen på FoU innenfor energisektoren.

Da jeg deltok på møte med NHO Buskerud 18. januar og fikk en orientering om planene, var det noe usikkerhet geotermisk energi var en teknologi som var godt nok forankret i Energi-21.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at geotermisk energi skal være en del av satsingen på fornybar energi. Geotermisk energi har en sentral plass i en av innsatsgruppene under Energi21 som nå er under etablering.

Olje- og energidepartementet støtter tre geotermiske prosjekter gjennom RENERGI-programmet i Norges forskningsråd. Det er bevilget 11 mill. kroner til disse prosjektene. Enova har gitt tilsagn om 28 mill. kroner i støtte til ett geotermisk prosjekt. Videre er departementet i ferd med å melde Norge inn i det internasjonale energibyråets (IEA) samarbeidsavtale innenfor geotermisk energi "IEA Geothermal Implementing Agreement".

Geotermisk energi har fått økt oppmerksomhet den senere tid, blant annet gjennom etableringen av "Norsk senter for dyp geotermisk energi". Senteret er et samarbeid mellom 17 forskningsinstitutter og industriaktører. Jeg synes det er positivt å se at det nå er så mye aktivitet rundt geotermisk energi.

SPØRSMÅL NR. 530

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 1. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren øke varetekts- og soningskapasiteten i Vestlandsregionen ved snarest å bygge nytt fengsel på Haugalandet?»

BEGRUNNELSE:

Fra politiet i Haugaland og Sunnhordland opplyses det at forbrytere som begår alvorlig kriminelle handlinger blir sluppet fri fordi det ikke finnes varetektsplasser, eller at man unnlater å pågripe av samme grunn.

Politiet på Haugalandet har kun 18 sonings- og varetektsplasser i sitt distrikt med 130 000 innbyggere og bruker derfor store ressurser på å transportere fanger over hele landet for at både varetektsfengsling og soning kan gjennomføres. Nå opplever man at situasjonen er så prekær at verken ledige varetekts- eller soningsplasser finnes.

Fremskrittspartiet har tidligere fremmet forslag om nytt fengsel på Haugalandet. Det svarte ministeren nei til og begrunnet dette med at det nye fengselet i Halden skulle ha kapasitet og ivareta at problemet med manglende varetekts- og soningskapasitet ble løst. Men den kapasiteten de nye 251 plassene ved Halden fengsel vil gi synes allerede nå å være for liten i forhold til behovet.

Svar:

Regjeringen har i tråd med løftene i Soria Moria-erklæringen økt kapasiteten i kriminalomsorgen. I perioden fra 2006 til i dag, er det etablert nær 400 nye fengselsplasser, innført prøveordning med elektronisk kontroll tilsvarende 130 plasser og opprettet flere behandlingsplasser i institusjon (§12-soning). Det

te har ført til at soningskøen nå anses å være avviklet. I Kriminalomsorgen region sørvest, som omfatter Agderfylkene og Rogaland, er det i perioden etablert 59 nye fengselsplasser og innført prøveprosjekt med elektronisk kontroll i Rogaland. Tiltakene har bidratt til at soningskøen i Agderfylkene og Rogaland går mot null - pr. 26.01.2010 sto det bare 47 dommer i kø for å sone ubetinget fengselsstraff i Agderfylkene og Rogaland. Alle dommene har fått fastsatt dato for straffegjennomføring.

Det har vært en sterk økning i bruken av varetekt i den senere tid, både nasjonalt og i Region sørvest. Dette skyldes blant annet at Regjeringen som lovet i Soria Moria-erklæringen har styrket politiet og økt politikraften. Det er innført nye virkemidler som bruk av DNA som har ført til mer effektiv etterforskning. I 2009 var det i gjennomsnitt 799 varetektsinnsatte i fengslene mot 730 i 2008. Hittil i januar har det i gjennomsnitt vært over 900 varetektsinnsatte. Selv om fengslene og politiet gjør en meget god innsats for å løse kapasitetsutfordringene, blir noen varetektsinnsatte sittende for lenge i politiarrest og varetektsinnsatte har blitt løslatt på grunn av mangel på varetektsplasser. Halden fengsel åpner med 251 plasser i 2010. Fengslet øker varetektskapasiteten i Østlandsområdet og vil dempe presset på varetektsplasser over hele landet. Varetektssituasjonen forventes å være krevende frem til Halden fengsel åpner.

De siste års kapasitetsutvidelser og køsituasjonen gjør det mindre aktuelt med et nytt fengsel på Haugalandet. Jeg vil også minne om at bygging av nye fengsler er tidkrevende. Byggeperioden for Halden fengsel har vært nær 4 år, i tillegg kommer planlegging og prosjektering. Bygging av nytt fengsel på Haugalandet er derfor ingen løsning på de midlertidi-

ge kapasitetsutfordringene frem til Halden fengsel tas i bruk. Justisdepartementet følger behovet for fengselkapasitet nøye og har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan. Strukturen i Region sørvest, herunder Haugesund fengsel, vil bli vurdert i forbindelse med planen.

Justisdepartementet har som målsetting å øke bruken av åpen soning. Fengsler med lavere sikkerhet kan i enkelte tilfeller benyttes til varetekt innenfor de rammer og restriksjoner som er satt av domstolen eller påtalemyndigheten. Et viktig satsningsområde i forbindelse med oppfølging av St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn (kriminalomsorgsmelding) er å øke bruken av alternative straffereaksjoner og gjennomføringsformer. Dette bidrar til å frigjøre plasser til varetekt og øke kvaliteten i straffegjennomføringen.

Jeg kan forsikre stortingsrepresentanten om at

varetektsutfordringene har meget høy prioritet i departementet og er kriminalomsorgens hovedutfordring i 2010. Det er satt av 20 millioner kroner til ekstraordinære tiltak for at kriminalorgen skal kunne stille plasser til rådighet for politiet som forutsatt og unngå soningskø frem til Halden fengsel er i full drift, jf. Innst. 6 S (2009-2010). Tiltakene består blant annet av midlertidige kapasitetsutvidelser og økt varetektsandel i enkelte fengsler, utvidelse av elektronisk kontroll i Rogaland og Oslo og fremskynnet oppstart av 56 plasser til varetekt ved Halden fengsel fra mars 2010. Tiltakene følges opp med økt bemanning. I tillegg opprettholdes høy kapasitetsutnyttelse i fengslene og fengslene skal prioritere å stille plasser til rådighet for varetekt.

Jeg har ellers merket meg at verken Fremskrittspartiet eller de andre partiene på Stortinget foreslo å bevilge midler til ny fengselkapasitet og dermed økt varetektskapasitet på Haugalandet eller i landet for øvrig i sine forslag til statsbudsjett for 2010.

SPØRSMÅL NR. 531

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 29. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Både Radøy og Lindås kommune er blant de kommuner som har fått støtte til utbygging av ladepunkter til elbil. Det er Transnova som deler ut slike tilskudd.

Kan Statsråden fremskaffe en oversikt over hvilke kommuner som har fått tilskudd til ladepunkter for elbil fra Transnova og hvor mange elbiler det eventuelt finnes i disse kommunene?»

Svar:

I tiltakspakken for 2009 ble det bevilget 50 mill kr gjennom Transnova til en støtteordning for ladepunkter for elbil. Hensikten med bevilgningen var dels å opprettholde sysselsettingen, dels å etablere in-

frastruktur som gjør det mulig og mer attraktivt å velge elbil fremfor vanlig bil. Fylkeskommuner, kommuner, næringsliv og andre organisasjoner har vist sterk interesse for støtteordningen.

Transnova opplyser at de nå har brukt opp bevilgningen fra tiltakspakken. Tilskuddene utbetales først når ladepunktene er bygget ferdig, men totalt vil tilsagnene utløse utbygging av om lag 1900 ladepunkter. Litt under halvparten av disse ladepunktene bygges i regi av fylkeskommuner og kommuner.

Vedlagt følger en oversikt fra Transnova som viser hvilke fylkeskommuner og kommuner (inkludert skoler, kommunale foretak og kommunalt eide aksjeselskap innen parkering) som har fått tilsagn. I tillegg viser oversikten antall elbiler i disse kommunene og i alt i fylkeskommunene.

Vedlegg til svar:

Fylkeskommuner og kommuner som har fått tilsagn fra Transnova. Antall elbiler i kommunene og i alt i fylkeskommunen.

Fylke	Søker	Ant. Elbiler	Ant. Ladepunkt
Oslo	Elbiler totalt i Oslo	750	
Østfold	Fredrikstad Kommune	9	3
Østfold	Moss Kommune	8	8
Østfold	Moss Kommunale Eiendomsselskap KF	2	

Fylke	Søker	Ant. Elbiler	Ant. Ladepunkt
Østfold	Rakkestad Kommune	9	2
Østfold	Hobøl Kommune	0	3
Østfold	Aremark kommune	0	2
Østfold	Askim kommune	2	5
Østfold	Marker kommune	2	2
Østfold	Halden kommune	0	10
Østfold	Hvaler kommune	0	8
Østfold	Våler Kommune	0	29
Østfold	Skiptvet kommune	0	3
Østfold	Østfold fylkeskommune, Administrasjons- bygg AS		6
Elbiler totalt i Østfold		38	
Akershus	Asker kommune	466	10
Akershus	Ås kommune	13	6
Akershus	Nesodden kommune	8	15
Akershus	Akershus fylkeskommune	38	
Elbiler totalt i Akershus		942	
Hedmark	Sør-Odal kommune	0	5
Hedmark	Eidskog Kommune	0	2
Hedmark	Hamar kommune	6	26
Elbiler totalt i Hedmark		12	
Oppland	Ringebu kommune	0	4
Oppland	Jevnaker kommune	0	2
Oppland	Vinstra vidaregåande skule	2	
Elbiler totalt i Oppland		7	
Buskerud	Nedre Eiker kommune	2	24
Buskerud	Sande kommune	0	8
Buskerud	Drammen parkering KF	43	10
Buskerud	Ringerike kommune	0	10
Buskerud	Hole kommune	1	8
Buskerud	Buskerud Fylkeskommune	4	
Elbiler totalt i Buskerud		123	
Vestfold	Tønsberg Parkering AS	14	2
Vestfold	Stokke kommune	1	20
Vestfold	Horten kommune	0	7
Elbiler totalt i Vestfold		44	
Telemark	Porsgrunn Kommune	7	38
Telemark	Tinn kommune	0	5
Telemark	Vinje kommune	0	1
Telemark	Skien kommune	6	22
Elbiler totalt i Telemark		16	
Aust-Agder	Tvedestrand komm.	3	2
Aust-Agder	Arendal kommune	5	10
Aust-Agder	Risør Kommune	1	6
Aust-Agder	Gjerstad Kommune	0	7
Aust-Agder	Grimstad kommune	5	20

Fylke	Søker	Ant. Elbiler	Ant. Ladepunkt
Vest-Agder	Søgne Kommune	3	3
Vest-Agder	Mandal parkering AS	7	7
Elbiler totalt i Vest-Agder		76	
Rogaland	Randaberg kommune	7	5
Rogaland	Stavanger kommune	72	49
Elbiler totalt i Rogaland		159	
Rogaland	Tysvær kommune	1	6
Hordaland	Sveio Kommune	2	12
Hordaland	Lindås kommune	3	14
Hordaland	Austevoll kommune	8	17
Hordaland	Bømlo kommune	17	4
Hordaland	Radøy Kommune	0	26
Hordaland	Bergen Parkering KF	206	20
Hordaland	Laksevåg videregående skole	4	
Elbiler totalt i Hordaland fylke		312	
Sogn og Fjordane	Eid kommune	0	8
Sogn og Fjordane	Leikanger kommune	0	2
Sogn og Fjordane	Sogndal kommune	2	4
Sogn og Fjordane	Vågsøy parkering AS (i Måløy kommune)	0	10
Sogn og Fjordane	Naustdal	0	4
Sogn og Fjordane	Hyllestad	1	2
Sogn og Fjordane	Fjaler	0	4
Sogn og Fjordane	Gaular	0	4
Sogn og Fjordane	Førde	0	8
Sogn og Fjordane	Sogn og Fjordane fylkeskommune	8	
Elbiler totalt i Sogn og Fjordane		7	
Møre og Romsdal	Molde kommune	5	3
Møre og Romsdal	Volda kommune	0	8
Møre og Romsdal	Romsdal vgs	2	
Møre og Romsdal	Fylkeshuset AS	1	
Elbiler totalt i Møre og Romsdal		35	
Sør-Trøndelag	Trondheim kommune, Miljøenheten	116	30
Sør-Trøndelag	Orkdal kommune	0	24
Sør-Trøndelag	Klæbu kommune	1	6
Sør-Trøndelag	Fosen videregående skole	4	
Sør-Trøndelag	Byåsen vgs	4	
Sør-Trøndelag	Byåsen vgs	3	
Sør-Trøndelag	Meldal vgs	2	
Elbiler totalt i Sør-Trøndelag		130	
Nord-Trøndelag	Levanger kommune	4	2
Nord-Trøndelag	Namsos kommune	0	8
Elbiler totalt i Nord-Trøndelag		9	
Nordland	Bodø kommune	6	2
Elbiler totalt i Nordland		9	
Troms	Harstad kommune	2	7

Fylke	Søker	Ant. Elbiler	Ant. Ladepunkt
Elbiler totalt i Troms		20	
Elbiler totalt i Finnmark		2	
Elbiler totalt i Svalbard		1	

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 3. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I Klassekampen 14. januar uttaler Erling Sande at han vil snakke med statsråden i fht. TFO ordningen og tildeling av leteområder i modne områder. Sande mener forslaget fra OED som innebærer en endring ovenfor områder i nord, fortsatt kan forandres, og at innspill fra DN og SFT må tas med i vurderingen.

Er statsråden enig i den kritikken som er kommet mot det nye forslaget, og hvordan tenker han å følge opp Erling Sandes utspill?»

Svar:

TFO-ordningen er et viktig verktøy for å sikre en god ressursforvaltning på norsk sokkel. Ordningen har vært en stor suksess etter etableringen i 2003. Gjennom etableringen av ordningen har en valgt å skille mellom modne og umodne leteområder. Hovedbegrunnelsen for opprettelsen av TFO-systemet var at en etter mer enn 30 års leteaktivitet så at store gjenværende ressurser kunne stå i fare for å gå tapt. En betydelig andel av de anslåtte uoppdagede ressursene befant seg i det som karakteriseres som modne områder, der geologien er velkjent og hvor de store funnene er gjort.

Leteaktiviteten var lav og fallende på slutten av 1990-tallet. Få utvinningstillatelser var blitt tildelt i perioden 1997-2002. En global trend av sammenslåinger og oppkjøp i petroleumssektoren ga færre aktører på norsk sokkel, som fra før av hadde et relativt lavt antall store oljeselskaper. Disse selskapene hadde økt utvinning fra eksisterende felt og leting etter nye, store selvstendige funn som hovedfokus. De hadde således ikke små funn i modne områder som sin hovedprioritet, men prioriterte ofte umodne områder foran modne områder så lenge disse ble tilbudt i samme konsesjonsrunde.

Opprettelsen av TFO-ordningen ble varslet og beskrevet i St. meld. nr. 38 (2001-2002) Om olje- og

gassvirksomheten, som et av flere tiltak for å øke leteaktiviteten og realisere den langsiktige utviklingsbanen på norsk sokkel. Formålet med ordningen var å forenkle og effektivisere tildelingsprosessen ved å etablere faste forhåndsdefinerte leteområder. TFO-ordningen slik den praktiseres i dag er beskrevet i St. meld. nr. 38 (2003-2004) Om petroleumsvirksomheten. TFO-ordningen innebærer at store forhåndsdefinerte leteområder, som omfatter alt modent areal på sokkelen er gjort tilgjengelig for industrien i årlige konsesjonsrunder.

TFO-områdene er områder som betegnes som modne i petroleumsfaglig forstand. I St. meld. nr. 38 (2003-2004) Om petroleumsvirksomheten blir forskjellen mellom petroleumsfaglige modne og umodne områder beskrevet. "Modne områder kjennetegnes av kjent geologi, mindre tekniske utfordringer og godt utbygd eller planlagt infrastruktur. Dette gjør at funnsannsynligheten knyttet til boring av prospekter er relativt høy, men samtidig er også sannsynligheten for å gjøre nye store funn mindre. Umodne områder på den annen side kjennetegnes av lite kjennskap til geologien, store tekniske utfordringer og manglende infrastruktur. Usikkerheten knyttet til leteaktiviteten er større her, men samtidig er det fremdeles mulig å gjøre nye store funn."

TFO-konsesjonsrunder og nummererte konsesjonsrunder er de to hovedtildelingsmåtene myndighetene har i konsesjonspolitikken. Hvilke områder som inngår i de forskjellige rundene er styrt av petroleumsfaglige vurderinger og en vurdering av områdets modenhet. Dette innebærer blant annet en vurdering av behovet for å produsere tidskritiske ressurser og av behovet for sekvensiell leting. Sekvensiell leting innebærer at man gjennomfører en gradvis utforsking av områdene. Gjennom målrettet utforsking sikres det kunnskap om geografiske områder med samme geologiske bakgrunn. Denne fremgangsmåten sikrer at man kan kartlegge store områder med re-

lativt sett få letebrønner. Ressursene i modne områder er derimot ofte tidskritiske. Dette skyldes at funnene ofte vil være for små til å rettferdiggjøre en egen feltutbygging, og man er dermed avhengig av å kunne fase produksjonen av disse ressursene inn til eksisterende infrastruktur.

Petroleumsmyndighetene har operasjonalisert definisjonen av modne og umodne områder, og dette er grunnlaget for utvidelse av TFO-området. En eller flere av kriteriene under legges til grunn for forslaget til utvidelse fra petroleumsmyndighetene:

1. Det foreslåtte arealet er infrastrukturnært. Dette omfatter både eksisterende og planlagt infrastruktur. Arealene anses som tidskriske arealer.
2. Arealer med letehistorie. Dette omfatter arealer som er tidligere tildelt og tilbakelevert, kjente letemodeller og areal som ligger mellom tildelt og tilbakelevert areal.
3. Areal som grenser til eksisterende forhåndsdefinert areal, men som ikke er omsøkt i tradisjonelle runder.

Petroleumsvirksomheten skal være strengt regulert og foregå innenfor rammer som sikrer både sameksistens blant brukerne av havet samt miljø- og sikkerhetshensyn. Rammene for petroleumsvirksomheten settes både gjennom lover og forskrifter og gjennom de helhetlige forvaltningsplanene for havområdene. I St.meld. nr 12 (2001-2002) Rent og rikt hav

ble det bestemt at det skal utarbeides helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene. Forvaltningsplanene for havområdene avklarer for eksempel i detalj hvor det skal være petroleumsaktivitet og hvor det ikke skal være aktivitet og setter eventuelle områdespesifikke vilkår til petroleumsvirksomheten. Det er de samme kravene som gjelder for et område uavhengig av hvilken type konsesjonsrunde områdene utlyses gjennom.

Forslag til utvidelse av TFO-området er gjenstand for omfattende behandling både faglig og politisk. Dette gjelder også for den pågående behandlingen av TFO 2010. Før utlysningen av TFO 2010 har Olje- og energidepartementet, etter anbefaling fra Oljedirektoratet, gjort en vurdering om og hvilke nye blokker som bør inkluderes i TFO-området. På vanlig måte er forslaget om utvidelse av TFO-området i forbindelse med TFO 2010 forelagt berørte departementer. Disse igjen involverer tradisjonelt sine relevante, underliggende etater i denne høringsprosessen. Regjeringen vil deretter, på samme måte som i nummererte konsesjonsrunder, etter en helhetsvurdering fatte beslutning om hvilke blokker som skal utlyses, med tilhørende miljø- og fiskerivilkår.

Jeg vil avslutningsvis vise til at TFO-ordningen har vært og er fortsatt en suksess. TFO-ordningen har bidratt til mer aktivitet og stor interesse for norsk sokkel. Samtidig vil vi legge til rette for helhetlig og balansert letepolitikk der sameksistens og hensynene til HMS og ytre miljø bli ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 533

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 2. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«21. januar ble et NSB-tog fra Kongsvinger til Eidsvoll stående fast i Romeriksporten i over to timer. I denne perioden var det ikke strøm i toget, det var mørkt, det var kaldt, og informasjonssystemet virket ikke. Mange passasjerer opplevde situasjonen som svært ubehagelig.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre rutiner for evakuering slik at en liknende situasjon ikke oppstår igjen?»

Svar:

Jeg vil påpeke at hensynet til passasjerenes og de ansattes sikkerhet alltid må ha høyeste prioritet innen

jernbanedriften i Norge. Selv om ingen passasjerer kom til skade som følge av hendelsen, ser jeg på hendelsen som alvorlig. Departementet har derfor i etterkant vært i kontakt med Jernbaneverket, NSB og Statens jernbanetilsyn.

Etter hva jeg får opplyst, var det mange sammenfallende uheldige forhold som bidro til at det tok altfor lang tid å evakuere togsettet. Jernbaneverket har informert om at flere tog på strekningen var en medvirkende årsak til at det tok for lang tid å få gjennomført evakuering og fjerning av det togsettet som hadde problemer. Evakuering på en dobbeltsporet strekning krever helt spesielle sikkerhetstiltak og evakuering i tunnel er ekstra utfordrende.

Jernbaneverket og NSB skal nå evaluere denne hendelsen. Beredningsplanene skal gjennomgås, og om nødvendig skal nye tiltak for forbedring av rutinene iverksettes. Det eksisterer i dag en avtale mellom Jernbaneverket og NSB om ”Redningstog i Østlandsområdet” og denne avtalen vil naturligvis gjennomgås, for å se om det kan være rutiner eller aktiviteter som kan bedres.

Statens Jernbanetilsyn har bedt Jernbaneverket

og NSB om en orientering om hendelsen og en sikkerhetsmessig vurdering av hvordan hendelsen ble håndtert, herunder hvordan informasjon ble videreformidlet og om evakueringen kunne vært forsert om det hadde vært nødvendig.

Jeg vil be om å bli holdt orientert om resultatene av de evalueringer og oppfølgende aktiviteter som gjennomføres. Det er avgjørende at de reisende fortsatt skal kunne føle seg trygge når de reiser med tog.

SPØRSMÅL NR. 534

Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 27. januar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Statsråden har flere ganger hevdet at CO₂-rensing på Kårstø ikke ble bygget fordi det ikke har hensikt å rense et gasskraftverks om står stille (TU 4309). Undertegnede har derimot hevdet at regjeringens renseløfte ikke ble realisert fordi det var urealistisk i utgangspunktet. Nå har gasskraftverket på Kårstø vært i operasjon over lengre tid.

Fastholder statsråden sin forklaring på hvorfor CO₂-reanseanlegg ikke er bygget, og hvor lenge må anlegget eventuelt være i kontinuerlig drift før det vedtas rensing?»

Svar:

Bakgrunnen for arbeidet med CO₂-håndtering på Kårstø har vært å redusere CO₂-utslipp fra en av Norges største utslippskilder. Regjeringen startet derfor i 2006 arbeidet med å planlegge CO₂-håndtering ved gasskraftverket som da var under bygging på Kårstø. Etter at NVE samme år la fram en rapport med beskrivelse av tekniske, økonomiske og framdriftsmessige forhold ved et anlegg for fangst og lagring av CO₂ på Kårstø, ble det høsten 2007 iverksatt en internasjonal anbudskonkurranse for levering av et CO₂-fangstanlegg tilknyttet Naturkrafts gasskraftverk. Gassnova fikk i januar 2008 ansvar for gjennomføringen av denne anskaffelsesprosessen med frist for ferdigstilling av et investeringsgrunnlag høsten 2009. NVEs utredning og Gassnovas planleggings-

og forberedelsesarbeid gir et grundig underlag for etablering av anlegg for CO₂-fangst på Kårstø.

Selv om gasskraftverket på Kårstø nå er i drift, har kraftverket vært ute av drift i en stor del av tiden siden klargjøringen for kommersiell kraftproduksjon i desember 2007. Følgelig har CO₂-utslippet blitt lavere enn forventet. Lavere CO₂-utslipp fra gasskraftverket vil imidlertid ikke redusere kostnadene ved å bygge et fullskala CO₂-fangstanlegg. Dersom gasskraftverket også i årene framover får et ujevnt driftsmønster, vil et fangsanlegg ha en tilsvarende begrenset klimaeffekt.

Regjeringen besluttet på denne bakgrunn å stanse anskaffelsesprosessen for leveransen av et CO₂-fangstanlegg på Kårstø til man har et klarere bilde av driftsmønsteret ved gasskraftverket, jf. St. prp. nr. 67 (2008-2009). Samtidig vurderes en mulig integrasjonsløsning av gasskraftverket og gassterminalen på Kårstø. Gassco og Gassnova gjennomfører nå en utredning som omfatter tekniske, miljømessige, sikkerhetsmessige, kommersielle og avtalemessige forhold ved en mulig integrasjonsløsning.

Det legges til grunn at Gassnova og Gassco innen utgangen av februar skal rapportere til Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet om resultatene fra denne utredningen. Regjeringen vil i etterkant av denne rapporteringen komme tilbake til den videre oppfølgingen av CO₂-håndtering på Kårstø.

SPØRSMÅL NR. 535**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 3. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Norge er nå verdens 2. største gasseksportør, en posisjon vi kan være stolt av. For å sikre en balansert videreutvikling av næringen bør man ha en strategi for bransjen. IEA anslår at EU vil måtte øke sin gassimport betydelig de neste tiårene. Samtidig har gassforbruket gått uventet mye ned i EU som følge av finanskrisen. Utviklingen innen produksjon av skifer-gass kan bety vesentlig økt konkurranse og pressede priser i gassmarkedet.

Hvilke forventninger og ønsker har statsråden vedr. fremtidig norsk gassalg til EU?»

Svar:

Det er riktig, som bemerket i spørsmålet, at gassetterspørselen i EU som følge av finanskrisen har opplevd et betydelig fall. Den samme utviklingen ser vi i andre deler av verden. I tillegg er det globale tilbudet av gass økende, blant annet på grunn av økt utvinning av ukonvensjonell gass i USA og økt LNG produksjon. Som en følge av en relativt lav etterspørsel og et relativt høyt tilbud, er nå spotprisene på gass

under press. Spotprisene er forventet å forbli under press så lenge ubalansen mellom gassetterspørsel og –tilbud vedvarer. Ansvar for avsetningen av norsk gass ligger hos de kommersielle aktørene. Jeg forventer at selskapene også håndterer den utfordrende markedssituasjonen og optimaliserer verdien fra salget av norsk gass.

Det er imidlertid ventet at gassetterspørselen i Europa, så vel som globalt, tar seg opp igjen i takt med den økonomiske innhenting etter krisen. I tillegg vil EU-landenes egenproduksjon av gass falle. Dermed vil EUs behov for gassimport øke betydelig de neste årene.

Majoriteten av gassvolumene fra Norge selges på langsiktige gassalgskontrakter, og kun en mindre andel selges uten kontraktstilknytning i spotmarkedet. Dette gir forutsigbarhet i gassleveransene. I 2009 eksporterte Norge om lag 100 mrd. Sm³ gass. Vår evne til å produsere og transportere naturgass skal sikre at Norge forblir en stabil og pålitelig leverandør av gass til Europa. Jeg forventer derfor en viss økning i norsk gassalg fram mot 2020.

SPØRSMÅL NR. 536**Innlevert 22. januar 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 3. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Små elbiler er i dag unntatt fra de strenge sikkerhetskravene som andre biler må oppfylle. Samferdselsminister Liv Signe Navarsete la i 2009 frem rapporten "Handlingsplan for elektrifisering av vei-transport", og ønsket å elektrifisere ti prosent av den norske bilparken innen 2020.

Vil statsråden bidra til å stille strengere sikkerhetskrav til elektriske biler, slik at en eventuell elektrifisering av bilparken ikke går på bekostning av folks liv og helse?»

BEGRUNNELSE:

Det stilles strenge sikkerhetskrav til nye biler, og de aller fleste biler har i tillegg sikkerhetsutstyr som ABS-bremser, antispinn, antiskrens, airbag osv. Euro

NCAP gir dessuten stjerner til de enkelte bilmodellene på bakgrunn av kræsjetester og sikkerhetsutstyr, og dette har ført til at nye biler blir stadig sikrere til tross for at det norske avgiftssystemet straffer sikkerhetsløsninger med høyere vektavgift. Elbiler som Reva og norskproduserte Buddy er klassifisert som firehjuls motorsykel, og det stilles derfor ikke like strenge krav til sikkerhet som for vanlige personbiler. Nye Buddy har allikevel bl.a. deformasjonssone foran, og Reva har også skjerpet sikkerheten etter at en kræsjetest avslørte at kollisjon i 64 km/t kunne få dødelig utfall. Det er bra at produsentene selv begynner å ta sikkerhet på alvor, men det er på sikt ingenting som tilsier at sikkerhetskravene for elbiler skal være lavere enn for andre biler.

Svar:

Forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) som fastsetter regler for godkjenning av kjøretøy, inneholder ikke unntak fra sikkerhetsreglene for elektriske kjøretøy.

De tekniske kravene til et kjøretøy fastlegges ut fra hvilken kjøretøygruppe det tilhører. Kravene som stilles er felles i hele EØS-området. Det finnes ulike sett med direktiver og forordninger som omhandler hhv. bil, motorsykel og traktor, og hvor det stilles ulike sikkerhetskrav. Statens vegvesen forholder seg til disse rettsaktene ved godkjenning og kontroll av kjøretøy som kommer til landet.

En elbil, som for eksempel Think, godkjennes etter de samme tekniske kravene som en bil med bensinmotor. De kjøretøyene som er bakgrunnen for spørsmålet, Buddy og Reva, er så "små" at de ikke er definert som bil, men derimot som motorsykel, selv

om mange i dagligtale bruker "elbil" som et fellesbegrep. De godkjennes følgelig i henhold til kravene for motorsykel, som har en annen sikkerhetsstandard uten bl.a. krav til deformasjonssone. Definisjonene av de ulike kjøretøygruppene er, som de tekniske kravene, like i hele EØS-området.

Norge kan ikke på egen hånd velge hvilken gruppe et kjøretøy skal tilhøre. Jeg viser til at en produsent som produserer et kjøretøy som faller inn under definisjonen av for eksempel motorsykel har rett til typegodkjenning som motorsykel, og kjøretøyet skal kunne brukes i hele EØS-området.

Vegdirektoratet er representert i arbeidsgrupper i EU som forbereder nytt regelverk som vedrører sikkerheten til både bil og motorsykel. Jeg vil be Vegdirektoratet ta opp spørsmålet om behov for sikkerhetsforbedringer i elektriske kjøretøy i disse arbeidsgruppene, med tanke på den økningen vi ser i antallet el-biler og el-motorsykler ute på vegene.

SPØRSMÅL NR. 537

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 1. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta initiativ til en internasjonal avtale som sikrer adopsjon av barn som i spesielle omstendigheter ved katastrofer står uten slektninger og omsorgspersoner?»

BEGRUNNELSE:

Mange barn mister foreldre og omsorgspersoner ved katastrofer. Senest ved jordskjelvet på Haiti, kunne vi se mange hjerteskjærende scener. Barn som allerede er plassert på barnehjem får ofte enda dårligere levekår når slike hendelser inntreffer. Ingenting tyder på at det vil bli færre naturkatastrofer i årene som kommer. Samtidig står mange i kø godkjent som adopsjonsforeldre. En internasjonal avtale som sikret disse barna samtidig som det var mulig å vurdere adopsjon ville kunne avhjelpe.

Svar:

Naturkatastrofer som jordskjelvet på Haiti har ufattelige konsekvenser for dem som er rammet. Barna befinner seg i en særlig sårbar situasjon. De kan i tillegg til å ha mangel på mat og omsorg stå i fare for

å bli utsatt for kidnapping, bortføring og menneskehandel ved å bli fremstilt som foreldreløse og som barn uten nære omsorgspersoner.

FNs barnekonvensjon og Haagkonvensjonen om vern av barn og samarbeid ved internasjonale adopsjoner sikrer at adopsjon skjer med respekt for barnets grunnleggende rettigheter. Et viktig formål er nettopp å hindre at det forekommer bortføring av og handel med barn. Et annet formål med Haagkonvensjonen er å etablere et system for samarbeid mellom landene for å sikre at slike garantier blir respektert.

FNs Høykommissær for flyktninger advarer mot å legge opp til adopsjon av barn i kjølvannet av en krisesituasjon. Sekretariatet for Haagkonferansen for internasjonal privatrett har også i forbindelse med katastrofen på Haiti gitt klart uttrykk for hvor viktig det er ikke å koble behovet for nødhjelp med internasjonal adopsjon i en slik krisesituasjon. Det understrekes at man ikke kan se bort fra de grunnleggende prinsippene nedfelt i FNs barnekonvensjon og i Haagkonvensjonen, selv i den vanskelige situasjonen som har oppstått i Haiti etter jordskjelvet.

Jeg har fått opplyst at også UNICEF og Redd Barna advarer mot adopsjon av barn slik situasjonen

nå er på Haiti. De to organisasjonene står sammen om å koordinere beskyttelse av barn under denne katastrofen. Det viktigste akkurat nå er å få hjulpet barna der de er, og det må gis prioritet til gjenforening av barn og foreldre eller andre nære familiemedlemmer eller omsorgspersoner på Haiti. UNICEF og Redd Barna arbeider med å opprette trygge omgivelser for barn og mødre, tilrettelegger nødvendig medisinsk hjelp og tilsyn, skaffer tilgang på vann og mat, regis-

trerer barn og er i gang med å spore opp foreldre eller andre gjenlevende familiemedlemmer.

I lys av dette mener jeg det ikke kan tas forhastede beslutninger om adopsjonsformidling av barn fra Haiti før situasjonen er mer avklart og landets myndigheter har muligheter og kapasitet til å arbeide med adopsjon i samsvar med internasjonale standarder for hvordan adopsjonssamarbeidet mellom to land skal foregå.

SPØRSMÅL NR. 538

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 2. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«På hvilken måte sikrer man at barnehageansatte som har utenlandsk statsborgerskap og som ikke har oppholdt seg i Norge over lengre tid, har tilfredsstillende vandel?»

BEGRUNNELSE:

Det er som kjent et betydelig underskudd på kvalifisert personale til barnehager. Dette har gjort at barnehager, særlig i Oslo, nå begynner å bli attraktive arbeidsplasser for utenlandske statsborgere.

Det stilles krav om politiattest for alle ansatte i barnehager, men det er uklart på hvilken måte man sikrer at barnehageansatte som har utenlandsk statsborgerskap og som ikke har oppholdt seg i Norge over lengre tid innehar tilfredsstillende vandel i forhold til de kravene som gjelder.

Svar:

Barnehagen er en viktig del av barns oppvekstmiljø, og barnehagepersonalet opparbeider et nært tillitsforhold til barna. Barn har små muligheter, både fysisk og mentalt, til å forsvare seg mot overgrep fra voksne. Misbruk av tillitsforholdet må forhindres. Et virkemiddel for å oppnå dette, er å stille bestemte krav om kvalifikasjoner og referanser til barnehagepersonale med krav om politiattest.

På denne bakgrunn stiller barnehageloven krav om at alle som skal arbeide i barnehage må legge fram politiattest. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn. Personer med slike anmerkninger på politiattesten er utelukket fra arbeid i barnehage. Nærme-regler om politiattest følger av strafferegistrerings-

loven, og det er tale om norsk politiattest med opplysninger fra det norske reaksjonsregisteret. Regelen gjelder både i ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager, og overfor alle typer av ansatte i barnehagen. Kommunen kan etter en vurdering krevet at også andre som oppholder seg regelmessig i barnehagen uten at de arbeider der, skal legge fram politiattest. Kravet gjelder uansett statsborgerskap. Tilsvarende politiattest skal fremlegges av studentene som tas opp til førskolelærerutdanningen.

Personer med pedagogisk kompetanse fra utlandet kan søke om å få godkjent sine yrkeskvalifikasjoner, slik at de blir kvalifisert til å arbeide som pedagogisk leder eller styrer i norsk barnehage. Dette følger av et EU-direktiv, som er gjennomført i norsk rett gjennom forskrift. Søknad om slik godkjenning skal inneholde bevis for at søkeren ikke er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn fra tiden før søkeren kom til Norge. Beviset skal være utstedt av kompetent myndighet i vedkommende stat, og skal ikke være eldre enn tre måneder. Dersom vedkommende stat ikke utsteder slike bevis, eller andre forhold gjør det umulig å skaffe bevis fra statens myndigheter, følger det av forskriften at beviset kan erstattes av en attest som dokumenterer at søkeren har avgitt en forsikring ”på ære og samvittighet” til den aktuelle myndighet i sitt hjemland. Aktuell myndighet kan her være retts- eller forvaltningsmyndighet eller bransjeorgan.

For det ufaglærte personalet i barnehagene finnes det ingen tilsvarende godkjenningsordning, og dermed ikke noe krav om å fremlegge politiattest for oppholdstiden i annet land. Dette er tilfelle både for utenlandske statsborgere og norske statsborgere som har bodd en lengre periode i utlandet. Utfordringene

dette reiser er ikke spesiell for barnehagesektoren, men gjelder generelt for alle sektorer som har vandelkontroll av de ansatte. Problemstillingen er drøftet i forslaget til ny politiregisterlov, som nå er til behandling i Stortinget.

Jeg vil følge behandlingen av ny politiregisterlov, men vil samtidig understreke at vurderinger av

barnehageansattes egnethet ikke bare hviler på fremleggelse av politiattest. Personene vurderes gjennom ansettelsesprosessen og i prøvetiden. Videre er det bevissthet og fokus på problemstillinger rundt overgrep mot barn i barnehagesektoren, både hos barnehageeiere/arbeidsgivere og barnehagemyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 539

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 1. februar 2010 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I svar på spørsmål i spørretimen 13.1.2010 opplyste kommunal- og regionalministeren at to forsøk med gratisferjer skal startes opp vinteren 2010 og at forsøksperioden er 3 år. Det er i samband Daløy - Haldorsneset i Sogn og Fjordane og Grytøy, Sandsøy og Bjarkøy i Troms det skal gjennomføres forsøk.

Kan samferdselsministeren gi mer informasjon om forsøksopplegget; trafikk tall og trafikkantbetaling i sambandene samt begrunnelse for hvorfor forsøksperioden er satt til 3 år?»

Svar:

Trafikktallene for ferjesambandet Daløy-Haldorsneset i Sogn og Fjordane var i 2009 på i overkant av 16 000 passasjerer og 17 000 kjøretøy. Oversikten

over trafikkantbetalingen for 2009 foreligger først i mars 2010, men for 2008 var den på om lag 750 000 kroner. Trafikkantbetalingen for 2009 vil være noe høyere enn i 2008, siden trafikktallene har økt fra 2008 til 2009.

Når det gjelder ferjesambandet Grytøy-, Sandsøy- og Bjarkøy i Troms var trafikktallene i 2009 på i underkant av 29 000 kjøretøy og rundt 21 000 passasjerer. Trafikkantbetalingen samme år var på om lag 2,1 millioner kroner.

Begrunnelsen for å sette forsøksperioden til tre år er at vi vurderer dette til å være tilstrekkelig for å kunne få fram endringer i trafikkmønsteret, og ut fra det vurdere hvilke effekter forsøkene gir for utviklingen i de aktuelle øysamfunnene.

SPØRSMÅL NR. 540

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«For ca. 4 år siden vedtok Stortinget Bergensprogrammet som inneholder 2 hovedprosjekter - Ringveg Vest og Bybane - begge finansiert i hovedsak med bompenger. Hensikten med begge prosjektene er å dekke nåværende og fremtidig transportbehov i Bergen/Bergensregionen.

Kan samferdselsministeren fremskaffe oppdatert informasjonsgrunnlag for dagens transportbehov og prognoser for fremtidig transportbehov sammenlignet med transportforutsetninger som ligger til grunn for bygging av de to prosjektene Ringveg Vest og Bybane?»

Svar:

Det pågår for tiden arbeid med sikte på en stortingsproposisjon om videreføring av Bergensprogrammet. I den forbindelse er det foretatt en kvalitetssikring av trafikkgrunnlag, finansieringsramme og prioritering, med Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet som oppdragsgivere. Konsulenten mener Statens vegvesens forslag til trafikkvekst på 1 pst. framstår som rimelig i lys av trafikk-

modeller, empiri fra bomring og erfart befolkningsvekst i området.

For nærmere informasjon viser jeg til rapporten fra Dovre Group AS og Transportøkonomisk institutt som er lagt ut på Samferdselsdepartementets nettside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/rapporter-laner/rapporter/2010/Kvalitetssikring---utvidelse-av-Bergensprogrammet.html?id=592084>

SPØRSMÅL NR. 541

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 1. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Statsministeren uttalte 10. desember 2009 at Norge vil "øke det finansielle bidraget til den afghanske hæren og politiet til totalt 110 millioner amerikanske dollar for perioden fra 2010 til 2014."

På hvilken måte, sammenliknet med hvilke tidligere offentliggjorte bevilgninger, mener statsministeren at dette utsagnet medfører riktighet?»

Svar:

Det er bred internasjonal enighet om at det er viktig å bidra til kapasitetsbygging innen sikkerhetssektoren i Afghanistan for å sette afghanske myndigheter i stand til i større grad å overta ansvaret for egen sikkerhet. Det legges opp til en betydelig økning i de afghanske sikkerhetsstyrker de neste årene, også i Nord-Afghanistan. I tråd med de politiske føringer som blant annet ble lagt i Faryab-strategien, vil den norske innsatsen innen sikkerhetssektoren i tiden fremover bli dreid ytterligere i retning av opplæring, veiledning og samarbeid i felt med den afghanske hæren og det afghanske politiet. Fra norsk side vil vi i enda større grad enn tidligere arbeide for at den afghanske hæren (ANA) og det afghanske politiet (ANP) blir styrket gjennom økt kompetanse og kapasitet, slik at ansvaret for sikkerheten kan overføres til afghanske myndigheter så snart de er rede.

Kunngjøringen i desember 2009 om å bidra med 110 millioner amerikanske dollar (USD) til den afghanske sikkerhetssektoren i perioden 2010-2014, er viktig i denne sammenheng. Støtten for 2010 på 30 mill. USD, fordelt på 20 mill. USD til ANA og 10 mill. USD til ANP, ble kunngjort på NATO-toppmøtet i april 2009. For årene 2011-2014 tar Regjeringen

sikte på å foreslå at det samlet bevilges om lag 80 mill. USD til den afghanske sikkerhetssektoren. Økningen i støtten til sikkerhetssektoren er en klar politisk markering av at Norge tar sin del av ansvaret for å bidra til å øke afghanernes evne til å ivareta egen sikkerhet. Dette innebærer at kapasitetsbygging i den afghanske sikkerhetssektoren har høy prioritet innenfor den norske innsatsen i Afghanistan.

Regjeringen tar sikte på at 60 mill. USD av det totale bidraget på 110 mill. USD skal gå til ANA. Støtten vil bli kanalisert gjennom "ANA Trust Fund", som er et flergiverfond som er opprettet for å støtte oppbyggingen av den afghanske hæren. Norge har vært en stor bidragsyter til styrkingen av ANA, både med militært personell og gjennom økonomiske bidrag til "ANA Trust Fund". Det er allerede utbetalt 20 mill. USD til "ANA Trust Fund" for i år over Forsvarsdepartementets budsjett. De resterende 40 mill. USD til "ANA Trust Fund" planlegges utbetalt i tidsrommet 2011-2014 (dvs. 10 mill. USD årlig).

Videre tar Regjeringen sikte på å bidra med 10 mill. USD årlig til opplæring av det afghanske politiet (ANP) fra og med 2010 og fram til 2014. Bidraget vil bli kanalisert gjennom "Law and Order Trust Fund Afghanistan" (LOTFA) som er et flergiverfond som har som formål å bygge opp og styrke afghansk politi. Fondet er administrert av FN's utviklingsprogram (UNDP). Bidraget til politiopplæring for inneværende år vil bli finansiert innenfor den totale bidragsrammen til Afghanistan på 750 mill. kroner.

Rammene for den norske sivile innsatsen i Afghanistan for neste år og videre framover er ennå ikke fastlagt og vil bli presentert for Stortinget i de årlige budsjettproposisjonene. Regjeringen er i ferd med å

slutføre en gjennomgang av Norges samlede engasjement i Afghanistan – både sivilt og militært.

Konklusjonene fra denne gjennomgangen vil bli presentert for Stortinget i min utenrikspolitiske rede-

gjørelse om Norges engasjement i Afghanistan 9. februar i år.

(Se forøvrig også mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 542 (2009-2010)).

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 1. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I desember i fjor lovet statsministeren å øke det finansielle bidraget til den afghanske hæren og politiet med 110 millioner dollar for perioden 2010 til 2014. UD bekrefter overfor Bergens Tidende 23.01.10 at den delen av bevilgningen som skal gå til det afghanske politiet skal tas fra det allerede bevilgede bidraget på 750 millioner kroner til sivil utvikling.

Hva vil være de budsjettmessige konsekvensene for andre pågående prosjekter som skal dekkes over den samme bevilgningen?»

Svar:

Regjeringen økte i 2008 det totale sivile bidraget til Afghanistan fra 500 til 750 millioner kroner. Dette ga Norge mulighet til å inkludere nye prioriterte innsatsområder og programmer som støtter opp om afghanske prioriteringer og økt afghansk eierskap. Støtten til bedring av sivil sikkerhet gjennom støtte til det afghanske politiet er et slikt satsingsområde.

En styrking av det afghanske politiet er en forutsetning for å skape den sikkerheten arbeidet med ut-

vikling og fremme av menneskerettigheter krever. Det afghanske politiet anses i dag som den svakeste og mest utsatte sikkerhetsaktøren i Afghanistan. Det internasjonale samfunnet har erkjent at det må settes inn en ekstra innsats for økt sivil sikkerhet.

Sivil sikkerhet, inkludert støtte til videreutvikling av det afghanske politiet gjennom det UNDP-administrerte "Law and Order Trust Fund for Afghanistan" (LOTFA), er en integrert og prioritert del av det internasjonale samfunns samlede sivile innsats i Afghanistan.

Med den budsjettøkning som fant sted i 2008, har Regjeringen sikret seg en nødvendig fleksibilitet og funnet rom for å inkludere nye prioriterte satsingsområder i Norges langsiktige planer for den sivile innsatsen i Afghanistan.

Andre områder er støtte gjennom nye nasjonale programmer innen blant annet landbruk og utdanning som i hovedsak vil bli kanalisert gjennom flergiverfondet som Verdensbanken administrerer.

Økningen i støtten til det afghanske politiet har med andre ord ikke medført noen reduksjon i den norske støtten til andre pågående prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 543**Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 27. januar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Industristedet Glomfjord har hatt en rivende utvikling de siste år, og vil ha en eksportverdi i år på mer enn 5 mrd. NOK. Vareflyten til og fra bedriftene går i hovedsak på vei, hvor strekningen Glomfjord - Ørnes ikke på noen måte er dimensjonert for økte godsmengder. Veien ble i år klassifisert til fylkesvei, og lite tyder på at fylket er i stand til å kunne prioritere en opprusting som ivaretar industriens fremtidsbehov.

Hva vil statsråden foreta seg slik at ikke utviklingen i Glomfjord stanser opp pga. rv 17s veistandard?»

BEGRUNNELSE:

Industristedet Glomfjord er ett av landets mest betydelige industriclustre. Det har vært en betydelig utvikling i Industriparken de senere årene. Det er rundt 900 sysselsatte i parken, og aktiviteten er økende. Nye prosjekter står for tur. Imidlertid er veistandarden på strekningen Ørnes - Glomfjord i såpass dårlig forfatning at dette truer Industriparkens konkurransekraft og fremtid. En akseptabel opprusting av veien er anslått å koste ca kr. 170 mill. (Industrien har alene de siste 4-5 år investert alene over 4 milliarder kr. i Glomfjord.) Lite tyder på at Nordland Fylkeskommune vil være i stand til å kunne prioritere denne veistrekningen på mange år.

SPØRSMÅL NR. 544**Innlevert 25. januar 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 28. januar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvilke muligheter har norske arbeidsgivere til å få klarlagt vandelen til arbeidssøkende utenlandske statsborgere, eksempelvis på skoler, barnehager eller ulike fritidstilbud for barn, under dagens lovverk, endres dette ved politiregisterloven og skjer slik innhenting ved ansettelse i dag?»

Svar:

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 72 (2008-2009) Om nokre saker på Samferdselsdepartementets område har Stortinget sluttet seg til at om lag 17 000 km av det øvrige riksvegnettet skulle omklassifiseres til fylkesveger fra 1.1.2010 i forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsreformen.

I forbindelse med overføringen av ansvaret for vegnettet, er det samtidig overført om lag 6 mrd. kr fra Samferdselsdepartementets budsjett til rammetilskuddet til fylkes- kommunene. I tillegg er rammetilskuddet styrket ytterligere med 1 mrd. kr. De samlede overføringene til rammetilskuddet vil sette fylkeskommunene i stand til å forvalte det nye ansvaret på en tilfredsstillende måte. Jeg vil fremheve at de samlede økonomiske rammer knyttet til ansvarsoverføringen er høyere enn de rammer staten har hatt til rådighet knyttet til det samme vegnettet.

Ansvaret for rv 17 er fra 1.1.2010 er tillagt Nordland fylkeskommune, og fylkeskommunen vil derfor alene være ansvarlig for prioriteringer på dette vegnettet.

Det vil imidlertid fremdeles være et statlig ansvar å sette fylkeskommunene i økonomisk stand til å ivareta sitt ansvar.

BEGRUNNELSE:

Det arbeider i dag mange utenlandske statsborgere ved en rekke steder hvor barn oppholder seg, som skoler, barnehager, SFO og ulike fritidstilbud. Før norske statsborgere kan få slike jobber må de gjennom en vandelskontroll, for å klarlegge om de er skikket til å utføre jobben de har søkt på. Det er bred enighet om at personer som er domfelt for en rekke

ulike forbrytelser ikke bør arbeide med barn. Når andelen utenlandske statsborgere som jobber med barn er så stor som i dag, er det særlig viktig å finne ut av om de som søker er skikket til å jobbe med barn.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å nevne at vandelskontroll av utenlandske statsborgere helt generelt medfører en rekke problemer som er vanskelig å løse. Dette skyldes flere årsaker, og jeg finner her grunn til å nevne noen av disse. For det første vil utlevering av politiattester alltid følge reglene i det land vedkommende kommer fra, slik at man i norsk lov ikke kan pålegge fremleggelse av utenlandske politiattester. Dernest finnes det en rekke land, som enten ikke har en slik ordning eller som ikke utleverer slike attester. Videre vil man heller ikke kunne forvente at en asylsøker tar kontakt med politiet i hjemlandet for å be om politiattest.

I tillegg til disse grunnleggende vanskelighetene kan det oppstå ytterligere problemer selv om det fremlegges en utenlandsk politiattest. For det første kan forholdene i angjeldende land være av en slik art at den fremlagte attesten ikke fremstår med tilstrekkelig troverdighet. Dernest kan det være problematisk å kartlegge det reelle innholdet i attesten og å konvertere den til norske forhold. Typisk kan det være vanskelig å klarlegge hva en slik attest viser og hva som er utelatt, hvilket gjerningsinnhold det aktuelle straffebudet omfatter og hva som er kriminalisert i de ulike land mv. De sistnevnte forholdene kommer særlig på spissen i land utenfor EØS-området. Disse spørsmålene er for øvrig utførlig behandlet i punkt 12.2.6 i Ot.prp. nr. 108 (2008-2009).

På bakgrunn av disse vanskelighetene har man i praksis inntatt den holdning at man må nøye seg med

det som fremkommer av en norsk politiattest. På noen områder har man valgt å avhjelpe ufullstendighet ved politiattestene ved å innføre krav om et minimum av botid. Dette gjelder for eksempel for personer som søker om kjøreseddel.

Spørsmål knyttet til utenlandske borgere og politiattester er i dag ikke lovregulert. Den nye politiregisterloven vil ikke innebære realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis, men den klargjør rettstilstanden på dette område. I forslaget til § 36 første ledd nr. 1 defineres begrepet ”politiattest”, og med politiattest menes norsk politiattest. Det fremgår videre av bestemmelsen at politiattest utstedt i annet EØS-land likestilles med norsk politiattest. Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med § 36 siste ledd, hvoretter det i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov kan fastsettes krav om botid i Norge dersom det ikke kan fremlegges attest som nevnt i bestemmelsens første ledd nr. 1. Et slikt krav om botid vil ikke kunne innføres for EØS-borgere grunnet det generelle forbudet mot diskriminering av EØS-borgere.

Det betyr at de ulike fagdepartementene må vurdere om de innenfor sine ansvarsområder ønsker å innføre en slik botid, og hvor lenge den skal vare. Når det gjelder EØS-borgere vil man i utgangspunktet kunne be om politiattest, men for denne gruppen vil adgangen til å innhente attest og innholdet av attesten være avhengig av den respektive nasjonale lovgivningen. I hvilken grad det i dag innhentes politiattester av utenlandske borgere kan jeg ikke svare på, idet Justisdepartementet ikke har ansvar for den praktiske gjennomføringen av vandelskontroll på de ulike områdene. Jeg vil imidlertid vurdere om det i forskriften til politiregisterloven bør gis generelle retningslinjer om innhenting av politiattest fra utenlandske borgere.

SPØRSMÅL NR. 545

Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 1. februar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Konkurransetilsynet har bare levert 1 marginovervåkingsrapport fra meierisektoren, mens det var forutsatt halvårlige rapporter. Rapporten viste 14 av 46 enkeltprodukter med for lav bruttomargin. Tilsynet velger å se hele produktgrupper under ett og vil ikke foreta ytterligere kontroll. Konkurransen i meierisektoren er betinget av å kunne konkurrere på enkeltprodukter.

Mener statsråden det da er i tråd med mandatet å vektlegge så sterkt resultater fra produktgrupper når tilsynet erklærer stopp i overvåkingen?»

Svar:

I tildelingsbrevet fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet til Konkurransetilsynet for 2008 ble tilsynet bedt om å overvåke pris- og marginutviklingen i markedene for meieriprodukter. På denne

bakgrunn etablerte tilsynet en overvåkningsordning i meierisektoren, med virkning fra 1. januar 2008. Begrunnelsen for å gi tilsynet oppgaven var bl.a. at landbruksmyndighetenes etterregningsordning i markedsordningen for melk ble opphevet. Denne ordningen medførte korrigerende utbetalinger i ettertid på nærmere vilkår.

Konkurranselovens bestemmelser, som er grunnlaget for Konkurransetilsynets arbeid med meierimarkedet, er mindre detaljert og konsentrerer seg om en konkret vurdering av konkurranseskade innen de rammer som er utviklet gjennom rettspraksis. Det har ikke vært vurdert å gjeninnføre etterregningen eller regulering som innebærer godkjenning eller fastsettning av produktpriser innen næringen, men endringene i landbruksmyndighetenes reguleringer innebar et særskilt behov for å følge opp tilsynet med konkurransen i markedene for meieriprodukter. Det var dette generelle behovet som departementet ga uttrykk for i tildelingsbrevet for 2008. Departementet har ikke gitt Konkurransetilsynet nærmere retningslinjer for hvordan overvåkingen av pris- og marginutviklingen skal skje. Det ligger klart innefor tilsynets eget faglige ansvar å vurdere dette knyttet til håndhevingen av konkurranseloven.

Konkurransetilsynet har opplyst at det i ordningen beregnes om Tines bruttomarginer for utvalgte enkeltprodukt er tilstrekkelig høye til at selskapet får dekket samtlige foredlingskostnader. For de produktene som prises så lavt, at ikke samtlige foredlingskostnader er dekket, undersøker tilsynet hva dette skyldes. Årsaken kan for eksempel være tidsavgrensede rabatter, kostnadsreduksjoner som ikke er blitt rapportert eller lignende forhold.

Dersom det ikke avdekkes slike forklaringer, foretar tilsynet en nærmere undersøkelse. Mulige virkninger av Tines prisatferd vurderes i et bredere perspektiv. Det er da nødvendig å plassere hvert enkelt produkt som har en negativ margin, inn i et mulig relevant marked, som i de fleste tilfeller består av mer enn ett produkt. Konkurransetilsynet tar etter en samlet vurdering stilling til om det etter dette er grunnlag for å undersøke nærmere om det foreligger konkurranseskadelig marginskvis.

Ordningen innebærer at Tine etterskuddsvis for hvert halvår rapporterer informasjon om kostnads- og inntektsdata til Konkurransetilsynet, og at tilsynet evaluerer denne informasjonen. Hovedgrunnen til at en periode på et halvt år er valgt, er at prisatferden normalt må ha pågått en stund for at det skal kunne oppstå konkurranseskadelige virkninger.

Konkurransetilsynet har opplyst at første rapporteringsperiode ble avsluttet 1. juli 2008, og Tine rapporterte pris- og kostnadsdata til tilsynet høsten 2008. Etter dette har Tine rapportert pris- og kostnadsdata halvårlig, som forutsatt. Tall for andre halvår 2008 ble rapportert i august 2009, mens tall for første halvår 2009 ble rapportert i november 2009.

Konkurransetilsynet valgte i juni 2009 å publisere en offentlig rapport som redegjorde for innholdet i ordningen, og tilsynets foreløpige vurderinger av Tines prisatferd. Tilsynet har opplyst at det om kort tid vil foreligge en offentlig rapport som redegjør for overvåkingen andre halvår 2008. Tilsynet har videre opplyst at det løpende vil vurdere behovet for ytterligere offentlig rapportering i fremtiden.

Storingsrepresentant Svein Flåtten viser til at det var forutsatt halvårlige rapporter. Det er grunn til å presisere at dette gjelder den rapporteringsperioden som Konkurransetilsynet har pålagt Tine å innrapportere data til tilsynet. Det ligger ikke i ordningen at tilsynet nødvendigvis skal gå ut med halvårlige rapporter til offentligheten.

Jeg har for min del ikke noe å bemerke til Konkurransetilsynets håndtering av overvåkningsordningen. Den gjør at Konkurransetilsynet får et betydelig informasjonsgrunnlag, slik at det raskere vil kunne komme i gang med å behandle eventuelle klager over Tines atferd, eller av eget tiltak innlede nærmere undersøkelser av selskapet i forhold til om det har skjedd brudd på konkurranselovens bestemmelser, bl.a. forbudet mot utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling. Tilsynet har en selvstendig rolle i håndhevingen av konkurranselovens forbudsbestemmelser, og som nevnt innledningsvis ligger det også klart innenfor tilsynets eget faglige ansvar å utforme overvåkningsordningen.

SPØRSMÅL NR. 546**Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad****Besvart 4. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«I forbindelse med St.meld nr. 37 (2008-2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan) bestemte Regjeringen at man skulle starte en åpningsprosess rundt Jan Mayen. Arbeidet med åpningsprosessen er igangsatt.

Hvor stor pågang har statsråden hatt fra oljeselskap som anser Jan Mayen som et interessant område, og hvor store ressurser har Oljedirektoratet fått tildelt for å følge opp dette arbeidet og hvilke milepæler er definert i fremdriften på arbeidet?»

Svar:

Jeg vil først takke stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, for å stille et spørsmål som berører et sentralt punkt i oljepolitikken. Tilgang til nytt leteareal står i sentrum for opprettholdelsen av den fremtidige aktiviteten og den langsiktige verdiskapningen på sokkelen. Et tidsanslag for en prosess som strekker seg fra oppstart av en åpningsprosess og frem til produksjonsstart, ligger i området 15 år eller mer. Dette betyr at vurderinger som tas i 2010 vil kunne få en eventuell oppstart av produksjon først i 2025 eller senere.

Stortingets og Regjeringens beslutning om igangsettelse av en åpningsprosess i havområdene på norsk side ved Jan Mayen må ses i sammenheng med det langsiktige perspektivet som kreves for en videreutvikling av de gjenværende ressursene på norsk sokkel.

Regjeringen skriver i St.meld. nr. 37 (2008-2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet følgende:

”Regjeringen går inn for å starte en åpningsprosess i havområdet på norsk side ved Jan Mayen med sikte på tildeling av konsesjoner. Første steg i denne prosessen er å kartlegge ressursgrunnlaget for petroleum og miljøverdier i dette området nærmere, og å gjennomføre en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet. Basert på resultatene fra konsekvensutredningen vil regjeringen ta stilling til aktivitetsrammene.”

Videre står det i Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan) følgende:

”Komiteen slutter seg til de forvaltningsprinsipper som fremkommer i St.meld. nr. 37 (2008–2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet, hvor formålet er å legge til rette for verdiskaping og sameksistens mellom de enkelte næringer gjennom

bærekraftig bruk av ressurser og økosystemtjenester i Norskehavet. Samtidig skal økosystemenes struktur, virkemåte, produktivitet og naturmangfold bevares. Komiteen støtter tilnærmingen med at forvaltningen skal være kunnskaps- og økosystembasert.”

Siden fremleggelsen av forvaltningsplanen for Norskehavet har jeg som Olje- og energiminister markert oppstarten på åpningsprosessen for Jan Mayen ved å arrangere seminar og befaring av øya. I denne forbindelse fikk jeg samlet de sentrale ressurspersonene, fagmiljøene, miljøorganisasjoner og myndigheter til å se på ulike problemstillinger knyttet til dette spørsmålet.

Det legges nå opp til en prosess som vil bestå av to hovedelementer, geologisk kartlegging og konsekvensutredningen. Dette er et omfattende arbeid, og departementet ønsket derfor å knytte til seg en ressursperson med særskilt kompetanse på konsekvensutredninger. Som et resultat engasjerte departementet en faglig koordinator etter en lovpålagt anbudsrunde i fjerde kvartal 2009.

I fortsettelsen har Olje- og energidepartementet hatt innledende møter med faglig koordinator hvor det har blitt diskutert videre fremdrift og timeplan for prosessen. Anbefalingene går i retning av at det i første halvår 2010 bør igangsettes en forstudie. Hensikten er å presentere en oppdatert oversikt over dagens kunnskap om Jan Mayen og omkringliggende havområder med hensyn til naturressurser og ulike miljøparametere.

Forstudien vil danne grunnlaget for utarbeidelse av et formelt utredningsprogram og avklare omfanget på innholdet, behovet for feltstudier og timeplan for arbeidet.

Når det gjelder områdene vest i Norskehavet ved Jan Mayen er det gjort få undersøkelser, kunnskap om ressurspotensialet er mangelfullt og det finnes svært lite geodata fra dette området.

Kartleggingen av ressurspotensialet for petroleum vil skje i regi av Oljedirektoratet. Arbeidet innebærer at Oljedirektoratet gjør en avklaring av ressurspotensialet gjennom geologisk kartlegging og innsamling av 2D-seismikk i de norske havområdene ved Jan Mayen. Når det gjelder kartlegging av miljøverdier i området vil forstudien og program avklare dette nærmere. Den faglige koordinatoren vil i denne sammenheng knytte til seg sentrale fagmiljøer og forskningsinstitusjoner.

Formålet med ressurs- og miljøkartleggingen er å styrke kunnskapen om dette området gjennom økt

geofaglig- og miljøfagligforståelse av områdene. Dette må ses på som et ledd i den vedtatte åpningsprosessen.

I denne sammenheng vil jeg nevne at det er norske petroleumsmyndigheters ansvar å vurdere petroleumspotensialet i alle norske havområder. Dette er en viktig oppgave, hvor myndighetene er satt til å forvalte petroleumssressursene på en forutsigbar, langsiktig og bærekraftig måte. En åpningsprosess ved Jan Mayen må derfor ses i sammenheng med denne oppgaven.

Det forventes fremtidig aktivitet i havområdene ved Jan Mayen. Island har gjennomført en åpningsprosess med sikte på tildeling av konsesjoner på Islands side av havområdene ved Jan Mayen. Åpningsprosessen resulterte i at Islands del av Jan Mayen- ryggen ble utlyst gjennom en konsesjonsrun-

de i 2009. Denne konsesjonsrunden fokuserte på områder som grenser opp mot norsk kontinentalsokkel. I denne omgang ble runden avsluttet uten tildelinger i dette området, men videre aktivitet er til vurdering.

Begrenset data og lite kunnskap om petroleumssressursene i havområdene ved Jan Mayen innebærer at det er myndighetene som gjør det første kartleggingsarbeidet. En gjennomføring av datainnsamling er nødvendig for å nærmere kartlegge petroleumssressursene i dette området. Først når dette er gjennomført vil vi kunne vurdere interessen fra industrien.

Når det gjelder avsetning av midler til Oljedirektoratets kartleggingsarbeid vil jeg på vanlig måte måtte vise til budsjettprosessen og behandlingen av budsjettene. Vi vil få en endelig avklaring når resultatet fra budsjettprosessene foreligger.

SPØRSMÅL NR. 547

Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 29. januar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden reglene rundt bruk og besittelse av kontanter i fengsler opp mot problematikken rundt bruk og omsetting av narkotiske stoffer under soning?»

BEGRUNNELSE:

Straffegjennomføringslovens forskrift § 3-19 sier at

"Innsatte har ikke adgang til å bruke private midler til eget behov i fengselet, med mindre lokalt nivå gir særskilt tillatelse til det".

I følge kriminalomsorgens nettsider tillater noen fengsler besittelse av kontanter under soning, mens noen fengsler tillater at besøkende tar med kontanter til den innsatte, men at disse må leveres til vekten før besøket finner sted.

Svar:

Departementet har pr. i dag ikke opplysninger som tyder på at regelverket eller praktiseringen av

dette bidrar negativt i arbeidet med å forhindre bruk og omsetting av rusmidler i kriminalomsorgens enheter. Det følger av reglene at den enkelte enhet selv kan beslutte om innsatte kan gis tillatelse til bruk og besittelse av kontanter eller ikke. Enhetene skal kontinuerlig vurdere den risiko som er knyttet til en slik praksis. Dette har medført at enkelte enheter har funnet det nødvendig å avvike ordningen som tillater innsattes tilgang til en begrenset mengde kontanter mens andre tillater dette.

For å få en bedre oversikt over utfordringer og tiltaksbehov innen rusmiddelområdet, har Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i årets tildelingsbrev til kriminalomsorgens regioner bedt om at det utarbeides en analyse som omfatter en vurdering av rusmisbrukets omfang, herunder innsmugling, omsetning og bruk av illegale midler. Videre skal analysen inneholde en beskrivelse av kontrolltiltakene som er iverksatt eller planlegges iverksatt i hver enkelt enhet, som følge av gjennomgangen. Ved behov skal regionene utarbeide en handlingsplan. Analyse og eventuell handlingsplan skal oversendes KSF i forbindelse med rapportering pr. første tertial 2010.

SPØRSMÅL NR. 548**Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 4. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det fremkom i DN 26. januar d.å. at 300 skip anløp norske havner i 2008 uten å være medlem av NO_x-fondet.

Hvor stor anser statsråden den negativ sysselsettingseffekten er, hvor mange arbeidsplasser er tapt, ved at disse skipene ikke er med i NO_x-fondet, og hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i dette?»

BEGRUNNELSE:

Det fremkom i DN 26. januar d.å. at Veritas har gjennomført en undersøkelse som viser at 300 skip fordelt på 230 rederier anløp norske havner i 2008 uten å være medlem av Næringslivets NO_x-fond. Nesten ingen av dem betalte den lovpålagte avgiften. Rederier med 600 skip er innmeldt i NO_x-fondet.

Det er antatt at ved en videreføring vil NO_x-fondet disponere 600 mill. kroner årlig til NO_x-reduserende tiltak i 2011 og videre. Det vil utløse investeringer på om lag det dobbelte årlig fra 2011 og fremover. Importandel er ca 40 % men effekt på sysselsettingen i reparasjonsverft og hos motorleverandører i Norge er om lag 300 til 500 årsverk.

Svar:

Det er vanskelig å anslå eventuelle sysselsettingsvirkninger ved at skip som unndrar seg avgift, ikke er med i NO_x-fondet. Jeg er imidlertid opptatt av at NO_x-avgiften ikke skal føre til utilsiktede konkurransevriddinger mellom de som betaler avgift eller innbetaler til NO_x-fondet, og de som unndrar seg avgift.

I mitt svar 11. desember 2009 til stortingsrepresentant Harald Tom Nesvik på spørsmål nr. 324 til skriftlig besvarelse, viste jeg til at departementet følger opp denne saken gjennom dialog med Toll- og avgiftsdirektoratet. Siden den gang har departementet avholdt møte med Norges rederiforbund. Videre har Toll- og avgiftsdirektoratet i samarbeid med NO_x-fondet, igangsatt et målrettet informasjonsopplegg overfor bransjen. Jeg har fått forståelsen av at informasjonsopplegget er godt mottatt. Direktoratet vurderer også mulighetene for å gjøre enkelte tilpasninger i systemene for mottak av og innhold i deklarasjoner fra skip i forbindelse med denne avgiften. Siktemålet er at de igangsatte tiltakene for økt kunnskap om avgiften, i kombinasjon med avgiftstekniske forbedringer og kontroller, vil bidra til at skip som seiler mellom to eller flere norske havner, oppfyller avgiftsplikten.

SPØRSMÅL NR. 549**Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 4. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Mennesker opplever å ikke få den hjelpen de trenger etter nakkeskade. I behandling av Innst. S. nr. 353 (2008-2009) i Stortinget 16. juni 2009 uttaler Helse- og omsorgsministeren at han har gitt Helsedirektoratet oppdrag å etablere dialog mellom fagfolk og pasientorganisasjoner knyttet til diagnostisering, adekvat behandling og forsikring for pasienter med alvorlig nakkeskade.

Har det på bakgrunn av denne dialogen og ICF-kodeverk blitt utviklet retningslinjer som sikrer bedre

tilbud til disse pasientene?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2009-2010) HOD gjør regjeringen rede for hvordan de har fulgt opp vedtak nr. 484 16. juni 2009. Det vises til at innføring av kodeverket ICF kan være et tilleggsverktøy til kodeverk ICD 10 koder, for å sikre oversikt over et samlet hjelpebehov for pasienter med nakkeskade. Det vises til at Helsedirektoratet deltar i et nordisk samarbeid omkring koder og standarder for ICF.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse- og omsorgsdirektoratet vurdere om det bør utarbeides nærmere retningslinjer for kodepraksis når det gjelder nakkeskader, og i denne sammenheng vist til Vedtak nr. 484, 16. juni 2009.

Helse- og omsorgsdirektoratet vil i samråd med representanter fra aktuelle fagmiljøer - neurologi, radiologi, fysisk medisin og rehabilitering, samt medisinsk ekspertise fra NAV, vurdere om det er grunnlag for å utarbeide veiledningsmaterieell for om mulig å få en mer ensartet kategorisering av pasienter med nakkeskade. Dette arbeidet vil først og fremst være knyttet til de moderate skadene, der den faglige utfordring er knyttet til påvisning av objektive kriterier i undersøkelsesspekeret. Arbeidet er foreløpig ikke iverksatt.

Klassifikasjonssystemet ICF er et verktøy som særlig er utviklet for å beskrive pasientens funksjonstilstand, for å få et standardisert redskap med hensyn til restfunksjon, arbeidsevne, hjelpebehov med mer.

Dette verktøyet er uspesifikt når det gjelder diagnosegrupper.

Helse- og omsorgsdirektoratet har gitt ut en rapport om nakkeslengassosierte nakkeskader, som ble publisert i 2006. Rapporten omhandler diagnostikk og behandling av nakkeslengassosierte skader, og er utarbeidet av en ekspertgruppe.

Det er Helse- og omsorgsdirektoratets vurdering at pasienter med alvorlige nakkeskader blir tatt hånd om på en forsvarlig måte i Norge på linje med behandlingen som gis i land det er naturlig å sammenligne seg med. I løpet av de senere år har en fått noe bedre forståelse av hvordan man kan hjelpe disse pasientene. Den norske legeforening har etter henvendelse fra Helse- og omsorgsdirektoratet arrangert kurs for primærlegene for å formidle denne kunnskapen, noe som kan bidra til å fremme kompetanseheving i kommunehelsetjenesten.

Når det gjelder forsikringsoppgjør, er dette et ansvar for forsikringsselskapene.

SPØRSMÅL NR. 550

Innlevert 26. januar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 4. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Psykisk syke pasienter opplever at spesialisthelsetjenesten sier nei til å ta imot dem. De blir totalt avvist, får verken undersøkelse eller behandling. Da antar jeg at de heller ikke blir registrert i spesialisthelsetjenesten. I alle fall kommer de aldri på noen venteliste.

Når både fastlege og kommunepsykolog søker om å time i spesialisthelsetjenesten fordi de har behov for mer kompetanse enn man i dag har lokalt, mener statsråden at dette er akseptabelt?»

BEGRUNNELSE:

Det siste tilfellet jeg fikk høre om, var en ung pasient i Hordaland. Familie, fastlege, psykolog i kommunen sto alle bak henvisningen til BUP. Svaret tilbake var at dette måtte kommunen selv håndtere. De står tilbake mer eller mindre "makteløse". Etter min mening er det uakseptabelt at man innen psykisk helsevern kan avvise totalt på denne måten, når førstelinjetjenesten ikke vet hvordan de på best mulig måte kan behandle pasienten videre. En første konsultasjon burde i alle fall vært foretatt, den kunne f eks

endt opp med at kommunen i det minste fikk noe hjelp og veiledning til videre behandling på kommunalt nivå.

Svar:

Spesialisthelsetjenesten mottar årlig over en million henvisninger. For at spesialisthelsetjenesten skal kunne gi helsehjelp med god kvalitet, er det avgjørende at vurderingene av henvisningene skjer raskt, er faglig betryggende og at pasientens rettssikkerhet ivaretas. Lov om pasientrettigheter og forskrift om prioritering av helsetjenester mv. er det lovmessige grunnlaget for prioritering av pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten. De skal bidra til at de pasientene som trenger det mest, skal komme raskest til den riktige helsehjelpen. Til tross for et lovmessig grunnlag, har det vært ulik praktisering av prioriteringsforskriften både mellom regionale helseforetak, mellom foretak og mellom fagområder. I 2009 ga Helse- og omsorgsdirektoratet ut en prioriteringsveileder i psykisk helsevern for barn og unge. Veilederen skal være beslutningsstøtte for de som vurderer eller deltar i vurderingen av henvisninger til spesialisthelsetjenesten,

og er et viktig verktøy for å få en mest mulig lik prioriteringspraksis i hele landet.

Kommunen har ansvar for å yte helse- og sosialtjenester til sine innbyggere i henhold til lov om sosialtjenester, barnevernloven og kommunehelsetjenesteloven. Kommunene har vært en hjørnestein i iverksettingen av opptrappingsplanen, og en sterk kommunal tjeneste og et tydelig kommunalt psykisk helsearbeid er fortsatt et prioritert område i det psykiske helsearbeidet framover. Psykisk helsearbeid i kommunene omfatter blant annet forbygging, behandling og oppfølging, herunder bolig med tilstrekkelig bistand og nødvendige og tilpassede helse- og sosialtjenester. Barn og unge er en viktig målgruppe for det psykiske helsearbeidet i kommunene. Pasienter som vurderes ikke å ha behov for spesialisthelsetjenester, forutsettes å få sine behov dekket i kommunen.

Mennesker med psykiske lidelser har behov for tjenester som er preget av tilgjengelighet, kontinuitet og godt samarbeid. Intensjonen om god tilgjengelighet innebærer at befolkningen skal få nødvendige helsetjenester når de trenger det og der de trenger det. Opptrappingsplanen for psykisk helse la opp til en omorganisering og en styrking av psykisk helsevern gjennom å etablere desentraliserte tjenester som bedre skulle være i stand til å møte befolkningens behov for spesialisthelsetjenester. Etter ti år med opptrappingsplan for psykisk helse er det etablert tjenester over hele landet, men det er fortsatt variasjoner i tjenestetilbudene ved BUP/DPS mht. kompetanse, kapasitet og tilgjengelighet. Det er fremdeles behov for videre omstilling, der DPS oppgraderes faglig og bemanningsmessig, slik at de blir satt i stand til å ivareta sine oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Henvisninger til spesialisthelsetjenesten skal vurderes i forhold til prioriteringsforskriftens tre hovedvilkår: Alvorlighet, forventet nytte og kostnadseffektivitet. Pasienter som blir vurdert til at deres tilstand gir rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten, skal få en medisinsk forsvarlig frist for når helsehjelpen senest skal starte. Pasienter som ikke vurderes som rettighetspasienter kan settes på venteliste og vil kunne gis tilbud ved ledig kapasitet. Avslag på henvisninger skal begrunnes. Barn og unge under 23 år med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet har rett til nødvendig helsehjelp innen 10 virkedager fra henvisningen er mottatt (ventetidsgarantien for barn og unge).

I henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 6-3 har spesialisthelsetjenesten veiledningsplikt overfor kommunene:

"Helsepersonell som er ansatt i statlige helseinstitusjoner som omfattes av denne loven, eller som mottar tilskudd fra regionale helseforetak til sin virksomhet, skal gi kommunehelsetjenesten råd, veiledning og opplysninger om helsemessige forhold som er påkre-

vet for at kommunehelsetjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift."

Det er et mål at alle DPSer skal tilby akutt- og krisetjenester som sikrer god tilgjengelighet i krisesituasjoner både for pasienter og samarbeidspartnere. Et flertall av landets DPSer har også etablert tjenestetilbud i form av ambulant behandling fra spesialisthelsetjenesten som samarbeider tett med kommunale tjenester. Psykisk helsevern for barn og unge er blitt bygget ut i tråd med intensjonene i opptrappingsplanen, men fortsatt er det regionale og lokale variasjoner som bør følges opp og utjevnes. Helsedirektoratets veileder for poliklinikker i psykisk helsevern for barn og unge (IS-1570) gir føringer for videreutviklingen av poliklinikkenes tilbud til barn og unge, blant annet om samhandling med kommunale tjenester og veiledning til kommunene.

Opptrappingsplanens intensjoner skal fortsatt følges opp, og det arbeides videre med fokus på spesialisthelsetjenestens ansvar for å understøtte kommunens arbeid. I statsbudsjettet for 2010 gis det klare signaler om behovet for å videreutvikle tilbudet til mennesker med psykiske lidelser. I regjeringserklæringen slås det fast at det skal bygges ut lavterskeltilbud i kommunene, blant annet gjennom flere psykologer og styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten. Dette skal bidra til bedre tilgjengelighet på hjelp. Samtidig understreker vi at omstillingen i psykisk helsevern skal fullføres. Dette er en intensjon i Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009) om samhandling.

Psykisk helsevern for barn og unge behandler over 50.000 barn og unge per år. Det innebærer en såkalt dekningsgrad på ca 5 %, som også var målet i opptrappingsplanen for psykisk helse. Dette er et svært høyt tall sammenliknet med andre land i Europa. Dekningsgraden varierer mellom regionene og er lavest i Helse Vest. De fleste steder i landet er det etablert gode tradisjoner i psykisk helsevern for barn og unge mht et utstrakt samarbeid med kommunene. Det betyr ikke at dette samarbeidet kan svikte i enkeltsaker eller i deler av landet hvor kapasiteten fortsatt er for lav. Jeg tror imidlertid at hovedutfordringen i Norge først og fremst er å få etablert lett tilgjengelige tjenester i kommunene og god samhandling, jf. statsbudsjettet for 2010 og samhandlingsreformen.

Jeg har ikke mulighet til å kommentere den konkrete saken som ligger til grunn for representanten Dāvøys spørsmål, men vil vise til at det er Statens helsetilsyn som vurderer eventuell manglende forsvarlighet i behandlingstilbudet. Hendelsen som det her vises til, tydeliggjør imidlertid behovet for en bedre samhandling. Mennesker med psykiske problemer skal få hjelp, og det er ikke akseptabelt med et system der de ulike nivåene ikke samarbeider for å møte pasientenes behov.

SPØRSMÅL NR. 551**Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 2. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at håndteringen av mobbesaken Namdalsavisa beskriver i sin nettutgave 26. januar er akseptabel, og viser ikke denne saken at man fra statens side bør legge større vekt på å sørge for at kommunene ivaretar barn som blir utsatt for alvorlig mobbing, og la deres interesse gå foran mobberens interesse?»

BEGRUNNELSE:

Namdalsavisas nettutgave bekjentgjør 26. januar 2010 en historie om et barn i Overhalla som har blitt alvorlig mobbet i en årrekke. Foreldre og barn har ikke følt at deres uromeldinger har blitt tatt på alvor. Når barnet i fjor høst til slutt ikke orket mer var responsen fra skolen, i følge Namdalsavisa, å true med bøtlegging for manglende oppmøte. Etter noen uker skal Overhalla kommune ha kommet med et tilbud om alene undervisning i et ledig kontor i kommunens administrasjonsbygg, uten kontakt med andre elever og lærere. Når PP-tjenesten endelig ble koplet inn ble løsningen at barnet ble flyttet til en skole i en annen kommune, en løsning som tilsynelatende fungerer brukbart. Mobbingen har tilsynelatende ikke fått noen konsekvenser for elevene som står bak mobbingen.

Svar:

Alle elever i grunnskoler og videregående opplæring har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. En elev må føle trygghet og trivsel for å kunne lære og tilegne seg ny kunnskap. Arbeidet for å skape et godt læringsmiljø krever en helhetlig og vedvarende innsats fra hele skolesamfunnet. Det er nødvendig med et bredt samarbeid for å forebygge og følge opp saker på dette området.

Mobbing kan ikke på noen som helst måte tolereres. Oppfølging av mobbesaker er derfor satt høyt opp på den politiske dagsorden. Ulike tiltak må vurderes og iverksettes. Elevers psykososiale læringsmiljø vil bli fulgt opp i de nasjonale tilsynene i 2010 og 2011.

Jeg har vært i kontakt med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om den saken som representanten Tord Lien refererer til. Fylkesmannen har ikke vært involvert i saken, men har nå bedt Overhalla kommune nærmere redegjøre for alt som er skjedd i denne. Utover dette kan jeg ikke kommentere denne konkrete saken.

Jeg har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utrede hvilke viktige fellestrekk som finnes i alvorlige mobbesaker. Utredningen vil basere seg på hva de enkelte fylkesmennene finner ved å undersøke enkeltsaker i sine respektive fylker og resultere i forslag til ulike tiltak på lokalt og sentralt nivå. Utredningen skal foreligge innen utgangen av første halvår 2010.

Det er viktig at skolene tar det ansvaret og de forpliktelsene som skolelovgivningen gir dem. Skolene er forpliktet til å arbeide aktivt og systematisk for å fremme et godt psykososialt miljø der elevene kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Det er i skolene og blant elevene arbeidet mot mobbing må foregå - hver dag. Det jeg kan bidra med i denne sammenheng er å gi skolene tilgang til kunnskapsbaserte arbeidsmåter og tiltak.

Det er plikt til å varsle dersom en ansatt ved skolen blir klar over et tilfelle av mobbing. Det følger til og med en plikt til å gripe aktivt inn dersom det anses nødvendig. Skolen er videre forpliktet til å følge opp mobbesaker dersom en elev eller en forelder ber om dette. Det er straffbart å bryte bestemmelsene i opplæringslovens kap. 9A om skolemiljø. Videre er det en årlig plikt for skoleeier til å utarbeide en rapport om tilstanden i grunnopplæringen. Rapporteringen skal også omhandle læringsmiljøet. Dette gjør at skoleeiere årlig må drøfte de opplysningene som fremkommer om skolemiljøet og treffe nødvendige tiltak om dette. Det er mulig ”i særlege tilfelle” å flytte en elev til en annen skole, også en som mobber, dersom hensynet til de andre elevene tilsier det. Jeg nevner for oversiktens skyld at foreldre eller andre som har omsorg for en elev kan straffes dersom eleven blir holdt hjemme uten å ha rett til det.

Selv om det i dag langt på vei synes å være et fyllestgjørende regelverk på området, kan visse ting tyde på at det kan gjøres bedre for å fange opp de alvorlige mobbesakene. Jeg har derfor tatt initiativ til å få opplæringslovens bestemmelser på dette området vurdert, både dens muligheter og dens eventuelle begrensninger. I den sammenheng ønsker jeg også vurdert om en elevombudsfunksjon kan være et egnet virkemiddel, enten som et selvstendig organ eller som en funksjon lagt inn under et eksisterende organ.

I den nye satsingen ”Bedre læringsmiljø”, som ble lansert 4. desember 2009, presenteres kunnskapsbaserte arbeidsmåter og tiltak for hvordan hele skoleorganisasjonen kan jobbe for å sikre et godt læringsmiljø. Satsingen synliggjør det ansvaret skoleeiere, skolens ledelse og ansatte er pålagt og gir veiledning

om hvordan regelverket skal forstås og etterleves. Gjennom satsingen er det også delt ut midler til lokalt utviklingsarbeid, og støtten til skoleomfattende programmer med dokumentert effekt på læringsmiljøet videreføres.

Regjeringen har også styrket opplæringen om mobbing i lærerutdanningen og skolelederutdanningen. Arbeidet mot mobbing skal være en sentral del av det nye obligatoriske pedagogikkfaget i lærerutdanningen, Pedagogikk og elevkunnskap. Kunnskap

om læringsmiljø er altså et av hovedområdene i det nye nasjonale utdanningstilbudet for skoleledere og rektorer.

Eleversundersøkelser viser at det store flertallet av elever ved norske skoler opplever et godt læringsmiljø. Dette faktum må imidlertid ikke bli noen sovepute og jeg kan ikke understreke sterkt nok at mobbing må tas på alvor, og at dette er et område hvor det må være absolutt nulltoleranse.

SPØRSMÅL NR. 552

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 10. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Gjennom en endring av Folketrygdloven i 2004 ble det åpnet for straffereaksjoner mot arbeidstakere, arbeidsgivere og leger hvis de ikke følger opp sine IA-forpliktelser.

I hvor mange tilfeller er sanksjonsadgangen benyttet siden den ble benyttet, for hver av kategoriene?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende, torsdag 21. januar, fremkommer det at Nav ikke vet om sanksjoner er tatt i bruk mot arbeidsgivere eller leger. Nav har videre heller ingen statistikk eller oversikt over hvor mange arbeidstakere som er fratatt sykepengene i kortere eller lengre perioder.

Ekspedisjonssjef Ulf Pedersen siteres i artikkelen på at det er "ansett som lite hensiktsmessig med omfattende bruk av sanksjoner rettet mot arbeidsgiverne" siden Nav ikke klarer "å gjennomføre oppfølgingsmøtene som forutsatt".

Det er imidlertid slik at bestemmelsene om sanksjoner ble innført før Nav-reformen ble vedtatt og før de store problemene for alvor begynte å melde seg i etaten. I artikkelen i Bergens Tidene vises det også til at spørsmålet om sanksjonsbruk er tatt opp ved flere anledninger tidligere, og det gjengis også deler av det svar som tidligere statsråd Bjarne Håkon Hanssen har gitt på disse spørsmålene:

"Arbeids- og velferdsetaten må i alle fall i større grad ta gjeldende sanksjonar i bruk overfor legar og arbeidsgjevarar som ikkje følgjer opp som loven gjer påbod om."

Artikkelen avdekker etter undertegnede vurdering kommunikasjonssvikt, både mellom politisk og administrativ ledelse i Arbeidsdepartementet og mellom Arbeidsdepartementet og Arbeids- og velferdsetaten.

Dette er meget alvorlig, særlig når vi vet at dette er ett av mange elementer i avtalen om et Inkluderende Arbeidsliv som ikke fungerer eller følges opp.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har etablert rutiner for innhenting av oppfølgingsplaner samt purring av arbeidsgivere som ikke sender inn planer. Erfaringene så langt viser at både arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetatens oppfølging kan bli bedre. Både oppfølging av sykmeldte og kontroll og sanksjonsrutiner har vært tatt opp i styringsdialogen mellom departementet og Arbeids- og velferdsetaten.

Det skal iverksettes aktive arbeidsrettede tiltak så tidlig som mulig og senest innen 8 uker. Arbeids- og velferdsetaten skal avgjøre om det fortsatt er grunnlag for rett til sykepenge. Det er dialog mot arbeidsgiver og arbeidstaker i denne prosessen. Det finnes ingen samlet oversikt som viser hvor mange sykepengesaker som er stoppet som følge av at arbeidsrelatert aktivitet ikke er iverksatt.

Arbeids- og velferdsetaten kan ilegge arbeidsgiver tvangsmulkt dersom arbeidsgiver etter purring ikke utleverer oppfølgingsplan. Arbeids- og velferdsetatens saksbehandlingssystem generer automatisk påminnelsesbrev til arbeidsgiver, når sykmeldt arbeidstaker har vært sykmeldt i 10 uker. Brev genereres for sykepengetilfeller hvor det ikke foreligger

oppfølgingsplan og hvor det finnes bekreftelse på arbeidsforholdet hos arbeidsgiver (for eksempel gjennom refusjonskrav). Det genereres automatisk purrebrev til arbeidsgiver etter 16 uker dersom oppfølgingsplan fortsatt ikke er innsendt. Det genereres om lag 6000 -7000 slike purrebrev per måned. I purrebrev gjøres det oppmerksom på at NAV har hjemmel i folketryktdloven § 25-3 for å kunne ilegge en tvangsmulkt hvis ikke oppfølgingsplanen sendes inn.

Etatens retningslinjer for håndtering av sanksjoner er ennå ikke ferdigstilt.

Sykmeldende behandler har plikt til å delta i dialogmøter, og behandler kan pålegges fremmøteplikt. Behandler kan miste retten til å praktisere for tryg-

dens regning og fratras retten til å utstede legeerklæringer. Sanksjoner mot sykmeldende behandler i forbindelse med manglende deltakelse på dialogmøter har ikke vært tatt i bruk.

Ekspertgruppen som har vurdert tiltak for reduksjon i sykefraværet la fram sin rapport 3. februar. Denne rapporten, sammen med andre innspill, legges til grunn for drøftingene med partene i arbeidslivet om en ny IA-avtale og tiltak for å få ned sykefraværet. Som det går frem av svaret blir det viktig å vurdere om den helhetlige oppfølgingen av dagens sanksjonsregime fungerer etter hensikten og om det eventuelt bør gjøres endringer både i oppfølgingen og sanksjonsregimet.

SPØRSMÅL NR. 553

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 4. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer finansministeren mulighetene for å nå målsetningen om utslippsreduksjoner fra nye personbiler i tråd med klimaforliket, og hvilke virkemidler vil Regjeringen nå ta i bruk frem mot 2012?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende punkt i avtalen fra klimaforliket:

"6.13. Krav til personbiler: Partene er enige om at det skal være et mål at fra 2012 skal det gjennomsnittlige utslippet fra nye personbiler være på under 120 g/km. For å nå dette målet må omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning fortsatte fra og med statsbudsjettet 2009."

Ved utgangen av 2007, da klimaforliket ble inngått, var gjennomsnittlig utslipp fra nye personbiler på 159 gram CO₂ per kilometer. To år senere er utslippene gått ned til 151 gram - altså en nedgang på 8 gram CO₂ per kilometer på 2 år. For å nå målsetningen må utslippene reduseres ytterligere med 31 gram de to kommende årene.

Svar:

Regjeringen har gjennomført betydelige endringer i engangsavgiften for å gi sterkere incentiver til å velge biler med lavere CO₂-utslipp. Fra 2007 ble som

hovedregel slagvolumkomponenten erstattet av en CO₂-komponent. Endringen bidro til vesentlige reduksjoner i utslippene fra nybilparken. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler ble redusert fra 177 g/km i 2006 til 159 g/km i 2007. Fra 2009 ble det innført et fradrag i CO₂-komponenten for biler med utslipp under 120 g/km, og samtidig ble avgiften økt for biler med utslipp over 140 g/km. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler ble redusert fra 158 g/km i 2008 til 151 g/km i 2009. Til sammen har gjennomsnittlig CO₂-utslipp gått ned med 26 g/km i løpet av de tre siste årene.

Fra 1. januar 2010 ble incentivene til å kjøpe biler med lavt utslipp økt ytterligere ved at alle satsene i CO₂-komponenten økt. Fradraget for biler med utslipp under 120 g/km økte med 100 kroner reelt per g/km, mens de andre satsene i CO₂-komponenten økte med om lag 190 kroner reelt per g/km. Det forventes at endringen medfører en ytterligere nedgang i gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler.

EU har et mål om å nå et gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler på 130 g/km innen 2012. De fleste EU-landene har ikke en like omfattende engangsavgift som Norge. EU-landene har dermed ikke samme mulighet til å bruke engangsavgiften som virkemiddel til å bidra for å nå målet. EU har valgt å legge krav på bilprodusentene for å nå målsettingen. Bilprodusentene har blitt pålagt å ha et gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra sine solgte personbiler i EU på 130 g/km eller lavere. Kravet skal bli faset inn i perioden

2012 til 2015. Dersom kravene ikke blir overholdt, kan produsentene bli ilagt bøter. EUs krav til bilprodusentene kan også få betydning for Norge, bl.a. ved at det kan bli utviklet og produsert bilmodeller med lavere utslipp. Dette kan bidra til lavere utslipp fra den norske nybilparken.

Jeg har tidligere uttalt at vi vil fortsette omleggingen i retning av grønne skatter for å få til en ønsket miljøatferd. I den forbindelse kan det være aktuelt å vurdere ytterligere omlegginger av bilavgiftene.

SPØRSMÅL NR. 554

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 2. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Nordlandsbanen er sterkt utsatt når det gjelder påkjørsel av rein og elg. Over 4000 slike påkjørsler er registrert det siste tiåret. Lokførere og togpersonell påføres også betydelige belastninger knyttet til de mange påkjørslene. Tidligere denne uka ble 12 drektinge simler ihjelkjørt. Fordi Saltfjellet er landskapsvernområde, ser det ut til vernehensyn hindrer f.eks. oppsetting av reingjerder.

Hva vil statsråden gjøre for at vernehensyn og hensyn til dyr og mennesker ikke settes opp mot hverandre?»

Svar:

Påkjørsler av rein og elg på Nordlandsbanen er helt klart et problem. Opplysninger fra Fylkesmannen i Nordland viser at de fleste påkjørslene av rein den siste tiden har skjedd utenfor det aktuelle verneområdet. En oppsetting av gjerde i verneområdet synes derfor ikke å være det viktigste tiltaket for å redu-

sere reinpåkjørslene. Siden det meste av påkjørslene skjer utenfor verneområder, er det behov for å finne løsninger som går ut over det virkemiddelapparatet fylkesmannen har. Fylkesmannen har derfor, ut fra sin samordningsinstruks, nylig innkalt til et møte for å samordne arbeidet for å sette i verk tiltak på kort og lang sikt med tanke på å få ned antallet reinpåkjørsler. Både reinbeitedistrikt, reindriftsagronom, Jernbaneanverket, Statens vegvesen, Mattilsynet, Direktoratet for naturforvaltning og Saltdal kommune er innkalt til møtet, som vil bli holdt den 4. februar. Jeg håper at dette møtet kan bidra til en best mulig løsning på problemet. For øvrig er jeg kjent med at fylkesmannen 30. oktober 2009 fattet vedtak om dispensasjon fra verneforskriften for oppsetting av et gjerde i Saltfjellet landskapsvernområde. Vedtaket ble påklaget til Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet har ved brev av 26. januar 2010 opphevet fylkesmannens vedtak og sendt saken tilbake til fylkesmannen til ny behandling.

SPØRSMÅL NR. 555

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 5. februar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Antall brudd på reglene om offentlige anskaffelser øker sterkt. Ikke minst synes brudd på reglene om direkteanskaffelser i kommunene å være en gjenganger jfr. artikkel i DN 27.01.10.

Hva vil statsråden foreta seg for å snu utviklingen med økende overtredelser av lov om offentlige anskaffelser, og vil hun eventuelt vurdere noen av alle de konstruktive tiltak som ble foreslått av opposisjonen i Innst. S. nr. 348 (2008-2009)?»

Svar:

Stortingsmelding nr. 36 (2008-2009), Det gode innkjøp, ble behandlet av Stortinget den 16. juni 2009. I meldinga ser en nærmere på årsaker til brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Det er særlig tre områder som vies oppmerksomhet og som gir grunn til videre oppfølging. Det er lederforankring, organisering og kompetanse. I tråd med dette lanserer meldinga flere tiltak for å bidra til at ledere tar større ansvar for anskaffelsesprosessen, innkjøpsaktivitetene organiseres bedre og kompetanse om innkjøpsprosessene økes på alle nivå innenfor virksomhetene. Regjeringen er allerede i gang med å følge opp en rekke av tiltakene som er skissert i meldingen.

Jeg vil blant annet trekke frem at Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) er kommet godt i gang med informasjons- og opplæringsvirksomheten sin. Difi har blant annet lansert et omfattende kurs- og opplæringstilbud rettet mot virksomhetsledere og innkjøpere på alle nivå. Som et eksempel vil jeg trekke frem at Difi årlig arrangerer en stor anskaffelseskonferanse. I fjor høst deltok over 400 virksomhetsledere, innkjøpere og leverandører, og tilbakemeldingene på konferansen var gjennomgående svært gode. I fjor høst ble også kunnskapsportalen ”anskaffelser.no” lansert. Portalen er et godt hjelpemiddel i innkjøpsar-

beidet, og inneholder veiledning til regelverket, praktiske hjelpemidler i ulike faser av anskaffelsesprosessen og den gir muligheter for erfaringsutveksling og deling av beste praksis.

Jeg vil også minne om at regjeringen i januar 2009 nedsatte et offentlig utvalg som skal se nærmere på implementeringen av et EU-direktiv fra 2007. Direktivet har som formål å gjøre håndhevingen av anskaffelsesreglene mer effektiv. Utvalget skal ferdigstille sitt arbeid i løpet av første kvartal 2010. Jeg vil avvente utvalgets anbefalinger før jeg tar stilling til hvordan det norske håndhevingssystemet bør organiseres i framtiden.

Jeg er kjent med at opposisjonen foreslo en rekke ytterligere tiltak i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 348 (2008-2009), men disse forslagene fikk ikke tilslutning fra Stortingets flertall. Jeg er nå i første omgang opptatt av å få gjennomført de tiltakene som allerede er varslet, deriblant de som er beskrevet foran. I tillegg er det som nevnt satt i gang utvalgsarbeid som vil munne ut i flere anbefalinger som jeg vil ta stilling til. Det er naturlig å konsentrere seg om å gjennomføre disse tiltakene, og la dem få tid til å virke, før jeg eventuelt vurderer behov for nye tiltak for å sikre bedre etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 556

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 3. februar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Lotteritilsynet har i brev henvendt seg til landets menighetsråd der de stiller spørsmål ved menighetsrådene som lotteriverdige organisasjoner i henhold til Forskrift om lotteritilsynet og lotteriforskriften § 5-1. Å frata menighetsrådene muligheten for å drive enkel lotterivirksomhet var neppe intensjonen bak lotteriloven.

Hva vil statsråden gjøre for å gi menighetsrådene mulighet for å fortsette sin enkle lotterivirksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Det bevilges penger til kirkelig fellelsråd og til stillinger av kirkelig ansatte, men det frivillige arbeidet som barne- og ungdomsarbeid og andre fellesskapsbyggende tiltak må menighetene bekoste selv. Menighetene er derfor helt avhengige av gaver og innsamlede midler for å kunne drive et aktivt arbeide.

Svar:

Menighetsråd står fritt til å avholde lotterier etter reglene for såkalte basarer. Basarer er mindre lotterier som avholdes innenfor et avgrenset område (f.eks. i forbindelse med en julemesse) og hvor toppgevinsten ikke har høyere verdi enn kr 8000. Hvert lodd kan ikke koste med enn kr 5.

Hovedregelen for andre lotterier er at de bare kan avholdes til inntekt for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Etter lang tids praksis faller lotterier til inntekt for statlig virksomhet utenfor de formål som kan få lotteritillatelse. Lotterier til inntekt for aktivitet i Den norske kirke har derfor som hovedregel ikke fått lotteritillatelse.

Begrunnelse for praksisen har vært at Den norske kirke driver lovpålagte aktiviteter som skal finansieres av staten. Slik aktivitet har derfor ikke fått tillatelse til å skaffe lotteriinntekter, fordi det vil kunne

svekke inntektene til lotterier fra frivillige organisasjoner.

Lotteritilsynet har i brev 16. november 2009 til departementet anbefalt å myke opp den praksisen som avskjærer lotterier til inntekt for aktivitet i Den norske kirke. Endringen som foreslås innebærer at aktivitet innenfor Den norske kirke får mulighet til å avholde såkalte meldingslotterier. Dette er lotterier med omsetning inntil kr 150 000 i året. Slike lotterier trenger ikke tillatelse (kun en melding til Lotteritilsynet), men er likevel forbeholdt frivillige organisasjoner, jf. forskrift 2000/1366 § 5-1.

Lotteritilsynet foreslår en praksisendring som vil innebære at organer i statskirken bør få avholde meldingslotterier, forutsatt at inntekten fra lotteriet ikke skal gå til rene investeringer som bygging av nytt kirkebygg, oppussing mv.

Jeg er enig med Lotteritilsynet i at forvaltningspraksis bør endres slik at organisasjoner innenfor Den norske kirke kan avholde meldingslotterier, så lenge inntekten ikke går til klare offentlige oppgaver. En slik endring vil føre til en forenkling av adgangen til å avholde meldingslotteri og være logisk og naturlig i forhold til andre lignende formål som kan avholde slike lotterier, for eksempel private trossamfunn og private skoler. Jeg tror også at en slik endring vil berolige de menigheter som har fått brev fra Lotteritilsynet om tilsynets praksis etter lotteriloven.

Jeg vil med det første gi skriftlig svar til Lotteritilsynet om at tilsynets praksis bør endres i samsvar med det som er nevnt ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 557

Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 2. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Bedre samsvar mellom teori og praksis er viktig for å forberede yrkesfagelevne best mulig på arbeidslivet. Tilgang til moderne utstyr er en vesentlig forutsetning for at yrkesutdanningen skal være så relevant som mulig.

Hva er status når det gjelder kartlegging av utstyrssituasjonen i videregående opplæring og har departementet en strategi for utskifting av særlig kostbart utstyr?»

Svar:

Nødvendig utstyr i den videregående opplæring er et fylkeskommunalt ansvar. Regjeringen er derfor opptatt av å legge til rette for gode rammevilkår for kommunesektoren. Under denne regjeringen har kommunesektoren hatt en sterk realvekst i inntektene. Regjeringen legger opp til en videre realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2010 på 8 mrd. kroner, hvorav 4,2 mrd. kroner er vekst i frie inntekter. Av veksten i de frie inntekter i 2010 fordeles 1,5 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Landslinjene får tilskudd til utstyr over Kunnskapsdepartementets budsjett. En av hovedbegrunnelsene for statlig finansiering av landslinjer var nettopp at enkelte tilbud innenfor videregående opplæring er særlig kostbare og utstyrskrevenne. Størrelsen på utstyrstilskuddet varierer noe fra år til år og var i 2009 på om lag 28 mill. kroner.

Opplæringslovens § 9-3 sier at skolene skal ha tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremiddel. Det betyr at skolene enten kan ha alt nødvendig utstyr på skolen, eller de kan skaffe seg tilgang til utstyr på annen måte, for eksempel ved å samarbeide med bedrifter i lokalmiljøet. Økt relevans i yrkesopplæringen er viktig bl.a. for gjennomføringen i videregående opplæring. Det er viktig at fylkeskommunen og skolene vurderer hvordan et økt samarbeid regionalt og lokalt mellom skole og arbeidsliv kan bidra til at elevene får bedre sammenheng mellom teori og praksis og videre at bedrifter og virksomheter kan være arenaer for opplæring.

SPØRSMÅL NR. 558**Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 2. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«I debatten om Nasjonal digital læringsarena (NDLA) er det reist en rekke sentrale spørsmål knyttet til kvalitetssikring og konkurransemessige forhold når det gjelder innholdet. Før jul sa statsråden seg enig i at det nye Nasjonale senteret for IKT i utdanningen bør få i oppgave å følge den videre utviklingen av NDLA.

Kan statsråden redegjøre for om det gitt et slikt oppdrag til Senter for IKT i utdanningen og ser statsråden betydningen av at dette senteret kan bidra til å kvalitetssikre NDLAs innhold og virksomhet?»

Svar:

I St.meld. nr. 24 (1993-94) Om informasjonsteknologi i utdanningen ble det slått fast at den vanlige styringsmodellen, eller arbeidsdelingen, mellom staten og opplæringssektoren også skal gjelde for arbeidet med IT i utdanningen. Denne arbeidsdelingen har vært fulgt opp i de videre handlingsplanene for IKT i utdanningen 1996-1999 og 2000-2003 og i Program for digital kompetanse 2004-2008.

Fylkeskommunene fikk fra 2007 ansvaret for å holde elevene med nødvendige trykte og digitale læremidler og digitalt utstyr. Dette ble varslet i St. prp. nr. 1 (2006-2007). For å stimulere til økt bruk av digitale læremidler i videregående opplæring, ble det i forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett for 2006 bevilget 50 millioner kroner til kjøp og utvikling av digitale læremidler. Midlene skulle fordeles etter søknad fra fylkeskommunene. 18 av de 19 fylkeskommunene valgte selv å samarbeide om en felles søknad, en søknad som har resultert i prosjektet ND-LA.

NDLA er fylkeskommunenes eiendom. Kunnskapsdepartementet gir ikke tilskudd til læremiddel-

utvikling gjennom NDLA i dag.

Vi har ikke i dag noen godkjenningsordning for læremidler fra forlag eller fra andre produsenter. Arbeidsdelingen mellom staten og sektoren tilsier videre at Senter for IKT i utdanningen ikke skal gå inn og kvalitetssikre læremidlene som fylkeskommunene produserer gjennom NDLA. NDLA er allerede evaluert av Rambøll Management Consulting etter initiativ fra Kunnskapsdepartementet.

Senter for IKT i utdanningen har derimot et ansvar for å bidra til kvalitet i digitale læremidler generelt. I resultatmålene for senteret for 2010 står det blant annet at senteret skal utarbeide forslag til retningslinjer for kvalitet i digitale læringsressurser.

Videre vil det være naturlig at Senter for IKT i utdanningen følger utviklingen og utnyttelsen av digitale læringsressurser internasjonalt og nasjonalt i tråd med senterets hovedmål om økt kvalitet, styrket læringsutbytte og bedre læringsstrategier i utdanningen. Senteret skal identifisere behov for og undersøke bruk av digitale læringsressurser i grunnopplæringen. Dette skal også omfatte forholdet mellom elevens bruk av IKT, deres valg og utvikling av læringsstrategier og læringsutbytte.

Et velfungerende læremiddelmarked med både digitale og trykte læremidler av høy kvalitet er viktig for en god grunnopplæring. Det er mange tunge aktører som er opptatt av utviklingen av læremiddelmarkedet generelt og av NDLA spesielt. Selv om staten ikke skal kvalitetssikre innholdet i læremidler, er det naturlig at både Kunnskapsdepartementet og Senter for IKT i utdanningen er oppdatert om utviklingen i markedet og sørger for god dialog både med fylkesmennene og andre om disse spørsmålene også i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 559**Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 4. februar 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«I Romerikes Blad 23. januar refereres utestengelse av en person med gyldig ledsagerbevis, fra et skisenter. Fra virksomhetens side opplyses det om mange tilfeller med falske ledsagerbevis, og at dette utgjør et problem.

Hvor mange tilfeller man er kjent med av forfalskning av ledsagerbevis, og hvilke sanksjoner en har overfor de som forfalsker?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikes blad 23. januar vises det til at en person med funksjonsnedsettelse ble nektet adgang for ledsager til et skisenter, til tross for fremvisning av gyldig ledsagerbevis, og til tross for at skisenteret hadde tiltrådt ordningen med ledsagerbevis. Årsaken til at beviset ikke ble godkjent var utformingen av selve dokumentet, som skilte seg fra den utforming skisenteret ellers var vant med, som fulgte veiledende retningslinjer gitt av (Akershus) fylkeskommune.

Ledsagerbeviset er ikke et lovpålagt tilbud som kommunene må utstede, men en frivillig ordning kommunene kan tilsluttes. På lik linje er de retningslinjer som fylkeskommunene gir, veiledende, og kommunene kan i teorien utforme beviset på den måten de selv finner fornuftig.

Eksemplet fra Romerikes Blad viser at dette i enkelte tilfeller kan medføre usikkerhet for den virksomheten som skal innvilge ledsageradgang, og i verste tilfelle at personen med funksjonsnedsettelse stenges ute fra aktiviteter den ellers ville hatt adgang til.

Svar:

Departementet har ingen registrering over forfalskede ledsagerbevis som er oppdaget. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede, som informerer og veileder om ledsagerordningen, opplyser at de ikke har fått noen tilbakemeldinger om forfalskning av ledsagerbevis. Dette kan selvsagt likevel skje og vil sannsynligvis da bli rapportert til den hjemkommune hvor beviset er utstedt.

Misbruk av kort vil kunne medføre inndragning av kortet. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede har ikke kjennskap til at noen kommuner har innført andre sanksjoner.

Forfalskning av ledsagerbevis eller bruk av falske ledsagerbevis vil under visse omstendigheter kunne være straffbart. Det er straffbart å forfalske et dokument eller anskaffe falsk dokument for å benytte det på en straffbar måte, jf. straffeloven § 185 annet ledd. Bruk av forfalskede dokumenter er også straffbart, se straffeloven § 182 og § 183. Bruk av forfalskede dokumenter for å skaffe seg eller andre uberettiget vinning, kan straffes som bedrageri, jf. straffeloven § 270, jf. § 183.

Det er også straffbart å bruke andres bevitnelser eller legitimasjonspapirer for å tilvende seg eller andre en fordel, se straffeloven § 372 annet ledd.

Falske dokumenter kan beslaglegges inntil rettskraftig dom foreligger, jf. straffeprosessloven § 203, og deretter inndras, jf. straffeloven § 35.

SPØRSMÅL NR. 560**Innlevert 27. januar 2010 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 5. februar 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Ordningen med ledsagerbevis for mennesker med funksjonsnedsettelse er en frivillig ordning, hvor kommunene utsteder bevisdokument for ledsagere. Fra fylkeskommunene gis det veiledende retningslinjer om utformingen av ledsagerbevisene.

Hvor mange kommuner er det som følger disse veiledende retningslinjene for ledsagerbevis?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikes Blad 23. januar vises det til at en person med funksjonsnedsettelse ble nektet adgang for ledsager til et skisenter, til tross for fremvisning av gyldig ledsagerbevis, og til tross for at skisenteret hadde tiltrådt ordningen med ledsagerbevis. Årsaken til at beviset ikke ble godkjent var utformingen av selve dokumentet, som skilte seg fra den utforming

skisenteret ellers var vant med, som fulgte veiledende retningslinjer gitt av (Akershus) fylkeskommune.

Ledsagerbeviset er ikke et lovpålagt tilbud som kommunene må utstede, men en frivillig ordning kommunene kan tilsluttes. På lik linje er de retningslinjer som fylkeskommunene gir, veiledende, og kommunene kan i teorien utforme beviset på den måten de selv finner fornuftig.

Eksemplet fra Romerikes Blad viser at dette i enkelte tilfeller kan medføre usikkerhet for den virksomheten som skal innvilge ledsageradgang, og i verste tilfelle at personen med funksjonsnedsettelse stenges ute fra aktiviteter den ellers ville hatt adgang til.

Svar:

Ledsagerbevis er en frivillig ordning som skal kompensere for utgifter mange personer med nedsatt funksjonsevne får som følge av ledsagerbehov. Ledsager skal gå gratis og ordningen omfatte bl.a. kino, teater, konserter, museer, fornøylesparker, idrettsarrangementer og transport.

Ledsagerbevis kan brukes i hele landet på alle steder som aksepterer ordningen. Det er den enkelte kommune som vedtar å innføre ordningen med ledsagerbevis.

Det er utarbeidet veiledende retningslinjer for ordningen av Fylkeskommunene (de fylkeskommunale rådene for funksjonshemmede) og Statens råd for likestilling av funksjonshemmede. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede gir informasjon om de veiledende retningslinjene og deres inntrykk er at kommunene følger retningslinjene, men at fortolkningen kan variere.

Det foretas ikke noen regelmessig registrering av hvilke kommuner som har etablert ledsagerordningen. Etter det jeg kjenner til er det gjort tre undersøkelser/evalueringer av ordningen. I Rogaland fylke (2004), i Akershus fylke (2004) og av Asplan Viak på oppdrag fra Samferdselsdepartementet (2008). Den siste ser primært på bruken av ledsagerbevis i transportsektoren.

De to fylkesrapportene konkluderer med at dette er en god og for samfunnet rimelig ordning som betyr mye for de få personene som bruker den. Det er en ordning som gir større frihet og mer glede.

Asplan Viaks undersøkelse angir at nær 80 % av kommunene, som dekker ca. 90 % av befolkningen, har innført ledsagerbevis. De anslår at på landsbasis er det mellom 21 000 og 27 500 brukere av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 561

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 3. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare nærmere hvorfor man ikke har tatt initiativ til å bruke EØS finansieringsmekanisme til å finansiere og etablere fengselsplasser i kriminelle EU borgeres hjemland, all den tid kapasitetsmangel nyttes som argument mot å motta egne borgere slik at de kan sone i sitt hjemland?»

BEGRUNNELSE:

I brev til Høyres stortingsgruppe datert 14.01.2010 avviser statsråden at det er ønskelig å kjøpe fengselsplasser i utlandet, hvor fulle fengsler brukes som et argument mot å innsatte fra norske fengsel med utenlandsk opprinnelse, herunder land som er medlem av EU. Innenfor EØS-finansieringsmekanisme har man utviklet samarbeid med fengselsmyndigheter i f.eks. de baltiske land, herunder ut-

viklet benyttet deler av disse midlene til økt kvalitet i straffegjennomføringen, ifølge statsråden. Når utfordringen knyttet til overføring av EU-borgere er knyttet til fengselskapasiteten i disses hjemland, så reiser spørsmålet seg hvorfor statsråden til nå har stilt seg avvisende til å tilby å finansiere fengselsplasser i de enkelte land som disse hører til. Det er mulig innenfor rammen av EØS finansieringsmekanisme og burde initieres av Regjeringen.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at et av de grunnleggende hensynene bak soningsoverføringsinstituttet er muligheten for bedret rehabilitering for den domfelte.

Det er viktig å påpeke at det er i de færreste tilfellene at andre land ikke godtar å motta egne borgere

gjennom soningsoverføring. Vi har imidlertid grunn til å tro at fengselskapasiteten i enkelte land kan ha betydning for hvor lang tid det tar å få overført en utenlandsk domfelt.

Når det gjelder bruken av EØS midlene for perioden 2004-09, er formålet å bidra til å utjevne sosiale og økonomiske forskjeller i EØS-området. Det er også et mål å styrke forbindelsene mellom giverlandene og mottakerlandene.

Under de eksisterende EØS-ordningene (2004-2009) er det gitt støtte til mange kriminalomsorgs-prosjekter. Det er gitt midler både til oppgradering av infrastruktur, utvikling av friomsorgen, løslatelsesarbeid og utvikling av innholdet i straffen med det formål å redusere tilbakefall. Norsk kriminalomsorg og dens samarbeidspartnere er partnere i en rekke av disse prosjektene.

Det er grunn til å anta at EØS-midlene for inneværende periode har bidratt til å bedre kriminalomsorgen i de landene som har prioritert dette innsatsområdet. I en nylig gjennomført evaluering av prosjekter i justissektoren, konkluderes det bl.a. med at

“the development of offender rehabilitation facilities and training curricula in Latvia could make a sig-

nificant contribution to a reduction in recidivism rates (and thus the overall prison population)”.

EØS/EFTA-landene paraferte den 18.12.2009 en ny avtale med EU om EØS finansieringsordningen for perioden 2009-2014. Regjeringen har varslet at man ønsker å legge økt vekt på justisfeltet i kommende periode. Kriminalomsorg er et av flere satsningsområder. Når det gjelder innsatsen i hvert enkelt land, vil den bli gjenstand for forhandlinger som først kan starte når avtalen med EU formelt er undertegnet.

Dersom kriminalomsorgen blir et satsningsområde i den nye EØS-ordningen, er det naturlig at det legges vekt på støtte til å utvikle alternative straffereaksjoner. Vi vet at mange av de aktuelle mottakerlandene har en stor fangebefolkning og lite utviklet friomsorg. Økt oppmerksomhet på alternative straffereaksjoner kan gi resultater når det gjelder å redusere fangebefolkningen og dermed bedre fengselskapasiteten.

Man bør også være åpen for diskusjoner knyttet til innhold i straffen med det formål å redusere tilbakefall og nødvendig oppgradering av infrastruktur. Det er imidlertid ikke grunn til å tro at nye fengselsplasser i mottakerlandene alene vil bidra til å løse de kapasitetsproblemer mange av landene har.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 5. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Den siste tiden har det vært alt for mange togforsinkelser, særlig i østlandsområdet. Jernbanen trenger en skikkelig forbedring. NHO la nylig frem en rapport som viser at ved hjelp av statlig regulering og prosjektorganisering har vi muligheten til å redusere byggetiden for nytt dobbeltspor Oslo-Ski betraktelig. Vi har allerede sett at dette er effektivt innenfor veisektoren.

Vil statsråden vurdere å benytte prosjektorganisering, slik at dobbeltsporet Oslo-Ski, kan ferdigstilles inne 2015?»

Svar:

”Nytt dobbeltspor Oslo-Ski er et av de største jernbaneprosjektene i nyere tid, og mange spørsmål må utredes før prosjektet er byggeklart. Prosjektet vil gi store effekter for togtrafikken både lokalt, regio-

nalt og mot utlandet. Det nye dobbeltsporet vil gi store positive effekter, men i byggeperioden kan et så stort anlegg potensielt gi negative konsekvenser for mennesker, natur og miljø. Samferdselsdepartementet er opptatt av at Jernbaneverket skal sikre en forutsigbar byggeperiode med kontroll over kostnader, fremdrift og konsekvenser for omgivelsene.

Prosjektet nytt dobbeltspor Oslo-Ski er i Nasjonal transportplan 2010-2019 planlagt gjennomført med oppstart i 2013/14 og med ferdigstilling i 2018/19. Prosjektet vil bli finansiert over en egen post (post 31), adskilt fra de øvrige jernbaneprosjektene (på post 30) på statsbudsjettets kapittel 1350 Investeringer i linjen. Det er lagt opp til en byggeperiode på ca. 5-6 år, noe som anses anleggsmessig rasjonelt for et prosjekt av denne størrelsesorden. For å sikre en forsvarlig og demokratisk planprosess, er det behov for ytterligere 3-4 års planlegging før anleggsarbeid

det kan igangsettes. Blant annet er det svært viktig å gjennomføre grundige grunnundersøkelser slik at en ikke støter på unødige overraskelser underveis. Den nye togstrekningen har høy tunnelandel og det er viktig at riktig drivemetode, profil og trasering velges. God planlegging er svært sentralt for å lykkes, og det er nok av eksempler på tunnelprosjekter som har blitt satt i gang for tidlig. I tillegg vil innføringen mot

Oslo S bli utfordrende både plan- og gjennomføringsmessig, bl.a. i forhold til kultur- og fornminner.

Nytt dobbeltspor Oslo-Ski er et svært høyt prioritert prosjekt. Ut fra de opplysninger jeg har i dag, kan jeg ikke se at det er forsvarlig eller grunnlag for å forsere prosjektet ut over det som er lagt til grunn i Nasjonal transportplan 2010-2019.”

SPØRSMÅL NR. 563

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 4. februar 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Senterpartiets stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen har startet ett nytt bondeopprør for å stoppe at den rød-grønne regjeringen feilslåtte landbrukspolitikken. Lundteigen påpeker at den feilslåtte politikken kan felle den rød-grønne regjeringen. Mitt spørsmål til statsråden blir da:

Vil ministeren støtte Lundteigen ved å være med å støtte opp om ett nytt Hitra-opprør?»

Svar:

Jeg er opptatt av å sikre landbruket, og hele verdikjeden for mat, rammebetingelser som sikrer grunnlaget for den norske matproduksjonen. På grunn av landbrukspolitikken har vi et omfattende og geografisk spredt jordbruk i Norge. Men, jeg deler Lundteigens bekymring for norske bønders inntekter og vi deler bekymringen for endringer i fordelingen av produksjonen. Alt er ikke bra nok.

Regjeringen har endret kursen i landbrukspolitikken de siste årene. Vi har lagt til rette for et inntektsløft for perioden 2006-2010. Gjennom jordbruksavtalene har vi prioritert det grasbaserte husdyrholdet og distriktsjordbruket. Det er viktig for den geografiske produksjonsfordelingen og for størrelsen på kornproduksjonen over tid, og dermed for behovet for import av råvarer til kraftfôrkrevende produksjoner. Vi har økt tilskuddene til beiting med 400 mill. kroner for å stimulere til at beiteressursene utnyttes.

Utviklingen i jordbruket påvirkes imidlertid også

sterkt av forhold utenfor landbrukspolitikken. Den teknologiske utviklingen reduserer behovet for arbeidskraft vesentlig og planter og dyr blir mer produktive. Kostnadsnivået i Norge er meget høyt, lønningene er høye og alternativverdien på arbeidskraften er derfor også høy. Sammen med de naturgitte vilkårene vi har for landbruksproduksjon i Norge, gir dette til sammen store utfordringer som landbrukspolitikken må håndtere.

Selv om mange av oss har vært bekymret over utviklingen i mange norske bygder i lang tid, må vi også nevne at nedleggingen og sentraliseringen til dels har vært betydelig sterkere i våre naboland. Den landbrukspolitikken vi fører er en norsk modell med aktiv motstrømspolitikk. Mange av de tunge virkemidlene på jordbruksavtalen har derfor bremsing av strukturutvikling som uttalt formål eller virkning.

Det er for meg åpenbart at de forslagene til dramatiske kutt i overføringer og den liberalisering Fremskrittspartiet foreslår hvert år, ville gi meget negative konsekvenser og sette norsk landbruk i en alvorlig situasjon. Per Olaf Lundteigen kan derfor slett ikke tas til inntekt for Fremskrittspartiets politikk.

Regjeringen har startet arbeidet med en melding til Stortinget om norsk landbruk og matproduksjon. I det arbeidet vil jeg legge vekt på ha en åpen prosess og god dialog med berørte grupper for å sikre et bredt tilfang av synspunkter på hvordan politikken skal videreutvikles.

SPØRSMÅL NR. 564**Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 8. februar 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I Norsk Industri sin konjunkturrapport for 2010 fremkommer det at 2009 har vært et dramatisk år for industrien der blant annet eksporten fra Norge har falt med 20 %. Det er liten tvil om 2010 vil bli et krevende år for norsk industri og eksporttrettet virksomhet spesielt.

Hvilke forslag vil statsråden nå ta initiativ til for å møte denne krevende situasjonen for industrien?»

Svar:

Norge har vært skjermet for mange virkninger av finanskrisen. Vi har kommet bedre gjennom finanskrisen enn mange av landene rundt oss. Vi har den laveste ledigheten i Europa, og deler av næringslivet er over den verste kneika selv om mange fortsatt sliter. Mye skyldes at regjeringens tiltakspakke har virket godt. Målet for tiltakspakken var å skape arbeidsplasser og utføre viktige samfunnsoppgaver, samtidig som vi bidro til å hjelpe utsatt næringsliv.

Vi kan nå oppsummere med at tiltakene virket. SSB har vurdert tiltakene i etterkant og blant annet pekt på at prioriteringen av vedlikehold og investeringer har gitt kraftigere effekter enn det vi ville ha fått om tiltakspakken ble rettet inn mot skatteuttak eller økte stønader.

Industrien har også nytt godt av våre tiltak i forbindelse med finanskrisen og manglende kreditt i markedet. Vi rettet inn tiltak direkte mot kredittvilkårene i eksporttrettet næringsliv. Tiltakene har blant annet hatt betydning for offshoreindustrien og de maritime næringene.

Garantiordningen for eksportkreditt i Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) ble økt med 50 mrd. kroner til 110 mrd. kroner. I tillegg ble garantiene for skipsbyggelån og U-landsordningen utvidet. Samtidig ble rammene for statlige lån til Eksportfinans utvidet med 50 mrd. kroner. Disse tiltakene virker fortsatt.

Tiltak direkte rettet mot finansieringstilbudet i andre deler av næringslivet ble også iverksatt, først og fremst via Innovasjon Norge. Dette kom i tillegg til tiltakene rettet direkte mot finansnæringen for å stabilisere finansmarkedet.

Vi vet at eksporttrettet industri nå står overfor store utfordringer. Disse næringene ble rammet spesielt hardt av fjorårets fall i verdenshandelen. Noen næringer rammes først nå, men like hardt som andre ble rammet i fjor. Et eksempel er verfts- og offshoreindustrien. I lys av denne situasjonen har jeg bedt GIEK, Eksportfinans og Innovasjon Norge om innspill til mulige endringer i eksisterende virkemidler og eventuelle nye tiltak som er relevant for de utfordringene disse sektorene står overfor. I tillegg har NHD mottatt innspill fra et 30-talls organisasjoner, bedrifter og enkeltpersoner. Innspillene er til behandling i departementet. Det viktigste tiltaket for å opprettholde norsk næringslivs kostnadsmessige konkurransevne er å føre en stabil økonomisk politikk som tillater en rente på nivå med våre handelspartnere og en stabil valutakurs. Dette vil være avgjørende når neste statsbudsjettet skal lages.

SPØRSMÅL NR. 565**Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 4. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden fremskaffe opplysninger om hvor mange av de som fikk avslag på sin søknad om opphold, i hhv. 2008 og 2009, som klaget på avslaget til UDI fordelt på sakstype (asyl, familieinnvandring, arbeid, visum osv.)?»

BEGRUNNELSE:

For å enkelt kunne identifisere ulike problemstillinger og ha oversikt med utlendingsforvaltningens arbeid utarbeides det jevnlig rapporter med ulik informasjon og statistikk. Imidlertid er det informasjon spørsmålsstilleren savner.

Fremskrittspartiet har spurt UDI om informasjon om antall klager på UDIs første vedtak om avslag, fordelt på sakstype, ettersom dette ikke fremkommer i noen offentlige dokumenter. UDI svarer i e-post at slik informasjon i dag ikke foreligger og at en slik utredning eventuelt kan iverettes dersom henvendelsen kommer fra justisdepartementet.

Svar:

Statistikken som etterspørres, lages ikke rutinemessig av Utlendingsdirektoratet. Jeg ber derfor om forståelse for at direktoratet trenger litt tid til å utarbeide den.

Direktoratet vil oversende tallene til departementet innen 22. februar. Deretter vil de bli formidlet til Stortinget så raskt som mulig.

Tilleggssvar 1. mars 2010:

Jeg viser til mitt foreløpige svar av 4.2.2010. Departementet har nå mottatt statistikk med kommentarer fra UDI. Bildet for 2008 og 2009 er som følger:

SAKSTYPE 2008	Antall vedtak UDI	Antall avslag	Andel avslagprosent	Andel klage på avslagprosent
Asyl	9 700	5 963	61	<95
Arbeid	8 573	1 461	17	36
Familieinnvandring	17 059	3 675	22	57
EØS-saker	9 652	2 292	24	16
Utdanning	6 097	395	7	31
Andre oppholds-/arbeidssaker	1 551	376	24	65
Visum	3 756	1 709	46	22
Bosetting	3 367	1 238	37	18
Statsborgerskap	12 650	2 615	21	39
Reisedokument	6 283	2 965	47	16
Visum (utenriksstasjoner)	116 761	10 012	8	21

SAKSTYPE 2009	Antall vedtak UDI	Antall avslag	Andel avslagprosent	Andel klage på avslagprosent
Asyl	15 686	10 251	65	<95
Arbeid	8 542	1 853	22	40
Familieinnvandring	18 699	4 333	23	52
EØS-saker	8 824	1 307	15	11
Utdanning	6 453	272	4	30
Andre oppholds-/arbeidssaker	2 482	525	20	65
Visum	4 296	2 010	47	21
Bosetting	3 106	1 026	33	21
Statsborgerskap	13 435	2 412	18	36
Reisedokument	5 373	1 459	27	18
Visum (utenriksstasjoner)	110 321	8 789	8	23

Tallene i tabellene over gjelder antall klager på avslag i første vedtak i søknad om opphold, etter sakstype, i 2008 og 2009. Disse tallene vil avvike noe fra de tallene som tidligere er offentliggjort. Det skyldes at det vanligvis offentliggjøres tall om utfall av UDIs siste vedtak i de aktuelle sakene. Siste vedtak omfatter også de tilfeller der UDI på bakgrunn av en klage eller av eget tiltak velger å omgjøre eget vedtak, uten å sende saken videre til UNE.

Mer presis beregning av klageandel i avslåtte asylsaker (inkl. Dublin-avslag) enn at det dreier seg om mer enn 95 prosent, er vanskelig å gi på grunn av visse svakheter i registreringen av slike klager.

I kategoriene 'familieinnvandring' og 'utdanning', inngår både saker fra borgere av ikke-nordiske EØS-land og borgere av land utenfor EØS. Kategorien 'Andre oppholds-/arbeidssaker' er i all hovedsak søknader om fornyelse av oppholdstillatelse gitt etter

søknad om asyl. Kategorien 'EØS-saker', gjelder i det alt vesentlige søknader om arbeid fra en borger av et ikke-nordisk EØS-land. UDI behandler bare søknader fra denne gruppen personer dersom det lokale politiet ikke har funnet å kunne innvilge søknaden.

Siden søknad om visum kan avslås ved en utenriksstasjon, er det også tatt med tall for avslag ved

utenriksstasjonene og klager på slike avslag. Klage- ne på avslag ved en utenriksstasjon inngår ikke i UDIs tall for visumsaker. Disse omfatter bare visumsaker der UDI er førsteinstans fordi utenriksstasjonen har vært i tvil om søknaden kan innvilges eller skal avslås.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 4. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Ifølge Stavanger Aftenblad 28.1.10 opplyste sjefen for NATOs Joint Warfare Center, generaløytnant Wolfgang Körte, i et møte på Jåttå 27.1.10, at en inngått avtale mellom Norge og NATO bygger på at det på Jåttå skal være to hovedkvarter på ett sted for å skape synergieffekter. Generalen viste til at punktet ble brutt da Fellesoperativt hovedkvarter ble flyttet fra Jåttå.

Hva er statsrådets syn på uttalelsene fra generalen?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. januar 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten om forsvarsministerens syn på en angivelig uttalelse fra general Korte referert i Stavan-

ger Aftenblad samme dag.

Artikkelen refererer til et informasjonsmøte med deltagelse av bl.a. sjefen for NATOs Joint Warfare Centre (JWC) general Wolfgang Korte. I artikkelen påstås det at Korte uttalte at avtalen mellom Norge og NATO ble brutt ved nedlegging av FOHK og etableringen av FOH. JWC har dementert denne påstanden gjennom et brev til sjefsredaktøren og i en pressemelding.

Norge har forpliktet seg til å yte vertslandsstøtte til JWC på Jåttå i form av bl.a. avtalte tjenester. Denne støtten er regulert gjennom et Memorandum of Agreement mellom Norge og NATO og ble inngått i 2006. Forsvarsdepartementet har senest i januar 2010 forsikret JWC at våre forpliktelser ligger fast. Avtalen gir ingen binding som medfører at FOHK må bli liggende på Jåttå ved Stavanger.

SPØRSMÅL NR. 567

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 3. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Svenske reindriftssamer som lar reinen beite på norsk jord, mottar støtte til rovdyrforbyggende tiltak. Det gis av norske myndigheter tildes store erstatningsbeløp for tap av svensk rein på norsk jord. Det finnes ingen tilsvarende ordninger for norske reindriftssamer som har beiterett i Sverige.

Vil ministeren stoppe erstatningsordningene til svenske statsborgere på norsk jord?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 567 fra representanten Torgeir Trældal. Spørsmålet er rettet til landbruks- og matministeren, men oversendt Miljøverndepartementet ettersom rovviltforvaltning tilhører miljø- og utviklingsministerens ansvarsområde.

Svenske reineiere med beiterett på norsk side av grensen har rett til å søke rovviltnemndene i de aktuelle norske rovviltregionene om tilskudd til forebyg-

gende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader. Tilskuddsordningen er søknadsbasert og det er rovviltneemndene som avgjør prioritering av søknader og bruken av disse midlene innenfor rammen av Regelverk for tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i forhold til rovviltskader (2004).

Den svenske modellen for utbetaling av rovviltterstatning for tamrein er en risikobasert forhåndsutbetaling basert på rovviltforekomsten i de ulike reinbeiteområdene. Svenske reineiere får i den forbindelse også rovviltterstatning på bakgrunn av registrert rovviltforekomst i de aktuelle beiteområdene på norsk side, men det er svenske myndigheter som i sin

helhet utbetaler erstatningsbeløpene. Norske myndigheter erstatter følgelig ingen tap av svensk tamrein selv om tapene oppstår på norsk side av grensen.

Den norske erstatningsmodellen er i motsetning til den svenske etterskuddsbetalt og basert på påviste og sannsynliggjorte tap til rovvilt, jf. Forskrift 4. mai 2001 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt. For norske driftsenheter med beiterett i Sverige gjelder samme erstatningsrettigheter som for tap av tamrein i de norske delene av reinbeiteområdene.

Jeg ser ikke at det på denne bakgrunn skal være behov for endringer i dagens regelverk.

SPØRSMÅL NR. 568

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 5. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«8. januar sendte Nav Sør-Trøndelag brev til Vekst Melhus AS, der de ble informert om at 12 midlertidige tiltaksplasser vil bli avvirket innen 31.03.10. Avviklingen begrunnes med tildelte økonomiske rammer for 2010.

Vil statsråde sørge for at det ryddes opp i den usikkerheten som råder når det gjelder antall tiltaksplasser for 2010, og kan statsråden garantere for at Regjeringen vil opprettholde nivået på 78 200 tiltaksplasser for 2010, slik at Vekst Melhus AS unngår å måtte redusere på tiltaksnivået fra 01.04.10?»

BEGRUNNELSE:

Vekstbedriften Vekst Melhus AS mottok brev av den 8. januar d.å., fra Nav Sør-Trøndelag. I nevnte brev ble det orientert om at bedriften ville få en reduksjon på 12 midlertidige plasser, og at disse ville bli avsluttet uten nærmere varsel per 31.03.10. Nav Sør-Trøndelag begrunner reduksjonen av tiltaksplassene med de tildelte økonomiske rammer for 2010.

Den 6. november 2009 mottok Stortinget brev fra daværende arbeidsminister, Rigmor Aasrud, der hun orienterte om feil i Prop. 1 S (2009-2010) Arbeids- og inkluderingsdepartementet. I brevet fremkommer det at Regjeringen hadde gjort feil i kap. 634, post 76, og at kapitlet og posten hadde blitt budsjettet med 320 mill. kroner for lavt for å dekke forpliktelsene knyttet til tiltaksgjennomføringen i slutten av 2009, og at dette tilsvarte 3 200 færre plasser enn Regjeringen hadde foreslått i Prop. 1 S (2009-2010).

Det slås videre fast i nevnte brev fra statsråden at Regjeringen foreslår at det legges opp til å gjennom-

føre et nivå på 78 200 plasser 1. halvår 2010. Statsråden opplyser videre at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en ny vurdering av behovet for tiltaksplasser og en eventuell bevilgningsendring for 2010 i forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett 2010.

Da Stortinget behandlet Prop. 1 S (2009-2010) Arbeids- og inkluderingsdepartementet, påpekte statsråd Aasrud i debatten at feilen i budsjettet ikke vil få konsekvenser for Regjeringens forslag om et tiltaksnivå på gjennomsnittlig 78 200 plasser for 2010.

Med tanke på at Vekst Melhus AS har blitt meddelt at man får redusert antall tiltaksplasser fra og med 1. april 2010, er det stor grunn til å anta at det hersker en del usikkerhet knyttet til bevilgningen for 2010. Det vil derfor være helt avgjørende at statsråden presiserer ovenfor Nav at Regjeringen vil opprettholde nivået på 78 200 tiltaksplasser slik de selv har sagt i budsjettproposisjonen.

Undertegnede viser at til at det står om lag 36 000 i kø og venter på en tiltaksplass og at køen vokste med om lag 10 000 fra 2008 og igjennom 2009. For å lykkes i arbeidet med å få flere tilbake i arbeid og færre på trygd, vil det være helt avgjørende at man opprettholder de tiltaksplassene som ble foreslått i statsbudsjettet for 2010.

Svar:

De tiltaksplasser som det refereres til i spørsmålet knyttet til Vekst Melhus AS har sin spesielle bakgrunn i de midler NAV Sør-Trøndelag hadde til rådighet i 2009. Det var handlingsrom for å kjøpe flere

tiltaks plasser i skjermet sektor, og det ble inngått avtaler for om lag 70 ekstra tiltaks plasser i åtte tiltaksbedrifter, hvorav Vekst Melhus AS var en av disse. Disse ekstraplassene ble tildelt under forutsetning av at plassene var av midlertidig varighet ut 2009, knyttet til de midler som da var tilgjengelig i fylket. Unntaket er Vekst Melhus AS der de midlertidige tiltaksplassene videreføres ut 1. halvår 2010.

Fylkesleddene i NAV vurderer kontinuerlig sammensetningen av tiltakene både med hensyn til hvilke tiltak som skal tilbys og med hensyn til geografisk fordeling av tiltaksplasser i forhold til brukernes behov. Dette kan gi som resultat at tiltaksplasser må flyttes på for å dekke NAVs behov for tjenester til brukerne, både internt i fylker og mellom fylker. Slike justeringer kan være basert på at det er forskjeller i fylkene knyttet til utviklingen av så vel ledige som personer med nedsatt arbeidsevne, sammenliknet med året før.

Det er NAV fylke som må vurdere de behov brukerne har og hvordan tilbudet av tiltak kan tilpasses

behovene. NAV Sør-Trøndelag vil arbeide for at den samlede tildelte rammen for arbeidsrettede tiltak utnyttes på en god måte ut fra de behov NAVs brukere i fylket har.

I brev av 6.11.2009 til Stortinget redegjør Regjeringen for at det legges opp til å gjennomføre et nivå på 78 200 plasser i 1. halvår 2010. I tråd med dette er Arbeids- og velferdsetaten i tildelingsbrevet for 2010 tildelt midler som under visse forutsetninger om priser og tiltakssammensetning vil gi grunnlag for om lag 78 200 tiltaksplasser i 1. halvår 2010. Det er således ingen reduksjon i det antall plasser etaten bes gjennomføre i 1. halvår 2010. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 vil Arbeidsdepartementet komme tilbake med en ny vurdering av behovet for tiltaksplasser og en eventuell bevilgningsendring for 2010, jamfør brevet til Stortinget av 6.11.2009.

Jeg kan derfor ikke se at det nå skulle råde usikkerhet knyttet til hvilket tiltaksnivå etaten er bedt om å gjennomføre i 1. halvår 2010.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 5. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål 475. Det er bra at pendlere nå kan benytte Flytoget når det er problemer i togtrafikken. Statsråden sier imidlertid ingenting om hvilke kriterier som skal gjelde for at folk kan benytte Flytoget bortsett fra ved annonsering. Det er viktig at kriteriene for bruk av Flytoget blir kommunisert ut på forhånd slik at folk vet hva de har å forholde seg til og ikke blir stående og vente i frustrasjon.

Vil statsråden bidra til at dette blir kommunisert ut til befolkningen?»

Svar:

Formålet med tiltaket er å utnytte jernbaneforetakenes ledige kapasitet bedre til beste for kunden ved driftsavvik. Det er etablert et tett samarbeid mellom

de operative miljøene i NSB, Flytoget og Jernbaneverket. Gjennom dette samarbeidet blir det løpende vurdert når det er forsvarlig å henvise pendlere til Flytoget og til NSBs regiontog. Det kan for eksempel være situasjoner der Flytogets tog allerede er fulle og at en vanskelig driftssituasjon bare forverrer seg dersom flere henvises dit. De tre partene er derfor enige om at det må gis informasjon over høytalere før det gis adgang til å benytte Flytoget i tilfeller av driftsavvik.

NSB, Flytoget og Jernbaneverket er opptatt av i fellesskap å finne løsninger som er til det beste for passasjerene. Jeg har fått opplyst at ordningen vil bli evaluert etter hvert som man vinner erfaring. Dette vil gjøre det mulig å se på om det er rom for ytterligere forbedringer.

SPØRSMÅL NR. 570**Innlevert 28. januar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 3. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål 433. Statsråden hevder at den økte sakstilgangen til domstolene i hovedsak har kommet etter at budsjettet ble lagt frem og at det derfor ikke kan gjennomføres økninger i budsjettet nå.

Forstår jeg statsråden således at han har fulgt opp Domstoladministrasjonens forslag til budsjett, og vil han komme med økte bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett slik at domstolene kan reversere stillingsstopp, investeringsstopp m.m. mot slutten av året?»

Svar:

Først vil jeg si at Regjeringen i koordineringen og prioriteringen mellom de ulike offentlige sektorene til Regjeringens samlede budsjettforelegg for Stortinget, også skal vurdere Domstoladministrasjonens

budsjettforslag på selvstendig grunnlag, jf. Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) Om lov om endringer i domstolloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling). Det er med andre ord ingen automatikk i at Domstoladministrasjonens forslag til budsjett blir fremmet uendret for Stortinget.

Jeg er imidlertid oppmerksom på situasjonen i domstolene med økt sakstilfang fra høsten 2009. Som jeg gjorde rede for i mitt svar på spørsmål 433, følger Justisdepartementet utviklingen i domstolenes sakstilfang nøye og er i dialog med Domstoladministrasjonen om situasjonen.

Jeg kan ikke si noe mer på nåværende tidspunkt om hvorvidt det er aktuelt å foreslå bevilgningsøkninger til domstolene i revidert nasjonalbudsjett for 2010.

SPØRSMÅL NR. 571**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 5. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det er en utbredt oppfatning at inntekter fra utleie av egen bolig er skattefrie så lenge eier benytter halvparten av arealet til eget bruk. Skattemessig er det imidlertid halvparten av utleieverdien som gjelder og det kan være mange årsaker til at andel av utleieverdi er noe annet enn andel av areal.

Vil statsråden følge opp departementets løfter i pressemelding fra 29.01.2004 om at det er utleid andel av areal og ikke utleieverdi som skal gjelde?»

BEGRUNNELSE:

Overskriften i pressemeldingen fra 2004 er "Enklere skatteregler ved utleie av egen bolig". I pressemeldingen argumenterer Finansdepartementet bl.a. med at

"bruk av areal vil innebære en klar likningsteknisk forenkling og at det skape bedre forutberegnelighet for skattyteren og ligningsmyndighetene".

Det er heller ikke en ubetydelig fordel at skatteovens regler på en slik måte enkelt blir samsvarende

med den allmenne oppfatning i befolkningen og hos de som leier ut deler av sin bolig. I dag kan mange være i en situasjon der de bryter skatteloven selv om overholder det som er den allmenne oppfatning og leier ut under halvparten av arealet i boligen. Slik bør det ikke være, spesielt når en ser det i lys av pressemeldingen fra 2004.

Gjennomføringen av Finansdepartementets forenkling ble utsatt av ulike grunner. En av dem var at arealdefinisjonene for bygninger var under revisjon i 2004. Denne revisjonen er avsluttet og kom i ny utgave i 2007 (NS3940). Finansdepartementet har imidlertid ikke endret skatteloven og fortsatt er det utleieverdi og ikke areal som gjelder. Dette bør det nå ryddes opp i.

Svar:

I pressemeldingen den 29. januar 2004 varslet Finansdepartementet utsending av et høringsnotat med forslag om å endre vilkårene for prosentligning av egen bolig. I høringsnotatet foreslo departementet at grensdragningen mellom prosentligning og direkte

ligning skulle bygge på areal istedenfor utleieverdi. Forslaget gjaldt imidlertid ikke såkalte kombinerte bygg, slik at grensedragningen fortsatt skulle bygge på utleieverdi for bygninger med både bolig- og næringslokaler.

Høringsrunden ble avsluttet uten at forslaget ble fremmet for Stortinget. Bakgrunnen var blant annet at saken ble stilt i bero i påvente av utredningen fra det såkalte Boligtakstutvalget, som var oppnevnt av Barne- og familiedepartementet. I mellomtiden ble prosentligningsreglene opphevet, slik at fordelene ved bruk av egen bolig i dag er skattefrie. Lovbestemmelsene som ble foreslått gjaldt prosentligning, og kan dermed ikke innføres uten å gjeninnføre prosentligningsreglene.

Arealbegrepene som meglere er pålagt å bruke ved annonsering av boligsalg er også revidert etter at høringsnotatet ble sendt ut. I høringsnotatet foreslo

departementet at boligarealet (BOA) skulle avgjøre grensen mellom prosentligning og direkte ligning, og forutsatte at BOA ble videreført i de reviderte retningslinjene. Flere av høringsinstansene forutsatte også i sine høringsuttalelser at BOA ble videreført. Fra 1. januar 2008 ble imidlertid BOA erstattet av arealbegrepet P-ROM.

Dersom areal skal innføres som skille mellom skattefrie bruk av egen bolig (fritaksligning) og direkte ligning, bør det først skje etter en ny vurdering i lys av endringene som har skjedd de siste årene, samt merknadene fra høringsinstansene. Skattedirektoratet uttalte i sin høringsuttalelse at areal i praksis brukes allerede i dag som en viktig hjelpetørrelse for å beregne utleieverdi. Dermed vil en eventuell omlegging fra utleieverdi til areal trolig bare ha betydning i få tilfeller. Jeg ser for tiden ikke noe stort behov for å prioritere å sette i gang en ny vurdering.

SPØRSMÅL NR. 572

Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 5. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at ordningen med refusjon for utgifter til pasientreiser blir forvaltet på en mer smidig og ubyråkratisk måte?»

BEGRUNNELSE:

Flere henvendelser fra pasienter viser at ordningen med pasientreiser praktiseres ulikt mellom helseforetak, og at ordningen er byråkratisk.

Det er opplyst at søknader om refusjon for pasientreiser krever utfylling av et omfattende og komplisert skjema, noe som kan være vanskelig for mange pasienter. Videre har jeg fått opplyst at det er varierende praksis mht krav om godkjenning av utgiften fra sykehus eller lege. Pasienter har også påpekt at ordningen krever at pasienten må legge ut høye utgifter, og deretter vente lenge på refusjon. Dette kan skape problemer for pasienter med dårlig økonomi.

Svar:

Ansvar for pasientreiser er gradvis fra 2004 overtatt av de regionale helseforetakene fra tidligere trykdeetaten og NAV. Først ble finansieringsansvaret overtatt fra 2004, deretter oppgjørsordningen for reise med rekvisisjon fra 2006, og til slutt er forvalt-

ningsansvaret for refusjon av reisekostnader ved reise uten rekvisisjon gradvis overført fra 1.9.2009. Overføringen er grundig forberedt i samarbeid med NAV, og både brukerutvalg og brukerorganisasjoner har vært involvert i prosessen.

Søknader om refusjon ved utlegg til reise og opphold ved behandling skal sendes til Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS i Skien som registrerer/skanner søknadene. Etter saksbehandling ved de tolv nye lokale saksbehandlingsenhetene, utbetaler sentret i Skien penger til de som har krav på det.

Det er for håndteringen av søknadene om refusjon av reiseutgifter utviklet nye IKT-systemer og nye løsninger for informasjon og veiledning av publikum. Dette er gjort med sikte på å etablere effektive løsninger der en skal sikre at saksbehandlingen er rask, er godt tilgjengelig og at publikum opplever god service. Informasjonsmaterieell er distribuert til de som kommer i kontakt med pasienten i primær- og spesialisthelsetjenesten, et eget telefonnummer 05515 er opprettet, og en egen internettside www.pasientreiser.no er etablert. Dersom pasienten ringer telefonnummeret 05515 vil han eller hun kunne få bistand til å planlegge sin reise, stille spørsmål om regelverk og få veiledning til å fylle ut reiseregningen.

Gjennom den løsningen som er valgt, har de regi-

onale helseforetakene lagt grunnlaget for å sikre en høy grad av likebehandling. Det er også lagt vekt på at informasjonen til pasientene skal være lettfattelig, og at søknadsskjemaet skal være brukervennlig. Representanter for brukerne har vært konsultert i dette arbeidet.

Skjemaet for refusjon av utgifter til pasientreiser er et to-siders skjema som innhenter nødvendige opplysninger for å foreta refusjon, som fødselsnummer, behandlingssted, transportinformasjon, kontonummer m.m. Dette er informasjon som er nødvendig for forsvarlig forvaltning av rettigheten til refusjon. Skjemaet er i stor grad likt skjemaet som ble benyttet da ordningen ble forvaltet av NAV, men tilbakemeldinger fra brukerne indikerer at skjemaet ble benyttet i varierende grad under NAV. Omleggingen blir derfor for enkelte brukere oppfattet som innføring av et helt nytt skjema. Erfaringene fra de første månedene etter 1.9.2009 er at skjemaet må forbedres, og man har allerede nå bestemt seg for at en ny reiseregning vil bli lansert kommende vår.

Beklageligvis har søknadsbehandlingen i den

første perioden etter overtakelsen 1.9.2009 vært lengre enn planlagt. Det er derfor planlagt iverksatt flere tiltak på kort, mellomlang og lang sikt for å redusere saksbehandlingstiden. Jeg har for øvrig merket meg at den viktigste årsaken til at man har fått lengre saksbehandlingstid enn ønskelig, er et adskillig høyere antall saker enn forutsatt. I desember 2009 lå antallet 94 prosent høyere enn i samme måned i 2008.

De regionale helseforetakene er også klar over at det er ulik praksis med hensyn til å utstede rekvisisjon på trafikkert og medisinsk grunnlag (reise på rekvisisjon), samt ulik praktisering av regelverket der pasienter reiser uten rekvisisjon. Det er iverksatt en rekke tiltak for å følge opp dette: Utstrakt informasjon om regelverk og rutiner til behandlere, nasjonalt opplæringsprogram for alle saksbehandlere, e-læringsprogram for saksbehandlerne, støtte til saksbehandlere fra Pasientreiser ANS, erfaringsdatabase i saksbehandlingssystemet, nasjonale nettverk og fagsamlinger for erfaringsutveksling. Alle tiltak har en klar målsetting om å sikre lik praksis.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 10. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Statsråden har ved flere anledninger påpekt at det er behov for et barnehus i Ålesund og at det er Ålesund sammen med Stavanger som står for tur i inneværende periode.

Kan statsråden gi en orientering om hvor langt planene for et barnehus i Ålesund er kommet, og når omtrent en kan regne med at Ålesund og Møre og Romsdal får sitt eget barnehus?»

BEGRUNNELSE:

Flere av de største byene i landet har nå fått etablert Barnehus. Det er positivt. Det er også uomtvist at tilbudet er langt bedre i barnehus enn det tilbudet domstolene har i dag, ettersom barnehusene har et totaltilbud med ekspertise som domstolene ikke har. I et møte med Sunnmøre tingrett i Ålesund fikk jeg opplyst at de alene behandlet 41 dommeravhør i fjor, og at de av økonomiske grunner ikke ser seg i stand til å kunne benytte seg av tilbudet som barnehusene i Trondheim og Bergen tilbyr. Dette fordi det er både

kostbart og tidkrevende å måtte reise så langt for å gjennomføre dommeravhør. Reiseutgiftene alene for en dommer til Trondheim, vil fort beløpe seg til minimum kroner 4000. I tillegg kommer eventuelle utgifter til overnatting. Det svært dårlige flytilbudet mellom Ålesund og Trondheim vil lett kunne medføre behov for overnatting. I tillegg til store økonomiske kostnader, vil tidsbruken for dommeren være for arbeidsbelastende, i en situasjon der bemanningssituasjonen allerede er dårlig. Gjennomføring av dommeravhør forutsetter også deltagelse fra aktor, bistandsadvokat og forsvarer, i tillegg til fornærmede og verger. De totale reisekostnadene ville dermed blitt betydelige. Det er også grunn til å stille spørsmål omkring den belastning fornærmede utsettes for, da det her dreier seg om avhør av barn som er i en kritisk og vanskelig situasjon, der en lang reise i tillegg, lett vil kunne medføre unødig stor ekstrabelastning med den konsekvens det kan medføre når det gjelder oppklaring av saker der barn er utsatt for overgrep.

Jeg er også kjent med at heller ikke de andre domstolene i Møre og Romsdal benytter tilbudet om

barnehus i Trondheim av samme årsak som Sunnmøre. En kan dermed tillate seg å anta at det dermed finnes et stort behov og et realistisk grunnlag for etablering av barnehus også i Ålesund. Noe jeg med glede registrerte at også statsråden påpekte behovet for, da statsråden presenterte satsingsområdene for inneværende periode for Aftenposten Morgen 13. august 2009. Gledelig var det også at statsråden helt uoppfordret understreket behovet om barnehus i Ålesund, i sitt svar på spørsmål i spørretimen fra Høyres Elisabeth Aspaker 20.05.2009. At statsråden der presiserte at det er behov for å "tette noen hull" særlig der vi har store avstander. Antall overgrepssaker som behandles i regionen er mange og krevende. Det samme er avstandsulempene, ettersom avstanden til barnehuset i Trondheim er lang, tidkrevende og kostbar. Jeg håper derfor at statsråden kan gi en orientering om hvor langt arbeidet med planleggingen av et barnehus i Ålesund er kommet, og når en eventuelt kan forvente at et slikt tilbud er på plass, til nytte og glede for alle berørte parter.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen lovet regjeringen å vurdere barnehus. Ikke bare har regjeringen gjort det. Den har også etablert barnehus, - ikke bare ett barnehus slik Stortinget i sin tid ba regjeringen om å opprette, men siden 2007 har regjeringen opprettet seks barnehus, - i Bergen, Hamar, Kristiansand, Trondheim, Tromsø, og nå sist i Oslo i september 2009. Dette er et betydelig framskritt for barn som utsettes for overgrep, vold og mishandling eller som er vitne til slikt. Det er samtidig et betydelig økonomisk løft og et viktig bidrag til å utvikle det tverrsektorielle samarbeidet. Jeg er glad for å kunne si at vi nå har et landsdekkende tilbud med barnehus, og at vi har overoppfylt Soria Moria-erklæringen på dette området.

Jeg er også glad for at både flertallet og mindretallet i justiskomiteen så klart understreker behovet for barnehus og at man er positiv til en videre utvik-

ling av ordningen til beste for barn som trenger et sted det vil være godt å komme til. Jeg har dessuten notert meg merknaden fra justiskomiteens flertall ved behandlingen av statsbudsjettet for 2010 med hensyn til at arbeidet med å bekjempe vold og overgrep har blitt styrket under den rød-grønne regjeringen og at flertallet uttrykker tilfredshet med at regjeringen har fått på plass minst ett tilbud om barnehus i hver helseregion.

Barnehusene har opplevd stor pågang av barn og pårørende som søker hjelp. Det er gjennomført mange dommeravhør og konsultasjoner. Jeg ser likevel at reiseavstanden kan være en belastning både for barnet og de pårørende, og at den kan være en utfordring for politiet, domsstolene og de andre instansene som skal hjelpe barna på barnehuset. Dilemmaet er at vi ikke kan ha barnehus i hver eneste kommune.

Jeg mener at det er viktig å holde fast ved at ordningen med barnehus er etablert til beste for barnet. Dette må også politiet og domstolene ha for øye når man vurderer om man skal bruke barnehusene for dommeravhør og medisinske undersøkelser eller ikke. Man bør etter min oppfatning strekke seg langt her, også slik at vi får prøvd ut ordningen.

Regjeringen har i Prop. 1 S (2009-2010) for Justis- og politidepartementet fremmet forslag om å legge til rette for å etablere et nytt barnehus i Stavanger for å dekke behovet som tingrettene i Rogaland har gitt uttrykk for. Dette vil skje i inneværende år. I samme proposisjon har regjeringen signalisert at det også vil komme et barnehus i Ålesund. Jeg har merket meg tilslutningen til dette fra justiskomiteens flertall. Det er Politidirektoratet som vil få ansvaret for å iverksette etablering av barnehuset i Ålesund. Direktoratet er gjort kjent med dette i inneværende års tildelingsbrev, slik at man kan påbegynne planleggingen i god tid. Fremtidige budsjetter i stortingsperioden vil vise når barnehuset i Ålesund vil komme på plass, men det stemmer at det er Ålesund som står for tur etter Stavanger og at det skal på plass denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 574**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 4. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I 2008 tapte SPU 633 milliarder kroner. I årsrapporten for samme året ble det opplyst om at SPU hadde 217 ansatte fordelt på kontorer i Oslo, London, Shanghai og New York. I Aftenposten 29. januar står det å lese at SPU i dag har 257 ansatte. Tidligere er det opplyst at NBIM i tillegg til de fast ansatte sysselsetter omlag 400 årsverk på engasjementsbasis.

Hva skyldes denne rekordstore økningen i antall ansatte fra 2008 til 2009, og hvor mange av NBIMs 257 + 400 driver direkte eller indirekte med aktiv forvaltning?»

BEGRUNNELSE:

Antall ansatte i NBIM inkludert mennesker ansatt på engasjementsbasis (oppdrag) har økt voldsomt de siste årene. Og selv i kriseåret 2008 økte NBIM antall ansatte med 40 personer. Mens andre bedrifter som leverer svake resultater ser seg nødt til å redusere driftskostnadene, valgte altså NBIM motsatt strategi. En strategi som finansieres av det norske folks inntekter fra olje og gassvirksomhet. Eller nordmenns fremtidige pensjoner for å bruke regjeringens egen terminologi. NBIM sysselsetter i dag 257 mennesker samtidig som NBIM har ca 400 årsverk på engasjement. NBIM er med andre ord en av Norges raskest voksende "bedrifter". Denne enorme veksten skjer uten at regjeringen har en bevisst strategi om å etablere Oslo som et finanssentrum (verken i Norden eller Europa). Faktisk er det slik at regjeringen har argumentert sterkt i mot en slik strategi. Regjeringen lar uansett antall ansatte i NBIM vokse uten begrensning. Regjeringens manglende styring med NBIMs forvaltning av SPU innebærer at mange av de mest attraktive og ofte best betalte oppgavene overlates til eksterne tjenesteleverandører (utlendinger som engasjeres på engasjementsbasis), mens NBIMs ansatte i Oslo i stor grad foretar kontrollfunksjonene, inkludert system- og beslutningsstøtte.

Svar:

Regjeringens mål er at Statens pensjonsfond skal være verdens best forvaltede fond. I dette målet lig-

ger det også at forvaltningen skal være så kostnads-effektiv som mulig, innenfor rammene som er gitt for forvaltningen.

Generelt bør NBIM som forvalter ha frihet til forretningsmessig å vurdere fordelingen av internt og eksternt produserte tjenester. Det er ikke hensiktsmessig at Finansdepartementet setter opp særskilte måltall for interne eller eksterne årsverk knyttet til forvaltningen av SPU. Det vises likevel til Norges Banks brev til departementet av 12.02. 2009 der banken bl.a. redegjør for styrkingen av kontrollfunksjonene og at dette har medført oppbemanning. Brevet er tilgjengelig på Norges Banks nettsider. NBIM vil rapportere om utviklingen i bemanningen i sin årsrapport for 2009.

Departementet legger stor vekt på at kostnadene i forvaltningen løpende måles og sammenliknes med kostnadene hos andre store fond. Finansdepartementet får årlig utarbeidet en undersøkelse av CEM Benchmarking i Canada hvor forvaltningen av SPU sammenliknes med 16 sammenliknbare fond (medianstørrelsen på totale midler til forvaltning i gruppen var 73 mrd. euro for 2008). CEM finner at forvaltningen av SPU er svært kostnadseffektiv, også når det korrigeres for ulik aktivasammensetning. Dette skyldes i hovedsak at Norges Bank har valgt mer intern forvaltning enn sammenlikningsgruppen. Intern forvaltning koster langt mindre enn eksternt forvaltning. I tillegg har Norges Bank betalt mindre for eksternt forvaltning enn sammenliknbare fond. CEM-rapporten for 2008 og et sammendrag av de viktigste funnene er lagt ut på departementets nettsider og vil også bli presentert i årets melding til Stortinget om forvaltningen av Statens pensjonsfond.

Departementet vil i meldingen til Stortinget om forvaltningen av fondet i 2009 komme med en bred gjennomgang av spørsmål knyttet til aktiv forvaltning, herunder kostnadene knyttet til dette. Jeg viser ellers til at Norges Bank har omtalt dette i brev til departementet av 23. desember 2009. Brevet er tilgjengelig på departementets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 575**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Torkil Åmland****Besvart 4. februar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at arrangementet av "Nettverk for likeverdig samliv" som har en liberal tilnærming til ekteskaps- og homofilisørsmål fikk 150 000,- i statsstøtte i 2008, mens et liknende arrangement av Foreningen for Bibel og Bekjennelse (FBB) i 2009, som har en konservativ tilnærming til de samme spørsmål, fikk avslag på sin søknad og vil kirkeministeren revurdere søknaden fra FBB, slik at det etableres likeverdige forhold for de ulike syn?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Vårt Land 28. januar 2010 fremkommer det at et seminar om ekteskap som er avholdt av en gruppe konservative kristne organisasjoner 16.-17. oktober 2009 har fått avslag på søknaden til departementet om støtte til arrangementet. Det er søkt om kr 85 000. Samtidig vises det til at et liknende arrangement, med samme tema, som ble avholdt av en gruppe liberale prester i "Nettverk for et likeverdig samliv" i 2008, fikk kr 150 000 kroner i statsstøtte.

Artikkelen i Vårt Land gir et klart inntrykk av at tilskuddene til disse arrangementene ikke er gitt etter objektive og saksmessig nøytrale kriterier, men på en slik måte at det favoriserer visse etiske eller politiske synspunkter fremfor andre. Det vil i så fall innebære at departementet bidrar til å underminere en fri og åpen debatt om spørsmålet, og diskriminerer noen standpunkter i forhold til andre. Spørsmålet er om det foreligger en forskjellsbehandling som er i samsvar med forvatningsrettslige prinsipper, eller om for-

skjellebehandlingen baserer seg på utenforliggende hensyn som søkers politisk/etiske syn.

På denne bakgrunn vil undertegnede be statsråden redegjøre for årsakene til denne tilsynelatende forskjellsbehandlingen, og eventuelt vurdere hvorvidt søknaden fra de konservative organisasjonene bør revurderes. Om det ikke er klare saklige grunner for forskjellsbehandling, vil det være naturlig at statsråden imøtekommer søknaden også fra disse.

Svar:

Departementet mottar hvert år søknader om økonomisk støtte til ulike tiltak innenfor kirkelig sektor som faller utenfor de faste bevilgningene til kirkelige formål. Søknadene om støtte til denne type tiltak beløp seg i 2009 til ca. 3,4 millioner kroner, mens den aktuelle bevilgningen (kapittel 370 post 79) som var til disposisjon for mindre tiltak eller prosjekter var på 500.000 kroner. Det måtte derfor foretas en streng prioritering mellom ulike formål.

Departementet behandler søknadene fortløpende gjennom året, etter hvert som de kommer inn. Søknaden på kroner 75.000 fra Felleskirkelig nettverk for ekteskapet til Barne- og likestillingsdepartementet og Kultur- og kirke departementet kom mot slutten av året og er datert den 3. oktober 2009. Konferansen skulle holdes to uker senere, den 16. og 17. oktober 2009. Departementet fant, blant annet på bakgrunn av de tilskudd som allerede var utbetalt dette året, ikke rom for å prioritere denne søknaden innenfor budsjettet for 2009. En eventuell ny søknad i 2010 vil bli vurdert uavhengig av avslaget i 2009.

SPØRSMÅL NR. 576**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Regjeringens nye forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet trådte i kraft 1. januar 2010, og fører til betydelige gebyrøkninger for veteranfly. Tunge fly rammes hardest, og gebyret for et DC-3 Dakota veteranfly økes fra 3.080 kroner til 41.760. Mens vete-

ranbiler har redusert årsavgift, rammes veteranflymiljøet og en viktig del av norsk historie hardt. Innser statsråden at norske veteranfly er viktige kulturminner, og at de nye forskriftene er en trussel mot disse.

Vil statsråden fjerne avgiftsøkningen for veteranfly?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har på en rekke områder vist stor verneiver, både når det gjelder verning av veier, nasjonalparker og ved å gi Venstremannen Jørn Holme fri tøyler som riksantikvar til å forhindre urbanisering og byutvikling i Oslo og andre steder. Det er derfor ekstra overraskende at Regjeringen har stikk motsatt politikk når det gjelder vern og vedlikehold av viktige kulturskatter som veteranfly. Frivillige organisasjoner som Dakota Norway og Warbirds of Norway gjør en kjempejobb, og bør slippe unna med redusert avgift på samme måte som veteranbileiere, og andre frivillige som tar vare på og bevarer viktig historie for kommende generasjoner.

Svar:

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet, utarbeider Luftfartstilsynet utkast til gebyrforskrift. Utkast til gebyrforskrift er utarbeidet i tråd med Finansdepartementets Retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetsbehandlinger, R-112/2006. Det følger av retningslinjene blant annet at gebyret normalt fullt ut skal dekke kostnadene ved å produsere den gebyrbelagte handlingen. Ved beregningen legges gjennomsnittskostnadene ved å produsere den gebyrbelagte handlingen til grunn. I tillegg til de variable kostnadene knyttet til dette, skal den gebyrbelagte handlingens andel av Luftfartstilsynets faste kostnader inngå i gebyret. Det følger videre at gebyrene ikke skal settes høyere enn kostnadene.

I forbindelse med at utkast til gebyrforskrift ble sendt på høring 22. juli 2009, ble det foreslått å slette særregelen for veteranluftfartøy. Det fremgikk av høringsbrevet at forslaget ville innebære at enkelte søkere må betale et noe høyere gebyr, da gebyret ikke lenger vil være fast som tidligere, men avhengig av vekt som for øvrige luftfartøy. Ut fra hensynet om at kostnader skal være avgjørende ved fastsettelse av gebyrene, har Luftfartstilsynet opplyst at de ikke

kunne se at det forelå grunnlag for å behandle veteranluftfartøy annerledes enn øvrige luftfartøy. Et kunstig lavt gebyr for adgangskontroll og årsgebyr for veteranluftfartøy, vil innebære at eiere av øvrige luftfartøy må betale de reelle kostnadene også for kontroll og tilsyn med veteranluftfartøy. Dette anses å være i strid med R-112/2006.

I spørsmålet er det vist spesielt til et fartøy eid av Stiftelsen Dakota Norway, et Douglas DC-3 (C-53D). Det er opplyst at gebyret for dette fartøyet øker fra kroner 3080 til kroner 41 760. Jeg har forståelse for at man synes dette er en kraftig økning i gebyret. Jeg ønsker å se nærmere på forskriftsendringen. Det vil ta noe mer tid enn fristen for svar på dette spørsmålet tillater. Dette er derfor en sak jeg vil komme tilbake til overfor spørreeren.

Tilleggssvar 20. april 2010:

Jeg viser til svar på spørsmål 576 datert 10. februar 2010. Svaret avsluttes med at jeg vil komme tilbake til saken overfor spørreeren da jeg ville trenge litt mer tid for å se nærmere på forskriftsendringen det vises til i spørsmålet.

Som jeg har redegjort for i svaret av 10. februar, har Luftfartstilsynet på oppdrag fra Samferdselsdepartementet revidert gebyrforskriften i henhold til nye retningslinjer hvor kostnader skal være avgjørende ved fastsettelse av gebyrene. Når det viser seg at veteranfly til dels synes å rammes urimelig hardt som følge om omleggingen, er dette noe jeg vil bidra til å løse.

I forbindelse med utforming av nytt gebyrregulativ for 2011 vil jeg be Luftfartstilsynet utarbeide nye kriterier for årsgebyr for veteranfly som tar hensyn til den kulturhistoriske verdi slike fly potensielt har. For 2010 vil veteranfly bli fakturert etter 2009-kriteriene. Veteranfly som allerede er blitt fakturert i 2010 etter de nye 2010-kriteriene, vil få det overskytende beløp refundert.

SPØRSMÅL NR. 577

Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 9. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Sportilgangsavtalen mellom Jernbaneverket og lisensierte trafikkelskap som NSB, Flytoget, Cargo-Net, Green Cargo, Ofofbanen AS (og andre) slår fast at Jernbaneverket og partene har en gjensidig plikt til å utveksle egne uhellsrapporter. Ifølge Aftenposten

28. januar 2010 vil Jernbaneverket nå endre dette punktet, og hemmeligholde rapportene.

Mener statsråden at det er riktig at NSB og andre ikke får vite hvorfor det oppstår store forsinkelser, eller vil statsråden sørge for at disse rapportene blir offentliggjort?»

BEGRUNNELSE:

Natt til mandag 20. april 2009 skulle det utføres arbeider på Oslo S, og 317 tog måtte innstilles påfølgende morgen. De resterende pådro seg i alt 57 forsinkelsestimer. Nå vil Jernbaneverket hemmeligholde rapporten av hva som faktisk skjedde, og begrunner dette med at enkeltpersoner vil kunne identifiseres dersom rapporten blir offentliggjort. Man bør derfor vurdere om det kan være riktig å anonymisere navnene i rapporten, men alle fakta må på bordet. Statens havarikommisjon for transport (SHT) involveres bare ved alvorlige ulykker.

Hemmeligholdet føyer seg inn i rekken over saker med hemmelighold med Ap, SV og Sp i regjeringen. Statens Vegvesenets har blant annet hemmeligholdt listen over de verste veiene, noe jeg tok opp med statsråden i skriftelig spørsmål Dokument nr. 15:485 (2008-2009) og Dokument nr. 15:477 (2008-2009). "Full City"-ulykken viser noen av resultatene av hemmelighold, for allerede i 2005 advarte en rapport mot manglende oljevernberedskap, men Helga Pedersens valgte å hemmeligholde den.

Svar:

Sportilgangsavtalen er en avtale mellom Jernbaneverket og jernbaneforetakene som regulerer rettigheter og plikter i forbindelse med bruk av infrastrukturen. I henhold til sportilgangsavtalen punkt 14 har Jernbaneverket og jernbaneforetakene per i dag gjensidig plikt til å utveksle egne uhellsrapporter.

Bakgrunnen for bestemmelsen i avtalen var at før 2002 undersøkte Jernbaneverket ulykker og alvorlige hendelser på jernbanen. Fra 2002 ble denne oppgaven imidlertid formalisert og lagt til Statens havarikommisjon for transport. Rapportene fra havarikommisjonen er offentlige. Punktet i sportilgangsavtalen har derfor ikke den samme betydning som tidligere.

Dette er bakgrunnen for at Jernbaneverket har tatt initiativ til å endre sportilgangsavtalen på dette punktet. Jernbaneverket opplyser at etaten i den forbindelse vil ha en nær dialog med jernbaneforetakene, og vil forsikre seg om at det også i fremtiden vil være god tilgang til informasjon om ulykker og hendelser.

Slik informasjon utveksles også i dag, uavhengig

av disse rapportene. Jernbaneverket opplyser at etaten deler informasjon om hendelser på jernbanen med jernbaneforetakene hver eneste dag. Ved ulykker og hendelser skjer det betydelig utveksling av opplysninger mellom Jernbaneverket og jernbaneforetakene, og Jernbaneverket gir disse tilgang til de faktaopplysninger de ber om, de tas med på møter, ved avspilling av trafikklogger mv.

Jernbaneverket har for øvrig opplyst at etaten ikke utarbeider interne rapporter når det skjer forsinkelser eller annen irregulærhet på jernbanen.

Når det gjelder hendelsen som skjedde natt til mandag 20. april 2009 opplyser Jernbaneverket at etaten i henhold til den gjeldende sportilgangsavtalen allerede har utlevert uhellsrapporten til NSB AS og Flytoget AS. Rapporten ble utlevert i september 2009 og på bakgrunn av en vurdering av om det i det tilfellet var opplysninger i rapporten som ikke kunne utgis. Det legges til at jernbaneforetakene som ble berørt av hendelsen fikk tilgang til øvrige faktaopplysninger, og at de fikk delta i Jernbaneverkets orienterings- og evalueringsmøter.

Fra Statens jernbanetilsyn har jeg for øvrig fått opplyst at det i regelverket ikke er krav som pålegger Jernbaneverket og jernbaneforetakene en gjensidig plikt til å utveksle egne uhellsrapporter. Etter tilsynets vurdering foreligger det ikke noen trafikkikkerhetsmessig risiko knyttet til at jernbaneforetakene ikke får innsyn i selve rapporten fra Jernbaneverkets egne undersøkelser, så lenge nødvendig informasjon deles på annen måte.

Jeg er svært opptatt av at sikkerheten er god innen norsk jernbane. Så lenge de sikkerhetsmessige forhold i nødvendig grad ivaretas gjennom den kommunikasjonen som Jernbaneverket og jernbaneforetakene har etablert, kan jeg imidlertid ikke se at det er grunnlag for meg å involvere meg i denne omgang i en dialog mellom Jernbaneverket og jernbaneforetakene om en eventuell endring av sportilgangsavtalen på dette punkt. Jeg er imidlertid også opptatt av at også publikum får god informasjon i forbindelse med driftsavbrudd mv. ved jernbanen, og legger til grunn at Jernbaneverket bidrar til dette.

SPØRSMÅL NR. 578**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 10. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Energimerkeordningen ble innført fra nyttår men er inntil videre en frivillig sak. Innholdet i opplegget virker fortsatt å være oppe til vurdering etter at det viste seg at bioenergi ikke kom like godt ut som statsråden ønsket seg.

Vil energimerkeordningen bli gjenstand for noen form for behandling i Stortinget før den iverksettes som en obligatorisk ordning?»

Svar:

Stortinget vedtok som kjent endringer i energiloven den 13. mars 2009 for å legge til rette for innføring av energimerking av bygninger, jf. Ot.prp. nr. 24

(2008-2009), Innst. O. nr. 52 (2008-2009) og Besl. O. nr. 64 (2008-2009).

Ordningen for energimerking av bygninger er omfattende. Etter en samlet vurdering har jeg kommet fram til at det er hensiktsmessig med en gradvis innfasing av energimerkeordningen. Fra 1. juli 2010 vil det være obligatorisk med energiattest ved salg, utleie eller oppføring av boliger, yrkesbygg og fritidsboliger.

Utsatt innføring av krav til energiattest for bygninger til juli 2010 gir en mulighet til å kvalitetssikre energimerkeordningen ytterligere. Det er for tidlig å si om dette arbeidet vil medføre at saken må forelegges for Stortinget på nytt.

SPØRSMÅL NR. 579**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 12. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det er store politiske visjoner om utbygging av vindkraft til lands og til vanns. En ulempe med vindkraft er uforutsigbar produksjon. Regulerbar vannkraft er ideelt som sikkerhet for uforutsigbar vindkraft for å ha balanse i kraftnettet.

Kan statsråden gi noen anslag for hvor mye vindkraft man kan fase inn i det norske vannkraftsystemet uten at det reduserer forsyningssikkerheten eller robustheten i systemet?»

Svar:

Regjeringen arbeider for en mer robust kraftforsyning med økt produksjon, en mer effektiv energi- bruk og en fortsatt styrking av overføringsforbindelsene. Forsyningssikkerheten er vesentlig styrket etter at denne Regjeringen tiltrådte. I treårsperioden 2006-2008 ble det satt i drift nye vann- og vindkraftverk med en årlig produksjonskapasitet tilsvarende 3,0 TWh. Til sammenligning ble det i treårsperioden 2003-2005 satt i drift nye vann- og vindkraftanlegg med en årlig produksjonskapasitet tilsvarende rundt 2,1 TWh. I treårsperioden 2006-2008 ble det videre gitt konsesjoner til vann- og vindkraftanlegg med en

årlig produksjonskapasitet tilsvarende om lag 4,1 TWh, mens det i treårsperioden 2003-2005 ble gitt konsesjoner til anlegg med en årlig produksjonskapasitet tilsvarende om lag 3,2 TWh. Statnetts investeringer i tiltak i nettet har vært mer enn dobbelt så høye for årene 2006-2008 som for årene 2003-2005. Blant annet ble NorNed-kabelen mellom Norge og Nederland satt i drift i mai 2008.

I dagens situasjon representerer ikke norsk vindkraftproduksjon noe problem for forsyningssikkerheten. Regjeringen vil følge opp den politikken som er ført gjennom hele forrige stortingsperiode med en styrking av innsatsen knyttet til innenlands energiforsyning. Regjeringen legger stor vekt på å øke tilgangen på fornybar energi. Det gjelder både vann- og vindkraft. I denne forbindelse vil det også være viktig å legge til rette for økninger i regulerbar vannkraftkapasitet.

Satsingen på økt utbygging av fornybar energi- produksjon forutsetter at det også investeres i nett. Det er avgjørende at vi har et sentralnett med tilstrekkelig kapasitet. For å lykkes med satsingen på fornybar energi er det behov for betydelige investeringer på alle nettnivå de kommende årene, både innenlands og i nye kabler til utlandet.

SPØRSMÅL NR. 580**Innlevert 29. januar 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 8. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvorfor behandles Taiwans representasjons - og regjeringskontor (Taipei Representative Office) i Norge annerledes, enn det deres representasjons - og regjeringskontorer blir i våre naboland som f.eks. Danmark og Sverige, og i forhold til andre nasjoners konsulater/representasjonskontor som er i Norge, og vil utenriksministeren ta initiativ til å endre på denne diskrimineringen?»

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål til finansministeren, Dokument nr. 15:410 (2009-2010), datert 23.12.2009, besvart 11.01.2010, der jeg spør om omtrent det samme (med bakgrunn i et spørsmål i toll - og avgiftsreglene), uten å få et godt svar på hvorfor Taiwan forskjellesbehandles sett i forhold hvordan det praktiseres i andre land det er naturlig for Norge å sammenligne seg med.

Svar:

Utenriksdepartementet kan forholde seg protokollært kun til stater vi har diplomatiske forbindelser med, eller internasjonale institusjoner og organisasjoner vi har inngått en avtale med. Norge anerkjenner som kjent Folkerepublikken Kina og fører det

som kalles en ett-Kina politikk. Taiwan er folkerettslig sett en del av Folkerepublikken Kina og har ikke status som eget land. Norge har følgelig heller ikke diplomatiske forbindelser med Taiwan.

Med bakgrunn i bestemmelsene i Wienkonvensjonen om diplomatisk samkvem, innrømmes land som Norge har diplomatiske forbindelser med, fulle diplomatiske immuniteter og privilegier i Norge. Dette innbefatter disse lands ambassader og konsulater. Tilsvarende gjelder for internasjonale institusjoner eller organisasjoner som har etablert kontor i Norge, og som er innrømmet begrensede diplomatiske immuniteter og privilegier på grunnlag av en egen vertskapsavtale.

Siden Taiwan ikke har status som egen stat, innrømmes Taipei's representasjonskontor heller ingen diplomatiske immuniteter eller privilegier.

Både Sverige og Danmark fører en tilsvarende politikk som Norge og har ikke diplomatiske forbindelser med Taiwan. Av dette følger at Taiwans representasjonskontor heller ikke her er innvilget noen form for diplomatisk status eller diplomatiske privilegier. Eventuelle praktiske tillempninger andre nasjoner har funnet mulig å gi Taipei's representasjonskontor innenfor sine nasjonale regler, er hverken aktuelt eller gjennomførbart i Norge.

SPØRSMÅL NR. 581**Innlevert 1. februar 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 9. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvor går grensen for hva statsråden synes er rimelig å pådytte bilister i Oslo/Akershus i form av bompengavgifter, og vil statsråden klargjøre at Erlend Helles (SV) forslag om ytterligere bompengøkning ikke vil bli gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

Fylkestingsrepresentant for SV i Akershus, Erlend Helle, foreslå nå å øke bompengene inn til Oslo,

blant annet fra Asker og Bærum. Forslaget innebærer at det snart koster over femtilappen med bil inn til Oslo. På et eller annet tidspunkt må nok være nok i forhold hva som er rimelig å pådytte bilister i Oslo/Akershus i form av bompengavgifter fordi Staten underfinansierer sentrale østlandsområder. det burde være en selvfølge at Staten i det minst opprettholder sin opprinnelige prosentvise andel av utgiftene i Oslo-pakke-3 som jo som ligger til grunn for den opprinnelige tverrpolitiske enigheten man har nådd.

Svar:

Forslaget fra Erlend Helle (SV) er ikke behandlet politisk i Oslo og Akershus. Det er heller ikke be-

handlet i styringsgruppen for Oslopakke 3. Jeg vil ikke foregripe en lokal behandling, og er derfor ikke beredt til å ta stilling til forslaget nå.

SPØRSMÅL NR. 582

Innlevert 1. februar 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 5. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Det vises til avisen Vardens oppslag 29. januar 2010, hvor det kommer frem at tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser legges ned, og at disse pasientene overføres voksenpsykiatrisk avdeling. Undertegnede er av den oppfatning at dette ikke står i samsvar med regjeringens uttalte mål om å satse på barne- og ungdomspsykiatri.

Er statsråden tilfreds med den aktuelle situasjonen for barn og unge i Skien og Telemark, og hva vil hun eventuelt foreta seg, for å sikre at disse får et optimalt helsetilbud?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til avisen Vardens oppslag 29. januar 2010, hvor det kommer frem at tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser legges ned, og at disse pasientene overføres voksenpsykiatrisk avdeling. Undertegnede er av den oppfatning at dette ikke står i samsvar med regjeringens uttalte mål om å satse på barne- og ungdomspsykiatri.

Det vises videre til at det i Skien har vært store problemer knyttet til grove kriminelle handlinger utført av ungdom med alvorlige psykiatriske problemer. Det er derfor, slik jeg ser det, svært viktig at man finner en løsning som sikrer opprettholdelse av barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling.

Det bes derfor om at statsråden griper inn i denne situasjonen, og gjør det som er nødvendig for å sikre at tilbudet til barn og ungdom med psykiatriske problemer, videreføres og forsterkes, fremfor å måtte legge ned, slik man nå er vitne til.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse Sør-Øst RHF om å redegjøre for tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser i Telemark. Jeg siterer følgende svar derfra:

”Helse Sør-Øst RHF ønsker innledningsvis å poengtere at psykisk helsevern er et prioritert område i regionen. Dette framgår av flere styresaker bl.a. styresak 108/2008 som omhandler utvikling og organisering av behandlingstilbudet i regionene. Psykisk helsevern er særskilt omtalt i denne saken der følgende er nedfelt:

- Tilbudet innen psykisk helsevern i Helse Sør-Øst videreutvikles i tråd med prinsippene som ble lagt til grunn i opptrappingsplanen for psykisk helsevern 1999-2008.
- Den framtidige organisering og prioritering innen psykisk helsevern skal sikre et mer likeverdig tilbud mellom sykehusområdene.

Det er i budsjettet for 2010 planlagt for en vekst i aktiviteten innen psykisk helsevern som er større enn aktivitetsveksten i somatikk. Dette er også stadfestet i oppdraget til helseforetakene i Helse Sør-Øst fra Helse Sør-Øst RHF for 2010.

Når det gjelder tilbudet innen barne- og ungdomspsykiatri spesielt, har Helse Sør-Øst RHF tidlig identifisert utfordringen med å rekruttere og beholde spesialister til dette området. Det ble derfor i 2006 opprettet et eget regionalt prosjekt som har som mål:

- å rekruttere og beholde barne- og ungdomspsykiatere i regionen slik at stillinger til enhver tid er besatt.
- det skal utdannes nok barne- og ungdomspsykiatere til at overlegestillingene til enhver tid kan besettes fra 2011.

Det er i dag 91 deltagere i prosjektet og av disse har Sykehuset Telemark totalt 7 deltagere.

Målet for prosjektet har vist seg å være vel optimistisk, men alle helseforetak deltar nå i prosjektet og deltagerne har gitt tilbakemelding om at prosjektet er viktig for å fortsette å arbeide innen dette feltet.

Situasjonen i Telemark

Helse Sør-Øst RHF har fått orientering fra Sykehuset Telemark om den nå oppståtte situasjon innen barne- og ungdomspsykiatri. Sykehuset melder følgende:

”Ungdomspsykiatrisk senter (UPS) ved Sykehuset Telemark er en døgninstitusjon for barn og unges

psykiske helse med 8 plasser for ungdommer i alderen 12 til 18 år. Etter at overlege (spesialist i barne- og ungdomspsykiatri) sluttet i oktober 2009 oppstod en situasjon hvor sykehuset - tross iherdige rekrutteringsforsøk - ikke har verken psykologer eller barne- og ungdomspsykiatere ved enheten.

For å etablere et forsvarlig tilbud med psykologisk og psykiatrisk kompetanse er inngått et samarbeid med voksenpsykiatrisk akuttavdeling med midlertidig overflytting av pasienter og miljøterapeutisk personale dit. Denne avdelingen har mye erfaring med arbeid med barn og unge. I påvente av å etablere andre løsninger finner sykehuset dette tilbudet forsvarlig.

Det er en høyt prioritert oppgave å videreføre UPS-tilbudet raskest mulig med utredning av flere alternativer. Disse alternativene er bl.a. fortsatt iherdig rekrutteringsarbeid, videreutvikle samarbeidet med psykiatrisk klinikk og drøfte samarbeid om denne institusjonsformen innen sykehusområdet Telemark –

Vestfold med psykiatrien i Vestfold. Sykehuset vil presisere at denne situasjonen er betinget i rekrutteringsproblem. De økonomiske og arealmessige ressurser er til stede.”

Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at tilbudet ved Ungdomspsykiatrisk senter ved Sykehuset i Telemark ikke er besluttet nedlagt, og at Helse Sør-Øst RHF og Sykehuset Telemark HF gjør det som er mulig for best å kunne ivareta det spesialiserte tilbudet innen psykisk helsevern til barn og unge i opptaksområdet. Jeg merker meg videre at man arbeider med en løsning på rekrutteringsproblemen. Jeg legger til grunn at Helse Sør-Øst RHF fortsatt vil ha fokus på å videreutvikle denne delen av spesialisthelsetjenesten i hele regionen.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 1. februar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 12. februar 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden sikre bedre rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn til stillingene som minoritetsrådgivere?»

BEGRUNNELSE:

Etter det undertegnede erfarer er andelen minoritetsrådgivere med minoritetsbakgrunn relativt lav.

Samtidig fremgår det bl.a. av Imdi-rapporten "Ungdom med innvandrerbakgrunn: verdier, normdannelse og livsvalg - en kunnskapsstatus" (2008) at ungdom med minoritetsbakgrunn ønsker rådgivere med liknende bakgrunn som dem selv, noe som etter undertegneds mening er avgjørende viktig i skole- og veiledningssituasjonene disse ressurspersonene skal fungere i.

Svar:

Det er Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) som har arbeidsgiveransvar for minoritets-

rådgiverne, som er en del av regjeringens innsats mot tvangsekteskap gjennom Handlingsplan mot tvangsekteskap (2008-2011).

IMDi har som mål at ansatte i direktoratet skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Kvalifikasjonsprinsippet følges slik at den best kvalifiserte søker får stillingen. Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn i IMDi er på 31 prosent per 31.12.09. Rekrutteringen av minoritetsrådgivere for arbeidet mot tvangsekteskap har foregått på ordinær måte i IMDi, med hovedfokus på å få de best kvalifiserte inn i prosjektet. Det er viktig at minoritetsrådgivere har nødvendig kompetanse og evne til oppfølging av den enkelte.

Det er derfor bra at av de 31 minoritetsrådgiverne som er tilsatt har 12 innvandrerbakgrunn. I tillegg har tre minoritetsrådgivere en forelder med innvandrerbakgrunn.

Andelen minoritetsrådgivere med innvandrerbakgrunn er dermed på 39 prosent.

SPØRSMÅL NR. 584**Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 9. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden medvirke til at det blir fortløpende i arbeidet med planlegging av ny RV 22 for å løse kø- og trengselsproblemene på strekningen Fetsund - østsiden av Glomma?»

BEGRUNNELSE:

Det er store kø- og trengselsproblemer knyttet til RV 22 på strekningen Fetsund - østsiden av Glomma. Trengselsproblemene har vedvart i mange år, og er preget av sterk pendlertrafikk til Lillestrøm, Gardermoen, Lørenskog og Oslo. Både pendlere og det lokale næringslivet tar sterkt til orde for en løsning på køproblemene på strekningen.

Det kommunale planarbeidet skal gå tregt, og flere tar nå til orde for et statlig initiativ eller regulering av et slikt prosjekt.

Svar:

Utbygging av fire felt på rv 22 Lillestrøm – Gardervegen i Fet er det høyest prioriterte prosjektet

innenfor Oslopakke 3 på Romerike. I Handlingsprogram for Oslopakke 3 for perioden 2010-2013 og Statens vegvesens Handlingsprogram for perioden 2010-2013 er prosjektet prioritert med til sammen 200 mill. kr i 2012 og 2013. Prosjektet er kostnadsberegnet til 400 mill. kr. Det forventes at prosjektet vil bli fullfinansiert ved rullering av handlingsprogrammet, slik at det kan stå ferdig fram til Gardervegen i løpet av 2014.

Det forventes at dette prosjektet vil redusere kø- og trengselsproblemene på strekningen Fetsund – østsiden av Glomma.

Ut over bygging av 4 felt mellom Lillestrøm og Gardervegen i Fet er det ikke satt av midler til rv 22 i planene for Oslopakke 3 fram til 2028. En eventuell videre utbygging av rv 22 over Glomma må vurderes i det videre prioriteringsarbeidet i Oslopakke 3. Planleggingsressursene må brukes på de prosjekter som er vedtatt for gjennomføring i de nærmeste årene.

SPØRSMÅL NR. 585**Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden tilrå Miljøverndepartementet å endre vedtaket om trasévalget for E16 på strekningen E16 Bjørum-Skaret, og er statsråden positiv til et spleiselag med Bærum Kommune for å få på plass en miljøvennlig E16 i bakkene opp mot Sollihøgda?»

BEGRUNNELSE:

I Budstikka lørdag 12. september bekrefter statssekretær Guri Størvold at Samferdselsdepartementet vil ha en ny vurdering av den omstridte traseen for E 16 fra Bjørum til Skaret. I svar på mitt spørsmål til miljø- og utviklingsminister Erik Solheim datert

12.01 2010 går det fram at Miljøverndepartementet fikk en skriftlig henvendelse fra Samferdselsdepartementet den 29. september 2009 med anmodning om å se på saken på nytt. Erik Solheim viser til at Miljøverndepartementets avgjørelse er endelig, men saken vil bli vurdert tatt opp igjen dersom Samferdselsdepartementet tilrår endret vedtak i saken.

Svar:

Sak om trasévalg for strekningen mellom Bjørum og Skaret på E16 ligger til vurdering i Samferdselsdepartementet. Jeg må få komme tilbake til dette spørsmålet på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 586**Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 9. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Tall fra Helsetilsynet viser at det ble inndratt nær dobbelt så mange autorisasjoner og lisenser fra helsepersonell i fjor sammenlignet med 2008. Advarsler og saker totalt økte også kraftig i samme periode.

Kan det derfor bes om statsrådens redegjørelse knyttet til hva denne utviklingen skyldes, sett i lys av eventuelt endrede kontrollrutiner eller andre årsaker til en slik dramatisk utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra Helsetilsynet viser at det ble inndratt nær dobbelt så mange autorisasjoner og lisenser fra helsepersonell i fjor sammenlignet med 2008.

Advarsler og saker totalt økte også kraftig i samme periode.

Det er, slik undertegnede ser det, viktig at man får en redegjørelse knyttet til årsakssammenheng i denne saken. Skyldes de dramatiske endringene i antall saker og inndragelser at kontrollrutinene er blitt bedre, eller er det andre årsaksforhold som ligger til grunn.

Imøtekommer statsrådets redegjørelse vedrørende denne problemstillingen.

Svar:

I 2009 mistet 99 helsepersonell autorisasjonen som helsepersonell, mot 63 i 2008. Som representanten Kjos påpeker er dette en betydelig økning. I tillegg er det også en økning av andre typer administrative reaksjoner gitt til helsepersonell.

Innledningsvis er det grunn til å minne om at det i Norge er mer enn 300 000 autoriserte helsepersonell, og at det derfor er påregnelig at antall tilbakekall av autorisasjoner kan variere med noen titalls saker fra år til år. Etter Statens helsetilsyns oppfatning er tallmaterialet uansett for lite til at det er mulig å trekke sikre slutninger med hensyn til hvorfor vi ser en slik økning i antall reaksjoner.

Hvis man likevel skal forsøke å tolke tallmaterialet, er det nødvendig først å se på hvor mange tilsynssaker som ble opprettet av Helsetilsynet i fylke-

ne i 2009, sammenlignet med foregående år. I 2009 ble det opprettet 2 436 tilsynssaker, mot 2 220 i 2008, 2 193 i 2007 og 2 347 i 2006. Antall opprettede tilsynssaker er med andre ord ganske stabilt, selv om det har vært en liten økning. Den store økningen i antall reaksjoner kan derfor i liten grad forklares med at antall tilsynssaker har økt totalt sett.

Antall saker som ble avsluttet i Statens helsetilsyn steg betydelig fra 2008 til 2009. I 2009 ble det avsluttet 301 saker, mot 224 i 2008. I 2007 og 2006 ble det avsluttet henholdsvis 271 og 252 saker. At antall saker i 2008 ble noe lavere enn de andre årene, var som beregnet ut fra interne prioriteringer dette året, bl.a. økt fokus på arbeid med interne styringssystemer, revidering av saksbehandlingsveiledere for Helsetilsynet i fylkene osv. At antall avsluttede saker i 2009 var noe høyere enn de andre årene, må derfor til dels ses på som et resultat av at antallet avsluttede saker i 2008 var noe lavt – dvs. at man i 2009 både har avsluttet saker som kunne vært avsluttet i 2008, og at frigjort saksbehandlerkapasitet er satt inn i behandlingen av slike saker. Trenden er at antall avsluttede saker i Statens helsetilsyn har vært svakt økende de siste årene.

Når vi nå ser en stor økning i antall tilbakekall av autorisasjoner, er dette en indikasjon på at Helsetilsynet i fylkene mottar og oversender flere alvorlige tilsynssaker til Statens helsetilsyn.

Som tidligere år er helsepersonells rusmisbruk den hyppigste årsak til tilbakekall av autorisasjoner. I et flertall av disse sakene er det arbeidsgiver som har varslet tilsynsmyndighetene. Det er derfor grunn til å tro at Statens helsetilsyns mangeårige fokus på denne problematikken nå har effekt, bl.a. ved at flere arbeidsgivere melder fra om helsepersonell som ikke er i stand til å utøve forsvarlig virksomhet. Det er derfor ikke usannsynlig at vi vil se en økning av slike saker i årene som kommer.

Det er ikke grunnlag for å hevde at endrede kontrollrutiner har ført til flere saker. Hensikten med å fokusere på styringssystemer og saksbehandlingsveiledere har imidlertid vært å effektivisere behandlingen av tilsynssaker.

SPØRSMÅL NR. 587**Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 10. februar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre videre tilbud for brukerne av Kongsgård rideskole på Bygdøy?»

BEGRUNNELSE:

På Bygdøy Kongsgård drives det rideskole. Den arrangerer kurs i sprang- og dressurridning og har også tilbud om "knøttekurs" for de yngste rytterne. Til sammen har rideskolen ca. 270 deltakere på kurs hver uke. Rideskolen disponerer både innendørs og utendørs ridebane. I stallen er det plass til 37 hester. Noen av ponniene brukes også til runderidning i forbindelse med arrangementer på Folkemuseet.

Rideskolen har sin historie tilbake til 1912, da Kong Haakon tillot ridestier på Kongsgårdens områder. Så sent som i 2001 ble det bygd moderne stall, som ga hus til hester og ryttere da ridesenteret på Skøyen ble lagt ned.

Intensjonen til rideskolen er å bidra til en kongsgård som er tilgjengelig med aktivitet, tilhørighet og miljøskapende visksomhet og et sunt tilholdssted for alle i alle aldre.

Etter at driften av Kongsgården ble overdratt til Folkemuseet har det vist seg vanskelig å drive Rideskolen. Det ser i dag ut som om skolen kan bli lagt ned.

Svar:

1. januar 2004 fikk Norsk Folkemuseum bruksretten og forvalteransvaret over gårdsbruket på Bygdø Kongsgård. Museets disposisjonsrett og forpliktelser er forankret i en avtale mellom Norsk Folkemuseum og Staten ved daværende Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Avtalen fastsetter blant annet at allmennheten skal sikres tilgang til og bruk av Bygdø Kongsgård og at gården skal utvikles til et moderne, helhetlig publikumsanlegg med mulighet for satsing på historisk landbruk.

I tråd med føringene som ligger i avtalen med Staten arbeider Norsk Folkemuseum for å åpne kongsgården for et bredest mulig publikum. Dette innebærer blant annet en omlegging av driften ved Bygdø Kongsgård slik at den inkluderes bedre i museets øvrige formidlingsarbeid. Norsk Folkemuseum ønsker å lage et pedagogisk opplegg knyttet til samspillet mellom mennesker og naturen og skape fortrolighet mellom barn og dyr, blant annet gjennom å introdusere barn for hest og ridning.

I styremøte 8. februar besluttet styret for Norsk Folkemuseum å utsette behandlingen av saken om en omlegging av driften ved Kongsgården. Jeg skal ha et møte med styret for å få en nærmere orientering om saken. Jeg presiserer at det lokale aktivitetstilbudet primært er et kommunalt og ikke et statlig anliggende og en varig løsning på denne saken betinges av kommunale prioriteringer og er i all hovedsak Oslo kommunes ansvar. Jeg vil i denne sammenheng minne om at ridehallen på Bygdø Kongsgård er oppført med midlertidig tillatelse som er forlenget til utgangen av 2010.

SPØRSMÅL NR. 588**Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Personer som er 16 år gamle kan ha førerkort på både traktor/henger og lett motorsykel, men er avskåret fra å kjøre snøscooter, selv ved kjøring i 7-10 km/t ved preparering av skiløyper.

Vil statsråden vurdere å gi dispensasjon fra krav om førerkort for lag og foreninger som lager skiløyper med snøscooter i oppmerket trase?»

BEGRUNNELSE:

Frivilligheten er en grunnleggende drivkraft i samfunnsutviklingen, og en grunnpilar i det norske samfunnet. Det er derfor viktig at frivillig sektor har rammebetingelser som ikke forhindrer rekrutteringen av engasjerte mennesker som er villige til å påta seg ulønnet arbeid. Fremskrittspartiet legger blant annet vekt på å gi frivillig sektor økt uavhengighet og større

finansielle muskler, blant annet ved å gå imot moms på idrettsarrangementer og treningssentre. Gode rammebetingelser for frivillig sektor må også innebære at krav om blant annet sertifisering og autorisering for ulønnet arbeid begrenses til et minimum, blant annet når det gjelder krav om førerkort for scooterkjøring i forbindelse med frivillig arbeid.

Svar:

Førerrett i klasse S (snøscooter) kan erverves når man er fylt 16 år, men førerretten er fram til fylte 18 år begrenset til beltemotorsykkel i klasse 1. Klasse 1 defineres som beltemotorsykkel som har et forhold mellom effekt og egenvekt på høyst 0,20 kW/kg. Forskjellen på scootere i klasse 1 og klasse 2 er hovedsakelig fartspotensialet.

Kravet om opplæring for førerrett i klasse S er satt av hensyn til sikkerhet for føreren, passasjerer og andre som ferdes i naturen, samt natur og miljø. Statistikken viser at uerfarne førere er særlig utsatt for ulykker. Tilstrekkelig opplæring skal bidra til å redusere risikoen for ulykker. Gjennom opplæringen får eleven kompetanse som er nødvendig for å kjøre på en ansvarlig måte.

Preparering av skiløyper foregår ofte i områder hvor også andre mennesker og dyr ferdes. Skiløpere eller dyr kan for eksempel komme brått på i samme løype som snøscooterer kjører i. I slike situasjoner er

det viktig at føreren av snøscooteren handler korrekt slik at ulykker unngås. Opplæringen for snøscooter er praktisk rettet og har fokus på nyttekjøring i tillegg til å vektlegge elevens selvinnrettning og risikoforståelse. Kjøretreningen foregår i variert terreng, og deler av opplæringen foregår med slede, slik som ved preparering av skiløyper.

Å tillate at personer, som ikke har førerrett i klasse S, kan kjøre snøscooter for det formål å preparere skiløyper, vil ikke være trafikksikkerhetsmessig forsvarlig verken av hensyn til føreren eller til andre som ferdes i samme område. En alternativ fartsbegrensning til 7-10 km/t for slik kjøring, vil være tilnærmet umulig å håndheve og likeledes vanskelig for scooterveilederen å etterleve. Det kan oppstå situasjoner hvor det vil kunne være nødvendig å kjøre i høyere hastighet for å komme unna annen ferdsel eller å manøvrere scooteren utenfor oppkjørt trasé. Håndtering av snøscooteren i slike situasjoner krever god kompetanse hos føreren.

Jeg kan således ikke se at det er grunn til å gjøre endringer i dagens ordning. Kravet om opplæring for førerrett i klasse S er som nevnt begrunnet ut fra hensynet til sikkerhet for føreren, passasjerer og andre som ferdes i naturen, samt miljøet. Ønsket fra enkelte lag og foreninger kan ikke gå foran hensynet til sikkerheten for føreren av snøscooterer og/eller andre som ferdes i området.

SPØRSMÅL NR. 589

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 10. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Ved nedleggelse av HV 18 ble det besluttet at HV 18s innsatsstyrke Delfin fortsatt skulle være en egen enhet underlagt HV 16, som et prøveprosjekt frem til august 2011. Uheldigvis ser det ut til at Innsatsstyrke Delfin er i ferd med å bli lagt ned da det pr. dags dato kun er 3 ansatte jf. opprinnelig plan om minimum 7 faste stillinger. Øvrige stillinger er mobiliseringspersonell.

Hvor fattes beslutninger om redusering/avvikling av Delfin som går på tvers av tidligere beslutninger, i HV eller i FD?»

BEGRUNNELSE:

Øst-Finnmark Heimevernsdistrikt ble lagt ned og slått sammen med Vest-Finnmark HV distrikt og fun-

gerer i dag som Finnmark HV distrikt. Når HV18 ble lagt ned ble det besluttet at HV 18s innsatsstyrke Delfin fortsatt skulle være en egen enhet, - underlagt HV 16. De signalene som derimot er kommet meg i hende, tilsier at Delfin ikke lenger er en prioritert oppgave for HV og at både bemanningssituasjonen og økonomiske investeringsmidler blir bevisst tilbakeholdt. Dette går på tvers av tidligere vedtak og det er derfor interessant å vite hvor, og av hvem denne nedskjæringen blir gjort i en tid da nær sagt alle politiske partier er enige i at norsk suverenitet og tilstedeværelse i nord er av den største betydning.

Jeg, og mange med meg frykter for at det allerede er fattet beslutninger om at innsatsstyrke Delfin skal legges ned. Både med bakgrunn i bemanningssituasjonen og at det virker som om det er en total investeringsstopp for styrken.

Svar:

Forsvarsstaben har opplyst at generalinspektøren for Heimevernet, i forbindelse med nedleggelse av Heimevernsdistrikt 18, besluttet å videreføre innsatsstyrke Delfin i distriktet. Begrunnelsen var å opprettholde styrken i det området hvor den er lokalisert og rekruttert. Selv om innsatsstyrke Delfin ble videreført, ble den kommandomessig underlagt Heimevernsdistrikt 16 i Bjerkvik. Dette er et prøveprosjekt for å øke kontrollspennet for Heimevernsdistrikt 16, og for å kunne operere en innsatsstyrke som har sitt oppsettingssted et stykke unna sitt hovedkvarter. En evaluering vil gjennomføres i løpet av to år.

Som en følge av omstillingen i Heimevernet besluttet generalinspektøren å redusere antall årsverk ved innsatsstyrke Delfin fra seks til tre stillinger. Innsatsstyrke Delfins personelloppsetning er på 163 be-

fal og mannskaper. Styrken har i dag en bemanning på 70 befal og mannskaper. Forsvarsstaben har understreket at generalinspektøren for Heimevernet arbeider for å øke bemanningen i styrken.

For 2010 har generalinspektøren for Heimevernet lagt opp til et høyt aktivitetsnivå for alle innsatsstyrkene. Forsvarsstaben har vektlagt at innsatsstyrke Delfin er høyt prioritert når det gjelder trening i 2010. I tillegg til ordinær trening skal innsatsstyrke Delfin også delta på øvelse Cold Response 2010.

Heimevernet har vært igjennom en betydelig omstilling og kvalitetsforbedring de siste årene. Den grunnleggende endringen som har funnet sted, spesielt med etableringen av innsatsstyrkene, gjør at Heimevernet i dag er langt bedre tilpasset de aktuelle utfordringer enn situasjonen var for få år siden.

SPØRSMÅL NR. 590

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 10. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Langtidsfraværet og antall som går på uføretrygd i Norge er høyt. Ved Valnesfjord Helseportssenter (VHSS) har man arbeidet lenge for å få syke og uføre tilbake til arbeidslivet, noe som har vært vellykket. I 2008 klarte VHSS å få 60 pst. av de som fikk et tilbud der, tilbake til arbeide. Dessverre har nå Nav valgt å stanse inntaket av nye brukere.

Vil statsråden sørge for at VHSS fortsatt kan arbeide med å sende flere sykemeldte og uføre tilbake til arbeide?»

BEGRUNNELSE:

Nav har varslet om at de ikke vil bruke de 22 plassene som tidligere var avtalt. Dette selv om VHSS kan vise til gode resultater, ved at 60 pst. av brukerne kommer seg tilbake til arbeidslivet. Det er et uttalt ønske både fra regjeringen, og opposisjonen på Stortinget at de ønsker sykefraværet og antall uføre skal reduseres. Det er da uforståelig at Nav velger å kutte i de beste tiltakene i en institusjon som i tillegg kan vise til gode resultater. Nav henviser i Saltenposten den 28. januar til at tiltaket blir for dyrt. En av de virkelig store, og kraftig voksende utgiftspostene i Statsbudsjettet er kostnadene for langtidssykemeldinger, og at antall uføre øker. VHSS har vist at de er i stand til å få ned begge disse kostnadene.

Svar:

Både Arbeids- og velferdsetaten og Helse Nord RHF har avtaler med Valnesfjord Helseportssenter.

Ifølge opplysninger fra Helse- og omsorgsdepartementet har Helse Nord RHF en avtale med Valnesfjord Helseportssenter på 4 mill. kroner innenfor ordningen raskere tilbake. Denne avtalen dekker flere tilbud, herunder tilbud om kortvarige opphold for funksjonsvurdering, og tilbud om opphold på 3-4 uker. Totalt anslått tilbud for året er anslått til ca. 100 pasienter.

I tillegg til avtalen innenfor raskere tilbake har Helse Nord RHF avtale med Valnesfjord Helseportssenter om arbeidsrettet rehabilitering innenfor den ordinære driftsavtalen. Dette dreier seg om et tilbud tilsvarende 140 pasienter for året.

Avtalene som Helse Nord RHF har inngått med Valnesfjord Helseportssenter gjelder for både 2009 og 2010. Både den ordinære driftsavtalen og avtalen om raskere tilbake går ut 31. desember 2010. Det er følgelig ikke endringer fra 2009 til 2010.

Når det gjelder Valnesfjord Helseportssenters avtale med NAV, har Arbeidsdepartementet innhentet informasjon fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Arbeids- og velferdsetaten ved NAV Drift og utvikling (NDU) har inngått avtale med Valnesfjord Helseportssenter om arbeidsrettet rehabilitering - døgn-

tjenesten, med en kapasitet på inntil 22 plasser. Direktoratet opplyser at tildelt økonomisk ramme til NAV Nordland under ordningen raskere tilbake for sykmeldte (kap. 605 post 70), er om lag 10 pst. lavere i 2010 enn i 2009. Videre opplyses det at Valnesfjord Helseportssenter har den høyeste prisen av samtlige leverandører for arbeidsrettet døgntilbud.

NAV Nordland har ikke stoppet inntak av brukere til Valnesfjord Helseportssenter, men følger føringer fra Arbeids- og velferdsdirektoratet om at arbeidsrettet rehabilitering dagtilbud alltid skal vurderes først av de to variantene av arbeidsrettet rehabilitering, og at døgntilbudet bare skal brukes når det

- a) ikke finnes egnet dagtilbud innen arbeidsrettet rehabilitering lokalt,
- b) der man vurderer at en miljøforandring er av vesentlig betydning for den enkeltes rehabilitering og/eller
- c) der deltaker har mer kompliserte eller tyngre hel-seplager.

Det er NAV som avgjør om dag- eller døgntilbud skal benyttes. Dette gjøres i samråd med bruker og eventuelt etter innspill fra lege.

Arbeids- og velferdsetaten har gjennom anbuds-konkurranser inngått avtaler med et stort antall leve-randører innen arbeidsrettet rehabilitering over hele landet, inkludert dag- og døgnbaserte tilbud. Etaten har opplyst at den disponible økonomiske rammen for ordningen raskere tilbake i NAV var ekstraordi-nær høy i 2009 med et nivå som var om lag 22 pst.

høyere enn tildelt beløp i statsbudsjettet for 2010 og 79 pst. høyere enn tildelt ramme for 2008. Det høyere aktivitetsnivået i 2009 har sammenheng med at det tok tid for NAV å etablere ordningen i 2007, noe som førte til at betydelige midler ble overført til 2008 og videre til 2009. I løpet av 2009 trappet NAV opp aktiviteten i tilbudene, slik at midlene ble utnyttet. Dette førte til at en måtte tilpasse seg en betydelig lavere disponibel ramme i 2010 sammenlignet med 2009. Budsjettet for 2010 (før overførte midler fra tidligere år) innebærer en økning nominelt i tildelte midler fra 216,5 mill. kroner i 2009 til 220,9 mill. kroner i 2010, dvs. på om lag samme nivå reelt sett.

Jeg har forståelse for at denne situasjonen med mindre midler i 2010 enn i 2009 er utfordrende for både leverandører, NAV og brukere som har behov for slike tilbud. Departementet følger opp tiltaksbru-ken generelt overfor Arbeids- og velferdsdirekto-ratet. I tillegg ser departementet i samarbeid med Hel-se- og omsorgsdepartementet på hva som kan gjøres innenfor de eksisterende rammer, inkludert mulighe-ten for å omfordele midler innenfor ordningen.

Regjeringen er opptatt av å videreutvikle tilbud innen arbeidsrettet rehabilitering og styrke kunnska-pene om hva som virker på dette feltet. I budsjettet for 2010 er det avsatt midler til metodeutviklingsfor-søk innen arbeidsrettet rehabilitering som evalueres. Ordningen raskere tilbake og arbeidsrettet rehabilite-ring vil vi vurdere i sammenheng med den pågående gjennomgang av IA-avtalen og effektevaluering fra Samfunns og næringslivsforskning AS.

SPØRSMÅL NR. 591

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Et stort antall rein er påkjørt og drept av toget på Saltfjellet. Jernbaneverket har bevilget penger til et reingjerde med ingenting har skjedd. I mellomtiden fortsetter påkjørslene. Det eneste som hjelper er at farten settes ned frem til reingjerdet er ferdig oppsatt. En slik nedsettelse av farten vil kunne føre til en for-sinkelse på 12 min.

Vil statsråden sørge for at NSB/Jernbaneverket sørger for at farten blir satt ned i det aktuelle området til gjerdet eller andre permanente tiltak er på plass?»

BEGRUNNELSE:

Reineier Oluf Anders Kuhmunen og Per Ole Os-kal har i løpet av 3 måneder mistet 90 rein, og tallet steg med 6 bare i løpet av siste helg. Dette er intet an-net enn en stor dyretragedie. Dette fører til store tap for reineierne, og en stor påkjenning for lokomotiv-førerne. Det er bevilget ca.5. mill. kroner til oppsett av et reingjerde, men dette arbeidet er ikke kommet i gang. I mellomtiden fortsetter påkjørslene i uformin-sket styrke, dette kan ikke fortsette. Reineierne er for-tvilet over de lidelsene som reinen utsettes for, og for de tap de selv får. Reineierne har forsøkt å flytte rei-

nen inn mot grensen til Sverige, men på grunn av rovdyrangrep trekker reinen tilbake til Saltfjellet.

Dette rammer selvfølgelig også ansatte på togene, og da spesielt lokførerne. De har gitt klart uttrykk om at de "gruer" seg til hver dag de skal på arbeide. Et reingjerde med overganger er det eneste permanente som kan stoppe disse påkjørslene, men dette ser ut til å ta lang tid for å få etablert. Det beste kort-siktige tiltaket er å senke farten i det aktuelle området. Dette kan føre til en forsinkelse på Nordlandsbanen på inntil 12 minutter, noe som må være akseptabelt i denne situasjonen. Jeg håper Statsråden finner grunn til å reagere slik at ikke denne dyretragedien får utvikle seg videre.

Svar:

Reinpåkjørsler er etter hva jeg får opplyst et problem ikke bare over Saltfjellet men også på andre deler av Nordlandsbanen, for eksempel forbi Majavatn og i øvre del av Namdalen. Jernbaneverket fremholder at etaten og de kommunene med flest påkjørsler på Nordlandsbanen har et godt samarbeid om de utfordringene som dette representerer. I 2009 ble det bevilget 5 mill kr over statsbudsjettet til gjerding på Nordlandsbanen. Av disse midlene ble 2 mill kr ikke benyttet, da disse skulle anvendes til gjerde på Saltfjellet (mellom Semska og Sørrelva). Fylkesmannen i Nordland sitt vedtak om dispensasjon for oppsetting av gjerde ble påklaget og midlene er derfor overført til årets budsjett. Etter det jeg er kjent med, er vedtaket nå opphevet av Direktoratet for Naturforvaltning og er returnert til Fylkesmannen for fornyet behandling.

Jernbaneverket arbeider videre med en konsekvensutredning omkring bygging av et gjerde på Saltfjellet med tanke på å gjennomføre dette i 2010. Der som dette ikke fører fram, vil Jernbaneverket i sam-

arbeid med reindriftsnæringen, vurdere en omprioritering av gjerdestrekningene.

Når det gjelder spørsmålet om reduksjon av hastigheten på deler av Nordlandsbanen, skal det først nevnes at togselskapene følger de anvisninger som Jernbaneverket til enhver tid gir om saktekjøring når det er observert dyr langs linjen.

Reinflokkene befinner seg i varierende grad over hele Saltfjellet fra litt nord for Bolna stasjon i sør til litt nord for Lønsdal stasjon i nord, til sammen en distanse på ca. 30 km. Dyrene forflytter seg i tillegg raskt. En hastighetsreduksjon må derfor gjelde hele denne strekningen.

Togenes lange bremselengde gjør at hastigheten må reduseres ned mot sikhastighet for at påkjørsler skal unngås, det vil si 40 km/t eller lavere. Tidstapet over denne distansen vil for et persontog bli på 20 - 25 minutter, for et godstog ca. 15 minutter. De forsinkelsene som oppstår ved en eventuell innføring av en slik nedsatt kjørehastighet, vil i tillegg akkumulere seg. Fordi strekningen er enkeltsporet med begrenset krysningskapasitet mv, vil forsinkelsen kunne bli 60 - 70 minutter på enkelte tider av døgnet for de mest utsatte togene. Å kreve at togene skal fast kjøre saktere, vil derfor føre til betydelige brist i punktligheten, og at mer av togtrafikken dermed blir overført til lastebil- og biltrafikk på vegene. En slik hastighetsreduksjon vil i tillegg øke risikoen for at toget kjører seg fast når det er mye snø på og ved sporet.

På møte mellom aktørene som ble avholdt i regi av Fylkesmannen i Nordland 4. februar i år, ble det i tillegg til eksisterende ordninger innført nye utvidede rutiner når det gjelder varsling om rein langs toglinja til lokførere, samt å intensivere arbeidet rettet mot å fjerne påkjørte dyr fra linjen slik at ordinær trafikk skal kunne gå som normalt. Jeg ønsker å avvente effekten av disse tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 592

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 10. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål 432. Hundekyndige sier at det er svært vanskelig eller tilnærmet umulig å påvise rase på de fleste hunder da mange er av blandingsraser. Hverken politiet eller andre offentlige instanser har kompetanse til å påvise hvilken rase

innbrakte hunder har og pålegger gjennom hundeloven eierne å påvise rase, uavhengig av hundens opp-treden.

Vil statsråden bidra til å fjerne det såkalte raseforbudet og heller fokusere på riktig dyrehold og dyrs konkrete opp-treden?»

Svar:

Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål 432 av 14. januar d.å., hvor jeg fremhever at det er hundeeierne som har bevisbyrden for å dokumentere hundens rase, jf. hundeforskriften § 2. Kravet om at det er hundeeieren som har bevisbyrden for å dokumentere hundens rase ble videreført fra kamphundloven til hundeforskriften i forbindelse med vedtakelsen av det nye regelverket fra 2003 og 2004. Fra Ot. prp. nr. 48 (2002-2003) pkt. 15.5.5 refereres følgende om krav til dokumentasjon:

”Departementet mener at loven bør kreve at den som holder hund som kan forveksles med en ”farlig hund”, må dokumentere at hunden ikke hører til denne kategorien og derfor er lovlig. [...]

Dokumentasjonsplikten bør inntre der det er tvil om et dyr er en farlig hund. Dette vil først og fremst forekomme der hunden har ytre kjennetegn som gjør den sammenliknbar med et forbudt dyr. Imidlertid kan ulovlige hunder ved krysning med andre hundetyper gi ytre kjennetegn som avviker klart fra opphavet.

Også slike krysninger vil rammes av forbudet mot bestemte hundetyper og blandinger med disse, slik at det kan oppstå dokumentasjonsbehov også for hunder som har et avvikende utseende”.

Dette illustrerer at man under behandlingen av hundeloven i Stortinget var klar over problemstillingene knyttet til blandingsraser, som stortingsrepresentant Asmyhr viser til, uten at dette hindret vedtakelsen. Det må også være et klart utgangspunkt at loven følges, og potensielle hundeeiere må derfor ved anskaffelse av en hund forvise seg om at hunden ikke er av en rase som er i strid med hundeloven. Jeg minner også om at forbudet ikke fikk virkning for lovlig holdte hunder før forskriften trådte i kraft 20. august 2004.

Jeg har på det nåværende tidspunkt ingen planer om å endre raseforbudet i hundeforskriften, og jeg kan heller ikke se at riktig dyrehold vil være et like effektivt og forebyggende virkemiddel for å forebygge alvorlige hendelser som raseforbud.

SPØRSMÅL NR. 593

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen

Besvart 9. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Mener helse- og omsorgsministeren at disse reduksjonene i tilbudet til rusavhengige og psykisk syke er i samsvar med styringssignalene fra storting og regjering?»

BEGRUNNELSE:

Vi opplever at et stigende antall personer får psykiske problemer. Gjerne som en følge av, eller i kombinasjon med rusproblemer. Fra kommunene og regionene har det de siste årene kommet mange og illevarslende signaler om kapasitetsproblemer og mangel på fagfolk. Samtidig ser vi at mange kommuner har satset store ressurser på å legge til rette for gode tilbud lokalt. I lys av dette bekymrer det meg å registrere at Helse Finnmark i 2010 legger ned 14 behandlingsskoler. Det mangler ikke varselrop fra berørte kommuner og fylkeskommunen. Disse opplever dessverre ikke å bli hørt.

Svar:

Som representanten Jensen er også jeg opptatt av at mennesker med psykiske lidelser og/eller med av-

hengighet av rusmidler skal få den hjelp, behandling og oppfølging som de har behov for og rett til, uavhengig av hvor man bor i Norge.

Erfaringer fra arbeidet med pasienter med psykiske lidelser og pasienter med rusmiddel-avhengighet viser at en betydelig andel av disse pasientene har både psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet. Kartlegginger av pasienter som er innlagt ved akuttenheter i det psykiske helsevernet, tyder på at opptil 70 pst. hadde rusmiddelproblemer. Det er derfor svært viktig at det psykiske helsevernet og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige (TSB) ivaretar pasientenes behov for sammensatte tjenester.

De regionale helseforetakene er i årets oppdragsdokument bedt om at pasienter som henvises til psykisk helsevern skal undersøkes med tanke på avhengighet av rusmidler, og at det skal iverksettes tiltak for å sikre at disse pasientene får et helhetlig behandlingstilbud, også for sin rusmiddelavhengighet. I tillegg til dette er de regionale helseforetakene også bedt om en bedret samhandling mellom det psykiske helsevernet og TSB. Videre er de regionale helseforetakene i oppdragsdokumentet blitt bedt om å iverk-

sette behandlingsforberedende tiltak overfor rusmiddelavhengige som er gitt rett til nødvendig helsehjelp innen TSB i påvente av oppstart av behandling.

Jeg er orientert av Helse Nord RHF om den situasjonen representanten Jensen tar opp i sitt spørsmål. Styret i Helse Finnmark HF vedtok i møte 14. desember 2009 å redusere antall senger ved døgninstitusjonene for voksne i psykisk helsevern fra 59 til 45 senger fordelt på tre DPSer. I de 45 sengene er 4 øremerkede senger tilknyttet Samisk nasjonalt kompetansesenter for psykisk helse.

Helse Nord RHF opplyser videre at etter reduksjonen med 14 plasser, vil det være 8,2 senger pr 10 000 innbyggere over 18 år. Dette er fortsatt høyere enn det antatte behovet for antall plasser ved DPSer i opptrappingsplanen. Det vises i denne sammenheng til at begrunnelsen for å ha et noe høyere plasstall i Finnmark enn i resten av landet er lav befolkningstetthet, lange avstander med mange små kommuner, og det faktum at Finnmark ikke har psykiatrisk sykehus.

Videre er jeg orientert om at det ikke er lange ventetider på døgnbehandling i Finnmark. Beleggsprosenten i Helse Finnmark HF har over flere år i snitt vært på rundt 71 pst. Vedtaket om reduksjon i antall senger tilknyttet psykisk helsetjeneste for voksne, vil bringe kapasiteten på nivå med faktisk bruk. Det vises for øvrig til oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene for 2010 hvor det påpekes fortsatt behov for omstilling i psykisk helsevern med mer fokus på utadrettet og ambulant tjeneste og oppfølging.

Helse Nord RHF har i sin orientering understreket at tilbudet til barn og unge skal prioriteres, og at vedtaket i Helse Finnmark ikke berører tilbudet til barn og unge. Tilbudet til ungdom under 18 år ble i september 2009 styrket ved at Ungdomspsykiatrisk avdeling i Karasjok åpnet med 6 plasser.

Når det gjelder tilbudet i Finnmark, er jeg orientert om at Helse Finnmark HF har en døgninstitusjon for rusbehandling - Finnmarksklinikken - med 12 plasser. Klinikken har hatt et belegg i 2009 på 98,1 pst. Det er iverksatt en gjennomgang av tilbud og vurdering av behov for økt kapasitet på rusområdet.

Helse Nord RHF viser også i sin orientering til at styret i Helse Finnmark HF har bedt om at det fremtidige tilbudet til pasienter med rusproblemer og pasienter med dobbeltdiagnose psykiatri/rus skal utredes. Denne utredningen skal legges frem for styret i september 2010 og vil danne grunnlag for Helse Finnmark HF sine innspill og behov i forbindelse med Helse Nord RHF sin rullering av Opptrappingsplanen for rus. I saken vil både behov for økt kapasitet innenfor rusomsorgen og behov for økt kapasitet til pasienter med dobbeltdiagnose psykiatri/rus følges opp.

Avslutningsvis har jeg fått forsikringer fra Helse Nord RHF om at ingen pasienter vil bli utskrevet fra psykisk helsevern som følge av omleggingen, uten at det foreligger et tilfredsstillende tilbud i regi av kommune eller annet tilbud i spesialisthelsetjenesten. I tillegg vil UNN Åsgård i Tromsø også bistå Finnmark innen det psykiske helsevernet, dersom det skulle være behov for dette.

SPØRSMÅL NR. 594

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 12. februar 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å påse at en har tilstrekkelig lovverk og tiltak som kan hjelpe de barna som faller utenfor og trenger hjelp fra flere etater?»

BEGRUNNELSE:

I Haugesundsavis den 28.januar 2010 kan en lese at Tortursaken har avslørt barnevernsbarn som søker rus. Tenåringer som begår grov vold. Barnevernsbarn som stadig vekk er på rømmen fra institusjoner, egne hjem og politiet. Ulike barnevern i regionen har

hatt ansvar for de tiltalte i tortursaken og flere av barna rammes av ulike lovverk for sosial, helse, psykiatri, kriminalitet og barnevern. Barnevernet sier de savner lover/rammer som kan ta vare på de aller vanskeligste barna, og de mener at barna blir rammet av for mange lover som slår hverandre i hjel.

Svar:

La meg først få si at jeg er enig med representant Horne i at et godt og funksjonelt samarbeid mellom offentlige tjenester som barnevern, politi, skolen,

helsetjenesten og sosialtjenesten er en nødvendig forutsetning for at utsatte barn og unge skal få nødvendig hjelp og oppfølging.

Jeg vil i den forbindelse nevne at Regjeringen i september 2008 nedsatte et eget utvalg for å se på samordningen av tjenester for utsatte barn og unge. Flatø-utvalget ble gitt et vidt mandat som blant annet omfattet en gjennomgang av mulighetene og krav til samarbeid mellom tjenestene. Utvalget ble også bedt om å vurdere organiseringen av det offentlige hjelpeapparatet og om å identifisere og vurdere eventuelle økonomiske eller lovmessige hindre for samarbeid.

Utvalgets utredning *Det du gjør, gjør det helt – bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge* (NOU 2009:22), ble overlevert Barne- likestil-

lings- og inkluderingsdepartementet i desember 2009. I samarbeid med andre aktuelle departementer forbereder nå Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet en bred høring av forslagene i Flatø-utvalget.

Jeg vil for øvrig nevne at ett av tiltakene i regjeringens strategi for forebygging Felleskap – trygghet – utjevning, er å gjennomgå regelverket for formidling av opplysninger mellom tjenestene i det offentlige tjenesteapparatet. Hensikten med dette arbeidet er å sikre mer effektiv informasjonsutveksling mellom tjenestene i tilfeller som berører liv, helse og livsvilkår. Arbeidet omfatter en kartlegging av praksis og rettsoppfatninger i ulike fagmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 595

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:445 (2009-2010) tok jeg opp problemstillingen knyttet til den 3350 meter lange strekningen uten midtdeler på E18 øst for Grimstad, der det er mange ulykker. Jeg er glad for at statsråden i sitt svar fra 19. januar 2010 nå sier det skal tas tak i saken, og at byggingen kan starte i 2011.

Vil statsråden også vurdere å iverksette strakstiltak med midlertidig midtdelere for å forhindre enda flere trafikkulykker frem til ny permanent midtdeler er på plass?»

BEGRUNNELSE:

Det er nesten sammenhengende midtdeler på E18 fra Kristiansand i Vest-Agder til Harebakken i Arendal i Aust-Agder, men det gjenstår en strekning på 3350 meter øst for Grimstad. Det har vært en rekke ulykker på strekningen. Den siste måneden har det ifølge Agderposten 30. januar 2010 vært flere alvorlige ulykker, også etter mitt spørsmål om faste midtdelere dokument nr 15:445.

- 17. desember frontkolliderte to biler ved Bietunnelen. En person alvorlig skadet.
- Tidligere samme dag kolliderte en personbil og en lastebil. Lettere personskader.
- 25. desember fikk en bilist sleng på bilen, og skar over i motsatt kjørefelt og ut i grøfta.

- 25. januar kolliderte en bil med enden av midtdeleren ved Frivoll. Mindre personskade.
- Ifølge Paal Sodefjed (fylkessekretær Trygg Trafikk) var det en ulykke til i forrige uke mellom Bie og Vik.
- 29. januar fikk en bilist skrens ved Bietunnelen, og skled over i motsatt kjørefelt.
- 29. januar frontkolliderte to biler i bakken ved MC-klubben, rett ved Vik.
- I tillegg til disse datofestede ulykker, har jeg fått telefon om andre som har skrenset over i motgående kjørefelt og endt i grøfta på andre siden, hvor det bare har vært materielle skader.

Midlertidige midtdelere har vist seg å være et godt tiltak andre steder i landet, og bør også vurderes på E18 øst for Grimstad. Jeg er veldig bekymret for denne strekningen, og håper noe kan gjøres før liv går tapt.

Svar:

Jeg er kjent med at det har vært en rekke ulykker i vinter, derav fem med personskader. E18 driftes etter en såkalt barvegstrategi, men det har vært kraftige snøfall flere ganger i vinter og flere av ulykkene har skjedd på dager med vanskelige kjøreforhold.

Det har nylig vært avholdt et møte mellom Statens vegvesen og politiet om de ulykkene som har vært. Statens vegvesen gjør for tiden en vurdering av

hvilke midlertidige tiltak som bør iverksettes i påvente av breddeutvidelse og midtrekkverk. Statens vegvesen meddeler at det som strakstiltak bl.a. vil satt opp et fareskilt (skilt 148) med underskilt (817.4) for det aktuelle stedet hvor det har vært flere ulykker. Dette er med bakgrunn i en analyse av adferdsmønstret forut for noen av de alvorlige ulykkene. Andre tiltak kan bli vurdert senere.

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at det dessverre ikke er plass til midlertidig betongmidtdeleler på flere av delstrekningene uten å gjøre vegen bredere. Betongdeler kan i teorien settes på de strekningene som har tilstrekkelig bredde, men dette vil ikke

løse problemet i forhold til alle de ulykkene som har vært. Det er også vanskelig å finne en god endeavslutning på en betongdeler i det aktuelle området. Det er uheldig med mange oppstykkede strekninger med midtrekkverk. Det er ofte standardsprang som gir uheldig kjøremønster og som medfører ulykker.

Det er fremdeles min ambisjon å forsere arbeidet med et permanent midtrekkverk på den aktuelle strekningen så langt det er praktisk mulig. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med denne saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2011.

SPØRSMÅL NR. 596

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 12. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Sentralbanksjefen advarer mot høy lånefinansiert boliginvestering og har gitt uttrykk for at folk bør gå over til fastrentelån for minsket risiko. De aller fleste har flytende rente på sine boliglån og en overgang vil bli kostbar bl.a. på grunn av reglene om overkursberegning ved skifte.

Deler finansministeren sentralbanksjefens bekymring, og i så fall hva mener han myndighetene kan bidra med for å lette overgangen til fastrentelån og lavere risiko ved boliglån?»

Svar:

Om lag 80 pst. av norske husholdninger eier egen bolig. Dette er høyt i internasjonal sammenheng. Den høye andelen selveide boliger bidrar til tilsvarende høy gjeldsbelastning i norske husholdninger, og til at renteutgiftene utgjør en forholdsvis stor andel av husholdningenes inntekter. Husholdninger kan sikre seg mot kortsiktige rentesvingninger ved å binde renten. Selv om det er tilbud om fastrentelån i lånemarkedet, foretrekker norske lånekunder i stor grad flytende rente. Mer enn 90 pst. av utlånene til husholdningene er lån med flytende rente, og mindre enn én pst. av utlånene har rentebinding lengre enn fem år. Rente- og boligpris-utviklingen er derfor av stor betydning for norske husholdningers samlede finansielle risiko.

Husholdningenes valg mellom flytende og fast rente kan være motivert ut fra ulike hensyn. Fastrentelån kan redusere husholdningenes samlede risiko

knyttet til rentesvingninger, og gi mer forutsigbare utgifter. Men selv om det nok vil kunne være tilfellet for mange husholdninger, kan vi ikke generelt si at det for den enkelte husholdning er forbundet med mindre risiko å ha fast rente framfor flytende rente på boliglånet. For husholdninger som ønsker eller trenger fleksibilitet, vil derimot rentebinding kunne øke risikoen for overkurs ved tidlig innløsning dersom man skal flytte eller av andre grunner ønsker å selge boligen. Denne risikoen øker med rentebindingsperiodens lengde, og særlig når markedsrentene faller. For ordens skyld viser jeg til at overkurs bare vil kunne bli beregnet ved førtidig innløsning av fastrentelån.

For økonomien som helhet kan større utbredelse av boliglån med fast rente tenkes å bidra positivt til finansiell stabilitet. Større innslag av fastrentelån vil gjøre husholdningenes finansielle situasjon mindre avhengig av renteendringer, og bidra til en mer stabil utvikling i boliggetterspørselen og i boligprisene. Det vil imidlertid alltid være svingninger, og vi ser store boligprissvingninger også i land hvor det er mer vanlig med fastrentelån. Styringsrenten vil typisk være lav (eller på vei ned) i nedgangskonjunkturer, noe som vil redusere renteutgiftene til de husholdninger som har boliglån med flytende rente, når sannsynligheten for inntektsbortfall i husholdningene (som følge av økt ledighet mv.) er høyere. Dette gir opphav til en naturlig demping av husholdningenes risiko dersom de har lån med flytende rente.

Av hensyn til finansiell stabilitet er det altså for-

hold som taler både for og imot økt innslag av boliglån med fast rente, og forutsetter vi at banker og låntakere forstår og tar høyde for rente-risikoen ved opp-tak av lån med flytende rente, kan vi ikke konkludere med at flere fastrentelån vil være gunstig samlet sett. Av hensyn til den enkelte husholdnings mulighet til å tilpasse seg hensiktsmessig etter egen risikotoleranse, inntektssituasjon mv., bør imidlertid fastrentelån være et godt og tilgjengelig alternativ til lån med flytende rente. Herunder er det viktig at lånebetingelsene for fastrentelån er – og oppleves som – balanserte, og at fastrentelån som produkt utvikles og synliggjøres fra bankenes side. Generelt vil lånene bli tillagt en margin ved fastrentelån (betaling for det å kjøpe en fastrente). Denne marginen vil variere med rente-forventningene framover.

Vi må anta at når så mange husholdninger velger lån med flytende rente er det fordi de foretrekker denne rentebetalingstypen, men det er viktig at husholdningene er klar over at de har valgmuligheter og at fastrentelån i en del situasjoner kan være mer egnet for den enkelte. Når det gjelder betingelser og priser på lån generelt, er dette i stor grad knyttet til hvordan bankene finansierer sine utlån. Bankenes finansieringssituasjon vil derfor være av stor betydning.

Boligmarkedet og husholdningenes boliggjeld spiller en sentral rolle i økonomien. Mange perioder

med finansiell og økonomisk ustabilitet har hatt ut-spring i forhold i boligmarkedene, senest finans-krisen som begynte med tap i det amerikanske bolig-markedet. Boligprisnivået i Norge er nå høyt, både i historisk sammenheng og sammenliknet med nivået i andre land, samtidig som rentene er lave. Boligprisfall kan dermed skape utfordringer for husholdningene, og ha store konsekvenser for økonomien som helhet. Høy boligprisvekst og økende sårbarhet i husholdningene er vesentlige risikomomenter for finansiell stabilitet.

Jeg deler derfor sentralbanksjefens bekymring for utviklingen i boligmarkedet, og jeg er enig med finansstilsynsdirektøren i at vi bør se på om det er behov for tiltak rettet mot bankenes utlånspraksis. Finansstilsynet varslet i brev 1. februar 2010 til Finansdepartementet, jf. tilsynets pressemelding samme dag, at det nå arbeider med å utarbeide retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål. Retningslinjene skal etter planen legges fram tidlig i mars 2010. Nytt og strengere regelverk for hvordan bankene skal finansiere sine utlån, som er varslet i samme brev, vil også kunne bidra til at tilbudet på fastrentelån blir bedre. Men som nevnt har fastrentelån både fordeler og ulemper, og generelt er det vanskelig å ha generelle oppfatninger om hva som lønner seg for den enkelte.

SPØRSMÅL NR. 597

Innlevert 2. februar 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 10. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spm. 515 om hvordan fylkene bruker penger på veivedlikehold fra 1.1.2010. Jeg går ut fra at statsråden er opptatt av å følge godt med på hvordan de nye fylkesveiene spesielt og alle fylkesveiene generelt blir vedlikeholdt. Derfor bør det gjennomføres en sammenligning mellom de enkelte fylkers budsjett for veivedlikehold i 2009 og budsjett for 2010 sammenholdt budsjett 2009 tillagt midler fra Forvaltningsreformen inkl. 1 mrd. i økt rammeoverføring.

Vil statsråden legge frem en slik oversikt?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spm. 515 oppgis at det i 2009 ble budsjettert med 1,9 mrd.kr. til drift og vedlikehold av fylkesveinettet.

I Prp. 1S (2009-2010) er det oppgitt både fylkesvis og samlet fordeling av midler til drift og vedlikehold - samlet med 2542 mrd. kr.

I tillegg kommer samlet 1 mrd.kr. til ekstra innsats gjennom økt rammetilskudd.

Samlet skulle dette gi ca. 5,5 mrd. kr.

Når SD oppgir at det i fylkeskommunenes budsjetter for 2010 samlet er satt av 4639 mrd.kr. til drift og vedlikehold kan det se ut som om det fra fylkene brukes mindre penger til dette formålet enn de beløpene som følger med Forvaltningsreformen.

Svar:

Bevilgningen til fylkeskommunenes nye samferdselsoppgaver som følge av forvaltningsreformen ble i budsjettet for 2010 foreslått fordelt med i underkant av 5,7 mrd. kr over kap. 572, post 60 Rammetil-

skudd til fylkeskommuner. Det ble i tillegg lagt inn 1 mrd. kr til en styrking av fylkeskommunenes frie inntekter i 2010 begrunnet med det økte vegansvaret. Den samlede overføringen til fylkeskommunenes nye samferdselsoppgaver over kap. 572, post 60 ble således 6,7 mrd. kr.

Som omtalt i svar på spørsmål 515, har fylkeskommunene meldt tilbake at de vil bruke 4,6 mrd. kr til drift og vedlikehold i 2010. Det er usikkerhet i disse tallene. Til sammenlikning utgjør summen av de fylkesvise budsjettene for 2009 (det gamle fylkesveg-nettet) og de beregnede midlene til drift og vedlikehold som følge av forvaltningreformen i 2010 (det nye fylkesvegnettet) i underkant av 4,5 mrd. kr.

Det ble ikke lagt eksplisitte statlige føringer om fylkeskommunene skulle bruke tilleggsbevilgningen på 1 mrd. kr til drift, vedlikehold, investeringer eller på andre områder. Fylkesfordelingen av midlene er imidlertid gjort på bakgrunn av den fordelingsmodellen som er benyttet til fordeling av midler til investeringer. Bakgrunnen for dette er erkjennelsen av at det også på fylkesvegnettet er et betydelig vedlikeholdsetterslep, og at det kun er økte rammer til investeringer i vegnettet som på sikt kan bidra til reduksjon i etterslepet. Styrkingen av de frie inntektene fordeler seg slik:

Mill 2010-kr

	Styrking frie inntekter
01 Østfold	38
02 Akershus	66
03 Oslo	51
04 Hedmark	45
05 Oppland	41
06 Buskerud	48
07 Vestfold	31
08 Telemark	38
09 Aust-Agder	21
10 Vest-Agder	30
11 Rogaland	67
12 Hordaland	89
14 Sogn og Fjordane	106
15 Møre og Romsdal	68
16 Sør-Trøndelag	56
17 Nord-Trøndelag	42
18 Nordland	92
19 Troms	45
20 Finnmark	26
	1 000

Selv om en betydelig del av riksvegnettet er overført til fylkeskommunene, har Samferdselsdepartementet et overordnet ansvar for å følge med på og vurdere utviklingen i vegnettet. Derfor vil departementet i samarbeid med Statens vegvesen utvikle et opplegg for rapportering om fylkeskommunenes bevilgninger til fylkesveger. Slik rapportering er viktig blant annet for å bidra til å synliggjøre erfaringer med forvaltningsreformen og for å kunne vurdere utvikling i tilstanden på fylkesvegnettet.

SPØRSMÅL NR. 598

Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 12. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Gjennom NRK er det i dag blitt kjent at NSB forskjellsbehandler eldre arbeidstakere som har fylt 67 år utenfor Oslo-regionen gjennom ikke å innrømme honnørrabatt på månedskort. Som eier av NSB er

det naturlig at Staten griper inn og får på plass felles rabattordninger for alle eldre arbeidstakere når de bruker NSB uavhengig av hvor de bor.

Vil statsråden rydde opp i rabattordningene hos NSB slik at eldre arbeidstakere over hele landet innrømmes honnørrabatt når de bruker NSB?»

BEGRUNNELSE:

Det synes å være full politisk enighet om at det er viktig at eldre arbeidstakere oppmuntres til å stå i jobb også etter fylte 67 år. Da er det viktig at forhold legges til rette slik at det ikke oppfattes som en ulempe at man fortsetter i jobb. Det er også bred enighet om at togtilbudet bør forbedres. Jeg håper derfor statsråden som eier av NSN snarest vil få på plass en rabattordning som likebehandler arbeidstakere over 67 år.

Svar:

De sosialt begrunnede rabattene, herunder honnørrabatt med 50 % rabatt på full pris, er innført etter ønske fra staten som element i avtalen om offentlig kjøp av persontransport med tog, på lik linje med alt

annet offentlig kjøp med andre transportmidler. Noen fylkeskommuner ønsker å ha sosiale rabatter som går lenger enn minstekravet og må i så tilfelle betale for det. Det medfører at man i Oslo og Akershus også får honnørrabatt på månedskort og at Oslos og Akershus' kostnader forbundet dette er innbakt i avtalen om takstsamarbeidet med Ruter AS.

Månedskort gir en vesentlig rabatt for brukerne, normalt over 50 % rabatt i forhold til enkeltbillett. En endring av bestemmelsene for honnørbillett på NSB til også å omfatte månedskort i resten av landet vil med stor sannsynlighet medføre at all offentlig kjøpt transport må få samme vilkår. Jeg tror ikke det er hensiktsmessig sosialpolitikk å benytte offentlige midler til dette formålet og har ingen planer om å ta initiativ til å endre dagens ordning.

SPØRSMÅL NR. 599

Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 9. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en fullstendig oversikt over Norske statsbaners rabattordninger?»

BEGRUNNELSE:

I nyhetsbilde 3.2.2010 fremkommer det at NSB forskjellsbehandler pensjonister avhengig av hvor man bor i landet slik at det ikke er like forhold mht å få rabattordninger for månedskort for honnør-reisende. Forskjellsbehandlingen bygger ikke oppunder målet om å stimulere pensjonister til å stå lengre i arbeid. I andre sammenhenger fremkommer det at statsansatte har fordeler ved å reise med NSB. Studenter er en annen gruppe som krever rabattordninger for å reise med tog slik at dette motiverer unge mennesker til å reise kollektivt. I tillegg er det reduserte priser på togreiser for barn. Det er derfor svært interessant å få en fullstendig oversikt over alle de ordninger som gjelder i hele eller deler av landet og

begrunnelsen for disse, samt de økonomiske kostnader disse har for den enkelte og samfunnet!

Svar:

NSB gir på sine internettsider en oversikt over rabattordningene: <http://www.nsb.no/togbilletter/>

De fleste av rabattordningene er kommersielt begrunnet og kan fritt fastsettes av NSB. De sosialt begrunnede rabattene er innført etter ønske fra staten som element i avtalen om offentlig kjøp av persontransport med tog, på lik linje alt annet offentlig kjøp med andre transportmidler.

For honnørrabatt gjelder 50 % rabatt på full pris. Noen fylkeskommuner ønsker å ha sosiale rabatter som går lenger enn minstekravet. Det medfører at man i Oslo og Akershus også får honnørrabatt på månedskort og dette er innbakt i avtalen om takstsamarbeidet med Ruter AS.

SPØRSMÅL NR. 600**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 10. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Aftenposten har 3. februar en artikkel om situasjonen i hæren beskrevet slik den oppleves av flere offiserer. Gjennomgående er det trist lesning og viser en hær som ikke er på det nivå den bør være. Bl.a. sier en offiser "Økonomien tillater bare halvparten av øvelsesdøgn beskrevet i reglementet for utdanning av soldater".

Kan statsråden bekrefte at dette er tilfelle eller bedriver flere offiserer her en direkte feilinformasjon av fakta?»

BEGRUNNELSE:

Bildet som tegnes av det norske forsvaret er dystert og brigaden i nord omtales som et benløst skjelt. Det som likevel er et pluss, slik jeg ser det, er at det finnes ansvarlige offiserer som tør å si fra om hvordan hverdagen oppleves og hvordan den påvirker vår forsvarsevne. Jeg håper statsråden også ser dette poenget.

Svar:

La meg innledningsvis understreke at regjeringen har lagt betydelig vekt på å styrke Hæren. I tråd med denne politikken er bemanningen økt med rundt 50 prosent over de fire siste år. Det høye nivået ved ut-

gangen av 2009 videreføres i 2010. Hærens budsjett er fra og med 2006 til og med 2010 reelt styrket med 745 mill. kroner.

Under utarbeidelse av innværende langtidsplan 2009-2012 ble det lagt til grunn at øvingsnivået i Hæren var for lavt. Det har derfor vært forutsatt en gradvis opptrapping fremover mot 2012. Øvingsaktiviteten i Hæren i 2009 var i gjennomsnitt ca. 17 øvingsdøgn. Den er planlagt til i gjennomsnitt ca. 20 øvingsdøgn i 2010. Vinterøvelsen Cold Response kommer i tillegg med ca. 7 øvingsdøgn. Øving er prioritert til avdelinger som bidrar til pågående operasjoner. For eksempel har Telemark bataljon gjennomført 28 øvingsdøgn i 2009.

Forsvarsdepartementet vil i tillegg nevne at også operasjonsspesifikk trening og deltagelse i operasjoner gir en meget betydelig oppbygging av kompetanse. Like fullt er det helt nødvendig å øke treningsnivået til de deler av Hæren som fortsatt ligger under ønsket nivå. Et hovedmål de siste årene av langtidsperioden er å få til en slik økning.

Forsvarets struktur på overordnet nivå frem mot 2012 vurderes som tilfredsstillende og utviklingen i Hæren er i hovedsak i rute. Det må likevel understrekes at det er krevende å gjennomføre både omstilling, styrkeproduksjon og operasjoner samtidig.

SPØRSMÅL NR. 601**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 9. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I svar på skriftlig spørsmål nr. 542 skriver utenriksministeren at økningen av det totale sivile bidraget til Afghanistan fra 2008 fra 500 til 750 mill. kr. muliggjør nye prioriteringer og innsatsområder.

Kan det bes om en detaljert oversikt over bruken av de 250 mill. kr. årlig fra budsjettåret 2008 fram til i dag?»

Svar:

Økningen på 250 millioner kroner i den samlede sivile innsatsen til Afghanistan i 2008 innebar et årlig

samlet bistandsengasjement på 750 millioner kroner. Den sivile innsatsen fordeles på ulike programmer i nær kontakt med afghanske myndigheter, FN, Verdensbanken, andre givere og frivillige organisasjoner.

Økningen i sivil bistand til Afghanistan har gjort at vi nå er bedre i stand til å møte afghanske behov og at vi har større tyngde og gjennomslagskraft i dialogen med andre givere, FN og Verdensbanken.

De 250 millioner kronene som har kommet i tillegg siden 2008 har ikke blitt brukt på siden av den allerede eksisterende bistandsporføljen, men den

satte oss i stand til å besvare afghanske myndigheters anmodning om økt innsats på sivil sikkerhetssektor. Videre ble økningen benyttet til å styrke de øvrige finansielle rammene for våre tre hovedinnsatsområder: i) styresett, ii) landsbygddutvikling og iii) utdanning, - i tillegg til mer kortsiktig og humanitær innsats. Bruken av de ekstra 250 millioner kronene går da inn i totalforbruket på 750 millioner kroner. Den oversikten jeg gir her er derfor på dette totalforbruket.

For å sikre best mulig bruk av norske ressurser, i henhold til afghanske prioriteringer, ser vi nå på innretningen av bistanden. Jeg vil i dag 9. februar gi en redegjørelse for Stortinget om Norges sivile og militære innsats i Afghanistan. Jeg vil der forklare rammebetingelsene i Afghanistan og veien videre for den norske innsatsen.

Vedlagt følger NORADs offisielle statistikk over Norges totale bistand til Afghanistan for 2008 fordelt på DAC-sektor, avtalepartner og tittel. Tilsvarende statistikk for 2009 vil først foreligge i mars/april. Nedenfor gis derfor en foreløpig oversikt over fordelingen i 2009, fordelt på hovedinnsatsområder og mottaker.

1. Styresett: ca. 51 %

Styresett ”generelt” (35 %, eller NOK 261,4 mill) består av kjernestøtten til Verdensbankfondet Afghanistan Reconstruction Trust Fund (ARTF) på NOK 120 millioner, samt NOK 15 millioner til det nasjonale justisprogrammet, som også inngår i ARTF. I tillegg bidro Norge med NOK 40 millioner til gjennomføring av president- og provinsvalget, NOK 20 millioner til kvinners rettigheter, 8 millioner til Olje for Utvikling og 18,4 millioner til kapasitetsbygging av offentlig sektor. De resterende NOK 40 millioner ble fordelt på mindre tiltak for menneskerettigheter og ytringsfrihet, sivilt samfunn/advocacy, anti-korupsjon, forsoning, kultur og forskning.

Sikkerhetssektor-andelen (16 %, eller NOK 115 millioner) består av NOK 60,6 millioner til Law and Order Trust Fund Afghanistan (LOTFA), NOK 38 millioner til norske politi/fengselsrådgivere, NOK 10,5 millioner til oppløsning av ulovlige væpnede grupper gjennom DIAG-programmet og NOK 6 millioner til fengselsprosjektet i Meymaneh som implementeres av den frivillige organisasjonen ACTED.

2. Landsbygddutvikling: ca. 23 %

NOK 174,6 millioner ble totalt benyttet til landsbygddutvikling i 2009. Midlene ble fordelt via følgende kanaler: National Solidarity program (NSP) mottok NOK 30 millioner gjennom ARTF og det nasjonale programmet National Area Based Development Programme mottok NOK 15 millioner. NOK 40,7 millioner ble kanalisert til ACTED for tiltak i Faryab, mens resten ble fordelt til Kirkens Nødhjelpsprogrammer (NOK 30,4 millioner), Aga Khan Foundation (NOK 21 millioner), DACAAR (NOK 14,6 millioner i Faryab), FAO (NOK 11 millioner), Afghanistankomiteen (NOK 8,6 millioner) og UNODC (NOK 3,2 millioner).

3. Utdanning: ca. 11 %

Norge ga i 2009 totalt NOK 81 millioner til utdanningssektoren i Afghanistan. Hovedandelen, som utgjør NOK 53 millioner, ble benyttet til grunnutdanning gjennom det nasjonale utdanningsprogrammet EQUIP og NOK 3 millioner ble benyttet til pensumutvikling i UNESCOs regi. Norsk innsats for høyere utdanning bestod i 2009 av NOK 25 millioner, tilsvarende 4 % av total sivil innsats, i form av støtte til National Institute for Management and Administration (NIMA).

4. Humanitær bistand: ca. 15 %

Norge brukte i 2009 totalt NOK 127 millioner på tradisjonelle humanitære tiltak til prioriteringsområdene flyktninger, humanitær nedrustning, helse (lokal nødhjelpsrespons gjennom Røde Kors). FNs humanitære appell var styringsdokumentet for støtten. NOK 40 millioner av midlene ble kanalisert til Norges Røde Kors' arbeid for å styrke afghansk nasjonal og lokal organisasjonsutvikling, førstehjelp/nødhjelpsrespons og støtte til mineofre. På anbefaling av OCHA, støttet Norge vinterforberedelser og forebygging av H1N1.

Vedlegg til svar:

NORADs offisielle statistikk over Norges totale bistand til Afghanistan for 2008 fordelt på DAC-sektor, avtalepartner og tittel.

Lenke:

<http://www.regjeringen.no/upload/UD/Vedlegg/Hum/noradstatistikk.pdf>

SPØRSMÅL NR. 602**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 10. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Stavanger Aftenblad har lørdag 30. januar en artikkel om besøk fra NATO general Wolfgang Kørte, hvor det hevdes at NATO kan komme til å forlate Stavanger på grunn av endrede forutsetninger.

Mitt spørsmål blir derfor om statsråden er kjent med om det foreligger slike vurderinger hos NATO i dag og om det har vært diskusjon mellom statsråden eller noen fra hennes personell om en slik mulighet?»

BEGRUNNELSE:

I artikkelen hevdes det også at NATO mener at Norge ikke har forholdt seg til gjensidige forutsetninger, noe som kan komme til å ramme vår troverdighet på sikt.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 3. februar 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om vurderinger rundt fremtidig lokalisering av Joint Warfare Centre (JWC) i Stavanger, som følge av at det operative hovedkvarteret er flyttet til Bodø.

Norge har forpliktet seg til å yte vertslandsstøtte til JWC på Jåtta i form av bl.a. avtalte tjenester. Denne støtten er regulert gjennom en avtale mellom Norge og NATO som ble inngått i 2006. Forsvarsdepartementet har, senest i januar 2010, forsikret JWC om at våre forpliktelser ligger fast. Avtalen gir ingen binding om at det operative hovedkvarteret må ligge på Jåtta ved Stavanger. JWC har bekreftet dette gjennom et brev til sjefsredaktøren i Stavanger Aftenblad og i en pressemelding.

Forsvarsdepartementet er ikke kjent med at det foreligger noen vurderinger i NATOs organer om at JWC kan komme til å forlate Stavanger som følge av flyttingen av det nasjonale operative hovedkvarteret til Bodø. Derimot er departementet kjent med JWCs behov for rimelig innkvartering. Selv om innkvartering ikke er en forpliktelse i inngåtte avtaler, har departementet lovet JWC at behovet for slik innkvartering vil bli vurdert i forbindelse med en pågående helhetsplanlegging for Forsvaret i Stavanger-området.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 9. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden starte innhenting av anbud for kvalitetssikring av KVUen veiutbyggingen i Nedre Glomma-regionen, slik at arbeidet kan starte opp uten forsinkelser når høringen er over?»

BEGRUNNELSE:

Fredrikstad bystyre har for flere år siden vedtatt en utbyggingsplan for nye veiløsninger i og rundt Fredrikstad sentrum, den såkalte Fredrikstad-pakka. Konseptutvalgsutredningen (KVU) for Nedre Glomma vil være ferdig 1. mars. Deretter skal den på høring og så skal det foretas en kvalitetssikring. Hele planprosessen

er så tidkrevende at det faktisk kan gå flere valgperioder fra de første vedtak om å løse trafikkproblemene gjøres, til den konkrete utbyggingen kan starte.

Derfor er det viktig at alt som kan gjøres for å korte ned denne tiden blir gjort.

Svar:

Ansvar for den statlige ordningen med ekstern kvalitetssikring (KS1, KS2) er lagt til Finansdepartementet. Rammene for ordningen blir styrt av en rammeavtale som Finansdepartementet har inngått med et utvalg konsulentmiljøer. Konsulentmiljøene er valgt gjennom en offentlig anbudsutlysning.

Konsulent til konkret kvalitetssikringsoppdrag vil bli hentet fra de miljøene som har rammeavtale med Finansdepartementet. Valg av konsulent blir gjort av Finansdepartementet i samråd med det/de aktuelle fagdepartement(ene).

Samferdselsdepartementet vil motta KVUen for transportsystemet i Nedre Glommaregionen med sikte på ekstern kvalitetssikring KS1 så snart den lokale

høringen av dokumentet er gjennomført. Dersom Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet mener at KVUen tilfredsstillt kravene for å kunne sendes til ekstern kvalitetssikring (KS1), vil oppdraget kunne startes raskt. Som det framgår over er det ikke behov for utlysning av tilbud på det konkrete oppdraget.

SPØRSMÅL NR. 604

Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 12. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«1. juli 2009 ble det innført et forbud mot deponering av organisk nedbrytbart avfall i Norge. I tiden som har gått etter at forbudet ble innført er det blitt klart at praksisen i forhold til å gi dispensasjon fra forbudet varierer betydelig mellom fylkene.

Kan undertegnede be om å få oversendt en fylkesfordelt oversikt over dispensasjoner som er gitt fra deponiforbudet etter innføringen 1. juli 2009?»

Svar:

Forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall ble innført for å redusere utslippene av metan fra avfallsdeponier og for å øke gjenvinningen. Da forbudet ble fastsatt, ble det forventet at det ville ta omkring fem år før tilstrekkelig alternativ behandlingsskapitet var etablert. Det ble derfor vurdert som nødvendig å åpne for midlertidige dispensasjoner fra forbudet.

Fylkesmennene skal rapportere til Klima- og forurensningsdirektoratet om status for deponiarbeidet innen 1. mars 2010. Dette vil gi et godt grunnlag for en samlet oversikt over dispensasjoner. Vedlagte tabell fra Klima- og forurensningsdirektoratet viser imidlertid en foreløpig oversikt over de dispensasjoner fylkesmennene har gitt. Det understrekes at dette ikke er en fullstendig og endelig oversikt og at det trolig forekommer feil og mangler i datagrunnlaget. Blant annet mangler tall for enkelte fylker.

Om lag 70 % av alle deponier for ordinært avfall har søkt om dispensasjon. Få søknader er blitt avslått,

men en del dispensasjoner er blitt gitt med relativt kort varighet. En dispensasjon omfatter ikke nødvendigvis hele den avfallsmengden deponiet mottok før deponiforbudet trådte i kraft. Samme deponi kan også ha flere dispensasjoner for ulike avfallsfraksjoner eller avfall fra ulike avfallsbesittere. Det er stor variasjon i hvilke avfallsmengder som omfattes av hver enkelt dispensasjon. Den foreløpige oversikten omfatter totalt 44 dispensasjoner av ulik varighet. Disse dispensasjonene utgjør til sammen om lag 360 000 tonn avfall i 2009, 290 000 tonn i 2010 og 120 000 tonn i 2011. Klima- og forurensningsdirektoratet har tidligere anslått at forbudet vil føre til at omtrent 650 000 tonn avfall årlig, som ellers ville gått til deponi, må behandles på annen måte.

Det er tilstrebet størst mulig likebehandling ved fylkesmennenes behandling av dispensasjonssøknader gjennom relativt detaljerte retningslinjer fra Klima- og forurensningsdirektoratet. I retningslinjene blir det lagt vekt på at dispensasjon bare bør innvilges i tilfeller hvor det ikke foreligger hensiktsmessige alternativer til deponering og hvor det er konkrete planer om levering av avfallet til annen behandling fra et fastsatt tidspunkt. Markedssituasjonen for forbrenning av avfall har nå for øvrig endret seg slik at det ikke lenger er samme mangel på forbrenningskapasitet, og mye av grunnlaget for å gi dispensasjoner har dermed falt bort. Jeg er kjent med at Klima- og forurensningsdirektoratet har bedt fylkesmennene om å være svært restriktive med å innvilge søknader om forlengelse av de dispensasjoner som er gitt.

Vedlegg til svar:

Vedlegg: Foreløpig oversikt over dispensasjoner

Fylke	Antall	*Mengder i 2009**	*Mengder i 2010	*Mengder i 2011	*Sum
Hordaland	5	77500	70834	-	148334
Rogaland	3	33983	37417	-	71400
Vest-Agder	4	40000	80000	-	120000
Vestfold	1	500	-	-	500
Hedmark	2	6000	12000	12000	30000
Oppland	3	42940	32880	18940	94760
Aust-Agder	4	29000	-	-	29000
Telemark	7	32450	36500	20250	89200
Finnmark	2	-	-	-	-
Troms	2	4500	4500	-	9000
Østfold	2	16250	16250	-	32500
Oslo & Akershus	2	35000	-	-	35000
Buskerud	7	45225	71450	71450	188125
Sogn og fjordane	-	-	-	-	-
Møre og romsdal	-	-	-	-	-
Sør Trøndelag	-	-	-	-	-
Nord Trøndelag	-	-	-	-	-
Nordland	-	-	-	-	-
Sum		363348	290997	122640	847819

* Mengder i tonn

** Mengder i 2009 gjelder for 6 måneder (1/7-31-12)

SPØRSMÅL NR. 605

Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hvert år påkjøres over 7000 vilt i Norge av tog eller bil. Nesten daglig er det elgpåkjørsler gjennom Hallingdal. Jernbanen er også berørt og som et eksempel er det på 10 år, kjørt i hel 2876 elg på Nordlandsbanen. Mye kan gjøres for å begrense antall vilt-påkjørsler. Alt fra økt jakt, vinterføring, merking, skilting og viltgjerd er eksempler på tiltak.

Hvordan ser ministeren på utfordringen med vilt-påkjørsler og hva gjøres for å begrense antall påkjørsler?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2007-2008 økte antall innmeldte skader fra dyrepåkjørsler med 16 % i følge forsikringsselskapet

TrygVesta. Statistikk fra Statistisk sentralbyrå viser at antall omkomne hjort, elg, rådyr og rein har økt med ca 1800 dyr fra 1998/99 til 2008/09. Vilt-påkjørsler gir store skader og kan være en svært dramatisk opplevelse. Antall drepte og skadde i slike ulykker var 277 i 2008.

Det er viktig at ulike instanser arbeider sammen for å begrense antall påkjørsler av vilt langs vei og bane. I Hallingdølen kunne vi den 28.12.09 lese om at Statens vegvesen ville hente inspirasjon i Finland å merke rein med refleks. Andre eksempler vi har sett er at statens vegvesen, på spesielt ulykkesbelastede strekninger, har merket med blod og i enkelte tilfeller også latt viltet ligge igjen, for å få bilistene til å bli mer oppmerksomme.

Svar:

Påkjørsel av dyr er en svært beklagelig konsekvens av transportaktivitet enten det er på veg eller på jernbane. I likhet med representanten Gustavsen er jeg ikke tilfreds med at det blir kjørt i hjel et betydelig antall dyr i Norge. Tallet på dyrepåkjørsler med tog varierer riktignok fra år til år og gjennom året, blant annet som følge av mengde snø, dyrenes aktiviteter og tilgangen på fôr. Men dette er uansett et problem jeg tar på stort alvor, og jeg er opptatt av at det både iverksettes tiltak som reduserer antallet påkjørsler, samtidig som det er nødvendig å sikre at påkjørte dyr tas hånd om på en best mulig måte.

Ansvar for hindre at dyrene kommer inn på sporet ligger hos Jernbaneverket som forvalter av infrastrukturen. Når det gjelder husdyr, tamrein mv, har også eier av dyrene en plikt til å føre tilsyn med disse, jf. dyrevernloven § 2.

Det forebyggende arbeidet med å hindre dyrepåkjørsler i form av vegetasjonsrydding, gjerding og øvrige tiltak gjennomføres på steder der man antar effekten blir størst. En del av Jernbaneverkets ordinære drift innehar elementer som bl.a. skogrydding, brøyting, vegetasjonsfjerning og lignende langs jernbanelinjene for å gi lokførerne bedre oversikt og gi dyrene

bedre retrettmuligheter når tog kommer. I tillegg har Jernbaneverket gjennomført tiltak som saktekjøring, foring, viltspeil, sprøyting og utlegging av ulveurin osv. Gjennomføringen av tiltak skjer normalt i tett samarbeid med blant annet lokale viltneemnder i berørte kommuner. Det ble for 2009 bevilget 5 millioner kroner ekstraordinært over Jernbaneverkets budsjett til tiltak for å hindre dyrepåkjørsler. Dette har resultert i en ekstraordinær innsats på dette området.

Jernbaneverket har også, i godt samarbeid med NSB, gjennomført kurs og opplæring av kommunenes fallviltgrupper (og lokalt politi), slik at disse ikke trenger å vente på sikkerhetsmann fra Jernbaneverket ved ferdsel i og ved sporet ved ettersøk og avliving av skadde påkjørte dyr. Dette har fungert svært bra og tilbakemeldingene fra de involverte partene tilsier at responstiden ved påkjørsel har gått ned.

Dyrepåkjørsler vil dessverre være et problem også i tiden framover, men det er viktig for meg at det settes inn hensiktsmessige tiltak som kan redusere antall drepte dyr og redusere påkjørte dyrs lidelser. Jeg er derfor opptatt av at Jernbaneverket, sammen med transportutøverne, jobber målrettet på dette feltet.

SPØRSMÅL NR. 606

Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 10. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Samfunnet og enkeltmenneskene er i dag helt avhengig av en sikker strømframføring. I forbindelse med det store snøfallet rundt nyttår, i vestre del av Vest Agder var enkelte abonnenter uten støm opp til 5 døgn. Utstyr som vannpumper, nødvendig utstyr til gårdsdrift etc. kunne da ikke benyttes. Trær som hadde falt over linjen var hovedårsaken til strømbruddene.

Vil statsråden sørge for at regelverket for linjerydding blir revidert og skjerpet for å gi sikrere strømforsyning til abonnentene i framtiden?»

BEGRUNNELSE:

Dagens samfunn er så teknologisk, og elektrisk strøm er en livsnødvendighet for at samfunnet ikke skal stoppe opp. Offentlige myndigheter, bedrifter og private får store vansker når det oppstår strømbrudd.

Boliger utenfor regulerte strøk får som regel vann fra egen brønn. Dagens teknikk med dype brønner gjør at ved strømbrudd blir vannforsyningen kuttet. Gårdsdrift i særdeleshet er avhengig av sikker strømtilførsel.

Undersøkelser etter strømbruddene i vestre del av Vest Agder ved årsskiftet viste at de fleste problemene oppstod på grunn av trær som hadde falt over linjene. Det er neppe realistisk å rydde så brede trefrie gater at trær som knekker under dårlig vær ikke når linjene. Likevel finner jeg det nødvendig å fokusere på behovet for øket linjerydding. I dag er reglene klare, men neppe tilfredsstillende i lys av at tilveksten på all type skog er meget stor. Nettmyndigheter bør kunne felle utsatte trær uten først å kontakte grunneierne dersom situasjonen tilsier at felling er nødvendig. Det opplyses fra nettselskapene at dette ikke er tilfellet. Økonomisk kompensasjon kan følge

deretter. Samfunnssikkerhet med tilfredsstillende framføring av elektrisk strøm er en nødvendighet i dagens og morgendagens samfunn.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at stabil og sikker strømforsyning er en viktig del av samfunnssikkerheten. Strømutfall kan gi den enkelte som rammes betydelige problemer. Strømutfall utgjør et meget betydelig samfunnsproblem dersom de varer lenge og rammer mange.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomfører hvert år tilsyn med nettselskapene i landet, hvor kontroll av linjerydding av høyspenningslinjer er en obligatorisk del av tilsyene. Man kontrollerer blant annet hvordan nettselskapenes rutiner for linjerydding er nedfelt i selskapets internkontrollsystem og direktoratet tar stikkprøver ute langs linjene.

I henhold til forskriften er minstekravet til avstand mellom trær og vegetasjon og høyspentlinjer tre meter. Formålet med forskriften er at elektriske anlegg skal planlegges, bygges, drives og vedlikeholdes uten å være til fare for liv, helse og materielle verdier.

Minstekravene i forskriften er imidlertid ikke tilstrekkelig til å sikre stabil forsyning i enhver situasjon. I spesielle vær-situasjoner, for eksempel ved sterk vind eller ved store snøfall med våt og tung snø, kan det likevel forekomme strømbrudd. Det selskapet som eier nettet må derfor på grunnlag av egne risikovurderinger bestemme om det er behov for større avstander til trær og vegetasjon i det enkelte geografiske området. Et generelt krav om velteavstand for trær vil på den annen siden medføre store kostnader og er ikke blitt vurdert som samfunnsøkonomisk forsvarlig.

Fra og med 2002 la DSB om sin praksis og innskjerpet og prioriterte tilsynet med selskapenes linjerydding. Tilstanden i det norske distribusjonsnettet er nå blitt vesentlig bedre. Arbeidet med å holde linjetraseene frie for trær og vegetasjon er en vedvarende

oppgave for nettselskapene og DSB vil derfor også i fremtiden føre tilsyn med at selskapene holder linjene i forskriftsmessig stand.

I et land som Norge må likevel den enkelte kunde av nettselskapene ta høyde for at avbrudd i strømforsyningen kan forekomme. Avhengig av behovet må kunden selv vurdere om det er behov for reservekraft eller andre energikilder. Det fremgår av forskriftene for lavspenningsanlegg, (lokal strømforsyning) for at strømkunden skal vurdere om uavhengig strømtilførsel er nødvendig, dersom avbrudd kan forårsake fare for mennesker, husdyr eller omgivelsene.

For øvrig er nettselskapene også underlagt regulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)/Olje- og energidepartementet (energiloven med forskrifter) som har betydning for forsynings-sikkerheten. Blant annet er nettselskapene gjennom dette regelverket forpliktet til å holde nettet i forsvarlig stand og å rette feil uten ugrunnet opphold etter avbrudd.

Regelverket inneholder for øvrig også en ordning som gjør at nettselskapenes inntekter er avhengig av leveringspåliteligheten i egen elektrisitetsforsyning. Ordningen omfatter avbrudd med varighet lengre enn 3 minutter. Ordningen fungerer slik at dersom leveringspåliteligheten synker over tid, så synker også nettleien.

Ved svært langvarige avbrudd (over 12 timer) har NVE innført en ordning med direkte utbetaling fra nettselskapet til sluttbrukerne. Eksempelvis vil et sammenhengende avbrudd på fem døgn kunne gi en direkte utbetaling på 5300 kroner. Sluttbrukerne må fremme et krav innen rimelig tid etter at normal forsyning ble gjenopprettet.

Som nevnt ville det være en umulig oppgave å sikre full strømforsyning til alle abonnenter i Norge til enhver tid. Samlet sett mener jeg at regelverket slik det nå er utformet og slik det blir fulgt opp av både DSB og NVE gir forbrukere og næringsdrivende rimelig grad av sikkerhet og jeg legger derfor ikke opp til en skjerpning av regelverket for linjerydding nå.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 9. februar 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Regjeringen har gitt 200 millioner kroner i nødhjelp til Haiti, blant annet gjennom diverse FN-organisasjoner. I følge den danske avisen Politiken advarer fire haitianske professorer mot at FN får en sentral rolle i gjenoppbyggingen av landet, og viser til at organisasjonens virke i Haiti gjennom mange år har vært preget av treghet, korrupsjon og inkompetanse.

Tar utenriksministeren disse bekymringsmeldingene på alvor, og vil Regjeringen fremdeles bruke FN som en av viktigste kanalene for nødhjelp til Haiti?»

BEGRUNNELSE:

Professorene Michele Oriol, Daniel Supplice, Michel Soukar og Erick Balthazar ved Statsuniversitetet i Haiti fraråder i følge Politiken på det sterkeste at FN alene står for gjenoppbyggingen av landet, og at dette vil være en garanti for at arbeidet mislykkes. Professorenes advarsel kommer spesielt som følge av FNs innsats etter orkanene i 2004 og 2008, hvor det etter deres mening var utstrakt korrupsjon, inkompetanse og treghet i organisasjonen. Professorene får også støtte fra den danske Haiti-eksperten Gerard Lehmann på Syddansk Universitet som slår fast at 15 års massiv hjelp fra FN har vært en fiasko.

Svar:

Jordskjelvet på Haiti er en enorm humanitær katastrofe og en svært krevende logistisk utfordring. Jordskjelvet rammet hovedstaden og det sentrale myndighetsapparatet hardt. Effektiv nødhjelp og gjenoppbygging forutsetter koordinert internasjonal innsats. Bare FN kan fylle denne koordineringsrollen, til tross for at organisasjonen også selv ble hardt rammet. Det er kun FN som er anerkjent av alle par-

ter og har den nødvendige legitimitet. Også Haitis regjering, samt store aktører som USA, framholder at det er FN som må foreta den koordinering av nødhjelp og gjenoppbygging på Haiti som er helt nødvendig. Videre er FNs operative nødhjelpsinnsetts som Unicefs tiltak for beskyttelse av barn og Verdens matvareprogram (WFP) distribusjon av vann og mat helt nødvendig i det som antas å forbli en humanitær katastrofe i mange måneder framover.

Vi følger hjelpearbeidet tett og er i løpende kontakt med FN-systemet. Noe av hensikten med denne dialogen er også å hjelpe FN til å bli bedre. Vi har videre tett dialog med de norske organisasjonene som jobber på Haiti. Disse koordinerer også sin innsats med FN. Innspillene fra hjelpeorganisasjonene på bakken er viktige for vår dialog med FN. Utenriksdepartementet har i tillegg en medarbeider på plass i Port au Prince som følger hjelpearbeidet og rapporterer om FN og andre sentrale aktørers innsats.

Gjenoppbygging av Haiti må finne sted i nært samarbeid med haitianske myndigheter. Fra norsk side tar vi sikte på å bidra til at den samlede innsatsen blir best mulig koordinert og i tråd med nasjonale prioriteringer. Vi vurderer kanalisering av støtte gjennom flegiverfond i samarbeid med FN, myndigheter og internasjonale finansieringsinstitusjoner, forutsatt at disse kan bidra til en effektiv samordning og god økonomiforvaltning.

Samarbeidsformene for gjenoppbyggingen er ennå ikke klart definert. Imidlertid er en giverkonferanse planlagt i New York i mars. Det blir avgjørende at haitianske myndigheter, FN, Verdensbanken og det øvrige internasjonale samfunn sammen klarer å mobilisere ressurser til gjenoppbygging av Haiti som også tar høyde for å redusere landets og befolkningens sårbarhet.

SPØRSMÅL NR. 608**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 10. februar 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Reineiere får ikke solgt slakterein til slakteriene. Reinslakteriene får ikke solgt kjøttet videre og de melder om at det er liten interesse for reinkjøtt. Prisen er nærmere 2/3 høyere enn i vårt naboland Sverige.

Hva mener ministeren om problemet og hva vil ministeren gjøre for å løse denne situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

I en rekke artikler i media den siste tiden er det satt fokus på dyrt reinkjøtt som er nesten umulig å få kjøpt for eksempel i Oslo. Formannskapsmedlemmene i Kautokeino som var i Oslo for å diskutere slaktesituasjonen i Finnmark, prøvde å finne noen butikker som solgte reinkjøtt. De fant ikke noe reinkjøtt i hyllene, men konstaterte at de solgte blant annet krokodillekjøtt.

Regionleder i butikkjeden Coop Mega, Sigmund Lindgård uttaler til NRK 081209:

"Næringa har seg selv å takke for at ikke reinkjøttet selger bedre. Årsak: et svært høyt prisnivå på produktene. Folk ser seg om etter et alternativ flere ganger, når de ser at en steik eller en filet koster 600 kroner kiloen. Det gjør at reinkjøttet blir valgt bort til fordel for et annet alternativ."

Svar:

Det er riktig som representanten Trældal påpeker at det gjennom de siste månedene har vært problemer med å få levert slakterein til slakteriene, og at disse igjen opplever liten interesse for levering av reinkjøtt i resten av verdikjeden. Høyt prisnivå har vært fremst som én forklaringsfaktor.

Som ansvarlig departement for reindriftspolitikken, involveres også Landbruks- og matdepartementet i problemene knyttet til omsetningen av reinkjøtt. Jeg må likevel presisere at prisen på reinsdyrkjøtt ikke reguleres av offentlige myndigheter. Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt under de årlige reindriftsforhandlingene. Prisen bestemmes i markedet,

og både slakting og omsetning av reinkjøtt er nærings eget ansvar. Jeg har derfor ingen muligheter til, og ser det heller ikke som aktuelt, å gripe inn i de mekanismene som gjør seg gjeldende for prissettingen.

Når myndighetene likevel involverer seg i problemene knyttet til omsetningen av reinkjøtt, skyldes det at store lager med reinkjøtt i neste omgang vil kunne få uheldige innvirkninger på gjennomføringen av reindriftspolitikken for øvrig, blant annet arbeidet med å få redusert reintallet i enkelte deler av Finnmark.

Det er flere faktorer som påvirker omsetningen av reinkjøtt, og dermed mulighetene for slakting. En sentral faktor er prisen på reinkjøtt til forbruker. Prisen til forbruker avhenger igjen av blant annet prisen til reineier og avansen i produksjons- og distribusjonskjeden. Det er riktig at reineiere i Norge får en høyere pris pr kg enn i Sverige og Finland. For driftsåret 2008/2009 utgjorde bruttoprisen i Norge ca 70 kroner pr. kg til reineieren (slaktekostnader inkludert), mens den er lavere for svenske og finske reineiere. Imidlertid er det viktig å være bevisst på at det videre er meget stor forskjell mellom den pris reineier får fra slakteriet og den pris som forbruker må betale for reinkjøttet.

I kvantum utgjør reinkjøttomsetningen en svært liten andel av det totale kjøttforbruket i Norge. Det produseres årlig reinkjøtt tilsvarende ca. et halvt kilo pr. innbygger. Når reinkjøttet av forbrukerne anses for å være et svært sunt og eksklusivt produkt, danner det et godt utgangspunkt for å få solgt kjøttet.

På bakgrunn av de økte problemene knyttet til reinkjøttmarkedet, har Landbruks- og matdepartementet (LMD) en tett dialog med Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) der mulige tiltak for økt salg av reinkjøtt vurderes. Markedsføring av reinkjøtt og involvering av aktørene i verdikjeden, prioriteres nå høyt. Som et resultat av dette arbeidet vil det i nær fremtid bli satt i gang flere tiltak, blant annet en TV-kampanje i regi av Opplysningskontoret for kjøtt.

SPØRSMÅL NR. 609**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 10. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Ved mange anmeldelser for vold gir Politiet ingen informasjon til offeret om det offentlige tilbud til voldsofre som f.eks. fri rettshjelp og voldsoffererstatning. I andre land får offeret denne informasjonen automatisk ved anmeldelsen.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Politiet har rutiner som gjør at voldsofre får den informasjon og bistand som de har krav på og slik at de raskt kan få hjelp til å komme videre i livet i en vanskelig tid?»

Svar:

Kriminalitetsofrenes stilling er betraktelig styrket de senere år og ofre for ulike former for vold, har blitt gjenstand for økt oppmerksomhet innad i politiet.

Med virkning fra 1. juli 2008 ble det blant annet foretatt endringer i straffeprosessloven hvor fornærmedes rettigheter ble styrket. I forlengelsen av denne lovendringen er påtaleinstruksen endret med virkning fra 1. november 2009. Endringene i påtaleinstruksen medfører at fornærmede og etterlatte har fått presisert sine rettigheter med hensyn til krav på informasjon underveis i saken. Dersom vedkommende er utsatt for en straffbar handling hvor det oppnevnes bistandsadvokat, skal politiet i tillegg oppnevne en egen kontaktperson for vedkommende. Dette vil gjelde ofre for seksualforbrytelser, gjentatt eller grov vold i nære relasjoner, menneskehandel, overtredelse av kontaktforbud/besøksforbud, kjønnslemlestelse, i

saker hvor det er grunn til å tro at vedkommende får betydelig skade på legeme eller helbred eller dersom det foreligger særlige forhold.

Høsten 2009 utarbeidet Politidirektoratet og Riksadvokaten en brosjyre kalt "Fornærmedes og etterlattes rettigheter". Denne brosjyren er tilgjengelig for publikum i alle landets politidistrikt og gir en oversikt over de viktigste rettigheter kriminalitetsofre har krav på. Brosjyren gir også grunnleggende informasjon og kontaktnummer for øvrige aktører som ivaretar rettigheter til et kriminalitetsoffer, slik som støttetelefonen for kriminalitetsofre, Kontoret for voldsoffererstatning, politiet hjemmeside, domstolene og Justisdepartementet.

På politiets hjemmeside vil man også kunne finne en mer omfattende oversikt over ulike rettigheter til kriminalitetsofre, med linker til øvrige aktører. I tillegg har Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) og Krisesentersekretariatet utarbeidet en brosjyre med navnet "Juridiske rettigheter og hjelp til deg som er blitt utsatt for kriminelle handlinger i Norge". Denne brosjyren er oversatt til en rekke språk og kan lastes ned fra blant annet politiets hjemmeside.

Jeg er av den oppfatning at både det skriftlige materialet som er utarbeidet, og den oppmerksomhet politiet nå har på ivaretagelse av voldsofre, vil sikre at den enkelte får den informasjon som er nødvendig. Jeg vil imidlertid følge utviklingen nøye, for å sikre at voldsofre ivaretas på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 3. februar 2010 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 9. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Behov for bedre tilbud til kroniske smertepasienter er omtalt i flere oppdragsbrev til regionale helseforetak. Fortsatt mangler deler av denne gruppen et behandlingstilbud tilpasset sin situasjon. Et mindre antall har behov for lengre opphold ved avdeling med særlig kompetanse for å få fastlagt et behandlingsopplegg. Uten en slik mulighet blir de sendt fra sted til sted der ingen kan gi god nok hjelp.

Vil statsråden ta initiativ til å opprette en post eller avdeling med nasjonalt ansvar for å følge opp de hardest rammede?»

BEGRUNNELSE:

Et eksempel på en kronisk smertepasient med store problemer er en mann på 32 år som har hatt kroniske smerter i over 10 år utløst av en ortopedisk operasjon. Han har hatt flere postoperative operasjoner

og innleggelser på flere sykehus med god kompetanse, blant annet Smerteklinikken på Aker sykehus, St Olavs Hospital, Smerteklinikken på Rikshospitalet. Han får nå god oppfølging lokalt. I 2009 har han fått vedtatt en individuell plan. Men han har ikke en medisineringsplan som kan hjelpe på smertene og som han tåler å bruke. Påførende mener at det som nå kan gi håp om varig hjelp, er en langvarig innleggelse ved en spesialisert avdeling for observasjon og vurdering av behandlingsopplegg. De mener det ikke finnes en slik avdeling i dag som tar det ansvar som trengs. De har også etterlyst en døgntelefon for smertepasienter, og bedre mulighet for å søke behandlingshjelp i utlandet.

Svar:

Om lag 30 prosent av voksne nordmenn opplever å ha langvarige smerter. I de fleste tilfeller vil primærhelsetjenesten håndtere disse på en tilfredsstillende måte. Bare en liten del vil ha behov for spesialisthelsetjenester. Utredningen av pasienter med kroniske smerter er omfattende og retter seg mot å finne en årsak som kan behandles. Dessverre er det slik at smerten ikke alltid kan helbredes for en del pasienter, disse vil imidlertid få tilbud om å lære og mestre smerteplagene.

Helsedirektoratet er i ferd med å utvikle veiledere for rettighetsstildeling og fristfastsettelse for 30 fagområder i spesialisthelsetjenesten, såkalte prioriteringsveiledere. Disse veilederne skal bidra til en mer enhetlig praksis og bidra til riktig prioritering av pasienter med kroniske smerter. Prioriteringsveilederen for smertetilstander som ble utgitt i 2009 gir kroniske smertepasienter rett til nødvendig helsehjelp med maksimumsfrist 16 uker. For barn og unge under 20 år gis høyere prioritet og kortere frist til utredning og behandling av kronisk smerte.

Det etterlyses en døgntelefon for smertepasienter. En bemannet døgntelefon spesielt for smertepasienter vil ikke nødvendigvis gi bedre hjelp til disse pasientene. Kroniske smerter følges best opp ved justering av behandling over tid av et fast personell som kjenner pasienten. Dette bør skje i samarbeid mellom fastlegen og smerteklinikkene.

En pasient som har rett til nødvendig helsehjelp i henhold til pasientrettighetslovens § 2-3, men som

ikke kan få helsehjelp fordi behandling ikke kan utføres forsvarlig i Norge etter akseptert metode, har i henhold til pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd, rett til helsehjelp i utlandet. Det er en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode, og at pasientens tilstand og den aktuelle behandlingen tilfredsstillende følger følgende krav:

1. pasienten har et visst prognosetap med hensyn til livslengde eller ikke ubetydelig nedsatt livskvalitet dersom helsehjelpen utsettes, og
2. pasienten kan ha forventet nytte av helsehjelpen, og
3. de forventede kostnadene står i et rimelig forhold til tiltakets effekt.

Det er det regionale helseforetaket som har ansvar for å vurdere om en pasient har rett til nødvendig helsehjelp i utlandet, og i så fall dekke utgiftene. Dersom en pasient er uenig i den vurdering spesialisthelsetjenesten foretar når det gjelder rett til behandling i utlandet, kan pasienten klage til Dispensasjons- og klagenemnden for behandling i utlandet.

Vi har i dag 17 smerteklinikker i Norge. Nasjonalt kompetansesenter for sammensatte lidelser ved St. Olavs Hospital har tilbud om utredning og behandling av kroniske smerter. Som kjent har departementet tidligere stilt et eksplisitt krav gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene om at det skal bygges opp tilstrekkelig kompetanse på området og at behandlingsskapasiteten skal styrkes, spesielt ved smerteklinikkene. I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a er de regionale helseforetakene tillagt et "sørge for"-ansvar for å sikre pasientene i sin region nødvendige helsetjenester. Det er også de regionale helseforetakene som må plassere kroniske smertepasienter riktig i en prioriteringsmessig sammenheng. Jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene videreutvikler tilbudet til mennesker med kroniske smerter i tråd med statlige føringer.

Det pågår nå et arbeid med gjennomgang av lands- og flerregionale funksjoner samt nasjonale kompetansesentra i spesialisthelsetjenesten. Jeg vil ta med meg spørsmålet du reiser inn i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 611**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel****Besvart 17. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Det er oppretta ei arbeidsgruppe for båtruter på Sognefjorden som har som målsetting å få gjenoppretta riksvegferjer på Fjærlandsfjorden og Nærøyfjorden. Dei nasjonale turistvegane på Aurlandsfjellet og Gaularfjellet gjev dei reisande eineståande naturopplevingar. Ei gjenoppretting av offentlege ferjeruter på Fjærlandsfjorden og Nærøyfjorden vil gjere desse strekningane til ei rundreise med opplevingar i verdensklasse.

Kan statsråden sjå på denne saka og legg til rette for ei slik løysing?»

GRUNNGJEVING:

Arbeidsgruppa som er oppretta for å gjenopprette ferjestrekningane på Fjærlandsfjorden og Nærøyfjorden som riksvegferjer, og gjere dei til ein del av dei nasjonale turistvegane, er breitt samansett. Sogn og Fjordane fylkeskommune, alle kommunane i regionen, Sogn regionråd, lokale reisemålselskap og Visit Sognefjorden står bak denne satsinga.

Transportøren, Fjord 1, ønskjer ikkje å drive Fjærlandsferja på kommersiell basis lenger, og dei kan berre drive ferje på Nærøyfjorden i 3 månader i året. Dette er svært skadeleg for reiselivet i regionen, og for Norge som reisemål. Nærøyfjorden er på UNESCO si liste over verdsarvområde, og fjordane på Vestlandet er fleire gongar kåra til verdas fremste reisemål.

Det er svært uheldig for reiselivsbedriftene i regionen å ha så stor usikkerheit om ferjetransporten på desse fjordane, og det er øydeleggjande for det store potensiale for næringsutvikling i regionen.

Det kunne vere naturleg å handsame ei slik sak i Samferdsledepartementet, men på grunn av at dette er ei sak som nesten utelukkande handlar om næringsutvikling ønskjer eg at næringsministeren ser på saka frå eit næringsperspektiv.

Det hastar med å få avklart kva tilbod som skal presenterast for turistane komande sesong og i åra som kjem, og det hastar ikkje minst for mange reiselivsbedrifter som ønskjer å satse på ei framtidretta næring i regionen.

Eg vil be næringsministeren i samråd med samferdsleministeren kome med ei tilbakemelding til denne arbeidsgruppa med gode råd for korleis denne saka best kan løysast, og ber om at dette blir gjort snarast råd.

Svar:

Reetablering av riksvegferjesamband

Ferjesambanda sin funksjon frå ein samferdselspolitisk ståstad er å vera sjøkryssande transportruter. Der nye vegar kjem som erstatning for – og forbe­tr­ing av – ei transportrute med ferjesamband, vert sambandet nedlagt. I prioriteringa mellom talrike og gode samferdselsprosjekt er det vanskeleg å forsvara investeringar i nye veganlegg til erstatning for ferje, for så å halda fram ferjedrifta parallelt med dei nye veganlegga.

Dei siste 20-30 åra har det vore store statlege investeringar i vegnettet i indre Sogn. Målet for desse satsingane har vore å betra framkomst, trafikktryggleik og transportøkonomi i regionen, og det var ein føresetnad for satsinga at ferjestrekningane Balestrand – Fjærland og Gudvangen – Lærdal vart nedlagt som offentlege ferjestrekningar.

Etter forvaltningsreforma som vart sett i verk 1. januar 2010, er det lagt til grunn at vegar og ferjesamband skal vera riksveg og riksvegferjesamband dersom dei har ein funksjon som koplingar til nasjonale knutepunkt, koplingar til større byområde, er viktige interregionale vegar og/eller er viktige vegar mot nabolanda. Eg kan ikkje gå inn for ei reetablering av Balestrand – Fjærland og Gudvangen – Lærdal som riksvegferjesamband då desse ikkje oppfyller krava til riksvegferjesamband.

I denne samanheng vil eg minna om at fylkeskommunen er ansvarleg for lokal rutetraffikk, og at ein førespurnad om lokal ferjedrift difor må rettast til Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Nasjonale turistveggar

Strekningane i satsinga Nasjonale turistveggar vart utvalde etter ein grundig prosess i perioden 1999-2004. Grunnlaget var 52 forslag frå reiselivsorganisasjonar, kommunar og fylke med ei samla lengd på om lag 8 500 km. I tillegg vart ei rekkje andre mo­ge­lege kandidatar undersøkt. Av omsyn til attraksjonen sin styrke vart talet på strekningar som bør inngå i attraksjonen vurderte til ein stad mellom 15 og 25. Med ambisjonen om å utvikla ein ny turistattraksjon som skal vekka nasjonal og internasjonal interesse, vart det parallelt med synfaringar og vurderingar av strekningane utvikla kriterium for utveljing og plan­legging av Nasjonale turistveggar.

Resultatet er 18 strekningar som inngår i ei heilskapleg satsing samtidig som dei skal ha sin eigen

identitet. Kravet om særpreg og høg kvalitet på køyreturen resulterte i at den samla lengda på dei føreslegne strekningane vart redusert til 1 650 km og ei gjennomsnittleg lengd på om lag 90 km. Strekningsavgrensinga gjer det mogeleg å kunna konsentrera turistveginvesteringane i arbeidet med å laga ein tydeleg attraksjon med høg kvalitet.

Satsinga på Nasjonale turistvegar er eit investeringsprosjekt med ei eiga løyving på Samferdselsdepartementet sitt budsjett til utvikling av attraksjonen. Det er trong for ei statleg løyving på totalt vel 1 800 mill. kr. i heile prosjektperioden frå 1993 til 2016 for å utvikla 18 fullverdige turistvegstrekingar, og den finansielle utfordringa er såleis betydeleg i åra fram-

over for å gjennomføra den vedtekne satsinga. Å supplera eller forlenga med nye strekingar er såleis ikkje aktuelt i prosjektperioden. Det ligg heller ikkje midlar til ferjedrift i Nasjonal turistvegprosjektet.

Frå staten si side vil ferjedrift på dei nemnde strekingane vera å sjå på som sjølvstendige opplevingar og ikkje som forlenging av Nasjonale turistvegar, som alt har føreteke ei streng prioritering av strekingar.

Eg kan på denne bakgrunn ikkje sjå at det er grunnlag for at dei nemnde ferjerutene skal etablerast som riksvegferjesamband med statlege løyvingar til drifta.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 10. februar 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden at det er riktig å gi utenlandske kriminelle strafferabatt i Norge fordi soning i Norge må regnes som en ekstra belastning for den dømte samt at deres mangel på norskkunnskaper er en formildende grunn til å gi kortere soningstid?»

BEGRUNNELSE:

I en nylig avsagt dom i Aust-Agder tingrett ble to polakker dømt til ett år og tre måneder for tyveri av 35 båtmotorer. I dommen ble det vektlagt at de kriminelle vil få en ekstra belastning under soning da de sannsynligvis ikke ville få besøk av sin familie og også vil ha språkproblemer. Straffen ble derfor kortet ned med 3 måneder. Nå viser det seg at dette har vært en rettspraksis over flere år, begrunnet i likhetsprinsippet. Jeg mener at statsråden bør se på dette når det nå legges frem en ikrafttredelseproposisjon for ny straffelov for Stortinget.

Svar:

Utmåling av straff i den enkelte sak tilligger domstolene og ikke de politiske eller administrative myndigheter. Mitt syn på det spørsmålet som er reist, knytter seg derfor ikke til dommen det er vist til i begrunnelsen eller til noen annen konkret straffesak. Etter min mening bør omfattende vinningskriminali-

tet begått av utlendinger uten fast tilknytning til Norge straffes strengt.

Om det bør være en formildende omstendighet at den domfelte er utenlandsk og derfor vil oppleve soningen som ekstra belastende, må vurderes konkret i den enkelte sak. Det er mitt inntrykk at Høyesterett i meget begrenset grad lar forventede soningsforhold få betydning ved straffutmålingen, og denne praksis er retningsgivende for underinstansene.

Etter mitt syn vil dessuten kriminalomsorgen normalt ha betydelig bedre grunnlag enn domstolene for å avgjøre om utlendinger påføres ekstraordinære belastninger under straffgjennomføringen. Straffegjennomføringsloven § 42 tredje ledd gir da også hjemmel for løslatelse på prøve etter soning av halvdelen av fengselsstraffen når særlige grunner tilsier det. Fengselsmyndighetene har lang tradisjon for å vurdere noe tidligere løslatelse på prøve når innsatte som følge av språkproblemer, isolasjon og manglende familiekontakt har hatt en særlig tung soningssituasjon. Jeg vil imidlertid understreke at det ikke er gitt at soning i Norge vil være vesentlig mer belastende for utenlandske statsborgere enn for norske borgere og personer bosatt her. Dette beror blant annet på om det i det aktuelle fengselet er flere innsatte som snakker samme språk, om domfelte har et nettverk i Norge til tross for sin utenlandske bakgrunn, og på den domfeltes familiesituasjon i hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 613**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 12. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Mange barn er berørt av foreldrenes samlivsbrudd. Samlivsbruddet blir ekstra vanskelig for barna når konfliktnivået er høyt, foreldrene bor i hvert sitt land, og barna mister muligheten til jevnlig kontakt med den ene. NUPI-forsker Iver Neumann mener det bør opprettes en egen internasjonal domstol for de mest konfliktfylte barnefordelingssakene.

Mener statsråden at en nøytral internasjonal barnefordelingsdomstol vil styrke barns rettigheter, og vil statsråden ta initiativ til at en slik domstol blir opprettet?»

BEGRUNNELSE:

Årlig fører konfliktfylkte barnefordelingssaker til store diplomatiske problemer verden over. Bare i Norge er 300 barn blitt ført ut av landet de siste ti årene, mens 150 er tatt inn i landet.

Kompliserte barnebortføringssaker kjennetegnes over hele verden ved at begge land underkjenner rettsavgjørelser i det andre landet og utelukkende kjemper for egne borgeres rett til barna.

Svar:

Jeg er alltid glad for innspill og konstruktive forslag vedrørende forebygging og håndtering av barnebortføringssaker. Dette er et meget komplisert saksfelt, som er særdeles vanskelig for de berørte parter.

Det viktigste virkemiddelet for å løse barnebortføringssaker er Haag-konvensjonen (Haag-konvensjonen av 25. oktober 1980 om de sivile sidene ved internasjonal barnebortføring). Konvensjonen søker å forhindre barnebortføringer og løse de problemene som oppstår hvis et barn likevel er blitt bortført fra et land til et annet.

Målet med Haag-konvensjonen er at barnets faktiske situasjon før bortføringen eller tilbakeholdelsen skal gjenopprettes. Det internasjonale samfunn har gjennom Haagkonferansen kommet fram til at det beste er at avgjørelser om barnets framtid skal treffes i det landet barnet har sitt bosted (domsilprinsippet).

Det er min erfaring at de fleste sakene løser seg etter Haag-konvensjonens hensikt, noe som tilsier at barnebortføringssaker bør løses etter Haag-sporet så langt det er mulig.

Haag-konvensjonen er åpen for tiltredelse fra stater i hele verden, og den er ratifisert av 81 stater, herunder Norge. Norsk politikk er at flest mulig land bør tilslutte seg Haag-konvensjonen om barnebortføring.

Et forslag om en internasjonal domstol til behandling av ”de mest konfliktfylte barnefordelingssakene” vil ikke sikre formålet bak Haag-konvensjonen; at avgjørelser om barnets framtid skal treffes i det landet barnet har sitt bosted. Videre er det slik at de mest kompliserte barnefordelingssakene erfaringsmessig vil oppstå i forhold til stater som ikke er part til Haag-konvensjonen. Det er vanskelig å se for seg at en stat som ikke ønsker å anerkjenne prinsippet om gjensidig anerkjennelse av nasjonale avgjørelser, vil oppgi suverenitet til en internasjonal domstol i alle barnefordelingssaker. Det er også grunn til å tro at saksbehandlingen for en slik domstol vil kunne ta lengre tid enn saksbehandlingen i de nasjonale domstolene.

Jeg vil bemerke at en avgjørelse avsagt av en internasjonal barnefordelingsdomstol reiser særlige utfordringer i forhold til tvangsgjennomføring der en av partene ikke samarbeider. Da denne domstolen er foreslått å skulle behandle de mest konfliktfylte sakene, vil dette kunne være en meget aktuell problemstilling. Man vil dessuten være helt avhengig av at de respektive landene iverksetter domstolens avgjørelser.

Mange barnebortføringssaker har et høyt konfliktnivå. Dette og at det er barn involvert, gjør det helt essensielt at sakene får en rask løsning. Norske myndigheter prioriterer arbeidet med barnebortføringssaker høyt. Mye er blitt gjort de siste årene for å bidra til en raskere løsning av disse sakene, og det pågår et fortløpende arbeid med vurdering av nye tiltak. Av tiltak som er blitt iverksatt, og som det jobbes med pt. kan nevnes: Økt kompetanse i domstolene, ved oppnevning av to kontaktdommere (2007) som skal bidra med kunnskap om håndteringen av barnebortføringssaker ved norske domstoler. Økt kompetanse hos politi og påtalemyndighet, ved oppnevning av en kontaktperson i påtalemyndigheten (2007). Et bedre tilbud til de berørte ved at det er etablert en liste over advokater med særlig kompetanse på, og kjennskap til barnebortføringssaker. Disse advokatene har fått god opplæring gjennom deltakelse på Justisdepartementets seminar om barnebortføring i november 2009. Det er fremmet en ny stortingsmelding om offentlig rettshjelp, St.meld nr. 26 (2008 – 2009), hvor det bl.a. foreslås at saker om barnebortføring dekkes av rettshjelpsordningen i større grad enn i dag. Det er satt i gang et arbeid med å vurdere om straffansvaret bør utvides ved internasjonale barnebortføringssaker. Dette vil bli gjenstand for en særskilt høring. Barne-

og likestillingsdepartementet sendte høsten 2009 et forslag om stans av økonomiske ytelser og overføringer til barne bortførere på høring, for å hindre at de

som bortfører og kidnapper barn får offentlige ytelser og økonomiske overføringer som kan bidra til å opprettholde en barne bortføring.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 18. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«FrP har tidligere fremmet forslag om å utarbeide en nasjonal vindkraftplan. Forslaget har blitt avvist i Stortinget med henvisning til at fylkene skal gjøre den jobben. Rogaland er et av svært få fylker som har laget en slik plan, og de opplever at nær sagt alle av NVEs tildeling av vindkraftkonsesjoner i desember 2009 brøt med fylkets "nei" områder.

Hvilken hensikt har en fylkesvis vindkraftplan når NVE ikke trenger å respektere den, og vil statsråden ta initiativ til å utarbeide en nasjonal vindkraftplan?»

Svar:

Som representanten er kjent med har Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet gjennom retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg oppfordret fylkene til å utarbeide regionale planer for vindkraft og også gitt anbefalinger om hvordan slike planer bør innrettes. Formålet med regionale vindkraftplaner er å styrke grunnlaget for en helhetlig vurdering av søknader om konsesjon for vindkraftanlegg. Fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland - ytre del ble med enkelte merknader godkjent av MD i samråd med OED i januar 2009. Dette var den første regionale planen for vindkraft, og senere er ytterligere to planer vedtatt i fylkestingene hhv Nordland og Sør-Trøndelag. Sistnevnte ble godkjent av MD i samråd med OED tidligere denne uken. I tillegg arbeider flere andre fylker med slike planer.

NVE har nylig fattet vedtak i flere konsesjonssaker i Rogaland. Disse sakene er påklaget og vil bli oversendt departementet, etter saksforberedelse hos NVE. Av hensyn til etterfølgende klagebehandling vil jeg derfor i mitt svar kun omtale forholdet mellom regionale vindkraftplaner og konsesjonsbehandlingen på generelt grunnlag.

I henhold til retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg, bør søknader som er lokalisert i områder som i planen er vurdert å være

spesielt konfliktfylte, normalt ikke imøtekommes. Søknader lokalisert til områder som ut fra foreliggende kunnskap og regionale prioriteringer vurderes å ha akseptabelt konfliktpotensial, har et godt utgangspunkt for å bli i møtekommet. I konsesjonsbehandlingen av konkrete prosjekter må det imidlertid alltid foretas ytterligere avklaringer, og en konkret vurdering av fordeler og ulemper knyttet til det enkelte prosjekt, herunder mulighetene for avbøtende tiltak. Konsesjonssystemet er et sentralt virkemiddel for å oppnå nasjonale energipolitiske mål. Dette innebærer at konsesjonsmyndigheten også må vektlegge andre forhold enn de hensyn som i planene er vektlagt ut fra regionale vurderinger og prioriteringer. Videre er konsesjonsbehandlingen basert på mer detaljert og utfyllende kunnskap innhentet gjennom konsekvensutredninger og høringer av konkrete prosjekter, herunder konsekvensene av eventuell nett-forsterkning og hensynet til lokale synspunkter. I konsesjonsbehandlingen blir søknader om vindkraft- og nettutbygging vurdert samlet. Disse forholdene innebærer at konsesjonssøknader for prosjekter som ligger innenfor et område som i den regionale planen er vurdert til å ha akseptabelt konfliktpotensial kan bli avslått, og at det kan bli gitt konsesjon til prosjekter som ligger i områder som i planen er kategorisert som konfliktfylte.

Godkjent regional plan med merknader skal legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og er retningsgivende for kommunal og statlig planlegging i fylket. Planen og godkjenningsbrevet har inngått i beslutningsgrunnlaget til Norges vassdrags- og energidirektorat i deres konsesjonsbehandling av enkeltprosjekter lokalisert innenfor planområdet. Jeg ber imidlertid om forståelse for at jeg på nåværende tidspunkt ikke kan gå nærmere inn på forholdet mellom de enkelte prosjektene og vindkraftplanen i Rogaland.

Når det gjelder representantens spørsmål om en nasjonal vindkraftplan viser jeg til mine tidligere redegjørelser om dette temaet og den begrunnelse som

ble gitt for at verken jeg eller Stortingsflertallet støttet dette. Jeg mener at kombinasjonen av regionale planer, tematiske konfliktvurderinger og regionvis koordinert konsesjons-behandling gir et godt beslut-

ningsgrunnlag for konsesjonsmyndighetene og ønsker ikke å ta initiativ til i tillegg å utarbeide en nasjonal vindkraftplan.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 11. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden bidra til at saken om Nikkino AS og fjellboringsriggen som forsvant etter at Mesta ble skilt ut fra Statens vegvesen, blir løst og firmaet får sitt rettmessige produkt tilbake?»

BEGRUNNELSE:

Mesta ble skilt ut fra Statens vegvesen i 2003. Denne prosessen gikk med få unntak veldig bra. I dag opplever vi en vellykket og konkurransedyktig organisasjon, og mer vei for pengene som resultat. Imidlertid kan det se ut til at selskapet Nikkino as har falt mellom to stoler i prosessen. Dette private firmaet fra Gaular i Sogn og Fjordane skal ha leid ut en nyutviklet fjellboringsrigg til Statens vegvesen i forkant av utskillelsen, som ingen kan vedkjenne seg senere. Rigger er et patentert produkt, beregnet på anvendelse festet på en gravemaskinbom. Denne er særlig effektiv for utviding av veier og fjellsprengning av mindre anlegg. Statens vegvesen og Mesta oppgis å legge skylden på hverandre, og resultatet har i 7 år vært at Nikkino AS ikke har tilgang på sin egen oppfinnelse og patenterte produkt. Siden det åpenbart var Statens Vegvesens sin utbyggingsavdeling som hadde riggen til utprøving, og at det statlige selskapet Mesta nå har overtatt deres virksomhet, er det rimelig at statsråden rydder opp i dette forholdet.

Svar:

På bakgrunn av henvendelser fra Nikkino As ved Ingvar og Einar Osen i 2008 og 2009 har Samferdselsdepartementet vært i kontakt med Statens vegvesen Vegdirektoratet om den nevnte boreriggen. Etter det jeg er kjent med ble Statens vegvesen ved årtusenskiftet tilbudt å prøve fjellboreriggen fra Nikkino AS på noen veganlegg. Rigger ble brukt på noen enkle utbedringsanlegg i 2001 og 2002. Statens vegvesen har oppgitt at riggen ble tilbakelevert til eieren i 2002. Etter Statens vegvesens kjennskap ble den parkert på Nemek AS sitt verksted i Åmodt, Vinje kommune i Telemark. Dette var altså før Mesta AS ble skilt ut som et eget statlig eid aksjeselskap for vegproduksjon.

Statens vegvesen har dermed overfor departementet avkreftet at etaten er i besittelse av boreriggen. Når det gjelder omstendighetene vedrørende riggens faktiske lokalisering, har Samferdselsdepartementet overfor Ingvar og Einar Osen avvist saken som et anliggende for departementet og bedt om at konflikten løses direkte mellom de involverte partene. Dersom eier av riggen mener at den fortsatt er i Statens vegvesens besittelse, har departementet ansett det mest hensiktsmessig at eierne går til rettslige skritt for en endelig avklaring av ansvarsforholdet.

SPØRSMÅL NR. 616**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 11. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvordan skulle bevilgningene vært fordelt mellom helseforetakene i Helse Midt, dersom Magnussen-utvalgets kriterier for inntektsfordeling ble lagt til grunn?»

BEGRUNNELSE:

I NOU 2008:2 foreslo Magnussenutvalget kriterier for fordeling av inntekter mellom regionale helseforetak. Stortinget har i hovedsak sluttet seg til anbefalingen gjennom Innst. S. nr. 11 (2008-2009). Selv om denne fordelingsnøkkelen gjelder fordeling av bevilgninger fra staten til de regionale helseforetakene, er det interessant å vite hvordan inntektsfordelingen internt i de regionale helseforetakene ville vært dersom samme fordelingsnøkkel ble lagt til grunn. Dette gjelder særlig for Helse Midt Norge, der den vanskelige økonomiske situasjonen ved St. Olavs hospital over tid har hatt negative konsekvenser for de øvrige helseforetakene.

Det bes om en oversikt fordeling av inntekter mellom helseforetakene i Helse Midt, sammen med en oversikt over hvordan fordelingen ville vært utfra Magnussen-utvalgets kriterier for inntektsfordeling.

Svar:

Staten overfører inntekter til de regionale helseforetakene, som på sin side har ansvar for å tildele inntekter til egne helseforetak og private virksomheter i samsvar med sitt ”sørge for”-ansvar.

Regjeringen har innført Magnussenutvalgets forslag til fordeling av basisbevilgningen mellom de regionale helseforetakene gjennom vekst i inntektsrammene i 2009 og 2010, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Prop. 1 S (2009-2010). Magnussenutvalgets mandat var å vurdere inntekter fra staten til de regionale helseforetakene. Også de fire regionale helseforetakene baserer seg i stor grad på ulike inntektsmodeller ved fordeling av inntekter innenfor sin region, men dette var ikke en del av utvalgets mandat.

Magnussenutvalgets forslag til modell gir en inntektsfordeling mellom de fire regionale helseforetakene basert på såkalte behovs- og kostnadsindekser, men ingen informasjon om fordeling videre ned på helseforetaksnivå. Jeg kan derfor ikke si hva fordelingen mellom helseforetakene i de fire helseregionene ville vært dersom en brukte Magnussenutvalgets modell. Dette skyldes blant annet at Magnussenutvalgets modell i hovedsak baserte seg på et tallgrunnlag på regionalt helseforetaksnivå. Det er ikke sikkert at dette settet med indekser er velegnet til å fange opp lokale variasjoner innad i for eksempel Helse Midt-Norge.

Det er blant annet derfor de regionale helseforetakene utarbeider og utvikler egne inntektsmodeller. I dette arbeidet ser de regionale helseforetakene hen til den nasjonale inntektsmodellen og utvikling av inntektsmodellene i de andre regionene. Innføring av nye inntektsmodeller kan imidlertid være krevende nasjonalt og regionalt pga. omfordelingseffekter.

Fra Helse Midt-Norge RHF får jeg opplyst at de fra budsjettåret 2008 tok i bruk en ny inntektsmodell for den somatiske delen av spesialisthelsetjenesten i sin region. Når det gjelder finansieringen av de øvrige oppgavene, skjedde det ingen endring i modellen. Den samme modellen er planlagt innført for psykisk helsevern fra 2011. Helse Midt-Norge RHF har utviklet deler av Magnussenutvalgets forslag til inntektsmodell for sin region. Dette kriteriesettet (behovsnøkler for somatiske helsetjenester) brukes imidlertid ikke direkte til fordeling, men benyttes i en analyse-sammenheng ved vurdering av fordeling av inntekter til somatikk i regionen. Helse Midt-Norge RHF opplyser at de analysene de har fått utført på behovs- og kostnadssiden til nå, ikke tyder på at basisrammene til St. Olavs Hospital har vært for høye sammenlignet med andre helseforetak.

Jeg har tillit til det arbeidet Helse Midt-Norge RHF gjør når de fordeler inntektene i sin region og til det utviklingsarbeidet de gjennomfører med sin inntektsmodell.

SPØRSMÅL NR. 617**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 11. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at statsråden ikke vil bidra til å sikre videre drift av sykehjemsavdelingen ved Sjømannshjemmet i Stavern gjennom å sikre en investeringsbevilgning, ev. særlig driftstilskudd for finansiering av låneopptak, over statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Sjømannshjemmet i Stavern har lang historie som velferdstilbud for sjøfolk fra Norge. Det er en ideell stiftelse og driver både omsorgsboliger og sykehjem for tidligere sjøfolk. Sjøfarten har vært en vesentlig del av norsk næringsliv og har betydd mye for det norske velferdssamfunnet. Sjøfolk som lever mye av livet på sjøen mister i mange tilfeller tilhørigheten til egen formelle bokommune og blir rotløse. På Sjømannshjemmet i Stavern kan de møte folk med samme bakgrunn og erfaring som dem selv og tilbringe alderdommen i et trygt og godt miljø, fra omsorgsbolig via sykehjem og over i livets slutt.

Sjømannshjemmet er i en særstilling i norsk sammenheng. Det er det siste særlige velferdstilbudet til tidligere sjøfolk av denne typen og rekrutteringen til Sjømannshjemmet er nasjonal. Omlag 70 % av beboerne på Sjømannshjemmet kommer fra andre kommuner enn Larvik.

Et samlet Storting har konstatert at Sjømannshjemmet må sees på som et tilbud som har nasjonale funksjoner. Et enstemmig Storting har også konstatert viktigheten av videre drift av Sjømannshjemmets sykehjemsavdeling.

Til tross for disse merknadene fra et enstemmig Storting, har departementet ikke villet bidra til å sikre nødvendige midler for videre drift av sykehjemsavdelingen. Ansvar er skjøvet over på Sjømannshjemmet selv og Larvik kommune som vertskommune.

Sjømannshjemmets sykehjemsavdeling er i svært dårlig stand og det er helt nødvendig med vesentlig forbedringer for å tilfredsstille Arbeidsmiljøloven og

de krav en i dag må stille til bokomfort for personer med behov for sykehjems plass.

Sjømannshjemmet har Hans Majestet Kongen som beskytter og har fra stiftelsen av hatt vedtekter ved Kgl. res.

Svar:

Kommunene har et lovpålagt ansvar for å yte helse- og omsorgstjenester til befolkningen. I dette ansvaret ligger et ansvar for utbygging, utforming og organisering av et forsvarlig og godt tjenestetilbud til den enkelte som har behov for omsorgstjenester.

Som en del av Omsorgsplan 2015 har Regjeringen fra 2008 innført et investeringstilskudd som går til oppføring, kjøp, ombygging og utbedring av sykehjem og omsorgsboliger, forvaltet av Husbanken. Regjeringen har som målsetting å gi tilskudd til 12 000 omsorgsplasser i perioden 2008-2015. Gjennom investeringstilskuddet er det for 2008 og 2009 lagt til rette for 3500 nye plasser. For 2010 har Stortinget, gjennom budsjettbehandlingen, vedtatt å bevilge midler til ytterligere 2500 plasser. Søknadsinngangen følges nøye, og regjeringen vil løpende gjøre en vurdering av rammen som er gitt for ordningen og innfasingen av denne.

Jeg viser samtidig til at Stortinget i Budsjettinnst. 11 S (2009- 2010) omtaler Sjømannshjemmet i Stavern. Komiteens flertall viser her til det tilbudet og den spesielle funksjonen Sjømannshjemmet i Stavern har. Videre påpekes Sjømannshjemmets lange tradisjoner, og at hjemmet må ses på som et tilbud som også har nasjonale funksjoner.

Kommunene kan gjennom investeringsordningen nevnt over søke om midler. Det vil da være Husbanken som forestår den konkrete saksbehandlingen og fatter de endelige vedtak og tildeling av midler. Helse- og omsorgsdepartementet har ut over dette ingen ytterligere tilskudd til det formål det her spørres om.

SPØRSMÅL NR. 618**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 12. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I Bondebladet av 4. februar 2010 kan vi lese om en mann som får 3000 kroner i bot for hver dag han lafter sitt eget tømmer på låven. Undertegnede er av den oppfatning at landbruket trenger flere bein å stå på. Dette må da være en fornuftig måte å kombinere vanlig gårdsdrift med en annen type næring, slik at det blir et årsverk ut av det.

Hva vil statsråden bidra med for at et stivbent regelverk blir fjernet slik at landbruket får utvikle seg på en positiv og naturlig måte?»

BEGRUNNELSE:

Artikkelen i Bondebladet av 4. februar 2010, side 9.

Svar:

I de områdene som er angitt som landbruks-, natur- og friluftsområder i kommuneplanens arealdel, er tiltak i landbruket tillatt. Tiltak som ikke er å anse

som landbruk kan ikke gjennomføres uten dispensasjon eller ny plan.

Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet samarbeidet for noen år siden om prosjektet Landbruk Pluss. Det ble da gitt ut en veileder om hvordan plan- og bygningsloven kan brukes for å tilrettelegge for landbrukstilknyttet næringsvirksomhet. Den nye plan- og bygningsloven viderefører landbruksbegrepet i denne veilederen. Etter min mening gir loven et godt grunnlag for å ivareta behovet for utvikling i landbruket, og hensynet til andre interesser.

Den konkrete saken har vært behandlet både av Modum kommune og Fylkesmannen i Buskerud flere ganger. Spørsmålet om dispensasjon for tiltaket, og spørsmålet om oppfølgingen av den pågående virksomheten, behandles nå av kommunen. Det er fylkesmannen som skal avgjøre eventuelle klager på vedtaket. Saken er ikke behandlet av Miljøverndepartementet, og jeg finner det ikke riktig å kommentere en sak som nå er under lokal behandling.

SPØRSMÅL NR. 619**Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 12. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil statsråden snarest og i langt større grad få på plass avtaler om soning i hjemlandet for kriminelle utlendinger som sitter i norske fengsler?»

BEGRUNNELSE:

I ulike sammenhenger ser vi at statsråden uttaler et ønske å intensivere bruken av soning i hjemlandet for kriminelle utlendinger som har fått sin dom i Norge. Statrådets svar til undertegnede i replikkunden i spørretimen den 6. januar 2010, ga heller ikke et konkret svar på hvordan denne soningen skal utføres. Vi vet at våre fengsler er fulle, herav utgjør kriminelle utlendinger ca en tredjedel av de innsatte. Videre vil jeg påstå at det løslates dømte kriminelle tidligere enn straffen tilsier med det formålet å frigi fengsel-

skapasitet. Jeg forventer at Statsråden snarest, og i langt større grad får på plass avtaler som sikrer hjemsending av kriminelle til soning i sine hjemland.

Svar:

Som det framgår av regjeringsplattformen ønsker regjeringen å intensivere arbeidet med å overføre utenlandske straffedømte til soning i sitt hjemland.

Et av virkemidlene er å framforhandle nye bilaterale avtaler om soningsoverføring. Inngåelse av bilaterale avtaler krever imidlertid enighet mellom stater. Jeg er i første rekke interessert i å få en ny avtale om soningsoverføring med Romania, og har tatt dette opp med min rumenske kollega justisminister Predoiu i forbindelse med mitt besøk til Romania i høst og i forbindelse med det uformelle europeiske justis-

ministermøtet i Toledo i januar. Det synes å være interesse for en slik utvidet avtale i Romania. Fra norsk side er det oversendt et forslag til avtale.

Jeg vil også be om nye avtaler med andre stater som har mange borgere i norske fengsler.

Regjeringen ønsker å inngå en tilslutningsavtale til EUs rammebeslutning om soningsoverføring. Dette er allerede tatt opp i en rekke møter med representanter fra EU-land. I og med at Lisboa-traktaten medfører en del institusjonelle endringer når det gjelder kompetansen til å fremforhandle avtaler på vegne av EU på dette området, er imidlertid tidspunktet for når en slik tilslutningsavtale kan inngås uviss.

Jeg vil understreke at arbeidet med å få flere utenlandske straffedømte til å sone i utlandet, ikke alene er avhengig av inngåelse av nye avtaler om soningsoverføring. De fleste stater det er aktuelt å over-

føre straffedømte til er part til Europarådets konvensjon om overføring av straffedømte. Denne konvensjonen er basert på at den domfelte samtykker til overføringen. En tilleggsprotokoll til konvensjonen gir imidlertid mulighet for å overføre til soning uten samtykke dersom det foreligger et endelig utvisningsvedtak. Overføring til videre soning i hjemlandet forutsetter at det gjenstår minst 6 måneder soningstid og at hjemlandet samtykker i overføringen.

Justisdepartementet har nedlagt mye arbeid i å få forgang i prosessene som bl.a. leder frem til endelig utvisningsvedtak og etterfølgende soningsoverføring. Det er utarbeidet regelverk om hurtigbehandling av disse sakene og en særskilt innsatsgruppe er nå opprettet i departementet med sikte på effektivisering og bedre oppfølging av overføringssakene.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 12. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Kritikken mot innføringen av kildeskatten er hard. Mye tyder på at forberedelsene har vært for svake og at man har manglet innsikt i hvilke konsekvenser innføringen har for den enkelte skattyter.

Har statsråden og departementet god oversikt over utslagene kildeskatten gir, og kan man anslå hvor mange det er av de som nå trekkes kildeskatt som normalt ikke ville ha betalt inntektsskatt i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det kan være mange årsaker til at norske pensjonister velger å flytte til utlandet. Sykdom, levekostnader og klima er noen av dem. Kildeskatten har rammet mange av dem hardt, fordi de ikke har klart å framskaffe nødvendig dokumentasjon i tide. For en del med lave trygder og utbetalinger kan dette være så alvorlig at det er et spørsmål om utbetalingene når kildeskatten er trukket, er store nok til et forsvarlig livsopphold for skattyter og hans familie.

Mange pensjonister i viktige land som Spania og Thailand levde inntil rett før nyttår i den tro at kildeskatten ikke var noe som ville vedkomme dem. De har derfor hatt liten tid til å forberede seg. For mange med små utbetalinger kan kildeskatten dermed få store konsekvenser for livskvaliteten.

Det har kommet fram eksempler på personer som har så lav trygd at de ikke ville ha betalt skatt i Norge. De trekkes allikevel kildeskatt. Det er også eksempler på at kildeskatten medfører at utbetalingen blir så lavt at en kan sette spørsmålsteget ved om mottager har nok til forsvarlig livsopphold.

Skal en si noe sikkert om det, må en ha kunnskap om forholdene i mottagerlandet. Spørsmålet er om departementet har den nødvendige oversikt over de utslag kildeskatten kan gi for den enkelte.

Svar:

Både skatteavtalen mellom Norge og Spania og skatteavtalen mellom Norge og Thailand legger retten til å skattlegge pensjoner (herunder folketrygdytelse) til bostedsstaten. Disse skatteavtalene innebærer at personer som skal anses skattemessig bosatt i disse landene etter skatteavtale vil ha krav på fritak fra norsk kildeskatt på pensjoner i 2010. I avtalen med Spania gjelder dette utbetinget, mens det i avtalen med Thailand gjelder ett unntak. Dersom en inntekt er skattepliktig i Thailand bare for det beløpet som overføres til Thailand eller mottas der, skal bare den inntekten som er beskattet i Thailand fritas for skatt i Norge.

De nevnte fritakene kan ikke innvilges bare på grunnlag av at den enkelte pensjonist selv mener seg

å bo i Spania eller Thailand og opplyser dette til skattemyndighetene. Det må stilles visse krav til dokumentasjon av den bostedsmessige tilknytningen, og for Thailands vedkommende av at inntekten er undergitt beskatning der. Den enkelte pensjonist i Spania og Thailand som i tide framlegger den nødvendige dokumentasjon, vil få et trekkfritak. På bakgrunn av all informasjon som er gitt fra Finansdepartementet, Skattedirektoratet og Skatteetaten i forbindelse med innføringen av kildeskatt på pensjoner, er det vanskelig å forstå at behovet for å dokumentere de nevnte forholdene skal komme overraskende på noen.

For dem som er berettiget til fritak fra kildeskatt på grunnlag av skatteavtale, vil forskuddstrekk i de løpende pensjonsutbetalingene være et midlertidig problem, som løses når trekkfritak er innvilget på grunnlag av den nødvendige dokumentasjonen. Trukket skatt vil i slike tilfeller etter søknad kunne tilbakebetales. Om skattyter ikke søker om tilbakebetaling, vil for mye trukket skatt bli utbetalt på ordinær måte i forbindelse med skatteoppgjøret. Det aktivitetskrav som følger av dokumentasjonsbehovet mv. kan ikke anses som noen urimelig byrde på utflyttede pensjonister fra Norge.

For de landene der Norge etter skatteavtale har adgang til å ilegge kildeskatt, må det skilles mellom

EØS-land og landene utenfor EØS. Pensjonister som er bosatt innenfor EØS, og som blir skattlagt til Norge for det vesentlige av sin inntekt, har rett til å benytte skattebegrensningsregelen. Det er nettopp denne som gjør at minstepensjonister med mindre formuer ikke betaler inntektsskatt til Norge. Disse pensjonistene innenfor EØS får derfor ingen kildeskatt.

Utenfor EØS var det i 2006 om lag 2 400 personer som bodde i et land der skatteavtalen med Norge gir Norge rett til å skattlegge pensjon fullt ut ved kil-den. Departementet har ikke tilgjengelig inntektsopplysninger om disse og således heller ikke statistikk som viser hvor mange av disse som risikerer å måtte betale mer i kildeskatt enn de ville ha betalt med ordinære norske skatteregler. Beregninger basert på statistikk for bosatte i Norge viser imidlertid at om lag 20 pst. av alle AFP-, alders- og uførepensjonister bosatt i Norge ikke betaler inntektsskatt i dag. Dersom inntektsfordelingen blant pensjonister bosatt i utlandet er om lag lik den blant pensjonister bosatt i Norge, så betyr dette at om lag 480 personer risikerer norsk kildeskatt til tross for at de ikke ville ha betalt skatt om bopelen fortsatt hadde vært i Norge. Et nytt generelt kildeskattsystem kan ikke ha som mål at ingen av de utenlandsbosatte skal få høyere skatt enn om de hadde fortsatt å bo i Norge i stedet.

SPØRSMÅL NR. 621

Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 12. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«På pressekonferansen 8. februar om "Marokko-saken," uttalte forsvarsministeren at det eksisterte et uformelt privat nettverk med henvisning til Forsvaret, som underforstått opererer utenfor Forsvarets kontroll eller ordre.

Sitter statsråden med håndfaste bevis på at et slik nettverk eksisterer og tilsvarende eksempler på at personell tilknyttet Forsvaret har opptråd slik som statsråden beskrev?»

BEGRUNNELSE:

Under pressekonferansen som Forsvarsministeren avholdt sammen med Utenriksministeren ble det gitt uttrykk for at statsråden vil ta initiativ til å rydde opp i ukultur og subkultur i Forsvaret. Slike uttalelser

som Forsvarsministeren avga rammer selvfølgelig hele Forsvaret som institusjon. Derfor haster det naturlig nok med å få avdekket eventuelle slike ukulturer, dersom Forsvarsministeren kan belegge sine påstander med eksempler og dokumentasjon. Det er naturligvis svært skadelig for Forsvarets omdømme og tillit og ha hengende slike påstander på seg.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 5. februar 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen i forbindelse med mine uttalelser på pressekonferansen i "Marokko-saken" 1. februar.

Forsvaret har gitt Forsvarsdepartementet en god orientering om sitt situasjonsbilde og vurderinger i saken. Denne redegjørelsen indikerer at den pri-

vate aksjonen i denne saken berørte flere personer med felles fortid i Politiet og Forsvaret. Min vurdering av denne informasjonen er at dette kan gi inntrykk av et uformelt kolleganettverk.

Det har ikke fremkommet opplysninger som indikerer at denne aksjonen var klarert av noen myndighetsinstans. I forsvarssjefens redegjørelse fremgår det at ingen i Forsvarets ledelse var kjent med planlegging eller gjennomføring av den private aksjonen før den ble kjent i media sommeren 2009. Det er viktig å understreke at det er grunnleggende i en militær organisasjon at alle oppdrag gis gjennom den militære kommandolinjen, og at ingen andre myndigheter eller virksomheter kan gi noen form for oppdrag til militært ansatte. Departementet er informert om at tidligere forsvarssjef 13. august 2009 sendte ut et brev til Forsvarets spesialavdelinger hvor han på generelt grunnlag presiserte hvilke holdninger og hvilken etikk som forventes av ansatte i spesialstyrkene og etterretningstjenesten.

Alle arbeidstakere har en generell forpliktelse til lojalt å ivareta arbeidsgivers interesser, både på jobb og i fritiden. Sammenhengen mellom soldatenes profesjonalitet og samfunnets tillit til Forsvaret gjør at

det stilles strenge krav til lojalitetsplikt hos forsvars-personell. De kan derfor ikke ta bierverv eller oppdrag som gjør at de kan komme i lojalitetskonflikt med Forsvaret eller at dette skader Forsvarets anseelse. Det er derfor uakseptabelt at personell med ansettelsesforhold til Forsvaret deltar i slike aksjoner.

For å klargjøre reglene ytterligere mener jeg at det er behov for å utrede behovet for å lovfeste lojalitetsplikten for forsvarsansatte nærmere. Vi vil se nærmere på reglene om å ta oppdrag og bierverv på utsiden av Forsvaret. Både lønnet og ulønnet. På kortere sikt vil det også bli klargjort i Forsvarets regelverk hvilke regler som gjelder på dette området.

På mer generelt grunnlag er det grunn til å vurdere å forby nordmenn å delta i leiesoldatlignende virksomhet i utlandet, som også vil gjelde personer som har sluttet i Forsvaret. Forsvarsdepartementet vil ta initiativ til at dette utredes nærmere.

Dette handler imidlertid ikke bare om regelverk. Det handler også om profesjonalitet, rolleforståelse og holdninger. Forsvarsdepartementet har i lengre tid hatt fokus på holdninger, etikk og ledelse. Denne saken viser viktigheten av at dette fokuset opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 4. februar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 12. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«1.mars stenges bassenget ved Kristiansund sykehus. Dette er en konsekvens av at regjeringen foreslo en omlegging av finansieringsordningen av poliklinisk fysioterapitjeneste i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2010. Det var dette vi fryktet ville skje, men som regjeringspartiene sa at statsråden skulle sørge for ble videreført gjennom oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene.

Hva vil statsråden gjøre for å opprettholde bassengdriften ved dette sykehuset og andre?»

BEGRUNNELSE:

Også på andre sykehus varsles reduksjoner i tilbudet til pasientgrupper som er helt avhengig av opp trening og etterbehandling i basseng. I budsjettdebatten svarte Tore Hagebakken fra Ap på min bekymring om at dette kunne skje. Han sa at han "rett og

slett forventet at helseregionene sørger for å videreføre nødvendige og riktige behandlingstilbud", og at disse signalene fra Stortinget var et signal til helseregionene. Han sa videre at endringen i finansieringsordningen ikke var et innsparingstiltak. Han var enig med meg i at bassengtiltakene er viktig, og han hadde videre tillit til at dette fortsatt ville bli videreført, selv om midlene nå var innlemmet i rammen til de regionale helseforetakene.

Jeg har mottatt et brev fra ledere av fysioterapitjenesten ved til sammen 11 sykehus i østlandsområdet, både offentlige og private. Her skriver de om det omfattende arbeidet de har drevet mht. poliklinisk utredning og oppfølging av pasienter, i tett samarbeid med andre spesialiteter i sykehuset. Eksempler er oppfølging etter brannskader, større traumer, nerveskader, kreftbehandling mm, også treningstilbud i basseng, som helt klart kan defineres som spesialisthelsetjeneste. Videre skriver de at fra 1. januar 2010 får sykehusene ikke lenger refusjon for fysioterapi

som har vært utført poliklinisk, og at retten til å ta egenandel fra pasientene også er tatt bort. Andre helsepersonellgrupper på poliklinikkene omfattes av ISF-ordningen, mens fysioterapeutene nå står uten en tilsvarende ordning. Dessverre stemte også regjeringspartiene i Stortinget nei til et forslag fra opposisjonspartier om å vurdere å gi poliklinisk fysioterapi-tjeneste samme ordning som andre personellgrupper.

Det er pasienter med stort behov for polikliniske fysioterapitjenester som rammes.

Svar:

De regionale helseforetakene har det samlede ansvaret for at innbyggerne i de respektive helseregionene får tilgang til likeverdige og gode spesialisthelsetjenester. Ved den endringen som nå skjer fra 2010 vil midlene til fysioterapi bli lagt inn i basisrammen til de regionale helseforetakene. Bakgrunnen er at midlene skal fordeles mer likt mellom landets helseregioner og sykehus, slik at pasientene uansett bosted skal få et mest mulig likeverdig tilbud av spesialisthelsetjenester. Jeg forutsetter og forventer at helseregionene sørger for å videreføre de behandlingstilbud som er nødvendige og riktige slik at deres ”sørge for”-ansvar ivaretas på en best mulig måte.

Til og med 2009 var det leger og i enkelte tilfeller

jordmødre som hadde forskriftsmessig hjemmel til å kreve egenandel ved poliklinisk konsultasjon ved sykehus. Fra 2009 er ISF-regelverket endret, slik at enkelte prosedyrer utført av andre helsepersonellgrupper enn leger inngår i utbetalingsgrunnlaget. Det har vært behov for å samordne ISF-regelverket og forskrift om utgifter til poliklinisk helsehjelp hva gjelder muligheten til å kreve egenandel. Fra 2010 kan det kreves egenandel for helsehjelp utført av helsepersonell som omfattes av dagens ISF-ordning. Dette vil gjelde sykepleiere, jordmødre, psykologer, audiografer og tannleger. Det er imidlertid viktig å understreke at det ikke er helsepersonellet i seg selv som utløser ISF-refusjon, men den helsehjelpen som gis.

Tverrfaglig arbeid innenfor rehabilitering utløser ISF-refusjon. Poliklinisk rehabilitering karakteriseres av sammensatte tilbud som gis i løpet av samme dag. Eksempler på disse er kombinasjoner av organisert gruppeundervisning (pasientopplæring el.), fysioterapi, andre rehabiliterende tiltak mv.

Dersom poliklinisk fysioterapi også skal inkluderes i den innsatsstyrte finansieringen må denne aktiviteten i poliklinikkene registreres og kostnadsberegnes. En slik endring i ISF-regelverket må vurderes i forbindelse med det videre arbeidet med samhandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 12. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Viser til mitt spørsmål til Finansdepartementet (spørsmål nr. 574) vedrørende økningen i antall ansatte i NBIM og hvor mange av disse som direkte eller indirekte arbeider med aktiv forvaltning. Til tross for mottatt svar fra FIN, så står fremdeles spørsmålet ubesvart. Av den grunn ser jeg meg nødt til å stille spørsmålet på nytt. Spørsmålet lyder:

Hvor mange av NBIMs 259 ansatte + 400 eksterne årsverk arbeider direkte eller indirekte med aktiv forvaltning og hvor mye koster den aktive forvaltningen?»

BEGRUNNELSE:

Antall ansatte har økt enormt de senere årene, og selv etter de enorme tapene i kriseåret 2008, valgte NBIM å øke sin stab betydelig. Dette er stikk i strid med hva private virksomheter i en markedsøkonomi

foretar seg dersom resultatene svikter. Det er bekymringsfullt, og sier mye om offentlig forvaltning i Norge. Da både antall ansatte knyttet til aktiv forvaltning samt kostnadene knyttet til aktiv forvaltning bør være enkelt å identifisere, ber jeg om konkrete tall, både hva gjelder antall ansatte og kostnader. (Jeg ber altså ikke om et totalt antall ansatte, ei heller de totale forvaltningskostnadene, men kun de som knyttes til den aktive forvaltningen). Jeg ber samtidig om at det ikke igjen vises til ulike rapporter, men at tallene trekkes ut, og at disse identifiseres og kvalitetssikres av Finansdepartementet.

Svar:

Det stortingsoppnevnte representantskapet er bankens øverste kontrollmyndighet og fastsetter bankens budsjett og godkjenner bankens regnskap. Det er således representantskapet, og ikke Finansdeparte-

mentet, som vedtar bemanningsrammene for kapitalforvaltningsvirksomheten i banken (NBIM). Forvaltningsavtalen som er inngått mellom Finansdepartementet og Norges Bank regulerer bankens godtgjørelse knyttet til forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU). For 2010 er det fastsatt en øvre grense for bankens godtgjørelse på 0,10 pst. av fondets gjennomsnittlige kapital. I tillegg til kostnadsdekning innenfor den øvre grensen godtgjøres Norges Bank for den del av honoraret til eksterne forvaltere som følger av oppnådd meravkastning.

I oppfølgingen av Norges Banks forvaltning legger Finansdepartementet vekt på at kostnadene knyttet til forvaltningen av SPU holdes på et lavt nivå, og at forvaltningen for øvrig skjer innenfor de fastsatte retningslinjene. Sammenlikninger med andre store fond internasjonalt viser at bankens samlede forvaltningskostnader er relativt lave. Konsulentselskapet CEM Benchmarking, som årlig utarbeider en rapport for Finansdepartementet om kostnadene knyttet til forvaltningen av SPU, anslår at de direkte forvaltningsrelaterte kostnadene er lavest i gruppen av sammenliknbare fond. Sammenlikningsanalysen viser samtidig at banken har relativt høye kostnader knyttet til styring og kontroll sammenliknet med andre fond.

Det er vanskelig å spesifisere antall ansatte i NBIM og hos de eksterne tjenesteleverandørene som utelukkende driver aktiv forvaltning. Eksempelvis er det svært vanskelig å anslå hvor stor andel av bemanningen innen risikostyringsfunksjonen som utelukkende kan henføres til aktiv forvaltning. Dette må ses i sammenheng med at de retningslinjene for forvaltningen av SPU som Finansdepartementet har fastsatt ikke er basert på at en bestemt andel av fondets midler skal forvaltes passivt og en bestemt andel aktivt. Retningslinjene innebærer at det er fastsatt en risikoramme for avvik fra fondets referanseindeks – såkalt aktiv forvaltning. Risikorammen gjelder hele fondet, og det er opp til Norges Bank å vurdere utnyttelsen av denne risikorammen på ulike aktivaklasser, geografiske regioner, sektorer, osv. De fleste av NBIMs ansatte utfører derfor oppgaver som i større eller mindre grad berører den aktive forvaltningen.

Forvaltningsmodellen for SPU tar i prinsippet utgangspunkt i et klart skille mellom aktiv og passiv forvaltning. Finansdepartementet har ansvaret for fondets referanseindeks, mens Norges Bank driver aktiv forvaltning. I praksis er ikke skillet mellom aktiv og passiv like klart. Selv en passiv forvaltning krever en kompetent forvalter som løpende kan foreta aktive valg knyttet til gjennomføring av forvaltningen, og skillet mellom hva som er en god tilpasning til referanseindeksen og hva som er aktive valg kan være flytende.

Norges Bank opplyser at det for tiden er om lag 40 ansatte i de tre gruppene som hovedsakelig driver

med aktiv forvaltning (allokeringsstrategier, sektorstrategier og eksterne strategier). Disse gruppene har også ansvar for andre oppgaver utover ren aktiv forvaltning. Antallet vil variere over tid i takt med bl.a. endringer i organisering, innretningen av den aktive forvaltningen, den overordnede investeringsstrategien mv.

Norges Banks kapitalforvaltning hadde ved utgangen av 2001 109 medarbeidere. Ved utgangen av 2009 var antall ansatte 249, noe som innebærer en mer enn dobling av antall ansatte i løpet av åtte år. I samme periode har fondskapitalen vokst fra 613 mrd. kroner til mer enn 2 500 mrd. kroner, dvs. mer enn en firedobling. Det er naturlig at antall ansatte ikke øker like sterkt som fondskapitalen over tid pga. stor driftsfordeler. Samtidig har investeringsstrategien i løpet av denne perioden gradvis blitt utvidet, og kompleksiteten i forvaltningen har økt. I de senere årene har strategien blitt utvidet til å omfatte flere framvoksende aksjemarkeder, og segmentet for små og mellomstore selskaper er blitt inkludert i fondets referanseindeks. Dette er forhold som isolert sett bidrar til å øke bemanningsbehovet i NBIM. I tillegg kommer at NBIM i det siste har styrket kontroll- og risikostyringsfunksjonen betydelig. Det planlegges nå gjennomføring av eiendomsinvesteringer i SPU. Dette er en type investeringer der bemanningsbehovet er høyere per investert krone enn det er i de markedene fondet i dag er investert i.

NBIM har anslått at det i tillegg til den interne bemanningen går med om lag 400 årsverk gjennom eksterne tjenesteleverandører. Disse leverer tjenester innenfor blant annet kommunikasjon, analyse, oppgjør, depot, regnskap, IT og forvaltning.

Finansdepartementet mener at bemanningen i NBIM samlet sett framstår som relativt moderat sett i lys av forvaltningsoppgavene, og vil også peke på at styrkingen av funksjonene for risikostyring og kontroll er en ønsket utvikling i lys av erfaringene fra finanskrisen. Det er etter departementets syn ikke hensiktsmessig at bemanningen i NBIM svinger fra år til år i takt med verdens verdipapirmarkeder og forvaltningsresultatene.

Norges Bank har i sitt brev til Finansdepartementet 23. desember 2009 om aktiv forvaltning gjort nærmere rede for sammensetningen av forvaltningskostnadene. Banken anslår at om lag 85 pst. av kostnadene kan henføres til den mer indeksnære forvaltningen. Følgelig vil besparelsen ved å gå over til passiv forvaltning utgjøre 15 pst., regnet utenom eksterne forvaltningshonorar, tilsvarende 0,01-0,02 pst. av fondskapitalen. Personalkostnader er anslått å utgjøre i underkant av 25 pst. av fondets samlede kostnader, utenom eksterne forvaltningshonorarer. Eksterne forvaltningskostnader anslås av banken å variere mellom 0,02 og 0,10 pst. avhengig av resultatene.

SPØRSMÅL NR. 624**Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 12. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«I en artikkel i Aftenposten den 5.2.2010 og sammenhengen mellom fravær og frafall uttaler statsråden blant annet: "Det er innlysende at dette henger sammen. Vi vet at hvis man har mye fravær, så er man i faresonen for ikke å fullføre. Og fullfører man ikke, så er det et risikomoment når det gjelder sykefravær og tidlig uføretrygd."

Betyr dette at statsråden er villig til å vurdere å gjeninnføre krav om nærvær for å få karakter i fagene i videregående skole?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Aftenposten den 5.2.2010 fremkommer det at forskning viser en klar sammenheng mellom fravær i videregående og senere frafall i skolen og dermed økt sjans for å havne utenfor arbeidslivet. I samme artikkel uttaler rektor Anne Skalleberg:

"Det er nok en mindre følelse av plikt i dag og elevene har mindre frykt for autoriteter. Men det at fraværet gir såpass små konsekvenser, tror jeg er avgjørende."

Arnstein Mykletun, leder for regjeringens ekspertgruppe i arbeidet med redusert sykefravær peker på at

"et effektivt virkemiddel mot sykefravær i arbeidslivet kan være å stramme inn fraværsregimet i videregående skoler."

Svar:

Jeg sa 13. januar i år i Stortinget at jeg sammen med Utdanningsdirektoratet vil se nærmere på reglene knyttet til fravær i den videregående skolen. Dette arbeidet er vi nå i gang med. Som jeg har gitt uttrykk for overfor media, er en slik gjennomgang av regelverket for fravær viktig blant annet fordi den som har mye fravær også er i faresonen for ikke å fullføre sin videregående opplæring. I tillegg til dette, får perso-

ner som ikke fullfører videregående opplæring oftere enn andre sykefravær og uføretrygding seinere i livet.

Jeg er kjent med at det, av ulike grunner, har vært mange forskjellige oppfatninger ute i skoleverket om hvordan nåværende regelverk skal forstås og praktiseres. Slik skal det ikke være. Jeg tar sikte på at den gjennomgangen av fraværsreglene vi nå holder på med, skal resultere i en klargjøring for alle parter fra og med skolestart høsten 2010.

Fordi vi nå vurderer ulike sider og hensyn i denne saken, finner jeg det ikke riktig å forskuttere hvilke løsninger som vil bli valgt. Det jeg imidlertid kan si, er at endringer i nåværende forskriftsbestemmelser om fravær ikke vil bli iverksatt uten at saken har vært på høring i sektoren på forhånd.

Til spørsmålet om jeg er villig til å gjeninnføre krav om nærvær for å få karakter i fag, kan jeg imidlertid si at det også i dag er regler knyttet til nærvær i den videregående skolen. I opplæringsloven § 3 -4 står det at: "Elevane, lærlingane og lærekandidatane skal vere aktivt med i opplæringa" og i forskrift til opplæringsloven § 3 – 3 står det at "Eleven, lærlingen og lærekandidaten skal møte til og delta aktivt i opplæringa slik at læraren eller instruktøren får grunnlag for å vurdere eleven, lærlingen eller lærekandidaten sin kompetanse i faget". I forskriften står det også at stort fravær kan føre til at grunnlaget for å sette karakter mangler. Dersom en karakter mangler har det den alvorlige følgen for eleven at vedkommende ikke kan få vitnemål for fullført og bestått videregående opplæring. Bestemmelser om at en kan risikere å ikke få fagkarakter ved høyt fravær har eksistert i mange år i den videregående skolen.

For øvrig viser jeg til at etter opplæringsloven § 3 – 7 er det fylkeskommunen som i egne forskrifter fastsetter ordensreglement for den enkelte videregående skolen. I dette reglementet skal det gis regler både om elevenes rettigheter og plikter så langt slike regler ikke er fastsatt i lov eller på annen måte.

SPØRSMÅL NR. 625**Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 12. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Fra 1. januar ble det forbudt med oppstilling av tobakksvarer og røykeutstyr på utsalgssteder, med unntak av spesialforretninger for tobakk. Forskriften som definerer spesialforetning har imidlertid blitt så streng at de tradisjonelle spesialforetningene ikke har mulighet til å bevare sin egenart.

Vil statsråden endre forskriften slik at spesialforretninger for tobakk også kan være kommisjonærer for Norsk Tipping og ha frukt og lignede, samt bevare sine historiske vindu utstillinger?»

BEGRUNNELSE:

Det er noen få spesialbutikker for frukt og tobakk igjen i Norge. Disse har ofte en lang historie og er viktige faktorer i en bys identitet. Eksempler på dette er Havana Magasinet AS i Stavanger og Dvergsdal Frukt og Tobakk i Sandnes.

Disse butikkene er også kommisjonærer for Norsk Tipping og selger litt frukt og sjokolade. Dessuten har butikken i sine utstillinger røykeutstyr som lightere, humidorer, piper og askebeger. Som følge av forskriften til forbudet mot utstilling av tobakksvarer får disse butikkene ikke ha tobakksvarer fremme i butikken, fordi de også har omsetning av pengespill og frukt. De må også male sine historiske vinduer svarte for å ikke ha røykeutstyr utstilt.

Alle forstår at de få spesialbutikkene for tobakk som eksisterer og som eventuelt vil dukke opp ikke vil ha noen effekt på folkehelsen når det gjelder økt forbruk av tobakk. Dette er en lovgivning som fremstår som provoserende og dermed undergraver den positive utviklingen som har vært de siste årene med tanke på en økt oppslutning om en mer generell streng politikk mot tobakk.

Svar:

Forbudet mot synlig oppstilling av tobakksvarer og røykeutstyr er inntatt i tobakks-skadeloven § 5. Bestemmelsen gjør unntak for spesialforretninger for tobakksvarer. Begrunnelsen for dette er at for slike forretninger er salg av tobakksvarer og røykeutstyr kjerneområdet for virksomheten, og kundene oppsøker slike forretninger nettopp for å kjøpe tobakksvarer eller for å få informasjon om slike varer. Avgjørelsen om dette vil dermed som regel være tatt forut for besøket, og kjøpsoppfordringen som ligger i synlig oppstilling, vil således være av mindre betydning i slike tilfeller.

Spesialforretninger er definert som utsalgssteder ”som hovedsakelig selger tobakksvarer eller røykeutstyr”, jf. § 2 tredje ledd. Definisjonen av spesialforretninger gir ikke en helt klar grense for hva som kreves for at et utsalgssted er å anse som en spesialforretning i lovens forstand. Begrepet «hovedsakelig» åpner for at spesialforretninger i begrenset grad også kan selge andre varer og tjenester enn tobakksvarer og røykeutstyr, uten at dette er til hinder for at utsalgsstedet anses å være en spesialforretning. Etter min vurdering gir kriteriet «hovedsakelig» en tilstrekkelig klar avgrensning av unntakets rekkevidde, samtidig som det gir tilsynsmyndigheten en viss fleksibilitet når det gjelder i hvilken utstrekning det skal aksepteres at spesialforretninger selger andre varer og tjenester.

Kriteriet om at utsalgsstedet «hovedsakelig» må selge slike varer, må likevel tolkes strengt. Både formålet med forbudet og begrunnelsen for unntaket for spesialforretninger vil undergraves, dersom en går langt i å tillate andre varer og tjenester solgt i spesialforretninger. Hvorvidt et utsalgssted er en spesialforretning, må avgjøres ved en konkret helhetsvurdering av utsalgsstedets karakter. I denne vurderingen må utsalgsstedets vareutvalg og hvilken kundemasse dette med rimelighet kan forventes å tiltrekke, være sentralt. Hvor stor andel av omsetningen som er relatert til salg av tobakksvarer og røykeutstyr og hvilke kunder som faktisk oppsøker utsalgsstedet, vil også være relevante momenter.

Sentralt i begrunnelsen for unntaket for spesialforretninger er at slike utsalgssteder først og fremst benyttes av kunder som har til hensikt å kjøpe tobakksvarer eller røykeutstyr. Dersom utsalgsstedet har et vareutvalg som medfører at det oppfattes som et sted hvor man kan kjøpe andre varer enn tobakksvarer, vil også andre kunder enn tobakskunder oppsøke utsalgsstedet. For disse vil synlige tobakksvarer virke som en kjøpsoppfordring. Dette er problematisk i forhold til begrunnelsen for unntaket. Dersom utsalgsstedet på grunn av sitt varesortiment i mer enn ubetydelig utstrekning må forventes benyttet av andre enn kunder som har til hensikt å kjøpe tobakksvarer eller røykeutstyr, er ikke utsalgsstedet å betrakte som en spesialforretning i lovens forstand.

Når det gjelder vindusutstillinger av tobakksvarer eller røykeutstyr er dette ikke tillatt, heller ikke i spesialforretninger, dersom utstillingen kan sees fra butikkens utside. Begrunnelsen er at spesialforretningers unntak fra synlighetsforbudet kun gjelder over-

for egne kunder, ikke i forhold til tilfeldig forbipasserende. En vindusutstilling vil være å anse som ulovlig reklame og kjøpsoppfordring av tobakksvarer til befolkningen generelt. Jeg understreker for øvrig at utsalgsstedene står fritt til å avgjøre på hvilken måte de vil skjule tobakksvarene - ved skapdører, forheng, rullgardiner e.l.

Det er i dag ikke gitt noen særskilte forskriftsbestemmelser for spesialforretninger. Det er ønskelig å avvente implementeringen av forbudet for å se om det er behov for noen slike forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 626

Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 10. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I en stadig mer globalisert verden vil det være behov for å avklare sjeldne infeksjonssykdommer, som Chagas disease. Det er en sykdom som forårsakes av parasitter som smitter gjennom insektsbitt. For å gi riktig diagnose må det blant annet tas blodprøver. Disse blodprøvene dekkes for pasienter innlagt i sykehus, men ikke når de tas i poliklinikk. Pasienter kan risikere å legge ut 2-3000 kroner for dette.

Vil statsråden ta initiativ til at sjeldne infeksjonssykdommer kan avklares poliklinisk uten at pasienten får regningen?»

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan ta stilling til hva som er riktig behandling for denne pasientgruppen, dvs. om den enkelte pasient skal legges inn eller gis et poliklinisk tilbud. Det er et faglig spørsmål.

Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke se at

denne pasientgruppen skal håndteres ulikt andre pasientgrupper/sykdommer når det gjelder anledning til å kreve egenandel dersom pasienten får nødvendige helsetjenester på sykehusenes poliklinikker eller hos fastlegen. Chagas disease kan ikke anses som en allmennfarlig smittsom sykdom. Jeg viser her til at sykdommen ikke er å finne under opplistingen i poliklinikkforskriftens § 4 nr. 7 i, eller i § 3 nr. 7 i refusjonsforskriften som omhandler sykdommer hvor godkjente egenandeler skal dekkes av staten.

Oppsøker pasienten lege på poliklinikk i den offentlige helsetjenesten, må det i dag betales en egenandel på 295 kroner. Her er blodprøve inkludert i egenandelen. Oppsøker pasienten fastlege, må det i dag betales en egenandel på 132 kroner (172 kroner dersom legen er spesialist i allmennmedisin). For blodprøven må det i tillegg betales en egenandel på 47 kroner. Denne egenandelen omfattes av tak 1-ordningen. For 2010 er egenandelstaket fastsatt til 1 840 kroner.

SPØRSMÅL NR. 627

Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 10. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Gjennom en endring av Folketrygdloven i 2004 ble det åpnet for straffereaksjoner mot arbeidstakere, arbeidsgivere og leger hvis de ikke følger opp sine IA-forpliktelser.

I hvor mange tilfeller er sanksjonsadgangen be-

nyttet siden den ble benyttet, for hver av kategoriene?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende, torsdag 21. januar, fremkommer det at Nav ikke vet om sanksjoner er tatt i bruk

mot arbeidsgivere eller leger. Nav har videre heller ingen statistikk eller oversikt over hvor mange arbeidstakere som er fratatt sykepengene i kortere eller lengre perioder.

Ekspedisjonssjef Ulf Pedersen siteres i artikkelen på at det er "ansett som lite hensiktsmessig med omfattende bruk av sanksjoner rettet mot arbeidsgiverne" siden Nav ikke klarer "å gjennomføre oppfølgingsmøtene som forutsatt".

Det er imidlertid slik at bestemmelsene om sanksjoner ble innført før Nav-reformen ble vedtatt og før de store problemene for alvor begynte å melde seg i etaten. I artikkelen i Bergens Tidene vises det også til at spørsmålet om sanksjonsbruk er tatt opp ved flere anledninger tidligere, og det gjengis også deler av det svar som tidligere statsråd Bjarne Håkon Hanssen har gitt på disse spørsmålene:

"Arbeids- og velferdsetaten må i alle fall i større grad ta gjeldende sanksjonar i bruk overfor legar og arbeidsgjevarar som ikkje følgjer opp som loven gjer påbod om."

Artikkelen avdekker etter undertegnede vurdering kommunikasjonssvikt, både mellom politisk og administrativ ledelse i Arbeidsdepartementet og mellom Arbeidsdepartementet og Arbeids- og velferdsetaten.

Dette er meget alvorlig, særlig når vi vet at dette er ett av mange elementer i avtalen om et Inkluderende Arbeidsliv som ikke fungerer eller følges opp.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har etablert rutiner for innhenting av oppfølgingsplaner samt purring av arbeidsgivere som ikke sender inn planer. Erfaringene så langt viser at både arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetatens oppfølging kan bli bedre. Både oppfølging av sykmeldte og kontroll og sanksjonsrutiner har vært tatt opp i styringsdialogen mellom departementet og Arbeids- og velferdsetaten.

Det skal iverksettes aktive arbeidsrettede tiltak så tidlig som mulig og senest innen 8 uker. Arbeids- og

velferdsetaten skal avgjøre om det fortsatt er grunnlag for rett til sykepenge. Det er dialog mot arbeidsgiver og arbeidstaker i denne prosessen. Det finnes ingen samlet oversikt som viser hvor mange sykepengesaker som er stoppet som følge av at arbeidsrelatert aktivitet ikke er iverksatt.

Arbeids- og velferdsetaten kan ilegge arbeidsgiver tvangsmulkt dersom arbeidsgiver etter purring ikke utleverer oppfølgingsplan. Arbeids- og velferdsetatens saksbehandlingssystem generer automatisk påminnelsesbrev til arbeidsgiver, når sykmeldt arbeidstaker har vært sykmeldt i 10 uker. Brev genereres for sykepengetilfeller hvor det ikke foreligger oppfølgingsplan og hvor det finnes bekreftelse på arbeidsforholdet hos arbeidsgiver (for eksempel gjennom refusjonskrav). Det genereres automatisk purrebrev til arbeidsgiver etter 16 uker dersom oppfølgingsplan fortsatt ikke er innsendt. Det genereres om lag 6000 -7000 slike purrebrev per måned. I purrebrev gjøres det oppmerksom på at NAV har hjemmel i folketrygdloven § 25-3 for å kunne ilegge en tvangsmulkt hvis ikke oppfølgingsplanen sendes inn.

Etatens retningslinjer for håndtering av sanksjoner er ennå ikke ferdigstilt.

Sykmeldende behandler har plikt til å delta i dialogmøter, og behandler kan pålegges fremmøteplikt. Behandler kan miste retten til å praktisere for trygdens regning og fratras retten til å utstede legeerklæringer. Sanksjoner mot sykmeldende behandler i forbindelse med manglende deltakelse på dialogmøter har ikke vært tatt i bruk.

Ekspertgruppen som har vurdert tiltak for reduksjon i sykefraværet la fram sin rapport 3. februar. Denne rapporten, sammen med andre innspill, legges til grunn for drøftingene med partene i arbeidslivet om en ny IA-avtale og tiltak for å få ned sykefraværet. Som det går frem av svaret blir det viktig å vurdere om den helhetlige oppfølgingen av dagens sanksjonsregime fungerer etter hensikten og om det eventuelt bør gjøres endringer både i oppfølgingen og sanksjonsregimet.

SPØRSMÅL NR. 628**Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 16. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvor mange års praktisk erfaring fra kapitalforvaltning har medlemmene i Norges Banks Hovedstyre til sammen, og mener statsråden at hovedstyret har tilstrekkelig kompetanse til å forvalte et av verdens største fond?»

Svar:

Norges Bank er det utøvende organ for pengepolitikken, og Norges Bank forvalter, på vegne av Finansdepartementet, formuen i Statens pensjonsfond utland. Hovedstyret har den utøvende og rådgivende myndighet i banken. Hovedstyret består av syv medlemmer, oppnevnt av Kongen i statsråd. Foruten sentralbanksjef Svein Gjedrem og visesentralbanksjef Jan Fredrik Qvigstad, som hhv. leder og nestleder, består hovedstyret av følgende medlemmer:

- Brit K. Rugland
- Liselott Kilaas
- Asbjørn Rødseth
- Ida Helliesen
- Eirik Wærness
- Gøril Bjerkan (varamedlem)
- Egil Matsen (varamedlem)

Utover dette har de ansatte i Norges Bank to medlemmer som deltar ved behandlingen av administrative saker.

Det gjelder ikke særskilte formelle kvalifikasjonskrav til hovedstyrets medlemmer. Det er imidlertid i forarbeidene til sentralbanklovens gjeldende regler om oppnevning av medlemmer og varamedlemmer (Ot.prp. nr. 81 (2002-2003) pkt. 3.5.1) lagt til grunn at medlemmene skal "reflektere en bred bakgrunn og kompetanse, med særlig vekt på økonomi og finans samt betydelig innsikt i samfunnsøkonomiske problemstillinger". Utover dette er det i sentralbankloven og tilhørende forskrift fastsatt særskilte habilitetskrav til hovedstyrets medlemmer.

Etter min vurdering er det viktig at hovedstyret har bred faglig bakgrunn og betydelig innsikt i samfunnsøkonomiske problemstillinger. Medlemmene i hovedstyret bør særskilt reflektere pengepolitisk/samfunnsøkonomisk kompetanse, kapitalforvaltningskompetanse og kompetanse på finansiell stabilitet. Jeg mener at de ulike hensyn er godt ivaretatt med sammensetningen av det nye hovedstyret.

Hva angår det enkelte medlems (og varamedlems) bakgrunn og konkrete yrkeserfaring, vises til vedlagte (relevante) utdrag fra den enkeltes cv.

Vedlegg til svar:

Sentralbanksjef Svein Gjedrem (f. 1950)

Utdannelse:

1975 Cand.oecon., Universitetet i Oslo

Yrkeserfaring:

2005 Gjenoppnevnt som sentralbanksjef i Norges Bank i ytterligere 6 år

1999 Beskikket som sentralbanksjef i Norges Bank i 6 år

1996-1998 Finansråd i Finans- og tolldepartementet

1994-1995 Opphold i EU-kommisjonen (permisjon fra Finans- og tolldepartementet)

1979-1995 Byråsjef, underdirektør, avdelingsdirektør og ekspedisjonssjef i Finans- og tolldepartementet

1975-1979 Konsulent i kredittpolitisk avdeling og i utredningsavdelingen, Norges Bank

Visesentralbanksjef Jan Fredrik Qvigstad (f. 1949)

Utdannelse:

1975 Sosialøkonomisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo

Yrkeserfaring:

2008 Oppnevnt som visesentralbanksjef for 6 år

1997-2008 Direktør og medlem av ledergruppen (konsernledelsen) i Norges Bank. Leder for Norges Bank Pengepolitikk med ansvar for Økonomisk avdeling, Pengepolitisk avdeling, Markedsoperasjons- og analyseavdelingen, Forskningsavdelingen og Statistikkavdelingen

2000-2008 Engasjement Professor II i samfunnsøkonomi, Handelshøyskolen BI

1998-1999 Engasjement studierektor II i samfunnsøkonomi, Handelshøyskolen BI

1992-1996 Direktør i Økonomisk avdeling i Norges Bank

1990-1992 Senior Officer i EFTA med koordineringsansvar for finansielle tjenester og kapitalbevegelser i EØS-forhandlingene

1984-1990 Assisterende direktør i Økonomisk avdeling, Norges Bank

1982 Visiting Scholar ved University of Cambridge, England

1978-1984 Byråsjef, senere underdirektør i Økonomiavdelingen, Finansdepartementet

1974-1978 Vitenskapelig assistent ved Sosial-økonomisk Institutt, Universitetet i Oslo

Brit K. Rugland (f. 1958)

Utdannelse:

1982 Bachelor of Business Administration, Eastern Michigan University

2000-2004 Master of Management Program, Handelshøyskolen BI

Arbeidserfaring:

2000- Daglig leder Rugland Investering AS

1997-1999 Administrerende direktør Navion ASA

1995-1997 Direktør Statoil Shipping og Maritim Teknologi

1984-1995 Statoil
Økonomidirektør (konsern) (1992-1995)
Konserncontroller (1989-1992)
Budsjettsjef (1988-1989)
Senior økonomikonsulent (1985-1988)
Partnerrevisor (1984-1985)

1978-1979 Kontorfullmektig Oljedirektoratet

Liselott Kilaas (f. 1959)

Utdannelse:

1987: Master of Business Administration, IMD Lausanne, Sveits

1983: Magistergrad, Universitetet i Oslo

Arbeidserfaring:

2006- Aleris AS (administrerende direktør)

1997-2006 Stento ASA

1987-1997 SAIT-STENTO-ZENITEL (viseadministrerende direktør)

1984-1986 PA Consulting Group (partner, ansvarlig for olje, gass og energisektoren)

1984-1986 Norwegian Petroleum Consultants

1982-1983 Shell Internationale Petroleum Maatschappij bv., Nederland

Asbjørn Rødseth (f. 1951)

Utdannelse:

1976: Cand. oecon, Universitetet i Oslo

Arbeidserfaring:

1989- Professor (økonomi), Universitetet i Oslo

2002-2007: Dekan ved samfunnsvitenskapelig fakultet, Universitetet i Oslo

1982-1989 Førsteamanuensis, Universitetet i Oslo

1981 Finansdepartementet

1978-1981 Stipendiat, Universitetet i Oslo

1976-1977 Sivilarbeidstjeneste, Universitetet i Bergen

1974-1975 Vitenskapelig assistent, Universitetet i Oslo

Ida Helliesen (f. 1947)

Utdannelse:

1971: Silivøkonom NHH

1972-1973: Økonometristudier Paris

1993: Advanced Management Program (Harvard) (3 måneder)

Arbeidserfaring:

2008-2009 Konsulent for Norsk Hydro ifbm fusjonen med Statoil mv.

1980-2007: Norsk Hydro
Finansdirektør (2000-2007)
Kommersiell direktør Hydros Kraftdivisjon (1994-2000)
Direktør med ansvar for finans, it og personal (1992-1994) Økonomiavdelingen Gjødseiddivisjonen (senere Yara) (1982 -1992), Økonomistab (1980-1982)

1973-1980 Finansdepartementet, Finansavdelingen

Eirik Wærness (f. 1962)

Utdannelse:

- 1987 Cand.polit., Universitetet i Bergen.
Hovedfag i sosialøkonomi.
- 1986 Ph.D.-kurs i anvendt økonometri,
Norges Handelshøyskole
- 1985 Cand.mag., Universitetet i Bergen

Arbeidserfaring:

- 2009- Econ Pöyry (Pöyry AS) Admini-
strerende direktør
- 2008-2009 Stavanger Aftenblad ASA
Strategi- og økonomidirektør
(2008-2009)
Direktør for strategi og forretnings-
utvikling (2008)
- 2003-2008 Statoil ASA
Direktør for økonomisk analyse i
Utvikling og Produksjon
(2007-2008)
Direktør konsernplan og ledelse
(2005-2007)
Sjeføkonom (2003-2005)
- 2001-2003 Total E&P Norge AS Tax Manager
- 1994-2001 ECON Senter for økonomisk
analyse
Partner (1997-2001)
Seniorøkonom (1996-1997)
- 1992-1993 Department of Economics, Univer-
sity of California, San Diego, USA
Gjesteforsker
- 1989-1994 Finansdepartementet. Førstekonsu-
lent/rådgiver/underdirektør i Skat-
teøkonomisk avdeling
- 1986-1989 Senter for anvendt forskning (SAF,
nå SNF) Forskningsassistent

Gøril Bjerkan (1. varamedlem) (f. 1967)

Utdanning:

- 1990 Siviløkonom, Norges Handels-
høyskole
- 1991 Master i internasjonal økonomi og
politikk, Institut für
Weltwirtschaft, Kiel
- 2001 Cand. oecon./Høyere avdelings
studier i samfunnsøkonomi,
Norges Handelshøyskole
- 2007 Cand. jur. Universitetet i Oslo

Arbeidsforhold:

- 2007- Stipendiat Universitetet i Oslo,
Juridisk fakultet
- 2002-2005 Seniorrådgiver Norges Bank,
sentralbanksjefens stab
- 1996-2002 Rådgiver Norges Bank, markeds-
operasjonsavdelingen
- 1995-1996 Soussjef DnB, likviditetssek-
sjonen
- 1991-1995 Konsulent/rådgiver Norges Bank,
herunder sekretær i Statens Bank-
sikringsfond 1991-1994.

Egil Matsen (2. varamedlem) (f. 1968)

Utdannelse:

- 2001 Dr. oecon, NHH
- Arbeidserfaring:
- 2005 Førstemanuensis, NTNU
- 2002-2009 Vitenskapelig rådgiver, Norges
Bank
- 2001-2004 Postdoktor, NTNU

SPØRSMÅL NR. 629**Innlevert 5. februar 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 16. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvis Statens pensjonsfond utland hadde blitt passivt indeksforvaltet i perioden 1998 - 2009 (Q3), og hvis en forutsetter kostnader for slik forvaltning som Finansdepartementet mener er realistisk, og inntekter fra utlån av verdipapirer på linje med det Norges Bank faktisk har oppnådd, hva ville tidsvektet og pengevektet avkastning vært, og ville den vært høyere eller lavere enn det Norges Bank faktisk har oppnådd med aktiv forvaltning i samme periode?»

Svar:

Norges Bank har flere oppgaver som operativ forvalter av Statens pensjonsfond utland, utover oppgaven med å drive aktiv forvaltning. Sentrale oppgaver er å sørge for løpende innfasing av nye midler, effektiv markedseksponering av porteføljen og tilpassning av forvaltningen til endringer i fondets investeringsstrategi. Videre skal banken utøve aktivt eierskap og gi råd til Finansdepartementet om den langsiktige investeringsstrategien for fondet med basis i sin rolle som operativ forvalter. Alle disse oppgaver henger sammen, også med bankens aktive forvaltning, hvor formålet er å oppnå høyest mulig langsiktig avkastning innenfor rammene av forvaltningsmandatet. Det er derfor svært vanskelig å henføre kostnader og inntekter til hver av oppgavene.

I tråd med internasjonale rapporteringsstandarder tar departementets evaluering av oppnådde forvaltningsresultater utgangspunkt i oppnådd meravkastning beregnet etter tidsvektet metode, og målt i prosent. Etter mitt syn gir dette målet det beste bildet av resultatene i aktiv forvaltning over tid. Dersom meravkastningen alternativt måles i kroner, vil det være svært vanskelig å sammenlikne resultatene over tid. Meravkastning målt som et kronebeløp vil, for et fond i vekst, være svært følsom for når i vekstfasen det er gode og dårlige resultater. Fondskapitalen i SPU har økt kraftig de siste årene. Dermed gir den samme prosentvise avkastningen en langt større virkning målt i kroner nå enn for noen år tilbake.

Norges Bank opplyser at den akkumulerte meravkastningen målt i kroner i perioden fra januar 1998 til september 2009 utgjør i størrelsesorden 9 mrd. kroner, regnet før justeringene nedenfor.

Når en skal sammenlikne avkastningen ved dagens forvaltning med en tenkt alternativ forvaltningsform (passiv forvaltning), må en justere avkastningstallene for ulike inntekts- og kostnadskomponenter. En slik justering vil nødvendigvis måtte være preget

av et betydelig element av skjønn, og de avledete avkastningstallene vil derfor være beheftet med betydelig usikkerhet. Følgende kostnads- og inntektselementer er særlig relevante i en slik justering av avkastningstallene (fortegnet på justeringen av meravkastningstallene er vist i parentes):

- Merkostnader som følge av aktiv forvaltning (-): I perioden fra januar 1998 til september 2009 har Norges Bank beregnet gjennomsnittlig årlig total forvaltningskostnad til 0,10 pst. av fondskapitalen. Av dette kan interne forvaltningskostnader ifølge Norges Bank grovt anslås til 0,05 pst., hvorav forvaltningskostnader knyttet til den interne aktive forvaltningen i dag utgjør i størrelsesorden 0,01-0,02 pst. Norges Bank opplyser videre at gjennomsnittlig årlig honorar til eksterne forvaltere i samme periode utgjorde 0,05 pst. Ekstern forvaltning knytter seg i dag hovedsakelig til aktiv forvaltning.
- Inntekter fra utlån av verdipapirer (-): Norges Bank kan låne ut verdipapirer i porteføljen mot en kompensasjon. På samme måte som øvrige strategier som tar sikte på å skape verdier for fondet, baserer også denne aktiviteten seg på kompetanse hos forvalter. Utlånsaktiviteten krever gode kunnskaper om motparter og markedet, gode teknologiske løsninger og et solid juridisk rammeverk. Hvilke inntekter som kan oppnås ved utlån av verdipapirer varierer over tid, avhengig av markedssituasjonen og risikoen øker i perioder med ustabilitet i det finansielle systemet. Norges Bank opplyser at faktiske inntekter fra utlån av verdipapirer i perioden utgjør anslagsvis 0,04 pst. p.a. i perioden.
- Transaksjonskostnader (+): Ved sammenlikning med passiv forvaltning må en ta hensyn til transaksjonskostnader knyttet til innfasing av nye midler og strategiske endringer i fondets investeringer, så som økt aksjeandel, inkludering av nye fremvoksende markeder, mindre selskaper og ikke-statsgaranterte obligasjoner. Disse kostnadene variert fra år til år i den aktuelle perioden, og er av Norges Bank anslått til 0,05-0,15 pst. p.a.. I tillegg påløper det transaksjonskostnader i forbindelse med tilpassning til løpende indeksendringer, som Norges Bank tidligere har anslått til 0,04 pst. p.a. Siden den gang har investeringsuniverset og likviditeten i rentemarkedet endret seg slik at dette tallet trolig er høyere i dag.

Den gjennomsnittlige årlige nominelle avkastningen på fondets plasseringer i perioden fra januar 1998 til utgangen av tredje kvartal 2009 er beregnet til 4,49 pst. etter tidsvektet metode, målt i internasjonal valuta. Den gjennomsnittlige årlige avkastningen på fondets referanseindeks er i samme periode 4,28 pst., slik at Norges Bank har oppnådd en gjennomsnittlig årlig meravkastning på 0,21 prosentpoeng, før justeringene omtalt ovenfor. For å komme fram til

et uttrykk for netto verdiskaping ved aktiv forvaltning må en justere dette avkastningstallet for de ulike kostnads- og inntektselementene nevnt overfor. Basert på Norges Banks anslag for de ulike kostnads- og inntektselementene viser en slik sammenstilling at oppnådd meravkastning i perioden fra januar 1998 til september 2009 er noe høyere enn 0,21 prosentpoeng.

SPØRSMÅL NR. 630

Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 12. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I sitt arbeide for Finansdepartementet, fikk Ang, Goetzmann og Schaefer tilgang på alle dataene de spurte om, og hvis ikke, hvilken data var det de ba om men ikke fikk, og hva var begrunnelsen for å ikke gi dem det?»

Svar:

Spørsmålet har vært forelagt de tre professorene Ang, Goetzmann og Schaefer, som har gitt følgende uttalelse:

“We found NBIM to be responsive to our data requests and prompt in answering both technical questions and more general questions relating to strategy, risk, reporting, and the use of external and internal managers. In some sections of the report we chose not to include analysis of more detailed data to which we were provided access. These decisions are highlighted in the report and have no effect on our analysis or conclusions.

We believe that the data we analyzed from NBIM was more than sufficient for our mandate. In particular, in the “Evaluation of NBIM’s Historical Track Record” we analyzed Fund-level returns; distinguished between the asset classes fixed income and equities; included a breakdown of performance by main active strategies; and analyzed internally versus externally managed funds. NBIM supplied the data sufficient for us to address our requests in a complete and timely manner. In our more general assessment of the strategic plans, the risk budgeting process, analysis of external and external active reporting, and specific

strategies used by NBIM, we had productive, direct conversations with senior NBIM management necessary for us to support the opinions expressed in the report. Given the sensitive nature of the data, we did not detail all of this strategic, internal information and reported some of it only on a generalized or aggregated basis. In the report we detail where the limitations of the data impact our analysis, but in no case do these limitations change our conclusions.

We did not analyze any trade-level or micro-level data in the report. In any empirical analysis, more data are always better, but more detailed data in this case does not mean that the conclusions would be any different. For example, the finding that the Fund’s active returns have large exposure to systematic factors and exposure to these factors is responsible for most of the active losses at the portfolio, asset-class, and internal and external fund levels would be the same if factor exposures were first estimated from more granular information and then aggregated to the portfolio level. Certain questions could have been addressed with more granular data, such as a more thorough investigation of the high correlation of the fixed income returns, which are most likely due to the smoothed valuations of certain fixed income instruments for which there was little information on market values during the financial crisis. These issues are tangential to the overall, aggregate performance and understanding the key, salient factors affecting the active returns of the Fund.”

Finansdepartementet mener på denne bakgrunn at det ikke er grunnlag for å hevde at forskerne ikke har fått tilgang til data som de har bedt om.

SPØRSMÅL NR. 631**Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 12. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Norges Bank har de siste årene hatt et mål om å skape en årlig meravkastning i den aktive forvaltningen på 0,25 prosentpoeng.

Er dette målet før eller etter kostnader?»

Svar:

Norges Banks målsetting er å oppnå en årlig netto verdiskaping på 0,25 prosent over rullerende treårsperioder. Dette er blant annet omtalt i Norges Banks årsrapport om SPU for 2006 og i Norges Bank brev av 23. desember 2009.

Bankens målsetting er knyttet til begrepet netto verdiskaping, dvs. oppnådd meravkastning etter fradrag for kostnader. I bankens rapportering av kostnader vises ikke bare de rapporterte driftskostnadene, men også andre kostnader som knytter seg til det å være en internasjonal forvalter med store endringer i sammensetningen av porteføljen. Begrepet netto verdiskaping er omtalt i flere av bankens rapporter, se nest i årsrapporten for 2007 side 18:

”Brutto meravkastning er sammenlignbar med meravkastningen andre forvaltere rapporterer. Den gir imidlertid ikke uttrykk for Norges Banks netto bidrag til forvaltningsresultatet. Fondet kunne ha vært forvaltet passivt, med en portefølje som hele tiden var svært lik referanseporteføljen. Norges Bank har i stedet valgt å drive aktiv forvaltning. Det gir høyere kostnader, men også høyere forventet avkastning.

Verdiskapingen ved aktiv forvaltning er et estimat for hvilket netto bidrag dette valget har gitt til fondets avkastning i 2007. Estimert netto verdiskaping ved aktiv forvaltning er vist i tabell 3-7. [...]Utgangspunktet er fondets brutto meravkastning.”

Netto verdiskaping kan defineres som differansen mellom kostnadene ved den faktiske forvaltning

gen av fondet og kostnadene ved en tenkt indekxnær eller passiv forvaltning. I tabell 3-7 i bankens årsrapport for 2007 er det gjort fire justeringer som angir forskjellen mellom de to begrepene:

- Ved passiv indeksering påløper transaksjonskostnader når innholdet av verdipapirer i referanseporteføljen endres.
- Finansdepartementet tilfører årlig store midler. Samtidig er fondets investeringer vesentlig endret de siste årene, gjennom økt aksjeandel, inkludering av småselskaper og fremvoksende markeder i referanseporteføljen, flere uttrekk av selskaper, etc. Dette medfører også løpende transaksjonskostnader.
- Ved passiv indeksering av porteføljen ville driftskostnader i forvaltningen vært noe lavere.
- Ved en mer passiv indeksering av porteføljen ville fondet trolig hatt noen utlånsinntekter fra verdipapirene i porteføljen.

Banken viste i årsrapporten for 2007 at disse fire elementene nær utliknet hverandre, slik at brutto meravkastning og netto verdiskaping dette året var tilnærmet identiske. Flere av disse kostnadsstørrelsene vil, foruten å variere over tid, også være preget av anslag. Endringene som har vært gjennomført i strategien de senere årene vil kunne påvirke disse størrelsene, og dermed også forskjellen mellom brutto og netto verdiskaping. Blant annet har fondets referanseindeks blitt mer omfattende siden 2007, aksjeandelen er høyere (aksjeforvaltning koster mer enn obligasjonsforvaltning), og obligasjonsmarkedene har vist seg langt mindre likvide enn antatt for noen år siden, noe som innebærer at passiv obligasjonsforvaltning koster mer enn tidligere anslått.

SPØRSMÅL NR. 632**Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 12. februar 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Viser til svar fra ministeren på spørsmål nr. 563. Mitt spørsmål er ikke slik jeg ser det besvart. Jeg har ikke bedt ministeren å svare på hans mening om hva som vil skje hvis Fremskrittspartiets politikk ble gjennomført. Jeg vil anmode ministeren om å svare på spørsmål nr. 563 på nytt som lyder:

Vil ministeren støtte Lundteigen ved å være med å støtte opp om et nytt Hitra-opprør?»

Svar:

I svaret på spørsmål nr. 563 sier at jeg deler Lundteigen bekymring for norske bønders inntekter og endringer i fordelingen av produksjonen. Det er også grunnlaget for at denne regjeringen har funnet det nødvendig å gjennomføre en klar kursendring i landbrukspolitikken.

Jeg viser i denne sammenheng særlig til at det

ved de siste års jordbruksoppgjør er lagt til rette for et inntektsløft i næringen, noe som er det mest sentrale i denne saken. Jeg konstaterer at Fremskrittspartiet ved enhver anledning har gått mot endringer som innebærer en forbedret inntektssituasjon for bønder, og selv har fremmet forslag som uomtvistelig ville innebære en rask og dramatisk inntektsreduksjon.

Som statsråd er jeg svært opptatt av å lytte til personer som målbærer de utfordringer som de ser både for egen virksomhet og for den næringen og verdikjeden som de er en del av. Vi tar den situasjonen vi observerer på alvor og vi tar de meningene som framføres som en viktig del av beslutningsgrunnlaget i politikktutforming.

Likevel burde det være innlysende, også for FrP, at jeg ikke stiller meg bak en aksjon mot den landbrukspolitikken jeg selv er ansvarlig for.

SPØRSMÅL NR. 633**Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Enova har kartlagt et betydelig potensial for produksjon av biogass i Norge. Hå Biopark AS gjør en unik satsing ved at de både skal produsere biogass og gjødselspellets. En slik bred satsing mer utfordrende i forhold til marked og investeringsbehov. Ved at produktene dekker flere sektorer fanger ikke Enovas ordninger opp bredden i bioparkens satsing.

Vil statsråden ta et initiativ til at myndighetene bedre kan følge opp mer avanserte grønne næringsprosjekter som går på tvers av sektorer?»

Svar:

Enova er et viktig virkemiddel for å nå regjeringens energipolitiske målsetninger. Enova har en målrettet satsing rettet mot en langsiktig utvikling av markedet for fornybar energi og energieffektivise-

ring. Enova gir tilskudd til teknologiutvikling og investeringer i energieffektivisering i bygg, anlegg, industri og fornybar kraft- og varmeproduksjon.

Enova har flere programmer for å fremme oppvarmingsløsningen basert på fornybar energi, herunder biogass. Enova har også en satsing på produksjonen av biogass i Norge. Denne satsingen retter seg mot aktører som ønsker å satse på industriell produksjon av biogass. Støtten gis som investeringstøtte til bygging av anlegg for biogassproduksjon, samt distribusjon i sammenheng med produksjon.

Regjeringen har videre en næringspolitisk satsing gjennom Innovasjon Norge. Satsingen gjennom Innovasjon Norge favner et bredt spekter av næringer og de kan tilby en rekke virkemidler for å fremme distrikters og regioners næringsmessige muligheter.

SPØRSMÅL NR. 634**Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 15. februar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«I løpet av de 7 første serierundene i eliteserie vil ikke Tromsø IL eller Kongsvinger IL bli vist en eneste gang på riksdekkende TV, (hele kampen) mens f.eks. Vålerenga blir vist 7 ganger. NRK og TV2 har enerett på sending av kamper og har således stor betydning for publikum og sponsorer og dermed inntekt til lagene som blir vis på riks TV.

Vil statsråden ta initiativ overfor NRK og TV2 slik at samtlige lag i eliteserien blir vis på riksdekkende TV og at kampene blir jevnere fordelt mellom lagene?»

Svar:

Jeg synes det er viktig at kringkasternes dekning av toppfotballen er balansert og at alle lagene i Tippeligaen blir eksponert på fjernsyn. I NRK-plakaten er det nedfelt at NRK skal dekke bredden i norsk idrettsliv og jeg føler meg sikker på at også TV 2 er opptatt av dette.

For øvrig innebærer prinsippet om medienes redaksjonelle selvstendighet at det ikke vil være riktig av meg å kommentere nærmere de konkrete redaksjonelle prioriteringer kringkasterne har gjort i forbindelse med dekningen av årets fotballsesong.

SPØRSMÅL NR. 635**Innlevert 8. februar 2010 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 12. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva gjøres for å styrke kompetansen om hatkriminalitet i politidistriktene og unngå at grove voldssaker med hatmotiv ikke gis etterforskningsmessig prioritet og henlegges på grunn av bevisets stilling?»

BEGRUNNELSE:

Flere medier har de siste dagene omtalt en 22-åring som på en fest natt til påskeaften ble dynket i etterbarberingsvann og satt fyr på. Han fikk store brannskader og mener han ble angrepet fordi han er homofil. Noen av de andre deltakerne på festen skal ha uttalt seg svært negativt om hans seksuelle orientering.

Til tross for at det kun var femten personer til stede, er saken nå henlagt av statsadvokaten pga. bevisets stilling. Politiet uttalte i april til Tønsbergs Blad at saken ville få prioritet, men de kom først i gang med etterforskningen etter påskeferien. Offerets mor måtte selv hente sønnens forbrante klær og levere dem til politiet som bevis.

Når ofre for hatkriminalitet tar belastningen med å anmelde, er det avgjørende at saken tas på alvor, etterforskes og gis prioritet. Undersøkelser viser at en vesentlig større andel unge homofile opplever hets og

vold enn jevnaldrende heterofile. Samtidig er det få saker som anmeldes, noe som gjør at vi i dag ikke har noen reell oversikt over omfanget av hatmotivert vold i Norge. Det er grunn til å tro at mørketallene er store.

Svar:

La meg først få understreke at regjeringen tar hatkriminalitet svært alvorlig og har foreslått å skjerpe straffene for denne type kriminalitet. Det er vedtatt (men ikke trådt i kraft) en ny lovbestemmelse i ny straffelov (§ 77 i), hvor handlinger som har sin bakgrunn i andres trosbekjennelse, hudfarge, seksuelle legning, nasjonale eller etniske opprinnelse mv. skal vektlegges i skjerpene retning. I styringsdokumenter og i Politidirektoratets styringsdialog med politidistriktene gis det føringer om å prioritere alvorlig kriminalitet generelt, herunder kriminalitet med hatmotiv.

Jeg vil peke på flere tiltak som er iverksatt for å bekjempe denne form for kriminalitet. Politiets saksbehandlingsverktøy (BL) er fra 2006 utstyrt med en registreringsfunksjon som gjør det mulig elektronisk å skille ut saker der motivet for handlingen vurderes å være hatrelatert, og gi disse nødvendig prioritet, notoritet og fremdrift.

For 2007 foretok Politidirektoratet en gjennomgang av samtlige registrerte saker. Tilsvarende gjennomgang foretas nå for saker fra 2008 og 2009. Siktemålet er å få bedre oversikt over sakene som registreres, kvaliteten på registreringene og oppfølgingen av sakene. Det arbeides med å sikre at rutineene for registrering er så gode som mulig.

Det er grunn til å tro at det er store mørketall på dette kriminalitetsområdet.

Politidirektoratet publiserte nå i januar politiets nasjonale innbyggerundersøkelse for 2009. Denne viste at to prosent av befolkningen rapporterte at de har blitt utsatt for hatkriminalitet. Videre viste den at hatkriminalitet er en av de typer kriminalitet som i minst utstrekning blir anmeldt. 45 % av de som rapporterte at de har blitt utsatt for denne type kriminalitet har anmeldt forholdet. Samme undersøkelse for 2008 viste enda lavere tall, da bare 28 % av de som rapporterte at de var blitt utsatt for hatkriminalitet hadde anmeldt dette.

Jeg vil også nevne at Politihøgskolen har et eget program, ”Kulturforståelse og mangfold”, som har som formål å styrke studentenes kompetanse om blant annet hatrelatert kriminalitet. Problemstillingen er også et sentralt tema i Politihøgskolens grunnutdanning i forebyggende polititjeneste. Politidirektoratet har, i samarbeid med Politihøgskolen, gjennomført dialogmøter med politidistriktenes ledergrupper om mangfold. Det er hittil gjennomført møter i 21 av 27 politidistrikter. Møtene vil bli videreført. Det planlegges også å utarbeide opplysningsmateriell.

Det holdes jevnlig dialogmøter med innvandrere og minoritetsorganisasjoner, både på departements- og direktoratsnivå, og i de fleste politidistriktene. Politiet ønsker å styrke dialogen og samhandlingen med relevante grupper i minoritetsmiljøene, øke rekruttering av ansatte med minoritetsbakgrunn og styrke mangfoldsopplæring blant tjenestemenn/-kvinner og ledere i etaten.

Når det gjelder denne enkeltsaken, slik det framgår av begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentant Haugli, vil jeg understreke at jeg som justisminister ikke har anledning til å gå inn i enkeltsaker. Behandlingen av konkrete straffesaker hører som kjent under påtalemyndigheten. Jeg har imidlertid fått opplyst fra Riksadvokaten at denne saken er avsluttet og henlagt pga bevisets stilling. Jeg uttaler meg derfor på generelt grunnlag.

Hatkriminalitet omfatter en rekke typer straffbare handlinger – vold, trusler, tvang skadeverk mv. – som har det til felles at de har et hat- eller diskrimineringsmotiv, og som gjør forholdet ekstra straffverdige. Straffeloven § 232 er et eksempel på at slik hatmotivasjon (rasistisk) øker strafferammen og normalt fører til strengere straff. Tilsvarende straffskjerpelse finnes i straffeloven § 292 annet ledd om skadeverk.

Også der det ikke er uttrykkelig nevnt i det aktuelle straffebudet vil et slikt motiv være straffskjerpene. Det finnes en rekke eksempler på dette i rettspraksis.

Straffeloven § 135 a og § 349s rammer ytringer og handlinger som i seg selv er diskriminerende eller har diskriminerende virkning.

Riksadvokaten opplyser meg om at han i en årrekke har presisert at de saker som fremstår som rasistiske eller diskriminert motivert skal prioriteres. Det innebærer at de skal gis en effektiv og grundig behandling med streng og konsekvent strafforfølgning, og gis forrang dersom det er knapphet på ressurser. Unødige forsinkelser og liggetid skal unngås både hos etterforsker og jurist. Direktivet er gjentatt flere ganger i riksadvokatens årlige mål – og prioriteringsrundskriv til politiet, sist i 2009 hvor det bl.a. uttales:

”Vold og overgrep som rammer personer med utgangspunkt i deres trosbekjennelse, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, homofile legning, leveform eller orientering, såkalt hatkriminalitet, skal vies særskilt oppmerksomhet. Vold som retter seg mot personer eller grupper med utgangspunkt i hvem de er eller hvordan de ser ut, rammer ikke bare det enkelte offer, men skaper redsel og utrygghet hos alle med samme bakgrunn, og skal derfor håndteres med stort alvor i politiet.”

Prioriteringen av saker om hatmotivert vold kommer i tillegg til prioriteringen av alvorlige voldsaker som sådan, og gjør at disse sakene står i en særstilling. Ovennevnte prioritering vil bli videreført i mål- og prioriteringsrundskrivet for 2010 som er under utarbeiding.

En arbeidsgruppe, nedsatt av riksadvokaten i 2002, utredet politiet og påtalemyndighetens behandling av saker som anmeldes etter straffelovens regler om diskriminering, §§ 135 og 349a (Riksadvokatens publikasjoner nr. 4/2002). Med basis i den utredningen har riksadvokaten innført målrettede tiltak for å styrke kvaliteten både under etterforskningen og ved påtalebehandlingen av denne type saker. Høsten 2002 ble det utpekt en statsadvokat ved hvert statsadvokatembete som fikk fagansvar for rasistisk motivert kriminalitet. Videre er det også utpekt politijurister med tilsvarende ansvar i politidistriktene.

I tillegg har riksadvokaten opplyst meg om at for å øke kompetansen innen fagfeltet, har de fagansvarlige statsadvokatene og politijuristene deltatt på fagseminar ved Riksadvokatembetet. Et nytt slikt seminar planlegges gjennomført i løpet av 2010. Videre utarbeidet riksadvokaten i 2004 et kompendium om straffeloven § 135 a som sammenstiller det til dels kompliserte rettskildebildet i slike saker (Riksadvokatens publikasjoner nr. 2/2004).

Det kan også nevnes at Riksadvokaten tidligere har besluttet at Kripos har et særansvar for rasistiske ytringer på internett.

Jeg vil i tillegg opplyse at Justisdepartementet er ett av syv departement som står bak Regjeringens handlingsplan for Bedre livskvalitet for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (2009-2012). Handlingsplanen omfatter 60 tiltak ble lagt frem i juni 2008.

Til slutt kan jeg nevne at departementet er i dialog med Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring (LLH) angående støtte til et mulig prosjekt vedrørende hatkriminalitet. Dette prosjektet er en oppfølging av et tidligere voldsprosjekt som LLH har utført med støtte fra Justisdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 9. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 16. februar 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Når noen går bort er man avhengig av å få en skifteattest fra skifteretten for å få ordnet opp etter den som er gått bort. I de fleste tilfeller er dette kurant men i noen tilfeller, hvor man er avhengig av informasjon fra statsarkivet, kan dette ta alt for langt tid.

Mitt spørsmål til stastråden er om hun synes det er rimelig at skifteretten må vente i flere uker før nødvendig informasjon fremskaffes fra statsarkivet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker å bruke mine egne erfaringer som bakgrunn for denne henvendelsen. Min mor gikk bort tidlig i januar i år. Etter hennes bortgang dro jeg til skifteretten i Bodø og ba om en skifteattest noe de lovt å fremskaffe innen rimelig tid. Min mors mann, min far, gikk bort i 1970 og skifteretten i Bodø måtte derfor henvende seg dit for å få den informasjon de trengte for å utstede skifteattesten. Jeg ringte til skifteretten etter en uke og de sa at de ventet på statsarkivet. Jeg ringte etter to uker, da hadde de fått tilsendt papirer men noe var feil. Jeg ringte igjen i dag, snart 5 uker etter at min mor gikk bort men attesten var fortsatt ikke ferdig på grunn av statsarkivet.

Jeg forutsetter at statsråden er klar over hvor viktig en slik skifteattest er. Jeg får ikke betalt regninger som er mottatt i min mors navn, jeg får ikke stoppet posten hennes, jeg får ikke gjort opp selvangivelsen; jeg får med andre ord ikke gjort noe som helst. Dette fører igjen til at min mor, etter sin bortgang, i verste fall vil ende opp med anmerkning som dårlig betaler, pga statsarkivene. Jeg ser derfor frem til å høre hva statsråden mener er rimelig responstid fra denne etaten.

Svar:

Det statlige arkivverket prioriterer saker som gjelder dokumenter til bruk i juridiske saker. Normal saksbehandlingstid er inntil 15 virkedager fra saken er ankommet det aktuelle arkivet. Jeg anser dette for

å være en helt akseptabel saksbehandlingstid. Det er generelt stor etterspørsel etter denne typen dokumenter, på noen tider av året mer enn andre, og siden materialet også tar noe tid å finne frem må det også påregnes noe saksbehandlingstid.

Jeg viser for øvrig til vedlagte kopi av e-postkorrespondanse med arkivverket.

Vedlegg til svar:

201000640-003

Fra: Ivar Fønnes [mailto:ivfo@arkiverket.no]

Sendt: 9. februar 2 010 15:44

Til: Aronsen Karen Haug

Kopi: Elin Jacobsen; Tor Breivik

Emne: FW: Spørsmål til skriftlig besvarelse

Nedenfor vil du finne svaret fra Statsarkivet i Trondheim, hvor saken er til behandling.

Det framgår av dette at brevet fra tingsretten tidligst har kommet til statsarkivet ca. 20. januar, sannsynligvis litt senere. (Pga. oppdatering av vårt elektroniske arkiv- og journalføringssystem har journalføringen vært litt forsinket, så vi har ikke helt nøyaktig dato). Behandlingstiden hittil er dermed maksimalt 16 virkedager, sannsynligvis litt mindre, og dette er omtrent på grensen av vår egen norm som er 15 virkedager. Som det framgår er saken nå klar for behandling.

Saker av denne typen er høyt prioritert hos oss, men saksmengden er stor, og det forekommer derfor topper som gjør at den normerte tiden iblant kan være vanskelig å holde til punkt og prikke. Jeg kan imidlertid forsikre om at alle institusjonslederne i Arkivverket tillegger saksbehandlingstiden på slike saker stor vekt, og de rapporter jeg får, tilsier at man i all hovedsak holder de frister som er satt.

Vennlig hilsen Ivar Fønnes

Fra: Elin Jacobsen
 Sendt: 9. februar 2 010 14:52
 Til: Ivar Fønnes
 Emne: RE: Spørsmål til skriftlig besvarelse

Som en hovedregel behandler vi slike saker innen 15 virkedager. Dette ser ut til å være vår sak 2010/2169. Av saken fremgår det at dødsfallet var 07.01.2010. Brevet fra Salten tingrett er datert 18.01.2010. Det er journalført hos oss 01.02.2010. Jeg vet ikke nøyaktig når det kom inn til oss, men vi har hatt en del forsinkelser i journalføringen på grunn av Ephorte-oppdateringen. Saken er fordelt til saksbehandler og den står for tur til behandling nå. Jeg skal be henne se på den i dag. Salten tingrett har ikke sendt noen purring til oss.

Som en bemerkning vil jeg si at den aktuelle saksbehandler for tiden har 20 slike saker for behandling.

Mvh Elin Jacobsen
 Fra: Ivar Fønnes
 Sendt: 9. februar 2010 14:37
 Til: Astrid Lovlien; Elin Jacobsen
 Emne: FW: Spørsmål til skriftlig besvarelse
 Hei,

Her er et spørsmål fra departementet som haster (gjelder altså et spørsmål i Stortinget). Kan dere gi meg et raskt svar på dette, helst i dag?

Hilsen Ivar

Fra: Aronsen Karen Haug
 [mailto:Karen-Haug.Aronsen@kud.dep.no]
 Sendt: 9. februar 2 010 14:24
 Til: Ivar Fønnes
 Emne: Spørsmål til skriftlig besvarelse

Vi har i dag mottatt spørsmål til skriftlig besvarelse (nr. 636) som gjelder saksbehandlingstid for skifteattester til skifteretten. Spørsmålet lyder:

Når man går bort er man avhengig av å få en skifteattest fra skifteretten for å få ordnet opp etter den som er gått bort. I de fleste tilfeller er dette kurant men i noen tilfeller, hvor man er avhengig av informasjon fra statsarkivet, kan dette ta alt for lang tid. Mitt spørsmål til statsråden er om hun synes det er rimelig at skifteretten må vente i flere uker før nødvendig informasjon fremskaffes fra statsarkivet?

Begrunnelsen for spørsmålet er at spørsmålsstiller, Jan Aril Ellingsen, fem uker etter sin mors bortgang fortsatt ikke har mottatt skifteattest fra tingretten i Bodø. Begrunnelsen til tingretten er at de ikke har mottatt nødvendige dokumenter fra statsarkivet. Det står ikke noe om hvilket statsarkiv dette gjelder.

Vi trenger informasjon om saksbehandlingsrutiner for slike saker, samt begrunnelse for hvorfor dette tar tid. Så vidt jeg har skjønnet så er dette saker som prioriteres i arkivsektoren.

Med vennlig hilsen,
 Karen Haug Aronsen
 Rådgiver
 Kulturvernavdelingen
 Kulturdepartementet
 Tlf: 22 24 80 43

SPØRSMÅL NR. 637

Innlevert 9. februar 2010 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 17. februar 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Norwegian Drilling Academy AS er Norges største privateide utdanningsinstitusjon for personell til boreindustrien. Skolen har tidligere fått mva-refusjon, men for et par år siden stoppet tilbakebetalingene fra Skatt Vest. Det blir opplyst at praksisen er ulik i ulike deler av landet. I tillegg påstås det at Skatt Vest ikke gir elever fradragsrett fordi skolen ikke er videreutdanning etter vdg. skole, mens skolen ikke får mva-refusjon fordi den er det.

Vil finansministeren bidra til en snarlig avklaring?»

BEGRUNNELSE:

Norwegian Drilling Academy AS (Nortrain) er Norges største privateide utdanningsinstitusjon for personell til boreindustrien, og som også driver grunnleggende opplæring av borepersonell i India og Ghana.

Her i Norge drives bl.a. en NOKUT-godkjent

fagskole innenfor boreteknologi. Skolen er lagt opp slik at borepersonell som er i fullt arbeid offshore går på skole i to av de fire friukene, og blir undervist i ett fag de to ukene med påfølgende eksamen, såkalt modulbasert undervisning. Elevene betaler semesteravgift. Fagskolen er en myndighetspålagt utdanning for mange stillinger innen boring og brønnservice som oljenæringen er avhengig av.

Utdanningsinstitusjonen har alltid fått refundert moms, men for et par år siden stoppet plutselig tilbakebetalingene fra Skatt Vest. De fikk da etter hvert vite at Skatt Vest hadde tatt retten til momsrefusjon opp til ny vurdering, og i mellomtiden hadde de bare stoppet tilbakebetalingen uten å opplyse skolen om det.

Etter enda ett års saksbehandling, kom endelig svaret: Fagskolen er videreutdanning etter videregående skole, og derfor ikke berettiget til momsrefusjon, i følge Skatt Vest.

Samtidig sier Skatt Vest at skolens elever ikke kan få trekke fra utgiftene til utdanningen på skatten, fordi fagskolen ikke er videreutdanning etter videregående skole, men grunnutdanning.

Dette virker jo selvmotsigende.

Samtidig opplyser Norwegian Drilling Academy AS at Bergen Maritime Skole, som driver akkurat den samme utdanningen, med akkurat samme opplegg, er berettiget til full momsrefusjon.

I mellomtiden har skolen måttet heve semesteravgiften for å kunne dekke inn moms.

Dette er et privat tilbud som oljeindustrien trenger og offentlige tilbud kan ikke dekke dette.

Svar:

Saken gjelder private virksomheters rett til kompensasjon av merverdiavgift i henhold til den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren. Skatt vest har ved vedtak 8. juli 2009 avslått kompensasjon for Norwegian Drilling Academy AS for perioden 4. termin 2008 til 2. termin 2009 med til sammen kr 2 419 949.

Den generelle merverdiavgiftskompensasjonsordningen er hjemlet i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (kompensasjonsloven). Kompensasjonsordningen gjelder i første rekke for kommuner og fylkeskommuner. For i noen grad å motvirke nye konkurransevridninger som kan oppstå mellom kommunale og private og ideelle virksomheter som yter tjenester som ikke er merverdiavgiftspliktige, er også private og ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt ved lov å utføre, omfattet av kompensasjonsordningen.

Med ”tjenester som kommunen eller fylkeskom-

munen ved lov er pålagt å utføre” menes oppgaver som kommunal sektor er pålagt å utøve eller tilby, enten i medhold av formell lov eller forskrift med hjemmel i formell lov. Av forarbeidene til kompensasjonsloven, Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) Skatte- og avgiftsopplegget 2004 – lovendringer) kap. 20, framgår det at en generell kompensasjonsordning som omfattet alle private virksomheter som utfører lovpålagte oppgaver, ville bli meget omfattende. Departementet anså det derfor nødvendig, ut fra hensynet til finansiering og administrasjon av ordningen samt usikkerhet knyttet til omfanget av de nye konkurransevridningene, å begrense hvilke private virksomheter som skulle gis kompensasjon.

De lovpålagte oppgavene for kommunene på undervisningsområdet følger av lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova). Det følger av dette regelverket at den private virksomheten må tilby enten grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp eller videregående opplæring for å være berettiget til kompensasjon.

Skatt Vests begrunnelse for avslag på kompensasjon for Norwegian Drilling Academy er at undervisningsvirksomheten ikke er å regne som grunnskole- eller videregående opplæring, men derimot som fagskole som reguleres av lov om fagskoleutdanning av 20. juni 2003 nr. 56 (fagskoleloven). Vedtaket fra Skatt Vest er påklaget til Skattedirektoratet.

Når det gjelder Bergen Maritime skole, gjelder de samme vilkårene for retten til kompensasjon. Skatt Vest har opplyst at de per d.d. ikke har foretatt noen vurdering eller kontroll av om denne skolen er kompensasjonsberettiget i henhold til kompensasjonsloven.

Den skattemessige behandling av utgifter til utdanning er regulert flere steder i skattelovgivningen. For det første er det de alminnelige reglene om fradrag for utgifter som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt, jf. skatteloven § 6-1. I tillegg er det noen mer spesielle regler om beskatning av arbeidsgivers tilskudd til ansattes utdanning, som jeg ikke kommer nærmere inn på her.

Når det gjelder fradragsrett, skilles det mellom grunnutdanning, som leder fram til en bestemt grad/kompetanse (grunnutdanning), og vedlikehold av en grad/kompetanse som man allerede har. Det er i utgangspunktet bare vedlikehold av en eksisterende grad/kompetanse som utnyttes i nåværende stilling, som gir fradragsrett. Dette skyldes at grunnutdanning ikke anses å ha tilstrekkelig nær tilknytning til en aktuell inntekt.

Spørsmålet om en utdanning vil kunne være fradragsberettiget eller ikke vil ofte være klart allerede ut fra hvilken utdanning det gjelder. Eksempelvis vil langvarig og omfattende utdanning til veterinær, lege, ingeniør mv. i utgangspunktet anses som grunn-

utdanning, og derved ikke være fradragsberettiget. I andre tilfeller vil det være mer usikkert om utdanningen er grunnutdanning som gir helt ny kompetanse, eller om det er (fradragsberettiget) vedlikehold av en allerede oppnådd grad/kompetanse som utnyttes i den stillingen man har. Dette vil også i noen grad kunne avhenge av de faktiske omstendigheter i saken.

Jeg kan derfor ikke på generelt grunnlag si noe

om utgifter til utdanning ved Norwegian Drilling Company AS er fradragsberettiget eller ikke. Grensdragningen mellom fradragsberettiget vedlikehold mv. av utdanning og ikke-fradragsberettiget grunnutdanning er imidlertid utførlig omtalt i Lignings-ABC. Jeg legger derfor til grunn at både skattyter og skattemyndighetene ved hjelp av disse retningslinjene i konkrete tilfeller normalt vil kunne finne svar på om en utdanning er fradragsberettiget eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 638

Innlevert 9. februar 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 16. februar 2010 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hvilke initiativ vil statsråden fremme for sikre tilstrekkelig mange tegnspråktolker i Norge, og vil statsråden i denne forbindelse bidra til at det ikke blir innstopp ved tolkestudiet ved Universitetet i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med det fra 2010 ikke skal tas opp studenter til tolkestudiet ved Institutt for spesialpedagogikk ved Universitetet i Oslo. Dette begrunnes i trange økonomiske rammer.

Døves rett til deltakelse i samfunnet krever at det er mange og dyktige tegnspråktolker. Tall fra Tolkeutredningen 2008 viser at det er ca 50.000 oppdrag som bestilles via NAV hvert år, mens ca 7.500 av dem ikke dekkes. Etter det undertegnede har fått opplyst er det også mange døve som lar være å bestille tolker fordi de "vet" at de ikke får.

Undertegnede var saksordfører for St. meld. nr. 35 (2007-2008) Mål og mening. Både i meldingen og Innst. S. nr. 184 (2008–2009) er døves interesser særlig understreket, og i nevnte innstilling slås bl.a. følgende fast:

"Komiteen vil i denne sammenhengen streke under kor viktig det er å sikre døve sine interesser i samfunnet, og at det særleg er viktig når det gjeld språk og kommunikasjon."

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande der problemstillinger knyttet til opptakskapasiteten til utdanningen i tegnspråk og tolking ved Universitetet i Oslo.

Jeg vil først understreke som et utgangspunkt at døve og sterkt tunghørte skal være sikret samfunnsmessig deltakelse. En god tilgang på godt kvalifiserte og kompetente tegnspråktolker er i så måte en forutsetning for å få dette til. I denne forbindelse vil jeg vise til Tolkeutredningen 2008, som representantene Skei Grande viser til i sitt spørsmål. Denne utredningen, som er overlevert Arbeidsdepartementet, inneholder en samlet oversikt over tolkeområdet og med forslag til en plan om videreutvikling av tilbudet innenfor tolketjenesten. Det fremgår at noen av disse forslagene kan anses å ligge i grenseflaten mellom utdanningssektoren og det regelverket som forvaltes i Arbeidsdepartementet.

Jeg vil også i denne sammenheng peke på at departementet juli 2009 fikk overlevert utredningen NOU 2009:18 Rett til læring som omhandler en helhetlig tiltakskjede for barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte i opplæringen. Utvalget peker på tiltak som tettere oppfølging, mer fleksible opplæringsløp, målrettet bruk av spesialpedagogisk kompetanse, en forsterket PP-tjeneste og regionale Statped-sentre for å bedre barns og unges rett til læring.

Når det gjelder situasjonen innenfor høyere utdanning vil jeg vise til at det ved Universitet i Oslo, Høgskolen i Bergen og Høgskolen i Sør-Trøndelag gis et bachelortilbud i tegnspråk og tolking. I tillegg gis det ved Universitetet i Oslo og Høgskolen i Sør-Trøndelag et undervisningstilbud en årsenhet i tegnspråk.

Ved bachelorstudiet i tegnspråk og tolking ved Universitetet i Oslo er det 15 studieplasser. Jeg forstår det slik at universitetet nå vurderer spørsmålet om det skal gjennomføres begrensninger i opptaket

til dette studiet høsten 2010. Jeg vil vise til den faglige autonomien universitetet har i slike saker, og jeg ser det derfor ikke som naturlig for meg å gå inn i denne saken som fortsatt er under behandling internt ved universitetet. Så vidt jeg forstår er universitetet

godt kjent med de argumenter som blant annet i denne forbindelse er kommet fra Norges Døveforbund. Jeg er derfor trygg på at universitetet vil behandle denne saken på en grundig og god måte.

SPØRSMÅL NR. 639

Innlevert 9. februar 2010 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 16. februar 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Regjeringens ekspertutvalg i IA-prosessen leverte i begynnelsen av februar sine innspill til IA-forhandlingene, hvor det annet ble foreslått en ny modell for arbeidsgiverfinansiering av langtids sykefravær.

Hva er de økonomiske og praktiske konsekvensene av ekspertutvalgets forslag for små og mellomstore bedrifter?»

BEGRUNNELSE:

Det er to hovedelementer i forslagene fra ekspertutvalget, som begge vil kunne ha en positiv effekt i forhold til å redusere sykefraværet, men som også kan ha forholdsvis store konsekvenser for små og mellomstore bedrifter:

- 1) Økt bruk av graderte sykmeldinger og skjerpede krav til å iverksette omfattende tilretteleggings tiltak kan være vanskelig å gjennomføre i mindre bedrifter, blant annet fordi enkeltbedrifter kan mangle bredden i arbeidsoppgaver og den nødvendige fleksibiliteten i organiseringen som gjør tilrettelegging praktisk mulig. Forholdet mellom manglende kapasitet for tilrettelegging fra arbeidsgiverens side og krav til arbeid fra arbeidstagerens side, kan potensielt medføre ekstra kostnader for bedriften.
- 2) Økt arbeidsgiveransvar for langtidsfravær, gjennom 20 prosents medfinansiering i et helt år for 100 prosents sykmeldte, kan ha en stor belastning for små bedrifter. Dette både fordi man alt kan ha en avtale om toppfinansiering utover folketrygdens tak på 6 G, relativt produktivitetstap under fravær og kostnader knyttet til innhenting av vikarer.

I verste fall kan dette påføre bedriften en byrde som kan utgjøre forskjellen mellom pluss og minus i regnskapene for de minste bedriftene.

Innenfor de begrensede rammene regjeringen og partene i arbeidslivet har valgt å gjøre endringer for å redusere sykefraværet, er det viktig at man velger en modell som også kan ha positiv effekt overfor små og mellomstore bedrifter.

Svar:

1. februar mottok jeg rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert ulike tiltak for å redusere sykefraværet. Ekspertgruppen har foreslått at tiltak for aktivisering, nærvær og gradering av sykefravær bør være en hovedstrategi framover, samtidig som gradert sykmelding skal være hovedregelen ved sykefravær, og sykmeldte skal følges opp tettere og tidligere. Dette synes jeg er interessante forslag.

På generelt grunnlag kan jeg si at forslaget om et utvidet medfinansieringsansvar for arbeidsgiverne i seg selv ikke kan forventes å gi større utslag for små bedrifter sett som gruppe enn for større bedrifter. Imidlertid vil forslaget kunne medføre et problem for små bedrifter med ett eller flere langtidsfravær siden dette kan gi virksomheten relativt store merkostnader i forhold til deres samlede kostnader. Dette er derfor ikke et spørsmål om at små bedrifter generelt vil komme dårlig ut, men at enkelte små bedrifter som rammes av tilfeldige langtidsfravær vil få en urimelig stor belastning i forhold til større bedrifter i tilsvarende situasjon.

Problemstillingen er dermed primært av forsikringsmessig karakter. Av den grunn er det også i dag en forsikringsordning for småbedrifter knyttet til dagens arbeidsgiverperiode (definert med lønnsmasse opp til 40G). Ved en eventuell utvidelse av medfinansieringsansvaret er det naturlig å vurdere en utvidelse av forsikringsordningen, alternativt erstatte

denne med andre ordninger som bidrar til å skjerme mindre bedrifter for store tilfeldige utslag.

Også ekspertgruppens forslag om iverksetting av tilretteleggingstiltak på arbeidsplassen kan nok gi enkelte små og mellomstore bedrifter utfordringer. I denne forbindelse viser jeg til ordningen med tilretteleggingstilskudd.

Jeg har nå startet forhandlinger med partene i arbeidslivet om videreføringen av IA-avtalen, herunder drøftelser om hvilke tiltak som bør iverksettes for å få ned sykefraværet. Forslag til tiltak fra ekspertgruppa vil bli vurdert og drøftet med partene.

SPØRSMÅL NR. 640

Innlevert 9. februar 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 15. februar 2010 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«I Stortingsmeldingene 8 og 30 (2008-2009) ble det lagt til grunn at Norges forskningsråd, Siva og Innovasjon Norge skulle gjennomgå en evaluering. Evalueringen av Siva og Innovasjon Norge er nå i gang, men Stortinget er ikke orientert om at en lignende evaluering er igangsatt for Norges forskningsråds del.

Når og hvordan vil denne evalueringen bli igangsatt, og hvordan vil Stortinget bli informert om prosessen videre?»

Svar:

Evalueringene av SIVA og Innovasjon Norge som det refereres til i spørsmålet, ble varslet i St.

meld. nr. 7 (2008-2009) "Et nyskapende og bærekraftig Norge". Evalueringen av Norges forskningsråd (Forskningsrådet) ble varslet i St. meld. nr. 30 (2008-2009) "Klima for forskning" (forskningsmeldingen).

I forskningsmeldingen angis det at regjeringen vil iverksette evalueringen av Forskningsrådet i løpet av inneværende stortingsperiode. Jeg vil følge denne tidsplanen, og tar sikte på å gjennomføre en internasjonal utlysning av evalueringoppdraget.

Evalueringen skal gi en samlet vurdering av Forskningsråd ut fra de overordnede mål som er satt for rådets virksomhet.

Stortinget vil bli informert om framdriften i prosessen i aktuelle budsjettokumenter.

SPØRSMÅL NR. 641

Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 19. februar 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Etter at staten la ned sin egen gruvedrift på Søve i Telemark, etterlot den seg en mengde radioaktivt slagg som må fjernes, ikke minst av hensyn til folks helserisiko. NGI har pekt på ulike løsninger med ulike kostnadsoverslag. Fra faglig hold har det nå kommet innspill på hvordan dette slagget kan fjernes til en betydelig lavere kostnad en først antatt.

Med utgangspunkt i prinsippet om at forurenser betaler, syntes statsråden at f.eks. 20 mill. kroner er høy pris å betale for folks helsesikkerhet?»

Svar:

Søve Gruver i Telemark ble eid av statsaksjeselskapet A/S Norsk Bergverk. Driften ble lagt ned i 1965, og selskapet avviklet i 1975. Anlegg og eien-

dommer ble ved en avtale i 1970 solgt til Telemark fylkeskommune. Eiendommene ble overdratt i den stand de befant seg, med rettigheter og forpliktelser slik som de hadde tilhørt selger. Slagget som lå igjen etter virksomheten ble dekket til med kalkslam etter pålegg fra det daværende Statens institutt for strålehygiene. Det er altså kjent at det finnes slag og masser etter virksomheten til A/S Norsk Bergverk som har høyere innhold av naturlig forekommende radioaktive stoffer enn berggrunnen rundt.

Statens strålevern tok høsten 2004 opp behovet for at det gjennomføres nye undersøkelser med sikte på å vurdere eventuelle tiltak. Strålevernet ba i denne sammenheng om at Nærings- og handelsdepartementet bidro til avklaring av ansvarsforholdene, slik at man kunne komme videre med undersøkelser og eventuelle tiltak for varig sikring av avfallet. Staten v/Nærings- og handelsdepartementet har fastholdt at staten ikke er ansvarlig for å forestå undersøkelser og eventuelle tiltak for å sikre disse avfallshaugene.

Regjeringen fremsatte imidlertid ved brev av 6.10.2008, med forbehold om Stortingets samtykke, tilbud til fylkeskommunen om å dekke inntil 50 pst. av opprydningskostnadene, nettopp fordi vi er opptatt av at lokalbefolkningen ikke skal utsettes for unødig helserisiko. Forutsetningen var at Telemark fylkeskommune aksepterer ansvaret for opprydningen. Fylkeskommunen har avslått tilbudet.

På våraparten 2009 startet Nærings- og handelsdepartementet forberedelsene til å utlyse et kartleggingsoppdrag som skulle gi oversikt over mulige tiltaks løsninger. Rapporten fra Norges Geotekniske Institutt forelå før jul 2009. Nærings- og handelsdepartementet har etter at rapporten ble fremlagt hatt dialog med Statens strålevern om hvilke tiltak som kan være aktuelle.

Jeg ser det ikke som hensiktsmessig å kommentere detaljer knyttet til konkrete forslag til løsninger og mulige kostnader nå. Jeg er opptatt av å få til en minnelig løsning med Telemark fylkeskommune.

SPØRSMÅL NR. 642

Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I Strategi 2020 i Helse Midt-Norge RHF er et sentralt tema om akuttkirurgi og fødeavdeling på Volda Sykehus skal bestå. I dette området bidrar to store vei/tunnelprosjekter, Eiksundsambandet og Kvisvsvegen, til store endringer i infrastruktur. Sykehuset i Volda vil om kort tid ha ca. 60 000 innbyggere med maksimalt 1 time reiseavstand.

Mener statsråden at også etablert infrastruktur skal tas med i vurderingen når fremtidig organisering av sykehusene skal utformes?»

BEGRUNNELSE:

I tilgjengelige dokumenter om Strategi 2020 fremkommer det at det nå diskuteres fremtidig institusjonsstruktur i Helse Midt-Norge RHF. Samtidig pågår store statlige investeringer i nye veier og tunneler i deler av denne helseregionen, delvis i tilgrensende helseregion, Helse Vest. Dette gir nye muligheter, på tvers av helseregionsgrenser. Blant annet kan det gi mulighet for en desentralisert sykehusstruktur. Dette er etter hva jeg kan se ikke tatt med i bakgrunnsdokumenter om Strategi 2020, der man utelukkende ser på Helse Midt-Norge RHF.

Svar:

Tidligere tiders infrastruktur og samferdselstilbud har vært en viktig premiss for dagens sykehusstruktur. En struktur som jeg mener ikke er optimal i forhold til de krav og utfordringer vi nå står overfor. Da tenker jeg både på den fysiske plassering av de enkelte sykehus og oppgave- og funksjonsfordelingen mellom sykehusene. De siste ti-årene har det skjedd store endringer innenfor kommunikasjons- og samferdselsområdet, og nye endringer vil komme.

Gjennom samhandlingsreformen vil kommunene få et større ansvar for å yte helsetjenester til befolkningen. Spesialisthelsetjenesten skal utvikles i en enda tydeligere spesialisert retning. Regjeringen vil videreføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus. I dette arbeidet legges det til grunn at dagens desentraliserte sykehusstilbud skal opprettholdes.

Derfor – uten verken å forskuttere eller ta stilling til strategiprosessen som pågår i Helse Midt-Norge – er jeg av den klare oppfatning at etablert og planlagt framtidig infrastruktur er en viktig faktor som skal hensyntas når framtidig organisering av sykehusene skal utformes.

SPØRSMÅL NR. 643**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug****Besvart 15. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Norge står i dag overfor betydelige utfordringer knyttet til kriminalomsorgen, og Region Vest har en underdekning på rundt 100 soningsplasser. Hustad fengsel i Møre og Romsdal har en lukket avdeling med 12 ledige plasser som med relativt enkle grep kan tas i bruk og frigjøre varetektsplasser.

Er statsråden villig til å legge til rette for at de nødvendige ressursene for å ta disse i bruk kommer på plass snarest?»

BEGRUNNELSE:

Norge står overfor betydelige utfordringer i kriminalomsorgen. Varetektsfengslingen har økt betydelig, og har ført til en situasjon hvor flere fengsler opplever at det nesten utelukkende er varetektsfengslede som sitter på cellene – ikke domfelte. En direkte konsekvens av dette er en situasjon hvor mennesker siktet for grove overtredelser går fritt i gatene. En har eksempler på at mennesker siktet/dømt for alvorlige vold- og sedelighetsforbrytelser kan gå fritt i over et år på gaten på grunn av sprengt soningskapasitet.

Kriminalomsorgen Region Vest har en underdekning på rundt 100 soningsplasser. Hustad fengsel har 12 ledige plasser for lukket avdeling som per i dag ikke er i bruk. De store investeringene, som i bygg, infrastruktur og liknende, knyttet til denne ledige kapasiteten er allerede blitt gjennomført. Det som gjenstår er kun en ferdigstillelse og åpning av disse plassene for lukket soning. Hustad betaler per i dag husleie for hele arealet, selv om flere rom står ubrukte, og en eventuell ombyggingskostnad for ferdigstillelse av disse vil være betydelig mindre enn å opprette nye et annet sted.

En utnyttelse av denne kapasiteten vil frigjøre varetektsplasser og slik forbedre situasjonen i hele Region Vest.

Dette må også sees i sammenheng med rusmestringensheten som allerede er besluttet å legges til Hustad fengsel, som vil medføre en økning på ytterligere 8 nye soningsplasser. Da vil den samlede kapasiteten på Hustad være 32 lukkede og 32 åpne plasser. Slik blir fengselet et mellomstort fengsel med stor driftsfordeler på økonomisiden og smådriftsfordeler på innholdssiden.

Svar:

Jeg vil innledningsvis knytte noen kommentarer til representantens påstand om at kriminalomsorgen

står overfor betydelige utfordringer. Kapasiteten i kriminalomsorgen er økt betydelig i perioden 2006-2009 etter at flertallsregjeringen tiltrådte. Regjeringens mål var å avvikle soningskøen, og jeg er glad for å konstatere at planen vi utarbeidet har hatt den ønskede effekt. Køen anses nå som avviklet i tråd med løftene i Soria Moria-erklæringen. Tiltakene som har hatt størst effekt er etablering av nær 400 nye fengselsplasser og innføring av prøveordning med elektronisk kontroll tilsvarende 150 plasser.

Kriminalomsorgen region vest er blant de regioner hvor det er satt i verk flest tiltak for å øke kapasiteten. Det er etablert 127 nye fengselsplasser i perioden og innført elektronisk kontroll i Sogn og Fjordane. Tiltakene har bidratt til at soningskøen i regionen er nærmere null. Antall soningsdøgn i kø i Region vest de siste 6 månedene tilsvarer om lag 5 fengselsplasser i drift i ett år. Jeg deler derfor ikke representantens oppfatning om at det er en underdekning på rundt 100 fengselsplasser i regionen.

Det er riktig som stortingsrepresentanten hevder at bruken av varetekt har økt betydelig. Hittil i år har det i snitt vært over 900 varetektsinnnsatte fengslene, mot 799 i 2009 og 730 i 2008. Økningen skyldes blant annet økt politikraft og mer effektive etterforskningsmetoder. Dette har resultert i en presset varetektssituasjon og tidvis mangel på varetektsplasser. Jeg er imidlertid uenig i det virkelighetsbildet representanten tegner om at personer som er siktet/dømt for alvorlige lovbrudd kan gå fritt på gaten i over 1 år. Kriminalomsorgen prioriterer å stille plasser til rådighet for varetekt, deretter lange dommer, og så korte volds- eller voldsrelaterte dommer. I tillegg skal unge under 21 år, aktive gjengmedlemmer og tungt belastede kriminelle med organisasjonstilhørighet prioriteres høyt. De aller fleste domfelte blir innkalt til soning innen 2 måneder etter mottak av dom.

Justisdepartementet følger varetektssituasjonen nøye. Det er satt av 20 millioner kroner for bedre varetektssituasjonen og unngå soningskø frem til Halden fengsel er i drift. Tiltakene består blant annet av midlertidige kapasitetsutvidelser og økt varetektsandel i enkelte fengsler, utvidelse av elektronisk kontroll og fremskyndet oppstart av 56 plasser til varetekt ved Halden fengsel fra mars 2010. Tiltakene følges opp med økt bemanning. I tillegg opprettholdes høy kapasitetsutnyttelse i fengslene. Varetektssituasjonen forventes å være krevende frem til Halden fengsel åpner. Halden fengsel med 251 plasser vil dempe presset på varetektsplasser over hele landet.

Regjeringen ønsker å øke bruken av alternative straffereaksjoner og gjennomføringsformer. Dette bidrar til å frigjøre plasser til varetekt og øke kvaliteten i straffegjennomføringen. Fængsler med lavere sikkerhet kan i enkelte tilfeller også benyttes til varetekt.

Gjennom mine besøk ved Hustad fængsel har jeg latt meg imponere over den innsats de ansatte legger ned for å gi de innsatte et godt innhold i straffegjennomføringen. Det er derfor Regjeringen satser på Hustad fængsel og sørger for at det etableres en ny rusmestringsenhet og 8 nye plasser ved fængslet. Departementet er kjent med at det foreligger ytterligere muligheter for å utvide kapasiteten ved fængslet.

Eventuelle ytterligere kapasitetsutvidelser ved Hustad fængsel vil jeg komme tilbake til i den ordinære budsjettprosessen. Jeg viser også til at Kriminalomsorgens sentrale forvaltning skal utarbeide en samlet kapasitetsplan for fængselkapasiteten. Strukturen i Region vest, herunder Hustad fængsel, vil bli vurdert i forbindelse med planen.

For øvrig har jeg registrert at verken Fremskrittspartiet eller de andre partiene på Stortinget foreslo å bevilge midler til økt fængselkapasitet ved Hustad fængsel eller i landet for øvrig i sine forslag til alternativt statsbudsjett for 2010.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å bidra til videre drift på N.K.S. Kløverhagen i Ringebu?»

BEGRUNNELSE:

N.K.S Kløverhagen er en godt innarbeidet institusjon innenfor alderspsykiatri. Sykehuset Innlandet har ikke fornyet sine avtaler med Institusjonen fordi man der ønsker å sentralisere tilbudet til sykehusets egen avdeling på Sanderud ved Hamar. For så vidt som N.K.S Kløverhagen gir et tilbud det også er behov for i Gudbrandsdalsregionen arbeides det med å finne en ordning med Distriktsmedisinsk senter på Otta, og gjennom dette legge grunnlaget for et tilbud basert på et interkommunalt samarbeid med basis i samhandlingsreformen. Departementet antas for øvrig å være kjent med institusjonen, og situasjonen, etter flere møter og henvendelser gjennom de siste månedene, senest i brev av 18. januar d.å.

Ledelsen ved Kløverhagen hadde et møte med daværende statsråd Bjarne Håkon Hansen den 24. september 2009. Under dette møtet ble det signalisert at departementet her ville stille opp med et pilotprosjekt der en kunne høste viktige erfaringer, og der institusjonen ville bli hjulpet over "kneika" i forhold til det vakuum som nå ligger i forkant av samhandlingsreformen. Dette var et godt signal og en treffsikker beskrivelse av hva som er de lokale utfordringene med innføringen av samhandlingsreformen. Det ville være meget synd dersom en institusjon som Kløverhagen forsvant, ikke fordi det ikke var behov for til-

budet, men fordi omlegginger av organiseringen i helsevesenet ikke gav tilbudet plass under en omleggingsprosess. Jeg antar at departementet også er kjent med at det er sendt inn en prosjektsøknad til Helsedirektoratet uten at dette ennå har gitt resultater.

Det er store forventinger til at de signalene tidligere helseminister Hansen gav i september skal lede frem til konstruktive løsninger i en svært krevende situasjon.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet er kjent med situasjonen til N.K.S Kløverhagen. I møter med departementet er virksomheten oppfordret til å finne en løsning forankret i kommunen, som er ansvarlig nivå for tjenestene.

Regjeringen er opptatt av å styrke tilbudet for eldre mennesker med psykiske problemer og demensproblematikk. Både gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse og Demensplan 2015 er virkemidlene innrettet mot å styrke tilbudet i kommunene, understøttet av DPS og øvrig spesialisthelsetjeneste. St. meld. nr 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen er nå til behandling i Stortinget. Reformens siktemål er mer koordinerte helse- og omsorgstjenester og en bedre samhandling både internt i de ulike tjenestene og mellom tjenestenivåene. Det videre arbeidet med reformen vil følge de vedtak Stortinget fatter i saken. Departementet legger imidlertid meldingens visjoner og fem hovedgrep til grunn for arbeidet fremover.

Det er understreket i meldingen at en større andel

av forventet vekst i helse- og omsorgstjenesten skal komme i form av frie inntekter til kommunene. Når det gjelder konkretiseringer og økt satsing på de kommunale oppgavene, vil disse bli avklart i de årlige budsjettproposisjoner. For å understøtte det lokale utviklingsarbeidet for å forberede reformen, er det er videreført 33 mill. kroner over statsbudsjettets kap. 761 post 21 til utvikling av lokalmedisinske sentra og samarbeid om andre kompetansekrevende oppgaver i

kommunal sektor, for eksempel ambulante team eller lærings- og mestringsoppgaver. Helsedirektoratet vil forvalte tilskuddsmidlene. Det vil snart bli foretatt en utlysning av tilskuddsordningen på Helsedirektoratets nettsider hvor også søknadsprosedyrer vil fremgå.

Jeg håper at kommunene og spesialisthelsetjenesten i regionen vil bygge videre på den kompetanse og erfaring som virksomheten besitter.

SPØRSMÅL NR. 645

Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 17. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Pasienten NN fikk påvist kreft i halsen i februar 2009. NN fikk da tilbud om å være med på en forskningsbehandling med høydose cellegiftkur i aug. 2009. NN ble da så syk at det var medisinsk nødvendig at NNs kone, måtte komme til UNN. Dette er bekreftet av overlege ved UNN. Hun ble værende i Tromsø i 39 dager og bodde privat. Nå nekter UNN å betale for kostutgifter for oppholdet til kona.

Mener statsråden at dette følger prinsippet om at helsetjenester skal være likt tilgjengelig for alle, - uavhengig av bostedsadresse?»

BEGRUNNELSE:

Det var etter at pasienten NN ble med på en forskningsbehandling som endte opp med en høydose cellegiftkur i august 2009 at NN ble så syk at UNN ved overlege mente den medisinske tilstand var så dårlig at det var nødvendig at pasientens kone skulle komme til Tromsø og UNN.

I forbindelse med oppholdet, hvor hun bodde privat, fikk hun ikke dekt kostutgifter hun hadde i perioden. Hvis hun hadde valgt å bo på sykehotell, ville hun fått dekt 285 kr i 10 døgn jf. NAVs satser. Alle utgifter utover dette måtte hun ha dekt selv i følge informasjon fra UNN.

Etter min mening så må et slikt vedtak gjort av UNN eller Helse Nord være i strid med eksisterende politikk og Soria Moria-erklæringen. Hvor nettopp poenget med at helsetjenester skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av bostedsadresse blir understreket. Det vil derfor være interessant å høre på Statsrådens og Departementets tolking av reglene og om

UNNs vedtak i denne type saker er i samsvar med ønsket politikk.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan kommentere denne enkeltsaken. Jeg vil imidlertid gi en redegjørelse for dagens regelverk mht. dekning av reiseutgifter ved behandling i helsetjenesten.

Etter pasientrettighetsloven § 2-6 har pasienten og eventuell nødvendig ledsager på nærmere angitte vilkår rett til dekning av nødvendige utgifter ved reise i forbindelse med en helsetjeneste. Dette er nærmere regulert i forskrift av 4. juli 2008 nr. 788 om rett til dekning av utgifter ved pasienters reise for undersøkelse eller behandling (syketransportforskriften).

Ledsager har rett til å få dekket nødvendige utgifter forbundet med å følge pasienten dersom pasienten av medisinske eller behandlingmessige grunner har behov for ledsager. Med ledsager menes person som følger pasient til og fra behandler eller til og fra behandlingssted. Vilkåret for å få dekning er knyttet opp mot hensynet til pasientens medisinske og behandlingmessige behov, og pasienten har ikke rett til dekning av utgifter for ledsagelse utover dette. Ved gjentatte behandlinger er det åpning for at pasient og eventuell nødvendig ledsager kan få dekket utgifter ved overnatting ved behandlingsstedet, dersom dette er billigere enn å reise hjem mellom hver behandling.

Av dette følger at pårørende av pasient som ikke opptrer som ledsager normalt sett ikke har rett til dekning av reiseutgifter etter pasientrettighetsloven § 2-6. Forskriften gir rett til dekning av reiseutgifter for å

sikre at alle pasienter skal kunne motta helsehjelp uavhengig av avstand til tjenesteyter og kostnader med å komme dit. Det skal ikke være slik at et tilbud om helsehjelp avvises fordi vedkommende ikke har økonomi til å foreta reisen. Ut fra formålet gir forskriften kun rett til dekning av utgifter som er helt nødvendige for at pasienten skal kunne motta helsehjelp, og ikke utgifter som er begrunnet i andre velferdsbehov.

Forskriften om barns opphold i helseinstitusjon har bestemmelser om dekning av oppholds- og kostutgifter for foreldre som har barn innlagt ved helseinstitusjoner. Utover dette finnes det ikke et formelt regelverk som dekker pårørendes oppholds- og kostutgifter.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 16. februar 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge KS gis det i fag ikke kompensasjon for ekstraundervisning og nødvendig spesialundervisning til asylsøkerbarn, til tross for at undervisning av denne gruppen er et statlig ansvar. Tilskuddsatsen er, igjen ifølge KS, lavere enn gjennomsnittlig sats for barn i grunnskolen.

Mener statsråden at dette er rimelig og hva vil hun eventuelt foreta seg for å bedre finansieringen til kommunene?»

Svar:

Det gis i dag tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere over Kunnskapsdepartementets budsjett – Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere (Kap. 225 post 64). Tilskuddsordningen er todelt. Det er én ordning for opplæring av barn og unge asylsøkere i asylmottak, og én ordning for opplæring av enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre. For begge ordningene utbetales det tilskudd ut fra en fastsatt sats per barn per skoleår. Tilskuddet utbetales i henhold til faktisk aktivitet, dvs. antall barn og unge som får opplæring.

I budsjettet for 2009 ble satsen for opplæring av enslige mindreårige bosatt i omsorgssentre økt til mer enn det dobbelte, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2008 -2009). Økningen er videreført i budsjettet for 2010, og satsen er fastsatt til 149 958 kroner per barn per skoleår. Når det gjelder opplæring av barn og unge bosatt i asylmottak, er jeg kjent med problemstillingen om at satsen ikke dekker kommunenes ut-

gifter til opplæring fullt ut. En styrking også av denne satsen er et budsjettmessig spørsmål som vil måtte håndteres i den årlige budsjettprosessen.

Jeg mener dette er viktige problemstillinger, og regjeringen har da også et betydelig fokus på opplæringstilbudet til minoritetsspråklige. Blant annet oppnevnte regjeringen høsten 2008 et offentlig utvalg som ser på opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne, inkludert asylsøkere ("Østbergutvalget"). En gjennomgang av organiseringen og innholdet i opplæringen, samt juridiske og økonomiske rammebetingelser for opplæring til disse gruppene, er en sentral del av mandatet.

Utvalget har nylig levert en delinnstilling om barnehage og grunnskole. Denne er tilgjengelig på Kunnskapsdepartementets nettsider:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/aktuelt/nyheter/2010/delrapport-om-opplaringstilbudet-til-min.html?id=590248>

Delinnstillingen inkluderer et eget kapittel om barn av asylsøkere og enslige mindreårige asylsøkere som bl.a. drøfter utfordringene knyttet til finansiering av opplæring for asylsøkerbarn og enslig mindreårige asylsøkere. Disse problemstillingene vil med andre ord komme til å være en viktig del av departementets oppfølging av utvalgets arbeid. Utvalget har frist med å levere sin endelige innstilling innen 1. juni 2010.

SPØRSMÅL NR. 647**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 22. februar 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Forbrukerne skal ha tillit til at matvarer fra husdyr ikke inneholder helseskadelige medisinrester, smittestoffer eller resistente bakterier.

Ser statsråden at når bonden får en mer aktiv og selvstendig rolle i medisineringsen av dyrene, øker risikoen for at medisiner, smittestoffer og resistente bakterier ender i maten til norske forbrukere, og hva vil statsråden foreta seg for å unngå dette?»

BEGRUNNELSE:

Kvalitetsbevisste forbrukere skal kunne ha tillit til at norskprodusert mat holder høy kvalitet og produseres på en måte som tar hensyn til både dyr, mennesker og naturen for øvrig. Her har KSL (Kvalitetssystem i landbruket) en rolle.

KSL- medisinstandard er husdyrnæringens minimumskrav til kontroll med medisinbruken. Formålet er gjengitt slik:

"Forbrukerne skal ha tillit til at matvarer fra husdyr ikke inneholder helseskadelige medisinrester, smittestoffer eller resistente bakterier.

Ut fra et samfunnsperspektiv og i et resistensperspektiv, er det et mål å ha lavest mulig bruk av medisiner generelt og antibiotika spesielt.

Sjuka dyr skal få riktig behandling og all medisinbruk skal dokumenteres.

Det skal nyttes relevant diagnostikk/relevante tester og effektive medisiner til rett tid, i riktig mengde og med rett informasjon. Unødvendig behandling skal ikke forekomme.

Dyrs velferd skal være ivaretatt."

KSLs nye medisinstandard for 2009 legger opp til et system der bonden selv i større grad enn tidligere skal kunne behandle egne dyr.

I tillegg til hensynet til forbrukers rettigheter, må KSLs nye medisinstandard ses i lys av at Dyrehelsepersonelloven, som veterinærer er bundet av, har strenge regler for bruk av medhjelper. Medisinstandard må også ses i lys av at lovverket er utformet for å ivareta dyrevelferden; og at unødig eller feil bruk av medisiner til husdyr vel vil undergrave denne.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg er meget opptatt av mattrygghet og at forbrukerne skal kunne ha tillit til at matvarer fra husdyr er fri for helseskadelige stoffer. Jeg vil i denne forbindelse også presisere at lovverket for medisineringsen av dyr ikke er endret.

KSL Matmerk vedtok i 2009 en ny medisinstandard. Standarden er et krav til veterinærene og de husdyrprodusenter som forplikter seg til å følge de krav som ligger til grunn for de merkeordningene KSL Matmerk har ansvar for; Nyt Norge, Spesialitet og beskyttede betegnelser. Medisinstandard er laget for å tydeliggjøre hvilke krav KSL Matmerk stiller til tolkningen av dyrehelsepersonelloven, for å forhindre at enkelte personer tolker loven i en for liberal retning.

Som statsråd er jeg i denne sammenheng opptatt av tre forhold.

- 1) Sjuka dyr skal behandles effektivt og raskt for å forhindre unødvendig lidelse og med minst mulig bruk av medikamenter
- 2) En autorisert veterinær skal stå ansvarlig for sjukdomsbehandlingen
- 3) All bruk av medikamenter skal registreres og følges opp på en måte som sikrer at det ikke finnes medisinrester i kjøtt og melk som omsettes til forbruker

I dyrehelsepersonelloven er det rom for skjønn for hvordan veterinæren kan bruke medhjelper i behandling av dyr. Mattilsynet ser nå nærmere på dyreeiers egenbehandling og bruk av medhjelper. Behovet for nærmere forskriftsregulering vil bli vurdert. Jeg vil avvente Mattilsynets utredning og eventuelle forslag til forskrifter for å regulere dette området nærmere. De problemstillinger som representanten Flåtten reiser, vil selvfølgelig tas med i en slik vurdering.

Jeg vil benytte anledningen til å nevne prosjektet eSporing som regjeringen etablerte i 2007 for å styrke sporbarheten på mat. Her skal det utvikles registre og rutiner for å sikre dokumentasjon på hvordan legemidler er brukt i matproduksjonen.

Jeg vil også nevne forskrift om melding av opplysninger om utleverte og brukte legemidler til dyr som vil tre i kraft 1. juli 2010. Forskriften vil føre til bedre oversikt over utlevering og bruk av legemidler til dyr, både i matproduksjonen og i samfunnet for øvrig.

God oversikt er viktig i arbeidet for å sikre trygg mat, fremme folkehelse, dyrehelse og dyrevelferd og forbrukerhensyn samt ivareta miljøvennlig produksjon.

SPØRSMÅL NR. 648**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 19. februar 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Er statsråden åpen for å vurdere en plikt til å sende inn alle endringer av et selskaps styre og adresse elektronisk til Brønnøysundregistrene, etter mønster fra England, for å hindre såkalt selskapstyveri?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 28.12 og 29.12.2009 beskrives en situasjon vedrørende mulighetene for tyveri av selskap i Norge. Det mangler i dag system for å hindre at uvedkommende ved hjelp av fiktive generalforsamlingsprotokoller kan overta et norsk aksjeselskap. I England har man praksis for at alle endringer av et selskaps styre og adresse må sendes inn elektronisk til selskapsregisteret. Dermed sikrer man seg at den som sender inn meldingen, ev. også andre som skal godkjenne meldingen, har de nødvendige autentifikasjonskoder for tilgang til registeret (Altinn). Dermed blir det vanskeligere for uvedkommende å sende inn meldinger.

Det er lite betryggende at næringsdrivende står i fare for at uvedkommende stjeler deres selskap og undertegnede kjenner til eksempler på dette.

Svar:

Selskapstyveri er en svært sjelden foreteelse i Norge, og det har vært registrert få tilfeller av dette i Foretaksregisteret. Det kan imidlertid være alvorlig og få betydelige negative konsekvenser for selskaper og eierne av selskaper som utsettes for slike tyverier. Det tas derfor på alvor fra myndighetenes side, og Brønnøysundregistrene har iverksatt tiltak mot såkalte selskapstyverier. Det ble innført nye rutiner for varsling i fjor høst. Det registrerte styret i et selskap blir varslet dersom det meldes om omfattende endringer i selskapet, eksempelvis at hele styret er endret i tillegg til at forretningsadresse eller postadresse en-

dres. Dette vil gjøre det vanskelig å få registrert en ulovlig overtakelse av et selskap.

I praksis er det imidlertid bortimot umulig å ha et kontrollsystem som kan avsløre og utelukke absolutt enhver innsendelse av opplysninger på grunnlag av straffbare handlinger. Registersystemene hos Brønnøysundregistrene er bygget opp rundt balansegangen mellom registerførers kontroll av selskapsopplysninger og effektive registersystemer med rimelige saksbehandlingstider for næringslivet. Denne balansegangen må vurderes løpende opp mot de utfordringer som til enhver tid måtte oppstå.

Elektronisk innsendelse av meldinger til Foretaksregisteret vil vanskeliggjøre selskapstyverier fordi innmelding krever bruk av en elektronisk identifikasjon, som utenforstående ikke har tilgang til. Tiltak for å få selskapene til å benytte innrapportering av opplysninger via elektroniske meldinger vil derfor kunne være effektivt for å vanskeliggjøre selskapstyverier, og selskapene bør derfor benytte seg av muligheten de faktisk har til å sende inn meldinger elektronisk.

Den elektroniske innmeldingen har økt de senere årene, og det arbeides kontinuerlig med å utvikle elektroniske tjenester som skal erstatte papirbasert kommunikasjon mellom næringslivet og offentlig sektor. I dag kommer 45 % av meldingene til Foretaksregisteret inn elektronisk fra selskapene. Det har vært på høring et forslag om forenkling av underskriftskrav ved innsendelse av elektroniske meldinger.

Om det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt å kreve at innmelding av opplysninger til Foretaksregisteret kun skal skje elektronisk, vil jeg ikke utelukke. Utviklingen går raskt, og satsingen på Altinn som kanal for elektronisk kommunikasjon mellom næringslivet og det offentlige åpner på sikt for slike muligheter.

SPØRSMÅL NR. 649**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 17. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I Stortingets spørretime 10.02.10 gav statsråden inntrykk av at det var viktig å høre på "skeptikere" i klimadebatten, og i Dagbladet 04.02.10 hevdet statsråden at han "lytter hele dagen til klimaskeptikere". I andre sammenhenger har statsråden derimot latterliggjort og stigmatisert kritiske forskere.

Kan statsråden gi en oversikt over noen av de "skeptikere" han har "lyttet" til eller hatt møter med i sin tid som miljøvernminister?»

BEGRUNNELSE:

Statsrådets rørende omtanke for kritiske røster i klimadebatten er velkommen. Dette er et betydelig linjeskift i forhold til Sosialistisk Venstrepartis marginalisering, stigmatisering og latterliggjøring av skeptikere.

- I sin tale til SVs landsmøte 2007 harselerte Kristin Halvorsen med forskere som er kritisk til FNs klimapanel, og avviste deres arbeid med begrunnelsen at "de fikk støtte fra ExxonMobil eller andre selskap som SV ikke hadde fått kjennskap til ennå."
- I BT 20.04.09 artikkel om kritikernes plass i debatten sammenlignet Miljøvernministeren klimaskeptikere med "en og annen forsker som benekter at Hitler startet annen verdenskrig eller avviser at «The Big Bang» var opprinnelsen til universet".
- I Dagsnytt18 debatt mot Nikolai Astrup 2/2-10 antydte miljøvernministeren ganske klart at skeptikere hadde blod på hendene.

Dette er utsagn som på ingen måte kan tolkes som en invitasjon til forskningsmiljøene i å utfordre FNs klimapanel på noen som helst måte.

Skal det dog vært troverdighet i Statsrådets ut-

sagn i dagens spørretime bør han derfor sannsynliggjøre at han faktisk har hatt seriøse samtaler med slike personer/miljøer, derav dette spørsmålet.

Svar:

Som miljøvernminister ønsker jeg klimadebatt velkommen, og har gleden av bred og utstrakt kontakt med forskningsmiljøer, organisasjoner, politikere og andre om dette viktige temaet.

Jeg vil gjerne framheve at hovedspørsmålet om hvorvidt vi har menneskeskapte klimaendringer eller ikke, må anses som så sikkert avklart som vitenskapen kan få det. Når en overveldende mengde forskning og observasjoner sier at det er meget sannsynlig at mesteparten av den globale oppvarmingen de siste 50 årene er menneskeskapt, da må vi som ansvarlige politikere forholde oss til dette. Skulle jeg som miljøvernminister unnlatt å lytte til vitenskapens anbefalinger, ville jeg vært ille ute.

Det betyr ikke at forskningen kan legges ned. Poenget er at det må stå i forhold til hva vi er mest usikre på. Og usikkerheten er altså ikke stor når det gjelder om vi har menneskeskapte klimaendringer – usikkerheten gjelder særlig hvor store endringer vi vil få og hvor raskt de kommer. Det er dette perspektivet vi trenger i klimadebatten, også fra klimaskeptikere.

Det overveldende fokuset på feil eller påståtte feil i rapportene til FNs klimapanel bidrar nok til å skjærpe vurderingen av resultatene, og sikkert til å bedre kvalitetssikringen av neste rapport fra FNs klimapanel. Det vil komme alle til gode.

Men det gir også en helt uproposjonal og uberettiget ødeleggelse av tilliten til klimapanelet og en svært overdreven forestilling, både blant folk flest og politikere, om graden av tvil og usikkerhet når det gjelder kunnskapen om menneskeskapte klimaendringer.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 18. februar 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål 592.

Kan statsråden redegjøre for hvilken kompetanse en vanlig politibetjent har til å avgjøre om en hund er av lovlig rase eller ikke og hvilke retningslinjer må vedkommende følge ved et slikt beslag?»

Svar:

Opplæring og kunnskap om hunders utseende, herunder særlig hunder omfattet av hundeforskriften av 20. august 2004, inngår ikke i grunnutdanningen ved Politihøgskolen. Til tross for dette, vil polititjenestemenn gjennom utførelse av polititjeneste få trening og erfaring som gjør dem i stand til å vurdere om en hund omfattes av raseforbudet som er angitt i forskriften § 1.1 ethvert politidistrikt vil det dessuten være personer som gjennom bl.a. hundetjeneste har mer kunnskap om hunder og deres utseende og gemytt enn hva som er vanlig i etaten. Det legges imidlertid til grunn at ikke alle tjenestemenn har behov for slik kunnskap, men at det vil være tilstrekkelig at den kan konsentreres om et lite utvalg.

Før hundeeieren blir pålagt å dokumentere hundens avstamning vil derfor spørsmålet om den omfattes av forbudet normalt vurderes av flere i politidis-

triktet. I tillegg til dette, har hundeeieren en mulighet til å påklage et eventuelt vedtak til Politidirektoratet, som da vil foreta en ny vurdering av hvorvidt hunden er en farlig hund.

Jeg understreker for øvrig at det ikke er brakt inn saker for domstolene hvor domstolen har lagt til grunn at politiet har foretatt en uriktig vurdering av om dreier seg om en farlig hund.

Avslutningsvis viser jeg til tidligere spørsmål fra stortingsrepresentant Asmyhr om det samme temaet. Jeg vil i den forbindelse fremheve at jeg ser problematikken med forbud av enkelte hunderaser, slik representantene fra Fremskrittspartiet understreket i sine merknader under stortingsbehandlingen av hundeloven. Som Arbeiderpartiet presiserte i innstillingen, mener jeg hjemmelen til å forby hunderaser må brukes med varsomhet og kun i tilfeller hvor dette er strengt nødvendig.

Jeg mener likevel at påviste genetiske eller sosiologiske forhold kan nødvendiggjøre og begrunne et raseforbud for et begrenset antall. Jeg ser imidlertid ikke på det nåværende tidspunkt noe behov for å utvide dette forbudet til flere raser, slik det er foreslått i Danmark.

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 10. februar 2010 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 18. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Ser statsråden at staten i mye større grad bør inn som reguleringsmyndighet når traseer på Europaveinettet skal velges, for å unngå at arbeidet med ny vei stopper opp fordi kommunene ikke blir enige seg imellom?»

BEGRUNNELSE:

En av de store utfordringene vedrørende regulering og plassering av fremtidige traseer for Europaveinettet i Norge, er at de enkelte kommunene i sitt planverk har forskjellig syn på hvor veien bør gå.

Dette medfører til at striden kan foregå i mange år og fører til at igangsetting og vedtak blir forsinket og situasjonen på eksisterende veinett blir problematisk. Da en Europavei har en helt annen overordnet funksjon enn en kommunalvei/fylkesvei, så bør kommunene i langt større grad kun være høringsinstans men med staten som reguleringsmyndighet.

Svar:

Plan- og bygningsloven hører inn under Miljøverndepartementets ansvarsområde. I ny plandel i plan- og bygningsloven, som trådte i kraft 01.07.09,

er det forutsatt en videre- føring av gjeldende regler på flere områder, blant annet § 6-4 (tidligere § 18) om statlig arealplan.

Statlig plan er et virkemiddel som kan brukes når viktige statlige eller regionale tiltak gjør det nødvendig. Dette kan for eksempel være når kommunen vedtar alternativer som er i konflikt med nasjonale hensyn.

En arbeidsgruppe nedsatt av Miljøverndepartementet og Samferdselsdepartementet utarbeidet i 1996 kriterier for bruk av statlig plan for veg- og jernbanetiltak. Hensikten var å sikre mer forutsigbar bruk og ensartet praksis.

Hjemmelen for statlig plan etter plan- og bygningsloven har siden tidligere lov ble vedtatt i 1985, blitt svært lite brukt for å sikre gjennomføring av vegprosjekter. Grunnene til dette har vært:

- et godt plansamarbeid mellom Statens vegvesen som tiltakshaver og kommunene som planmyndighet,
- at konflikter har blitt avklart gjennom lovens innsigelsesinstitutt, (videreført i §§ 5-4, 5-5 og 5-6 i den nye loven),
- at Statens vegvesen gjennom tidligere lovs § 9-4 (§ 3-7 i gjeldende lov) selv har kunnet utarbeide og fremme vegplaner,
- at det i lovforarbeidene er klargjort at statlig plan bare skal brukes i unntaks- tilfeller.

Ut fra den kjennskap jeg har til vegplanlegging, kan jeg ikke se at det er grunnlag for å øke bruken av statlig plan.

SPØRSMÅL NR. 652

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Tor Sigbjørn Utsogn

Besvart 18. februar 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I Dokument nr. 15:380 (2009-2010) vedrørende utsettelse av innføring av energimerkeordningen spør representanten Henning Skumsvoll hva det er departementet har behov for nærmere avklaringer om, siden innføringen av ordningen ble utsatt med et halvt år, med den begrunnelse at man ønsket muligheten til å se nærmere på ordningen.

Hva er det departementet har behov for nærmere avklaringer om?»

Svar:

NVE vedtok energimerkeforskriften 18. desember 2009. Energimerkeforskriften og lovbestemmelsene om energimerkeordningen trådte i kraft 1. januar 2010, med unntak av energilovens §§8-2 og 8-3. Disse trer i kraft 1. juli 2010 med bestemmelser der salg, utleie eller oppføring av bygninger utløser plikt til å legge fram energiattest.

For øvrig viser jeg til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 380 og nr. 578, og mine svar av 13. januar og 10. februar d.å.

SPØRSMÅL NR. 653

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 18. februar 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Statsbygg har fått i oppdrag av regjeringen og bygge regjeringsbygg nr 6, det såkalte R6. Byggingen skjer samtidig som regjeringen har et uttalt ønske om såkalt energinøytrale bygg som standard i Norge.

Hva er energimålet for bygget R6, og hvordan

samsvarer dette med regjeringens ambisjon om energinøytrale bygg?»

Svar:

Byggeprosjektet R6 ble vedtatt i 2007 i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet

for 2008. R6 består av tre bygg: Teatergata 9, som vil være et nybygg; Keysers gate 6, som i dag er et råbygg samt Keysers gate 8, som tidligere huset Statens enkekasse, oppført i 1899 i nyrenessansestil over tre etasjer. I 1955 ble det bygd på med tre etasjer. Bygget skal behandles som fredet, og fredningen omfatter utvendig fasade i alle etasjer og interiør i deler av bygget. Bygget skal oppgraderes til høyverdig kontorstandard i samråd med Riksantikvaren. Dette påvirker mulighetene for å redusere energibehovet i bygget.

I klimaforliket heter det blant annet at: "Partene er enig i at offentlige nybygg så langt det er praktisk mulig må overgå de til enhver tid gjeldende energikrav."

I prosjekteringen av byggene ble det i 2006/07 satt krav om 140 kwh/m² netto energibehov for Teatergata 9 og Keysers gate 6. Kravet i gjeldende Teknisk forskrift (2007) er 165 kwh/m² netto energibe-

hov for kontorbygg. Disse byggene har følgelig hele tida blitt stilt overfor strengere energimål enn gjeldende krav i Teknisk forskrift. Når det gjelder Keysers gate 8 er vilkårene for prosjektet og mulighetene for energi-effektivitet andre enn for nybygg. Likevel ligger den prosjekterte løsningen også her under de opprinnelige energimålene fra 2006/07.

Energimålene som ble satt i planfasen for R6, må ses på som en øvre grense. Statsbygg har under prosjekteringen arbeidet med ulike løsninger for å redusere energibehovet i byggene innenfor vedtatt styringsramme for prosjektet. Det har resultert i at det prosjekterte netto energibehovet i dag er 127 kwh/m² for Teatergata 9 og 129,6 for Keysers gate 6.

De nye byggene i R6- prosjektet ivaretar således godt de energikravene vi sammen med et flertall av partiene på Stortinget ble enige om i klimaavtalen og de forutsetningene som lå til grunn ved Stortingets behandling av saken i 2007.

SPØRSMÅL NR. 654

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 17. februar 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I rovdyrforliket fra 2004 er bestandsmål for Norges rovdyr nedfelt. Rovviltstammene har opplevd en kraftig vekst de siste årene, og dermed har de lokale rovviltnemndene økt jaktkvotene. Midt i årets gaupejakt endret statsråden kvotene for hunngaue, og jakt ble i flere områder stanset da det er vanskelig å se forskjell på hun- og handyr.

Har statsråden mistet sin tillit til de regionale rovviltnemndene og deres evne til å nå bestandsmålene, eller mener statsråden bestandsmålene må endres?»

Svar:

Regjeringen har bestemt at hovedtrekkene fra rovviltforliket i 2004 skal videreføres. Gjennom rovviltforliket ble det fastsatt bestandsmål for jerv, gaupe, bjørn og ulv fordelt på åtte rovviltregioner. Rovviltbestandene skal forvaltes slik at antall ynglinger ligger så nær det nasjonalt fastsatte bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet for jerv og gaupe er per i dag nådd, mens bestandsmålet for bjørn og ulv ikke er nådd.

Regjeringen vil innen utgangen av 2010 invitere Stortinget til et bredt forlik om bestandsmål for ulv og bjørn, mens det ikke er lagt opp til noen ny vurdering av bestandsmål for jerv og gaupe.

Jeg har full tillit til at rovviltnemndene, når de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for den respektive region er nådd, bestreber seg på å regulere bestandene slik at de ligger så nær bestandsmålene for regionen som mulig. Rovviltnemndene innehar kunnskap om bestandsforhold og tapssituasjon i sin region som de blant annet legger til grunn for sine kvotevedtak. For gaupe ligger bestanden nær bestandsmålet for alle regioner med unntak av region 6 og region 2.

Miljøverndepartementet mottar årlig flere klager på fellingskvoter, og jeg vil understreke at departementet i alle disse må gjøre en konkret vurdering. I de aller fleste tilfeller blir rovviltnemndas vedtak stående. Når det gjelder Rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om gaupekvote for 2010, mener departementet i dette tilfelle at hunndyrkvoten som var satt ville medføre en betydelig sannsynlighet for at bestandsmålet i regionen ikke oppfylles etter årets yngling. Departementet fant det derfor nødvendig, forut for jaktstart 1. februar, å omgjøre nemndas vedtak ved å redusere hunndyrkvoten. Totalkvoten ble imidlertid opprettholdt. Det er opp til nemnda selv å foreta den geografiske fordelingen av totalkvoten og hunndyrkvoten.

Jeg vil til slutt understreke at rovviltnemndene har en sentral plass i rovviltforvaltningen, og at jeg har full tillit til det arbeidet de gjør.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til oppslag i Verdens Gang, som kan tyde på at samhandlingsreformen blir utsatt, vesentlig endret, eller forkastet. Både kommuner og helseforetak er allerede godt i gang med samhandlingsreformen, noe som har resultert i et betydelig byråkrati og ressursbruk.

Er statsråden av den oppfatning at det er fornuftig at kommuner og helseforetak bruker store ressurser på å forberede seg på en reform som "ingen" vet innholdet av på nåværende tidspunkt?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til oppslag i Verdens Gang, som kan tyde på at samhandlingsreformen blir utsatt, vesentlig endret, eller forkastet. Både kommuner og helseforetak er allerede godt i gang med samhandlingsreformen, noe som har resultert i et betydelig byråkrati og ressursbruk.

Det er opprettet egne stillinger for samhandling på flere nivåer i kommunene og helseforetakene, noe som kan tyde på en stor ressursbruk på et tidspunkt hvor reformens innhold er høyst usikkert.

Undertegnede er bekymret for hvorvidt disse ressursene er fornuftig bruk av helsekronene, dersom de signaler som er gjengitt i Verdens Gang medfører rikthet.

Svar:

Samhandlingsreformen er ett av de aller viktigste grep for å sikre et bærekraftig helsevesen. Regjeringen er svært opptatt av at den gjennomføres og ser fram til en positiv sluttbehandling i Stortinget.

Regjeringen har i Statsbudsjettet for 2009 tildelt til sammen 90 millioner kroner til ulike prosjekter i kommuner og helseforetak, som skal bidra til å gi oss kunnskap om ulike måter å etablere permanente samhandlingsmodeller på. Disse prosjektene vil berede grunnen for de tiltak og grep som skisseres i stortingsmeldingen. Utviklingsmidlene er videreført i Statsbudsjettet for 2010 med til sammen 96 millioner kroner. Dette fordeler seg med 33 mill. kr til utvikling av lokalmedisinske sentra, 8 mill kr til sykestueprosjektet, 50 mill kr til samhandlingsprosjekter mellom kommuner og distriktpsikiatriske sentre og 5 mill kr. til samhandlingsprosjekter under opptrappingsplanen for rusfeltet.

Jeg ser det som svært positivt at kommuner og helseforetak er i gang med lokalt utviklingsarbeid. Jeg vil også understreke viktigheten av å videreutvikle tjenestene i tråd med de styringssignalene som allerede er gitt i Oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2010. Dette gjelder bl.a. gjennomgang av samarbeidsavtaler mellom forvaltningsnivåene, samt generell tjenesteutvikling på ulike fagområder. Jeg vil påpeke at modernisering og omstilling av helsetjenesten i tråd med endringer i behov og nye behandlingsmuligheter er et kontinuerlig utviklingsarbeid, uavhengig av Samhandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede er gjort kjent med innførelse av totalforbud knyttet til bruk av alkohol for personer som deltar på behandlingsreiser til utlandet. Det skal selvsagt ikke være tillatt med en kultur hvor bruk av alkohol går ut over behandlingsopplegget på slike tu-

rer, men et totalforbud for voksne mennesker er, slik jeg ser det, en unødvendig umyndiggjøring av voksne mennesker.

Vil statsråden vurdere å gripe inn slik at totalforbudet bli opphevet for bruk av alkohol for pasienter som deltar på slike behandlingsreiser?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med innførelse av totalforbud knyttet til bruk av alkohol for personer som deltar på behandlingsreiser til utlandet. Det skal selvsagt ikke være tillatt med en kultur hvor bruk av alkohol går ut over behandlingsopplegget på slike turer, men et totalforbud for voksne mennesker er, slik jeg ser det, en unødvendig umyndiggjøring av voksne mennesker.

Undertegnede har respekt for at behandlingsreiser finansiert av det offentlige medfører et regelverk som ivaretar pasientenes helsebehov. Det er, slik undertegnede ser det, imidlertid ikke nødvendig med et totalforbud. Selv om jeg personlig aldri har forstått den store gleden rødvin, så har jeg samtidig den dybeste respekt for personer som finner denne drikken verdt å nyte til et bedre måltid.

Slik undertegnede forstår situasjonen, har det ikke vært noen økning eller omfattende episoder som har ført til hjemsendelse av pasienter som har deltatt på slike reiser, derimot kan det se ut som dette er kommet som en konsekvens av en ny policy fra en ny ledelse.

Det bes derfor om statsrådets redegjørelse knyttet til hvorvidt det er mulig og endre regelverket slik at man både ivaretar pasientenes behov for gode hel-segevinsten knyttet til behandlingsreisene, men som samtidig ikke forbyr voksne mennesker et for noen, godt glass vin til maten på kveldstid.

Svar:

Formålet med behandlingsreiser til utlandet er å gi behandlingstiltak i et varmt og solrikt klima. Ordningen er et supplement til tilbud i Norge, og omfatter tilbud til pasienter med revmatiske lidelser, pasienter med psoriasis, pasienter med senskader etter poliomyelitt, barn og unge med astma og lungesykdommer, samt barn med atopisk eksem. Staten dekker utgiftene til behandling. Egenandeler betales av

voksne pasienter og barns ledsagere. Egenandelene er omfattet av egenandelstak 2.

Daglig administrasjon og faglig ansvar for ordningen tilligger Helse Sør-Øst RHF v/Oslo universitetssykehus HF, Rikshospitalet.

Som grunnlag for opphold på et av behandlingsstedene, blir den som blir tilbudt slikt opphold bedt om å underskrive en kontrakt med tjenesteansvarlig, der et av punktene bl.a. sier at det ikke er tillatt å drikke alkohol i ukedagene under behandlingsoppholdet (dvs. fra mandag til fredag ettermiddag). Bestemmelsen om alkoholforbud er ny fra 2010. Helse Sør-Øst RHF opplyser følgende:

”Oslo universitetssykehus bekrefter herved at det i 2010 er innført alkoholforbud i den aktive behandlingstiden (mandag morgen til fredag ettermiddag) under behandlingsreiser til utlandet. Det dreier seg om aktiv behandling som er krevende for brukerne og ikke er forenlig med alkoholbruk.

Tidligere er flere brukere hjemsendt p.g.a. brudd på ordensreglene i forbindelse med alkoholbruk. Bare 50 % av søkerne innvilges behandlingsreiser og det er meget viktig at ressursene brukes optimalt. Det er ønskelig at alle kan gjennomføre oppholdet og få optimalt utbytte av den aktive treningen.”

I årsrapportene fra de tre største behandlingsstedene for 2009 går det frem at i alt 11 personer ble sendt hjem etter brudd på ordensreglene, mens flere fikk skriftlig advarsel. Fra de mindre behandlingsstedene har det vært sporadiske hjemsendelser og advarsler.

Jeg har stor forståelse for at man av hensyn til pasientene har behov for å ha klare regler for opphold på behandlingsstedene. Dette ikke minst av hensyn til et mest mulig effektivt behandlingsopplegg. Så langt har jeg ikke fått informasjon om at reglene har ført til negative konsekvenser for pasienter eller behandlingsmiljø. Skulle så skje, vil jeg eventuelt be om at reglene for opphold gjennomgås på nytt.

SPØRSMÅL NR. 657

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Statens helsetilsyn mener at kommunene avslår for mange søknader om omsorgslønn. Det kommer frem at i 70 av landets kommuner har ingen personer fått omsorgslønn for å pleie familiemedlemmer. Det-

te virker noe spesielt, da en vet at mange utfører omsorg og mange trenger omsorg.

Hva vil statsråden gjøre av tiltak for at omsorgslønnen skal fungere optimalt og rettferdig over hele landet?»

Svar:

Jeg er kjent med at det er problematiske sider ved omsorgslønnsordningen og praktiseringen av den. Det var også bakgrunnen for at Helse- og omsorgsdepartementet ba Statens helsetilsyn om å ha en særlig oppmerksomhet på ordningen. Som en tilbakemelding på dette mottok Helse- og omsorgsdepartementet i november 2009 rapporten Omsorgslønn – en kunnskapsoppsummering fra Statens helsetilsyn. Denne kunnskapsoppsummeringen inkluderer også tidligere kartlegginger og prosjekt som departementet har initiert.

Ut fra sitt materiale bekrefter Helsetilsynet at omsorgslønnsordningen fremstår som uklar og bidrar til svekket rettssikkerhet både for personer med omfattende omsorgsbehov og for deres pårørende.

Stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen viser til at det i ovennevnte rapport framgår at det i 70 av landets kommuner ikke var registrert at noen personer mottok omsorgslønn. Dette refererer seg til datainnhenting i 1996 og 2007. Vi vet imidlertid ikke om funnet er et uttrykk for at ingen søkte om ordningen i disse 70 kommunene i de to årene, eller om de som

eventuelt søkte fikk avslag. Dette eksemplet er likevel ett av flere kunnskapsfunn som viser at tildeling av omsorgslønn varierer mellom kommuner.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for at nære pårørende som ønsker det, skal kunne påta seg omsorgsoppgaver for familiemedlemmer med nedsett funksjonsevne og/eller som har alvorlig sykdom. Vi er samtidig opptatt av å ivareta muligheten for å kunne kombinere langvarig omsorg for nære pårørende med deltaking i yrkes- og samfunnsliv. Omsorgsplan 2015 vektlegger pårørendes omsorgsinnsats som en stor samfunnsøkonomisk ressurs, men utfordringene knyttet til dagens omsorgslønnsordning viser at ordningen ikke i tilstrekkelig grad bidrar til å understøtte dette.

I regjeringens politiske plattform sier vi at vi vil gjennomgå ordningen for omsorgslønn. I Stortingets spørretime 20. januar i år bekreftet jeg at dette er noe jeg arbeider med å følge opp. I første omgang vil jeg gjøre rede for saken i Stortinget den 2. mars som svar på interpellasjonen fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy 20. januar 2010.

SPØRSMÅL NR. 658

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 22. februar 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Senterpartiet og Høyre har historisk hatt en viktig felles verdi, respekten for eiendomsretten. I arbeidet med "Ny felles parkeringsregulering" synes det som at dette prinsipp er forlatt når departementet sier at det ikke skal være tillatt å kreve betaling for parkering av el- og hydrogendrevne biler og for bevegelsehemmede, verken på offentlig eller privat grunn.

Vil ministeren fremme loven uten å ha konsekvensutredet hvilke inngrep dette gjør i den private eiendomsretten?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsgruppen for "Ny felles parkeringsregulering?" ble utnevnt 13.08.09 og mandatet bygger på "Rapport fra arbeidsgruppe april 2006". I arbeidsgruppens arbeid synes det bestemt at det ikke lenger skal være tillatt å kreve betaling for parkering av el- og hybridrevne biler og for bevegelsehemmede med gyldig P-bevis, verken på offentlig eller privat grunn.

De økonomiske konsekvensene av dette i form av inntektstap vil bli betydelige, både for kommuner og private grunneiere. De private grunneiere har i høringsomgangen anført at dette utløser erstatningsplikt i henhold til grunnloven, men Regjeringen ser ikke ut til å dele dette syn. Til nå har det ikke vært foretatt noen konsekvensvurdering, så det er vanskelig å estimere de nøyaktige tapene kommuner og private vil bli påført.

I dag er det bare registrert cirka 4500 el-biler i Norge, men realistiske anslag om utviklingen regner med at dette vil øke til 200 000 biler innen få år.

I dette perspektivet kan ny parkeringsregulering få betydelige økonomiske konsekvenser, særlig for eierne av parkeringsanlegg nær kollektivknutepunkt og andre sentrale sentrumsområder.

Det er også et spørsmål om det å gi enekelte grupper betalingsfritak er riktig ut fra et diskriminerings- og likestillingsperspektiv.

Svar:

Samferdselsdepartementet har satt ned en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til felles regler for parkering på offentlige og private parkeringsplasser tilgjengelige for allmennheten. Hovedformålene er å gi bedre kvalitet på tilbudet til bilistene, legge til rette for like konkurranseforhold og klargjøre kommunens rolle som myndighets- utøver. Jeg skal ta stilling til ulike forslag når arbeidsgruppen har sluttført sitt oppdrag.

Arbeidet følger opp forslagene i rapporten ”Ny felles parkeringsregulering?”, som ble framlagt og sendt på høring i 2006. En viktig del av arbeidet er å gi harmoniserte rettigheter og bedre tilrettelegging for forflytningshemmede med parkeringstillatelse og motorvogner som går på elektrisitet og hydrogen.

Forflytningshemmede med parkeringstillatelse har behov for særskilt tilrettelegging av parkeringstilbudet, og det er derfor i mandatet for arbeidsgruppen blant annet tatt utgangspunkt i at det skal avsettes inntil fire prosent av alle offentlige og private allment tilgjengelige p-plasser til denne gruppen og at det i utgangspunktet skal være fritak fra betalingsplikt på alle plasser innen ordningen, både reserverte plasser og plasser åpne for alle. Dette følger hovedsakelig tilrådingene i rapporten fra 2006. Det er imidlertid samtidig lagt til grunn at gruppen skal utvikle standard/retningslinjer for betalings- systemer tilrettelagt for alle. Denne skal deretter vurderes faset inn som krav til tilbyderne med tilhørende innføring av betalingsplikt også for forflytningshemmede.

Med ønske om tilrettelegging for økt bruk av elektrisk og hydrogendrevne motor- vogner er det i mandatet, i motsetning til hva som ble foreslått i rapporten fra 2006, tatt utgangspunkt i at det skal vurderes å innføre generelt påbud om å tilby gratis parkering til elektrisk- og hydrogendrevne motorvogner, uten kompensasjonsordning til tilbyderne. Konsekvenser av dette må utredes særlig. Det skal vurderes særskilt behov for tiltak for å unngå urimelige utslag, særlig for enkelttilbydere.

Spørsmålet om grunnlovsmessigheten av slike inngrep i den private eiendomsretten har vært forelagt lovavdelingen i Justis- og politidepartementet, som har kommet til at lovfesting av slike inngrep ikke vil være i strid med grunnloven. Jeg viser ellers til at de mest berørte aktørene er med i den arbeidsgruppen som nå utreder disse spørsmålene nærmere, og skal bidra blant annet til å synliggjøre konsekvenser av de forslagene som fremmes. Arbeidsgruppen skal etter planen ha ferdigstilt sitt arbeid innen 1. juni 2010. Departementets forslag til gjennomføring av en ny felles parkeringsregulering vil deretter bli sendt på alminnelig høring. Gjennomføring forutsetter lovendringer og saken vil derfor bli behandlet i Stortinget. Forslaget som fremmes for Stortinget vil ta sikte på å gi et tilstrekkelig grunnlag for Stortingets beslutning, herunder inneholde utredning av forslagenes konsekvenser for den private eiendomsretten.

SPØRSMÅL NR. 659

Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. februar 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å oppfylle den foregående helse- og omsorgsministerens løfte om et økonomisk bidrag til Feiringklinikken for 2009?»

BEGRUNNELSE:

Feiringklinikken, som eies av Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke, siden 1989 har behandlet hjertesyrke pasienter på oppdrag av den offentlige helsetjenesten. Dette har gitt et betydelig bidrag til å redusere køen av hjertepasienter som tidligere ventet lenge på behandling. Klinikken har svært gode resultater på offentlige kvalitetsmålinger, og pasientene oppgir høy tilfredshet med Feiringklinikken i nasjo-

nale pasientundersøkelser. De senere år har det vært en betydelig reduksjon i antall henviste pasienter for hjertekirurgisk behandling til Feiringklinikken. Dette har sammenheng med redusert bruk av kirurgisk behandling, samt at de offentlige helseforetakene ønsker å behandle en større andel av pasientene i egen regi. Det pågår derfor en kontinuerlig omstilling av tilbudet ved Feiringklinikken.

Under en interpellasjonsdebatt i Stortinget 16. mars 2009 ble det uttalt tverrpolitisk enighet om å videreføre tilbudet til hjertesyrke ved Feiringklinikken. I et møte med representanter for Feiringklinikken 30. mars 2009 uttalte helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen at han i kraft av sin eierstyring ville

instruere de regionale helseforetakene om å henvise 900 pasienter for kirurgisk behandling ved Feiringklinikken for 2 009, innenfor rammen av fritt sykehusvalg. Under et møte på Feiringklinikken 18. august 2009 uttalte daværende statsråd Bjarne Håkon Hanssen at Feiringklinikken skulle gis et økonomisk bidrag til driften for å stabilisere økonomien og sikre videreføring av tilbudet, dersom helseforetakene henviste færre pasienter enn forutsatt.

Feiringklinikken står nå overfor en krevende situasjon på bakgrunn av at det er henvist et betydelig lavere antall pasienter i 2009 enn det Helse- og omsorgsministeren hadde forespeilet.

Det forutsettes at løfter gitt av statsråder i regjeringen Stoltenberg i valgkampen, følges opp av den samme regjeringen.

Svar:

Som representanten er vel kjent med, tilbyr Feiringklinikken utredning, behandling (både åpen hjertekirurgi og utblokking (PCI)) og rehabilitering til voksne med hjertesykdom. Klinikken ble etablert på et tidspunkt da det var for liten kapasitet innen hjertekirurgi, og har siden etableringen vært en viktig tilbyder av helsetjenester til hjertesyke. Situasjonen har imidlertid endret seg, og antallet operasjoner har falt i takt med reduserte behov. Bedre forebygging og mer skånsomme behandlingsmetoder er viktige årsaker til at behovet er redusert. Det er i dag god kapasitet innen hjertekirurgi, og det er korte ventetider. I tillegg til Feiringklinikken utføres hjertekirurgi ved Oslo Universitetssykehus HF (tre lokasjoner), Haukeland Universitetssykehus, St. Olavs Hospital og ved Universitetssykehuset i Nord-Norge.

Jeg er kjent med at Feiringklinikken har uttrykt at de står overfor økonomiske utfordringer, bl.a. som følge av det reduserte behovet for hjertekirurgi. Jeg er også kjent med at klinikken har satt i gang et omstillingsarbeid for å redusere kostnader og innrette sin virksomhet på en annen måte, som en nødvendig konsekvens av det reduserte behovet for hjertekirurgi. Helse Sør-Øst RHF har pr i dag en 4-årig rammeavtale med Feiringklinikken, inngått for perioden 1. januar 2007 til 31. desember 2010. Innenfor denne rammeavtalen forhandles årlige ytelsesavtaler på aktivitet og økonomi. Med utgangspunkt i Helse Sør-Øst RHF's avtale kan også pasienter i de andre regionene benytte seg av tjenestene ved klinikken gjen-

nom ordningen med fritt sykehusvalg.

Feiringklinikken gjennomførte om lag 760 hjer-teoperasjoner i 2009. Operasjonene på Feiringklinikken har blitt finansiert med 100 prosent av DRG-pris. Dette følger av ytelsesavtalen med Helse Sør-Øst RHF, som for 2009 var på inntil 643 operasjoner. Tilsvarende praksis er også etablert for gjestepasienter fra de øvrige regionale helseforetakene, som velger Feiringklinikken gjennom fritt sykehusvalg. Denne prismodellen gir meget godt betalt sammenlignet med det andre private aktører får gjennom tilsvarende ytelsesavtaler og gjestepasientoppgjør. Feiringklinikken fikk gjennom denne prismodellen en inntekt for 2009 som tilsvarer mer enn 900 operasjoner årlig, sammenliknet med prismodeller som benyttes i avtaler inngått med øvrige private aktører i Helse Sør-Øst RHF.

Representanten viser til at forrige helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen i møter med Feiringklinikken har gitt uttrykk for at klinikkens økonomi kan stabiliseres gjennom eierstyring av de regionale helseforetakene for å sikre henvisning av flere hjertekirurgipasienter til klinikken eller ved å tilføre midler til driften. Etter en nærmere vurdering av saken i forhold til EØS-avtalens artikkel 61, har departementet konkludert med at det er tvilsomt om det er adgang til å tilføre midler til driften eller omstillingsmidler til Feiringklinikken. En eventuell ulovlig statsstøtte vil først og fremst ramme Feiringklinikken, som bærer den økonomiske risikoen for at det ikke foreligger ulovlig statstøtte. Når det gjelder kjøp av helsetjenester fra private aktører, setter loven om offentlige anskaffelser de rettslige rammene for dette. Loven stiller klare krav til konkurranse og likebehandling av leverandører, som også gjør seg gjeldende i forhold til eventuelle anskaffelser ved Feiringklinikken.

Som representanten er kjent med, har departementet ulike handlingsalternativer til vurdering når det gjelder den fremtidige situasjonen for Feiringklinikken. Dette er handlingsalternativer som må gjennomføres innenfor gjeldende rettslige rammer.

Som anført tidligere, vil jeg komme tilbake til Stortinget på egnet måte. For øvrig viser jeg til interpellasjon 16. mars 2009 og svar datert 16. juni 2009 og 29. oktober 2009 på tidligere spørsmål til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 660**Innlevert 11. februar 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 19. februar 2010 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«VG har i uke 6 hatt flere artikler om kystvaktens vel og ve. Mange av sakene har satt forsvaret og kystvakten i et lite flatterende lys, noe som igjen kan ramme både omdømmet og rekrutteringsmulighetene til forsvaret.

Hva er årsaken til at prosjektet Stålbas åpenbart ikke har fungert i henhold til det skipet skulle, og hvilke konsekvenser har dette for kystvakten og de ansvarlige bak disse negative omstendighetene?»

BEGRUNNELSE:

I en tid der forsvarets omdømme ofte får negativ oppmerksomhet antar jeg at disse oppslagene er noe forsvarsministeren godt kunne tenkt seg å slippe. Det vi hadde trengt hadde vært et positivt fokus på forsvaret og en målrettet omdømmestyrking. I stedet får man nok et negativt oppslag. Jeg ser derfor frem til å få høre statsrådets syn på hvorfor det går så ille som det gjør.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. februar 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om Kystvakten. Som representanten Ellingsen, så er også jeg opptatt av Forsvarets omdømme, og vi ønsker at Forsvaret skal fremstå som en spennende og utfordrende arbeidsplass, og hvor hensynet til helse, miljø og sikkerhet settes meget høyt.

Kvalitetskontroll av leide fartøy utøves primært av classeselskap. KV Stålbas var på grunn av sin alder årlig klasset i Det Norske Veritas. Kystvakten opplyser at representanter for Kystvakten besiktiget fartøyet og fant det akseptabelt før leiekontrakt ble inngått og fartøyet trådte i tjeneste 9. desember 2005.

Et problem med KV Stålbas var at støynivået var høyt, noe som kan ha medført støyplager hos besetning. Kystvakten opplyser at det tre ganger i leieperioden ble utført støyreducerende tiltak som ble fulgt opp av nye støymålinger. På grunn av støyforholdene er Forsvaret nå i forliksforhandlinger om avslutning av kontraktsforholdet. KV Stålbas ble tatt ut av Kystvaktens tjeneste i mars 2009.

Kontrakten på leie av KV Stålbas ble inngått med Rem Vessels II AS i åpen konkurranse. I påvente av nyere fartøy for oppgradering av kystvaktstrukturen omfattet kontrakten ett års leie med opsjon på forlengelse i 4x1 år. Det ble gitt to tilbud, og i følge Kystvakten var tilbudet fra Rem Vessels II AS prismessig det beste, og det som samtidig svarte til Kystvaktens spesifikasjoner. Det er blitt hevdet at leieprisen var høy, men den var et resultat av konkurranse i markedet.

Departementet går nå igjennom sakskomplekset vedrørende tidligere innleie av KV-fartøy. Det er på denne bakgrunn for tidlig å trekke noen konklusjoner vedrørende ansvarsforhold og konsekvenser for Kystvakten.